

Godina XXIII - Broj 3

ZENICA, petak, 02.03.2018.god.

U S T A V N I S U D

27.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu Načelnika Općine Olovo za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u svezi sa Zakonom o slatkovodnom ribarstvu, na temelju članka IV.C.3.10.(3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine u svezi sa Amandmanom XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici bez javne rasprave održanoj dana 29.11.2017. godine, donio je

P R E S U D U

1. Utvrđuje se da je čl. 5. i 6., člankom 10. stavak 7., člankom 17. i člankom 18. stavak 6. Zakona o slatkovodnom ribarstvu („Službene novine Federacije BiH“, br.: 64/04 i 27/10) povrijeđeno pravo na lokalnu samoupravu Općine Olovo.
2. Sukladno s člankom IV.C.12.b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine određuje prijelaznu mjeru, kojom daje mogućnost Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove presude u „Službenim novinama Federacije BiH“, uskladi Zakon iz točke 1. izreke ove presude sa Zakonom o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 49/06 i 51/09), do kada se navedene odredbe mogu primjenjivati.
3. Presudu objaviti u „Službenim novinama Federacije BiH“, „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“ i „Službenom glasniku Općine Olovo“.

1. Podnositelj zahtjeva i predmet zahtjeva

Načelnik Općine Olovo (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) je aktom broj: 02-01-1-2014/16 od 29.08.2016. godine podnio zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu Općine Olovo (u daljnjem tekstu: zahtjev) koji je zaprimljen u Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud Federacije) dana 05.09.2016. godine. Podnositelj zahtjeva tvrdi da je pravo na lokalnu samoupravu Općine Olovo povrijeđeno Zakonom o slatkovodnom ribarstvu (u daljnjem tekstu: osporeni Zakon), koji je donio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine.

Sukladno sa Amandmanom XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, podnositelj zahtjeva je ovlašten pokrenuti postupak za zaštitu prava na lokalnu samoupravu pred Ustavnim sudom Federacije.

2. Stranke u postupku

Stranke u postupku u ovom ustavnosudskom predmetu su, na temelju Amandmana XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine i članka 9. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 6/95 i 37/03) Načelnik Općine Olovo kao podnositelj zahtjeva, te Parlament Federacije Bosne i Hercegovine kao donositelj osporenog Zakona.

3. Bitni navodi zahtjeva

U zahtjevu se polazi od činjenice da Općina Olovo leži na trima rijekama, a to su rijeke Krivaja, Bioštica i Stupčanica, te da vode i njihovi ekosustavi, čiji je sastavni dio i riblji fond, predstavljaju prirodno bogatstvo, ali i

gospodarski resurs. Na tom temelju se u zahtjevu ističe da ribarstvo predstavlja značajan gospodarski potencijal za ovu Općinu, te da očuvanje vodnog prirodnog bogatstva, razvoj ribarstva i na tom temelju ostvareni prihodi, predstavljaju razvojnu šansu za male i ekonomski nerazvijene općine.

Podnositelj zahtjeva navodi da osporeni Zakon nije donesen sukladno nadležnostima iz članka 8. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o načelima lokalne samouprave) kojim je, između ostalog, propisano da u vlastite nadležnosti jedinica lokalne samouprave ulaze: „utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima jedinica lokalne samouprave i raspodjela sredstava ostvarenih temeljem njihovoga korištenja“ (alineja 10).

Nadalje se ističe da prema odredbama osporenog Zakona ribolovna područja, odnosno dijelove ribolovnih područja, korisnicima (fizičkim i pravnim osobama) ustupa kantonalno ministarstvo za poslove poljoprivrede, uz naknadu koju utvrđuje vlada kantona na čijoj teritoriji se ribolovno područje nalazi, a sredstva uplaćena po tom temelju su prihod kantonalnog proračuna.

Zaključuje se da je osporenim Zakonom oduzeto pravo jedinici lokalne samouprave da utječe na stvaranje politike upravljanja ribljim fondom, jer kanton ustupa ribolovna područja i određuje visinu naknada, Federacija daje suglasnost na ribolovne osnove po pribavljenom mišljenju kantona, a kanton ubire naknade čija namjena nije utvrđena osporenim Zakonom.

Dalje se navodi kako je došlo do grube povrede Zakona o načelima lokalne samouprave time što u postupku donošenja osporenog Zakona nije izvršeno konzultiranje sa jedinicama lokalne samouprave u smislu članka 56. stavak 2. Zakona o načelima lokalne samouprave, kojim je propisano da konzultiranje sa jedinicama lokalne samouprave, tj. sa gradovima i općinama, federalna i kantonalne vlasti vrše posredstvom Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine, što po mišljenju podnositelja zahtjeva predstavlja povredu odredbe članka 4. stavak 6. Europske povelje o lokalnoj samoupravi, kojom je predviđeno da će lokalne vlasti biti konzultirane, u najvećoj mogućoj mjeri, blagovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka u svim stvarima koje ih se direktno tiču.

Podnositelj zahtjeva zatim citira odredbe čl. 5. i 6., članka 10. stavak 7., članka 17. i članka 18. stavak 6. osporenog Zakona, i tvrdi: „Citiranim odredbama osporenog Zakona na direktan način je oduzeto pravo jedinici lokalne samouprave da stvaraju, pa čak i da utječu na stvaranje politike upravljanja ribljim fondom – kanton određuje i ustupa ribolovna područja, određuje visinu

naknade, Federacija daje suglasnost za ribolovne osnove po pribavljenom mišljenju kantona, kanton ubire naknade (čija namjena Zakonom nije utvrđena) i sl.“

Iz svega iznesenog podnositelj zahtjeva predlaže, da Ustavni sud Federacije nakon provedenog postupka i utvrđenja činjenica, donese presudu kojom će utvrditi da je osporenim Zakonom povrijeđeno pravo Općine Olovo na lokalnu samoupravu.

Uz zahtjev je dostavljen akt Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine broj: 244/16 od 31.03.2016. godine, u kojem se potvrđuje da ovaj Savez nije bio konzultiran u postupku donošenja osporenog Zakona.

4. Odgovor na zahtjev

Sukladno s člankom 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Federacije je aktom broj: U-24/16 od 14.09.2016. godine zatražio od Zastupničkog doma i Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine da dostave odgovor na zahtjev podnositelja u roku od 30 dana. Ni jedan od parlamentarnih domova nije dostavio traženi odgovor.

5. Relevantno pravo

Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Članak VI.2.(1)

(1) U općini se ostvaruje lokalna samouprava.

Amandman XVIII

Članak VII.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

„Međunarodni ugovori i drugi sporazumi koji su na snazi u Bosni i Hercegovini i Federaciji, te opća pravila međunarodnog prava čine dio zakonodavstva Federacije. U slučaju nesuglasnosti međunarodnog ugovora, odnosno sporazuma i zakonodavstva, preovladava međunarodni ugovor, odnosno sporazum“.

Amandman XCVI

U članku IV.C.10. iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„(3) Zaštitu prava na lokalnu samoupravu osigurava Ustavni sud. Takav postupak pred Ustavnim sudom mogu pokrenuti općine i gradovi, kao i udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine. Ustavni sud odlučuje o sporovima između jedinica lokalne samouprave

i kantona ili Federacije na zahtjev općinskog ili gradskog vijeća, načelnika općine ili gradonačelnika grada, ili udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.“

Europska povelja o lokalnoj samoupravi

Članak 2.

Ustavna i zakonska osnova lokalne samouprave

Načelo lokalne samouprave bit će utvrđeno zakonodavstvom zemlje potpisnice i gdje je to moguće – ustavom.

Članak 3.

Koncept lokalne samouprave

1. Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i sposobnost lokalnih vlasti da, u granicama zakona, reguliraju i rukovode znatnim dijelom javnih poslova, na temelju vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva. (...).

Članak 4.

Djelokrug lokalne samouprave

1. Osnovna prava i dužnosti lokalnih vlasti bit će utvrđena ustavom ili statutom, time se, međutim, ne sprječava prenošenje na lokalne vlasti prava i odgovornosti za specifične zadatke, sukladno sa zakonom.
2. Lokalne vlasti će, u granicama zakona, imati puno diskreciono pravo da provode svoje inicijative u svezi sa stvarima koje nisu isključene iz njihove nadležnosti, niti stavljene u nadležnost neke druge vlasti.
3. Javni poslovi će se, po pravilu, vršiti prije svega od strane onih vlasti koje su najbliže građanima. Prilikom prenošenja odgovornosti na neku drugu vlast vodit će se računa o obimu i prirodi posla, kao i o zahtjevima efikasnosti i ekonomičnosti.
4. Prava povjerena lokalnim vlastima će po pravilu biti puna i isključiva. Ona ne smiju biti uskraćena ili ograničena od strane neke druge centralne ili regionalne vlasti, osim u slučajevima predviđenim zakonom.
5. U slučajevima prenošenja ovlaštenja sa centralnih ili regionalnih na lokalne vlasti, lokalnim vlastima će, u što je moguće većoj mjeri, biti dozvoljeno da prilagođavaju njihovo provođenje u lokalnim uvjetima.

6. Lokalne vlasti će biti konzultirane, u najvećoj mogućoj mjeri, blagovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču.

Zakon o slatkovodnom ribarstvu - osporene odredbe („Službene novine Federacije BiH“, br.: 64/04 i 27/10)

Članak 5.

Ribolovna područja, odnosno dijelove ribolovnih područja – ribolovne zone, određuje i ustupa na korištenje fizičkoj i pravnoj osobi, odnosno udruzi ili organizaciji sportskih ribolovaca (u daljnjem tekstu: korisnik) kantonalno ministarstvo mjerodavno za poslove poljoprivrede (u daljnjem tekstu: kantonalno ministarstvo).

Članak 6.

Ribolovno područje ili dio ribolovnog područja kantonalno ministarstvo ustupa na korištenje korisniku davanjem ribolovnog prava putem natječaja, uz nadoknadu i na temelju predloženog programa gospodarenja ribolovnim područjem.

Visinu nadoknade određuje Vlada kantona na čijoj teritoriji se nalazi ribolovno područje ili dio ribolovnog područja, a na prijedlog kantonalnog ministarstva.

Natječaj iz stavka 1. ovoga članka javno objavljuje kantonalno ministarstvo.

Članak 10. stavak 6.

Suglasnost za ribarsku osnovu i godišnje programe, uz prethodno pribavljeno mišljenje kantonalnog ministarstva, ovjerava i izdaje Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo).

Članak 17.

Dozvolu za obavljanje gospodarskog ribolova fizičkim i pravnim osobama uz nadoknadu izdaje kantonalno ministarstvo, na temelju provedenog javnog natječaja sukladno s odredbama ovoga zakona i Zakona o koncesijama („Službene novine Federacije BiH“, broj: 40/02).

Dozvola za gospodarski ribolov, kao i zahtjev za izdavanje dozvole mora sadržavati:

1. tvrtku obrtnika ili tvrtku pravne osobe kojima se izdaje dozvola za gospodarski ribolov;

2. naznaku dijela ribolovnog područja i/ili ribolovne zone u kojoj će se obavljati gospodarski ribolov;
3. vrstu i broj ribolovnih pribora i opreme kojima će se obavljati gospodarski ribolov;
4. ime ili registarsku oznaku plovila kojim će se obavljati ribolov.

Dozvola za gospodarski ribolov izdaje se na temelju javnog natječaja, odnosno poziva na javni tender kojeg raspisuje kantonalno ministarstvo.

Dozvolu korisniku izdaje Vlada kantona na prijedlog kantonalnog povjerenstva za koncesije, korisniku koji ponudi najpovoljnije uvjete za obavljanje gospodarskog ribolova (objekte, uređaje, sredstva, stručne kadrove i dr.).

Dosadašnji korisnik ima pod jednakim uvjetima pravo prvenstva u dobivanju dozvole za gospodarski ribolov. Visinu nadoknade za obavljanje gospodarskog ribolova određuje kantonalno ministarstvo.

Prije izdavanja dozvole za gospodarski ribolov kantonalno ministarstvo i korisnik zaključuju ugovor o obavljanju gospodarskog ribolova koji mora sadržavati sve elemente iz čl.16. i 17. ovoga Zakona i članka 29. Zakona o koncesijama, ali može sadržavati i druge elemente obligacijsko-pravnog karaktera.

Dozvola se izdaje na rok od deset godina.

Protiv rješenja kojim se dozvola uskraćuje može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu.

Članak 18. stavak 6.

Sredstva uplaćena na ime nadoknade za gospodarski ribolov prihod su kantonalnog proračuna.

Zakon o vodama

(„Službene novine Federacije BiH“, broj: 70/06)

I. Osnovne odredbe

Članak 1.

Predmet Zakona

- (1) Ovim Zakonom uređuje se način upravljanja vodama unutar teritorije Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).
- (2) Upravljanje vodama obuhvata: zaštitu voda, korištenje voda, zaštitu od štetnog djelovanja voda i uređenje vodotoka i drugih voda.

- (3) Ovim Zakonom uređuju se: vodno dobro i javno vodno dobro, vodni objekti, pravne osobe i druge institucije nadležne za pojedina pitanja upravljanja vodama i druga problematika vezana za vode u Federaciji.

Članak 2.

Svrha Zakona

- (1) Svrha ovog Zakona je osiguranje upravljanja vodama s ciljem:

1. smanjenja zagađenja voda, postizanja dobrog stanja voda i sprječavanja degradacije voda;
2. postizanja održivog korištenja voda;
3. osiguranja pravičnog pristupa vodama;
4. poticanja društvenog i gospodarskog razvoja;
5. zaštite ekosustava;
6. smanjenja rizika od poplava i drugih negativnih utjecaja voda;
7. osiguranja učešća javnosti u donošenju odluka koje se odnose na vode;
8. sprječavanja i rješavanja sukoba vezanih za zaštitu i korištenje voda;
9. ispunjavanja obveza iz međunarodnih ugovora koji su obvezujući za Bosnu i Hercegovinu.

II. Osnovna načela i definicije

Članak 3.

Opća načela

- (1) Vode su opće dobro i kao takve su pod posebnom zaštitom Bosne i Hercegovine, Federacije, kantona, grada i općine.
- (2) Upravljanje vodama zasniva se na načelima:

1. nekomercijalnosti, prema kojem voda u osnovi nije komercijalni proizvod, već naslijeđe koje se mora čuvati, štiti i shodno tome postupati;
2. cjelovitosti, koje uzima u obzir prirodne procese i dinamiku voda te međusobnu povezanost i međuzavisnost vodnih i uz vodu vezanih ekosustava;
3. dugoročne zaštite kvaliteta i racionalne upotrebe raspoloživih količina vode;
4. osiguranja zaštite od štetnog djelovanja voda koje proizilazi iz potreba za zaštitu stanovništva i njihove imovine, uzimajući u obzir djelovanje prirodnih procesa;

5. ekonomskog vrednovanja voda koje uključuje troškove opterećenja, zaštite i uređenja voda i zaštite od štetnog djelovanja voda;
 6. učešća javnosti kod donošenja planova upravljanja vodama;
 7. uzimanja u obzir najboljih raspoloživih tehnologija i novih naučnih dostignuća o prirodnim zakonitostima i najboljih okolišnih praksi.
- III. Razvrstavanje površinskih voda, vodno dobro i vodni objekti
- I. kategorije, odnosno priobalni pojas širine 5 metara od granice obale (izrazite morfološke promjene) za površinske vode II. kategorije;
 4. zemljište potopljeno stajaćim vodama, uključujući obalu do najvišeg zabilježenog vodostaja;
 5. napuštena riječna korita koje voda povremeno plavi, močvare i zemljišta koja su potopljena vodom zbog zahvata u prostoru;
 6. uređeni inundacioni pojas;
 7. zemljište ispod i pored vodnih objekata iz članka 14. stavak 1. točka 1. ovog Zakona.

Članak 5.

Razvrstavanje površinskih voda

- (1) Površinske vode se, prema značaju kojeg imaju za upravljanje vodama, razvrstavaju u vode I. kategorije i vode II. kategorije.

- (2) Vode I kategorije su:

A) na Vodnom području Save

(....)

8. Krivaja

(....)

Prirodna jezera i močvarna područja

1. Boračko jezero
2. Blidinje
3. Hutovo blato

Sve preostale vode su vode II. kategorije.

Član 7.

Vodno dobro

- (1) Vodno dobro, prema ovom Zakonu, jeste skup zemljišnih čestica koje obuhvataju:

1. zemljište na kojem je površinska voda trajno ili povremeno prisutna i zbog toga se oblikuju posebni hidrološki, geomorfološki i biološki odnosi koji određuju vodne i od vode zavisne ekosustave;
2. osnovno korito tekućih voda, uključujući otoke i obale do izrazite morfološke promjene;
3. priobalni pojas širine 15 metara od granice obale (izrazite morfološke promjene) za površinske vode

- (2) Bez obzira na odredbe stavka 1. točka 3. ovog članka, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) može odrediti drugačiju širinu zemljišta priobalnog pojasa, ako je to potrebno zbog: zaštite voda, zaštite od štetnog djelovanja voda, omogućavanja opće upotrebe voda i djelovanja nadležnih institucija kojima su dodijeljena javna ovlaštenja prema ovom Zakonu.

- (3) Vodno dobro može biti u vlasništvu Federacije, kantona, grada, općine, pravne ili fizičke osobe.

- (4) U slučaju prodaje zemljišne čestice u vlasništvu pravne ili fizičke osobe koja pripada vodnom dobru pravo preče kupnje ima Federacija, kanton, grad, odnosno općina.

Članak 8.

Određivanje granice vodnog dobra

- (1) Federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: federalni ministar) donosi propis o načinu određivanja granice vodnog dobra iz članka 7. stavak 1. ovog Zakona i o postupku utvrđivanja pripadnosti zemljišne čestice javnom vodnom dobru iz članka 9. st. 1. i 2. ovog Zakona.

- (2) Granicu pojedinačnog vodnog dobra određuje, na temelju propisa iz stavka 1. ovog članka, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo) za površinske vode I. kategorije, a za površinske vode II. kategorije kantonalno ministarstvo nadležno za vode.

- (3) Granica vodnog dobra upisuje se u zemljišni katastar.

Članak 9.

Javno vodno dobro

- (1) Javno vodno dobro čine zemljišne čestice iz članka 7. stavak 1. ovog Zakona koje su do dana stupanja na

snagu ovog Zakona bile upisane u zemljišnim knjigama kao javno dobro, državno vlasništvo ili vlasništvo grada ili općine, odnosno koje su na temelju zakona postale državno vlasništvo.

(2) Javnim vodnim dobrom smatraju se, sve do dokaza suprotnog, i one zemljišne čestice iz članka 7. stavak 1. ovog Zakona koje do dana stupanja na snagu ovog Zakona nisu bile upisane u zemljišne knjige, odnosno koje su upisane u zemljišne knjige, ali nitko nije naveden kao njihov vlasnik.

(3) Javno vodno dobro definirano u stavku 1. ovog članka je dobro od općeg interesa i u vlasništvu je:

1. Federacije za sve površinske vode I. kategorije, u smislu ovog Zakona,
2. grada i općine za sve površinske vode II. kategorije, u smislu ovog Zakona, ako to nije drugačije uređeno posebnim kantonalnim propisom.

(4) Ovlaštenja upravljanja javnim vodnim dobrom vrše organi vlasti, pravne osobe i druge institucije u obimu i na način propisan ovim Zakonom ili drugim aktima nadležnog organa kojima je preneseno pravo upravljanja javnim vodnim dobrom.

Članak 10.

(1) Rješenjem federalnog ministra utvrđuje se pripadnost vodnog dobra javnom vodnom dobru za površinske vode I. kategorije, prema propisu iz članka 8. stavak 1. ovog Zakona.

(2) Rješenjem kantonalnog ministra nadležnog za vode utvrđuje se pripadnost vodnog dobra javnom vodnom dobru za površinske vode II. kategorije, prema propisu iz članka 8. stavak 1. ovog Zakona.

(3) Javno vodno dobro ne može biti predmet prometa, ali može, pod posebnim uvjetima određenim ovim Zakonom ili na zakonu zasnovanom podzakonskom propisu, biti predmet ograničenog prava korištenja u formi zakupa.

(4) Federalni ministar donosi propis o načinu i uvjetima ograničenog prava korištenja vodnog dobra iz stavka 3. ovog članka.

Zakon o osnovama lokalne samouprave

(„Službene novine Federacije BiH“, broj: 06/95)

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se osnove lokalne samouprave, samoupravni djelokrug, upravni nadzor nad radom lokalnih vlasti, izvori financiranja lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za funkcioniranje lokalne samouprave.

Članak 16.

Općine imaju pravo da u obavljanju svojih dužnosti međusobno surađuju s drugim općinama radi obavljanja poslova od zajedničkog interesa, i u tom cilju mogu se udruživati u zajednice općina za određeno područje, sukladno sa ustavom i zakonom.

Općine mogu pristupiti međunarodnim udrugama lokalnih jedinica i surađivati s odgovarajućim lokalnim jedinicama drugih država sukladno sa Ustavom, federalnim zakonom i vanjskom politikom Federacije.

Članak 17.

Općine se mogu udruživati u Savez općina Federacije Bosne i Hercegovine radi unaprjeđivanja i zaštite njihovih zajedničkih interesa.

Savez općina iz stavka 1. ovog članka može pristupiti međunarodnim udrugama lokalnih jedinica i surađivati s odgovarajućim lokalnim jedinicama drugih država sukladno sa Ustavom, federalnim zakonom i vanjskom politikom Federacije.

Napomena: ovaj Zakon je prestao da važi, derogiran je odredbom članka 58. Zakona o načelima lokalne samouprave čije se relevantne odredbe navode u nastavku.

Zakon o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

(„Službene novine Federacije BiH“, br.: 49/06 i 51/09)

Članak 2.

Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i sposobnost jedinica lokalne samouprave da, u granicama zakona, reguliraju i upravljaju javnim poslovima na temelju vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Članak 8.

Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti, ustanovljene ustavom i zakonom, i ima pravo baviti se

svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njezine nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na temelju ustava i zakona.

Ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koja ne mogu biti ograničena ili uskraćena od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustavom i zakonom.

U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebice ulaze:

- donošenje programa i planova razvoja jedinice lokalne samouprave i stvaranje uvjeta za gospodarski razvoj i zapošljavanje (alineja 3);

- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom jedinice lokalne samouprave (alineja 9);

- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima jedinice lokalne samouprave i raspodjela sredstava na temelju njihovog korištenja (alineja 10).

Članak 10.

Poslovi federalnih i kantonalnih vlasti mogu biti povjereni jedinici lokalne samouprave zakonom nakon konzultiranja organa lokalnih vlasti kojima se navedeni poslovi povjeravaju, uzimajući u obzir načelo supsidijarnosti i sposobnosti lokalnih vlasti i njihove administracije da te poslove efikasno obavljaju.

Članak 33.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na pokretnu i nepokretnu imovinu i na odgovarajuće izvore financiranja kojima slobodno raspoložu, u okviru svojih ovlasti, kao i na sredstva za obavljanje delegiranih ili prenesenih poslova iz okvira prava i dužnosti viših tijela vlasti.

Članak 34.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na odgovarajuće sopstvene financijske izvore kojima lokalni organi mogu slobodno raspolagati u okviru svoje nadležnosti sukladno sa zakonom.

Jedan će se dio financijskih izvora jedinica lokalne samouprave ostvarivati od lokalnih pristojbi i naknada čiju stopu jedinica lokalne samouprave utvrđuje u okviru zakona.

Financijska sredstva jedinica lokalne samouprave bit će srazmjerna njihovim nadležnostima koje su im dodijeljene zakonom. Svaki prijenos novih funkcija biće praćen financijskim sredstvima potrebnim za njihovo efikasno izvršavanje.

Zakonodavac je dužan pribaviti mišljenje od Saveza općina i gradova o svim pitanjima koja se odnose na dodjelu sredstava, kao i o svim promjenama zakona koje mogu utjecati na financijske obveze jedinica lokalne samouprave.

Sukladno sa utvrđenom fiskalnom politikom, zakonom se utvrđuju vrste poreza, naknada, doprinosa i pristojbi, koji u cijelosti ili djelomično pripadaju jedinicama lokalne samouprave kao izvorni prihodi.

XI. Suradnja jedinica lokalne samouprave

Članak 51.

U cilju zaštite zajedničkog interesa, kao i promoviranja i unaprjeđenja lokalne samouprave, gradovi i općine mogu formirati saveze na nivou Bosne i Hercegovine i Federacije BiH.

Savez na nivou Federacije ima pravo:

1. djelovati kao zakonski zastupnik svojih članica pred vlastima Federacije BiH;
2. pripremati prijedloge zakona i amandmane na prijedloge zakona u cilju poboljšanja zakona i propisa koji reguliraju rad jedinica lokalne samouprave;
3. davati mišljenja i prijedloge u svezi s raspodjelom javnih prihoda u dijelu koji se odnosi na financiranje jedinica lokalne samouprave;
4. uspostavljati kontakte i suradnju sa sličnim organizacijama u zemlji i inozemstvu, te postati član međunarodnih asocijacija.

Prava navedena u ovom članku mogu biti korištena ako Savez na nivou Federacije BiH okuplja više od dvije trećine gradova i općina u Federaciji BiH.

Članak 53.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su da razmotre inicijative, prijedloge i sugestije jedinice lokalne samouprave i o svom stavu i poduzetim aktivnostima obavijestiti jedinice lokalne samouprave u roku od 30 dana od dana prijema inicijative, prijedloga ili sugestije.

Članak 56.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su u najvećoj mogućoj mjeri konzultirati jedinice lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji ih se direktno tiču.

Konzultiranje, u smislu iz prethodnog stavka ovog članka, federalne, odnosno kantonalne vlasti vrše putem saveza općina i gradova.

Članak 58. st. 1. i 2.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o osnovama lokalne samouprave („Službene novine Federacije BiH“, broj: 6/95).

Federacija Bosne i Hercegovine i kantoni su dužni uskladiti svoje zakone sa ovim Zakonom te izvršiti prijenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave ovim Zakonom, u roku od 6 mjeseci od dana njegovoga stupanja na snagu.

6. Činjenično stanje i stav Ustavnog suda Federacije

Nesporna je činjenica da Općina Olovo leži na trima rijekama, a to su rijeke Krivaja, Bioštica i Stupčanica, kao što je izvan spora i to da vode i njihovi ekosustavi, čiji je sastavni dio i riblji fond, predstavljaju prirodno bogatstvo i potencijalni gospodarski resurs. Stoga se u zahtjevu i ističe da očuvanje vodnog prirodnog bogatstva, razvoj ribarstva i po tom osnovu ostvareni prihodi predstavljaju razvojnu šansu za male i ekonomski nerazvijene općine, kakva je i Općina Olovo u Zeničko-dobojskom kantonu Federacije Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu mjesto i značaj jedinica lokalne samouprave u svjetlu ustavnih i zakonskih odredbi, kao i načela utvrđena u Europskoj povelji o lokalnoj samoupravi, nesumnjivo je da odredbe osporenog Zakona vrlo značajno i neposredno utječu na realizaciju utvrđenih nadležnosti jedinica lokalne samouprave, u konkretnom slučaju na stvaranje politike upravljanja prirodnim resursima i raspodjele sredstava ostvarenih na temelju njihovog korištenja, a posljedično i na donošenje programa i planova razvoja jedinice lokalne samouprave i stvaranje uvjeta za gospodarski razvoj i zapošljavanje. Na toj osnovi, podnositelj zahtjeva i tvrdi da se osporenim Zakonom povrjeđuje pravo na lokalnu samoupravu Općine Olovo i predlaže da Ustavni sud Federacije svojom presudom to i utvrdi.

Pritom se bazična argumentacija koju podnositelj zahtjeva iznosi, temelji na tome da kod donošenja osporenog Zakona, Općina Olovo kao jedinica lokalne samouprave nije konzultirana na način propisan odredbom članka 56. stavak 2. Zakona o načelima lokalne samouprave, kojom je u pravni poredak Federacije Bosne i Hercegovine implementiran pravni standard iz članka 4. stav 6. Europske povelje o lokalnoj samoupravi, a prema

kojem lokalne vlasti trebaju biti konzultirane „u najvećoj mogućoj mjeri, blagovremeno i na odgovarajući način u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču“.

Razmatrajući ovu argumentaciju, Ustavni sud Federacije utvrdio je sljedeće činjenice:

- osporeni Zakon donesen je nakon što je u istovjetnom tekstu usvojen u oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine u devetom mjesecu 2004. godine (u Zastupničkom domu 07.09.2004. godine i u Domu naroda 14.09.2004. godine), kako to stoji i u Ukazu o njegovom proglašenju koji je, kao i sam osporeni Zakon objavljen u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 64/04. od 20.11.2004. godine;

- u vrijeme stupanja na snagu osporenog Zakona, 28.11.2004. godine, Zakon o načelima lokalne samouprave, na koji se podnositelj zahtjeva poziva nije postojao. On je naime donesen u sedmom mjesecu 2006. godine, objavljen je u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 49/06 i prema vlastitim tranzitornim odredbama stupio je na snagu 07.09.2006. godine, pa je tada i nastala zakonska obveza za federalnu vlast i kantonalne vlasti da, po članku 56. tog Zakona, u postupku donošenja propisa koji se direktno tiču jedinica lokalne samouprave, iste konzultiraju i to putem Saveza općina i gradova;

- u vrijeme donošenja osporenog Zakona, na snazi je bio Zakon o osnovama lokalne samouprave („Službene novine Federacije BiH“, broj: 6/95), koji je donijela Ustavotvorna skupština Federacije Bosne i Hercegovine 19.09.1995. godine, a koji nije propisivao obveznu formu konzultiranja jedinica lokalne samouprave, već samo fakultativnu mogućnost udruživanja općina „u savez općina Federacije Bosne i Hercegovine radi unaprjeđivanja i zaštite njihovih zajedničkih interesa“, kako je to izričito propisivao njegov članak 17. stavak 1.

Ove činjenice *eo ipso* deplasiraju tvrdnju podnositelja zahtjeva da je kod donošenja osporenog Zakona „došlo do grube povrede Zakona o načelima lokalne samouprave“, jer nije proveden postupak konzultiranja putem Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine, jer u to vrijeme Zakon o načelima lokalne samouprave nije ni postojao, dakle taj mehanizam konzultiranja jedinica lokalne samouprave nije ni bio propisan. U tome svjetlu, zahtjevu priloženi akt Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine broj: 244/16 od 31.03.2016. godine je, kako u njemu i stoji, informacija, ali u ovom slučaju ne i dokaz o povredi procedure prilikom donošenja osporenog Zakona. Podnositelj zahtjeva naime gubi iz

vida činjenicu da procedura donošenja osporenog Zakona naprosto nije mogla biti protivna zakonu koji u to vrijeme nije ni postojao.

Ali uprkos tome, Ustavni sud Federacije stao je na stanovište da samo ove, premda egzaktno činjenice, nisu dovoljne za utvrđenje da u ovom slučaju nema povrede prava na lokalnu samoupravu. Smatrajući da se u predmetima ove vrste u, krajnjoj liniji, radi o ustavnopravnom kapacitetu jedinica lokalne samouprave, ali i o stvarnim životnim potrebama i interesima građana koji u njima žive, Ustavni sud Federacije odlučio je da problem o kojem je ovdje riječ, mora biti stavljen u širi pravni kontekst.

Naime, i onda kada se sa sigurnošću mogu odbaciti tvrdnje da je osporeni Zakon donesen protivno tada nepostojećem Zakonu o načelima lokalne samouprave, moraju se s jednakom pažnjom razmotriti još dva pravca u kojima podnositelj zahtjeva argumentira i nastoji dokazati povredu prava na lokalnu samoupravu.

Najprije, treba se osvrnuti na činjenicu da je u vrijeme donošenja osporenog Zakona sastavni dio ustavnopravnog poretka Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine već bila Europska povelja o lokalnoj samoupravi, na koju se i podnositelj zahtjeva u dva navrata poziva, tvrdeći da osporeni Zakon protuslovi odredbama članka 4. st. 3. i članka 6. te Povelje.

Riječ je o odredbama kojima se proklamira da će se „javni poslovi, prema pravilu, vršiti prije svega od onih vlasti koje su najbliže građanima“ i da će se „prilikom prenošenja odgovornosti na neku drugu vlast voditi računa o obimu i prirodi posla, kao i zahtjevima efikasnosti i ekonomičnosti“ (stavak 3.), te da će „lokalne vlasti biti konzultirane u najvećoj mogućoj mjeri, blagovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču“ (stavak 6.).

Premda se Europska povelja o lokalnoj samoupravi kao instrument međunarodnog prava naravno ne smije izgubiti iz vida, treba imati na umu i to da ona nije instrument unifikacije, već instrument harmonizacije nacionalnih zakonodavstava, pa je direktno pozivanje podnositelja zahtjeva na njene odredbe, Ustavni sud Federacije morao sa posebnom pažnjom preispitati.

Da Europska povelja nije unifikacioni instrument, vidljivo je već na terminološkoj razini. Njen naziv u autentičnom tekstu na engleskom jeziku glasi „*European Charter of Local Self-government*“, što je vrlo jasno postavlja na odgovarajuće mjesto u nomenklaturi multilateralnih međunarodnih instrumenata, u kojoj postoji jasna

distinkcija između onih u čijem je nazivu upotrijebljen izraz „*Bill*“ ili „*Charter*“, u odnosu na one u čijem je nazivu upotrijebljen izraz „*Treaty*“, „*Agreement*“, „*Convention*“, „*Pact*“ ili „*Covenant*“, s obzirom na pravnu prirodu i način pravnog dejstva tih instrumenata u državama potpisnicama.

Zapravo, riječ je o tome koliki stupanj internacionalne suglasnosti je postignut i fiksiran konkretnim međunarodnim instrumentom: ako je to najviši stupanj internacionalne suglasnosti koji podrazumijeva izjednačavanje (unifikaciju) nacionalnih zakonodavstava ili pak izravnu primjenu odredbi samog međunarodnog instrumenta umjesto domaćeg zakona, on će se u pravilu zvati „*International Treaty*“, „*International Agreement*“, „*Convention*“ ili „*International Pact*“, a ako je u pitanju samo uspostavljanje načela i standarda čije provođenje je prepušteno zakonodavnim vlastima članica, uz širu mogućnost stavljanja rezervi i optiranja, onda „*Charter*“, kao što je to ovdje slučaj.

Pored samog naziva „Povelja“ (*Charter*), a ne ugovor, (*Treaty*, *Agreement*), konvencija (*Convention*), ili pakt (*Pact*), o pravnoj prirodi Europske povelje nedvojbeno svjedoče brojni pripremni dokumenti za njeno donošenje i usvajanje, kao i tumačenja iznesena nakon njenog donošenja, a u kojima je opće mjesto upravo ukazivanje na to da je cilj i smisao donošenja Europske povelje u tome da se, „umanji nedostatak zajedničkih europskih standarda za određivanje i očuvanje prava lokalnih vlasti koje su najbliže građanima i da im se da mogućnost efektivnog učešća u odlučivanju o onim pitanjima koja se odnose na njihovo svakodnevno okruženje“. Ili, kako to izričito stoji u publikaciji „Europska povelja o lokalnoj samoupravi“ Vijeća Europe: „Povelja obvezuje potpisnice na primjenu temeljnih pravila kojima se garantira politička, administrativna i financijska samostalnost organa vlasti i koja se kao neporeciva vrijednost mora implementirati u Bosni i Hercegovini, jer je to europski standard“.

O pravnom karakteru Europske povelje, kao međunarodnog multilateralnog pravnog instrumenta, najjasnije govore same njene odredbe, prije svih odredba članka 2. dijela prvog, koja je naslovljena sa „Ustavna i zakonska osnova lokalne samouprave“ a koja glasi: „Načelo lokalne samouprave bit će utvrđeno zakonodavstvom zemlje potpisnice i gdje je to moguće – ustavom“.

Na takav ili sličan način započinju odredbe međunarodnih pravnih instrumenata koji ne pretenduju na direktnu primjenu, već na utvrđivanje standarda prihvatljivih za što veći broj država članica, koje će te standarde ugraditi u svoja zakonodavstva na način koji će konvenirati njihovim različitim ustavnim sustavima i

organizaciji vlasti. Odredbe takvih međunarodnih pravnih instrumenata zato i imaju u sebi notu „pravnog impresionizma“ jer koriste uopćene, katkada i deskriptivne pravne pojmove i kategorije, pomoću kojih se nastoje artikulirati demokratski dostignuti pravni ili pravno-politički standardi, koji će biti što šire prihvatljivi u međunarodnoj zajednici, kako bi se ostvarila harmonizacija i približavanje nacionalnih zakonodavstava tim standardima koji imaju internacionalnu važnost i legitimitet.

To jednako vrijedi i u pogledu odredbe članka 4. stavak 6. Europske povelje o lokalnoj samoupravi. Točno je da u njoj stoji kako će „lokalne vlasti biti konzultirane u najvećoj mogućoj mjeri, blagovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču“. Ali, posve je očigledno da je riječ o artikulaciji pravnog standarda, koji će zakonodavci u zemljama članicama odgovarajućim zakonskim ili čak ustavnim odredbama pretvoriti u imperativnu pravnu normu. Jer, Povelja kaže „u najvećoj mogućoj mjeri“, a zakon treba da tu mjeru odredi i definira. Povelja kaže „blagovremeno“, a zakon treba da kaže kad je ili u kojem rasponu to blagovremeno. Povelja kaže „na odgovarajući način“, a zakon treba da utvrdi koji će to način (i) biti. Povelja kaže „u procesu planiranja i donošenja odluka“, ali zakon mora da kaže koja je to procesna faza u kojoj konzultacije trebaju biti obavljene. Povelja kaže „o svim stvarima koje ih se direktno tiču“, ali zakon treba da propiše koje se to stvari direktno tiču lokalnih zajednica. U protivnom bi se pomenuti pravni standardi iz Povelje tumačili onako kako to kome odgovara, a cilj s kojim je ona donesena nipošto nije stvaranje takve pravne nesigurnosti. Naprotiv. Prema tome između pomenutog članka 4. stavak 6. Povelje, kao i većine ostalih njenih članova s jedne i samih pravnih subjekata s druge strane, neophodni intermedij je sukladno s Poveljom donesena obvezujuća pravna norma zakona, a gdje je to moguće i ustav zemlje potpisnice.

Prema tome, tumačeći relevantno pravo koje je važilo u vrijeme donošenja i stupanja na snagu osporenog Zakona, Ustavni sud Federacije je utvrdio da se ne mogu uvažiti argumenti podnositelja zahtjeva o tome da se povreda prava na lokalnu samoupravu može utvrditi u odnosu na pominjani članak Europske povelje, zato što je osporeni Zakon donesen bez konzultacija putem Saveza općina i gradova. Takav način konzultacija i postojanje tog konzultacionog tijela ne predviđa Europska povelja o lokalnoj samoupravi. Kao što je gore rečeno Povelja kaže samo to, da konzultacije trebaju biti provedene „na odgovarajući način“. A da je taj odgovarajući način upravo onaj putem Saveza općina i gradova Federacije

Bosne i Hercegovine, propisao je Zakon o načelima lokalne samouprave, koji je stupio na snagu gotovo dvije godine nakon što je na snagu stupio osporeni Zakon.

Uprkos tome, Ustavni sud Federacije smatra da se ne može i ne smije ignorirati činjenica da su standardi afirmacije i zaštite prava na lokalnu samoupravu, u odnosu na vrijeme kada je osporeni Zakon donesen i kada je na snazi bio Zakon o osnovama lokalne samouprave iz 1995. godine, podignuti na mnogo viši nivo potpunijom implementacijom standarda utvrđenih Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi u kasnije donesenom i danas važećem Zakonu o načelima lokalne samouprave koji je, kako je gore pomenuto, stupio na snagu u rujnu 2006. godine, na što podnositelj zahtjeva s pravom ukazuje.

Stoga je Ustavni sud Federacije u razmatranje uzeo argumente, kojima on izravno i precizno ukazuje na pojedine odredbe osporenog Zakona, a kojima se, prema njegovom mišljenju „na direktan način“ oduzima pravo jedinicama lokalne samouprave „da stvaraju, pa čak i da utječu na stvaranje politike upravljanja ribljim fondom“. Jer iz tih odredbi je vidljivo, da Federacija daje suglasnost na ribolovne osnove po pribavljenom mišljenju kantona, da kanton određuje i ustupa ribolovna područja, određuje visinu naknada i ubire te naknade.

Cijeneći te argumente u gore postavljenom pravnom kontekstu, Ustavni sud Federacije utvrdio je da, premda formalno-pravno ne stoje prigovori glede načina na koji je osporeni Zakon donesen 2004. godine, on tim i takvim svojim odredbama, koje ne ostavljaju prostora za ostvarivanje prava na lokalnu samoupravu u mjeri i na način kako je to propisano Zakonom o načelima lokalne samouprave koji je na snazi od 2006. godine, vrijeda pravo Općine Olovo na lokalnu samoupravu. Pritom je uzeto u obzir i opće pravno načelo, po kojem je najviši stupanj povrede nekog prava, onemogućavanje njegovog vršenja.

Naime, ako Ustav utvrđuje da se u općini ostvaruje lokalna samouprava i ako je zakonom propisan obim vlastitih nadležnosti jedinica lokalne samouprave sukladno s internacionalno etabliranim načelima iz Europske povelje, onda svaki propis koji sužava taj obim prava vrijeda pravo na lokalnu samoupravu, bez obzira na to što je, kao u ovom slučaju, donesen ranije u odnosu na novodostignute standarde. Jer, pravo na lokalnu samoupravu nije samo subjektivno pravo u uobičajenom značenju tog pojma, već je obim tog prava istovremeno i mjera ustavnopravnog položaja i kapaciteta jedinica lokalne samouprave. Stoga ranije doneseni propisi koji se na to odnose, i koji su u pogledu obima prava na lokalnu

samoupravu bili restriktivniji u odnosu na novodostignute standarde, trebaju biti izmijenjeni i dopunjeni tj. usklađeni s tim standardima.

Šta više, zakonodavne vlasti Federacije i kantona bile su prema Zakonu o načelima lokalne samouprave dužne provesti usklađivanje svojih zakona s tim Zakonom, te izvršiti prijenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave i to u roku od 6 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu. Ta dužnost je *expressis verbis* propisana tranzitornim odredbama tog Zakona, preciznije odredbom članka 58. stavak 2.

Ograničavajući se međutim na pitanje povrede prava na lokalnu samoupravu, što je u ovom slučaju predmet zahtjeva, Ustavni sud Federacije smatra da se povreda tog prava ne može utvrditi u odnosu na čitav osporeni Zakon, jer ne stoje argumenti podnositelja zahtjeva o neregularnosti u proceduri njegovog donošenja, kako je gore već istaknuto i obrazloženo.

Stoga se kod odlučivanja u ovoj ustavnosudskoj stvari, Ustavni sud Federacije fokusirao na onaj dio zahtjeva u kojem podnositelj konkretno i precizno ukazuje na pojedine odredbe osporenog Zakona, i tvrdi da je tim odredbama „na direktan način „oduzeto pravo jedinicama lokalne samouprave da stvaraju, pa čak i da samo sudjeluju u stvaranju politike upravljanja ribljim fondom“.

Naime, u nastojanju da konkretizira svoj generalni stav prema kojem se lokalna samouprava u osporenom Zakonu ni u kojem kontekstu ne spominje, podnositelj tvrdi da negacija prava na lokalnu samoupravu direktno proističe iz odredbi čl. 5. i 6., članka 10. stavak 7., članka 17. i članka 18. stavak 6. osporenog Zakona, koje onemogućuju jedinicama lokalne samouprave da ostvaruju vlastite nadležnosti utvrđene odredbom članka 8. Zakona o načelima lokalne samouprave.

Pomenuti članak 8. Zakona o načelima lokalne samouprave propisuje da „jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti ustanovljene ustavom i zakonom i ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njezine nadležnosti niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na temelju ustava i zakona“. Pri tome „ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koja ne mogu biti ograničena ili uskraćena od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i okvirima utvrđenim ustavom i zakonom“. A u te vlastite nadležnosti prema samom slovu Zakona, uz niz drugih, izričito se navodi i „utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima jedinice lokalne samouprave i raspodjele sredstava ostvarenih na temelju njihovoga korištenja“.

Ako se prema Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine „u općini ostvaruje lokalna samouprava“ i ako je mjera te samouprave nakon donošenja osporenog Zakona podignuta na višu razinu dosljednom implementacijom standarda Europske povelje u Zakonu o načelima lokalne samouprave, a očigledno je da jeste, onda odredbe čl. 5. i 6., članka 10. stavak 7., članka 17. i članka 18. stavak 6. osporenog Zakona, na koje se u zahtjevu *explicite* ukazuje, moraju biti promatrane u tom svjetlu. A iz tih odredbi vidljivo je da:

- ribolovna područja odnosno dijelove ribolovnih područja (ribolovne zone) određuje i ustupa na korištenje kantonalno ministarstvo (članak 5.);

- visinu naknade za korištenje određuje vlada kantona na prijedlog kantonalnog ministarstva koje i objavljuje natječaj i zaključuje ugovor sa izabranim korisnikom (članak 6.)

- suglasnost za ribarsku osnovu i godišnje programe ovjerava i izdaje Federalno ministarstvo poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva uz prethodno pribavljeno mišljenje kantonalnog ministarstva (članak 10. stavak 7.);

- dozvolu za gospodarski ribolov izdaje kantonalno ministarstvo koje i raspisuje javni tender (članak 17. st. 1. i 2.);

- dozvolu korisniku izdaje vlada kantona na prijedlog kantonalnog povjerenstva za koncesije (članak 17. stavak 3.)

- visinu naknade za gospodarski ribolov određuje kantonalno ministarstvo koje i zaključuje ugovor sa izabranim korisnikom (članak 17. st. 4. i 5.)

- sredstva uplaćena na ime naknade za gospodarski ribolov prihod su kantonalnog proračuna (članak 18. stavak 6).

Ustavni sud Federacije smatra da ovakva rješenja, koja potpuno ignoriraju jedinice lokalne samouprave baš tamo gdje bi ih se prema načelima Europske povelje trebalo „pitati“ (utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja), nisu sukladna sa stepenom afirmacije lokalne samouprave koji je dostignut i utvrđen Zakonom o načelima lokalne samouprave sukladno sa Europskom poveljom, te da su utemeljeni argumenti podnositelja zahtjeva koji se odnose na gore pomenute odredbe osporenog Zakona.

Na temelju iznesenih činjeničnih i pravnih utvrđenja, Ustavni sud Federacije odlučio je kao u izreci ove presude.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije je donio jednoglasno u sastavu: Vesna Budimir, predsjednica Suda, Aleksandra Martinović, Mirjana Čučković, dr.sc. Šahbaz Džihanović, prof. dr. Edin Muminović, dr. sc. Kata Senjak i Mladen Srđić, suci Suda.

Образложење

1. Подносилац захтјева и предмет захтјева

Начелник Општине Олово (у даљем тексту: подносилац захтјева) је актом број: 02-01-1-2014/16 од 29.08.2016. године поднио захтјев за заштиту права на локалну самоуправу Општине Олово (у даљем тексту: захтјев) који је запримљен у Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд Федерације) дана 05.09.2016. године. Подносилац захтјева тврди да је право на локалну самоуправу Општине Олово повријеђено Законом о слатководном рибарству (у даљем тексту: оспорени Закон), који је донио Парламент Федерације Босне и Херцеговине.

У складу са Амандманом ХCVI на Устав Федерације Босне и Херцеговине, подносилац захтјева је овлашћен покренути поступак за заштиту права на локалну самоуправу пред Уставним судом Федерације.

2. Странке у поступку

Странке у поступку у овом уставносудском предмету су, на основу Амандмана ХCVI на Устав Федерације Босне и Херцеговине и члана 9. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 6/95 и 37/03) Начелник Општине Олово као подносилац захтјева, те Парламент Федерације Босне и Херцеговине као доносилац оспореног Закона.

3. Битни наводи захтјева

У захтјеву се полази од чињенице да Општина Олово лежи на трима ријекама, а то су ријеке Криваја, Биштица и Ступчаница, те да воде и њихови екосистеми, чији је саставни дио и рибљи фонд, представљају природно богатство, али и привредни ресурс. На тој основи се у захтјеву истиче да рибарство представља значајан привредни потенцијал за ову Општину, те да очување водног природног богатства, развој рибарства и по том основу остварени приходи, представљају развојну шансу за мале и економски неразвијене општине.

Подносилац захтјева наводи да оспорени Закон није донесен у складу са надлежностима из члана 8. Закона о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о принципима локалне самоуправе) којим је, између осталог, прописано да у властите надлежности јединица локалне самоуправе улазе: „утврђивање

Broj: U-24/16
Sarajevo, 29.11.2017. godine

Predsjednica
Ustavnog suda Federacije
Bosne i Hercegovine

Vesna Budimir, s.r.

27.

Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине, одлучујући о захтјеву Начелника Општине Олово за заштиту права на локалну самоуправу у вези са Законом о слатководном рибарству, на основу члана IV.Ц.3.10.(3) Устава Федерације Босне и Херцеговине у вези са Амандманом ХCVI на Устав Федерације Босне и Херцеговине, на сједници без јавне расправе одржаној дана 29.11.2017. године, донио је

ПРЕСУДУ

1. Утврђује се да је чл. 5. и 6., чланом 10. став 7., чланом 17. и чланом 18. став 6. Закона о слатководном рибарству („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 64/04 и 27/10) повријеђено право на локалну самоуправу Општине Олово.
2. У складу са чланом IV.Ц.12.6) Устава Федерације Босне и Херцеговине, Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине одређује пријелазну мјеру, којом даје могућност Парламенту Федерације Босне и Херцеговине, да у року од шест мјесеци од дана објављивања ове пресуде у „Службеним новинама Федерације БиХ“, усклади Закон из тачке 1. изреке ове пресуде са Законом о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 49/06 и 51/09), до када се наведене одредбе могу примјењивати.
3. Пресуду објавити у „Службеним новинама Федерације БиХ“, „Службеним новинама Зеничко-добојског кантона“ и „Службеном гласнику Општине Олово“.

политике управљања природним ресурсима јединица локалне самоуправе и расподела средстава остварених на основу њиховога коришћења“ (алинеја 10).

Надаље се истиче да према одредбама оспореног Закона риболовна подручја, односно дијелове риболовних подручја, корисницима (физичким и правним лицима) уступа кантонално министарство за послове пољопривреде, уз накнаду коју утврђује влада кантона на чијој територији се риболовно подручје налази, а средства уплаћена по том основу су приход кантоналног буџета.

Закључује се да је оспореним Законом одузето право јединици локалне самоуправе да утиче на стварање политике управљања рибљим фондом, јер кантон уступа риболовна подручја и одређује висину накнада, Федерација даје сагласност на риболовне основе по прибављеном мишљењу кантона, а кантон убире накнаде чија намјена није утврђена оспореним Законом.

Даље се наводи како је дошло до грубе повреде Закона о принципима локалне самоуправе тиме што у поступку доношења оспореног Закона није извршено консултовање са јединицама локалне самоуправе у смислу члана 56. став 2. Закона о принципима локалне самоуправе, којим је прописано да консултовање са јединицама локалне самоуправе, тј. са градовима и општинама, федерална и кантоналне власти врше посредством Савеза општина и градова Федерације Босне и Херцеговине, што по мишљењу подносиоца захтјева представља повреду одредбе члана 4. став 6. Европске повеље о локалној самоуправи, којом је предвиђено да ће локалне власти бити консултоване, у највећој могућој мјери, правовремено и на одговарајући начин, у процесу планирања и доношења одлука у свим стварима које их се директно тичу.

Подносилац захтјева затим цитира одредбе чл. 5. и 6., члана 10. став 7., члана 17. и члана 18. став 6. оспореног Закона, и тврди: „Цитираним одредбама оспореног Закона на директан начин је одузето право јединици локалне самоуправе да стварају, па чак и да утичу на стварање политике управљања рибљим фондом – кантон одређује и уступа риболовна подручја, одређује висину накнаде, Федерација даје сагласност за риболовне основе по прибављеном мишљењу кантона, кантон убире накнаде (чија намјена Законом није утврђена) и сл.“

Из свега изнесеног подносилац захтјева предлаже, да Уставни суд Федерације наконведеног поступка и утврђења чињеница, донесе пресуду којом

ће утврдити да је оспореним Законом повријеђено право Општине Олово на локалну самоуправу.

Уз захтјев је достављен акт Савеза општина и градова Федерације Босне и Херцеговине број: 244/16 од 31.03.2016. године, у којем се потврђује да овај Савез није био консултован у поступку доношења оспореног Закона.

4. Одговор на захтјев

У складу са чланом 16. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине, Уставни суд Федерације је актом број: У-24/16 од 14.09.2016. године затражио од Представничког дома и Дома народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине да доставе одговор на захтјев подносиоца у року од 30 дана. Ни један од парламентарних домова није доставио тражени одговор.

5. Релевантно право

Устав Федерације Босне и Херцеговине

Члан VI.2.(1)

(1) У општини се остварује локална самоуправа.

Амандман XVIII

Члан VII.3. Устава Федерације Босне и Херцеговине мијења се и гласи:

„Међународни уговори и други споразуми који су на снази у Босни и Херцеговини и Федерацији, те општа правила међународног права чине дио законодавства Федерације. У случају несагласности међународног уговора, односно споразума и законодавства, преовладава међународни уговор, односно споразум“.

Амандман XCVI

У члану IV.Ц.10. иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

„(3) Заштиту права на локалну самоуправу осигурава Уставни суд. Такав поступак пред Уставним судом могу покренути општине и градови, као и удружења општина и градова Федерације Босне и Херцеговине. Уставни суд одлучује о споровима између јединица локалне самоуправе и кантона или Федерације на захтјев општинског или градског вијећа, начелника општине или градоначелника града, или удружења општина и градова Федерације Босне и Херцеговине.“

Европска повеља о локалној самоуправи**Члан 2.**

Уставна и законска основа локалне самоуправе

Принцип локалне самоуправе бит ће утврђен законодавством земље потписнице и гдје је то могуће – уставом.

Члан 3.

Концепт локалне самоуправе

1. Локална самоуправа подразумијева право и оспособљеност локалних власти да, у границама закона, регулишу и руководе знатним дијелом јавних послова, на основу властите одговорности и у интересу локалног становништва. (...).

Члан 4.

Дјелокруг локалне самоуправе

1. Основна права и дужности локалних власти бит ће утврђена уставом или статутом, тиме се, међутим, не спрјечава преношење на локалне власти права и одговорности за специфичне задатке, у складу са законом.
2. Локалне власти ће, у границама закона, имати пуно дискреционо право да проводе своје иницијативе у вези са стварима које нису искључене из њихове надлежности, нити стављене у надлежност неке друге власти.
3. Јавни послови ће се, по правилу, вршити прије свега од стране оних власти које су најближе грађанима. Приликом преношења одговорности на неку другу власт водит ће се рачуна о обиму и природи посла, као и о захтјевима ефикасности и економичности.
4. Права повјерена локалним властима ће по правилу бити пуна и искључива. Она не смију бити ускраћена или ограничена од стране неке друге централне или регионалне власти, осим у случајевима предвиђеним законом.
5. У случајевима преношења овлашћења са централних или регионалних на локалне власти, локалним властима ће, у што је могуће већој мјери, бити дозвољено да прилагођавају њихово провођење у локалним условима.
6. Локалне власти ће бити консултоване, у највећој могућој мјери, правовремено и на одговарајући начин, у процесу планирања и доношења одлука о свим стварима које их се директно тичу.

Закон о слатководном рибарству - оспорене одредбе („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 64/04 и 27/10)**Члан 5.**

Риболовна подручја, односно дијелове риболовних подручја – риболовне зоне, одређује и уступа на коришћење физичком и правном лицу, односно удружењу или организацији спортистиких риболоваца (у даљем тексту: корисник) кантонално министарство мјеродавно за послове пољопривреде (у даљем тексту: кантонално министарство).

Члан 6.

Риболовно подручје или дио риболовног подручја кантонално министарство уступа на коришћење кориснику давањем риболовног права путем конкурса, уз надокнаду и на основу предоченог програма управљања риболовним подручјем.

Висину надокнаде одређује Влада кантона на чијој територији се налази риболовно подручје или дио риболовног подручја, а на приједлог кантоналног министарства.

Конкурс из става 1. овога члана јавно објављује кантонално министарство.

Члан 10. став 6.

Сагласност за рибарску основу и годишње програме, уз претходно прибављено мишљење кантоналног министарства, овјерава и издаје Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства (у даљем тексту: Федерално министарство).

Члан 17.

Дозволу за обављање привредног риболова физичким и правним лицима уз надокнаду издаје кантонално министарство, на основуведеног јавног конкурса у складу са одредбама овога закона и Закона о концесијама („Службене новине Федерације БиХ“, број: 40/02).

Дозвола за привредни риболов, као и захтјев за издавање дозволе мора садржавати:

1. фирму обртника или фирму правног лица којима се издаје дозвола за привредни риболов;
2. назнаку дијела риболовног подручја и/или риболовне зоне у којој ће се обављати привредни риболов;

3. врсту и број риболовних прибора и опреме којима ће се обављати привредни риболов;
4. име или регистарску ознаку пловила којим ће се обављати риболов.

Дозвола за привредни риболов издаје се на основу јавног конкурса, односно позива на јавни тендер којег расписује кантонално министарство.

Дозволу кориснику издаје Влада кантона на приједлог кантоналне комисије за концесије, кориснику који понуди најповољније услове за обављање привредног риболова (објекте, уређаје, средства, стручне кадрове и др.).

Досадашњи корисник има под једнаким условима право првенства у добивању дозволе за привредни риболов. Висину надокнаде за обављање привредног риболова одређује кантонално министарство.

Прије издавања дозволе за привредни риболов кантонално министарство и корисник закључују уговор о обављању привредног риболова који мора садржавати све елементе из чл.16. и 17. овога Закона и члана 29. Закона о концесијама, али може садржавати и друге елементе облигацијско-правног карактера.

Дозвола се издаје на рок од десет година.

Против рјешења којим се дозвола ускраћује може се изјавити жалба Федералном министарству.

Члан 18. став 6.

Средства уплаћена на име надокнаде за привредни риболов приход су кантоналног буџета.

Закон о водама

(„Службене новине Федерације БиХ“, број: 70/06)

I. Основне одредбе

Члан 1.

Предмет Закона

- (1) Овим Законом уређује се начин управљања водама унутар територије Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација).
- (2) Управљање водама обухвата: заштиту вода, коришћење вода, заштиту од штетног дјеловања вода и уређење водотока и других вода.

- (3) Овим Законом уређују се: водно добро и јавно водно добро, водни објекти, правна лица и друге институције надлежне за поједина питања управљања водама и друга проблематика везана за воде у Федерацији.

Члан 2.

Сврха Закона

- (2) Сврха овог Закона је осигурање управљања водама с циљем:

1. смањења загађења вода, постизања доброг стања вода и спречавања деградације вода;
2. постизања одрживог коришћења вода;
3. осигурања правичног приступа водама;
4. потицања друштвеног и привредног развоја;
5. заштите екосистема;
6. смањења ризика од поплава и других негативних утицаја вода;
7. осигурања учешћа јавности у доношењу одлука које се односе на воде;
8. спречавања и рјешавања сукоба везаних за заштиту и коришћење вода;
9. испуњавања обавеза из међународних уговора који су обавезујући за Босну и Херцеговину.

II. Основни принципи и дефиниције

Члан 3.

Општи принципи

- (1) Воде су опште добро и као такве су под посебном заштитом Босне и Херцеговине, Федерације, кантона, града и општине.

- (2) Управљање водама заснива се на принципима:

1. некомерцијалности, према којем вода у основи није комерцијални производ, већ наслијеђе које се мора чувати, штитити и сходно томе поступати;
2. цјеловитости, које узима у обзир природне процесе и динамику вода те међусобну повезаност и међузависност водних и уз воду везаних екосистема;
3. дугорочне заштите квалитета и рационалне употребе расположивих количина воде;

4. осигурања заштите од штетног дјеловања вода које произилази из потреба за заштити становништва и њихове имовине, узимајући у обзир дјеловање природних процеса;
5. економског вредновања вода које укључује трошкове оптерећења, заштите и уређења вода и заштите од штетног дјеловања вода;
6. учешћа јавности код доношења планова управљања водама;
7. узимања у обзир најбољих расположивих технологија и нових научних достигнућа о природним законитостима и најбољих околишних пракси.

III. Разврставање површинских вода, водно добро и водни објекти

Члан 5.

Разврставање површинских вода

(1) Површинске воде се, према значају којег имају за управљање водама, разврставају у воде I. категорије и воде II. категорије.

(2) Воде I категорије су:

A) на Водном подручју Саве

(....)

8. Криваја

(....)

Природна језера и мочварна подручја

1. Борачко језеро
2. Блудиње
3. Хутово блато

Све преостале воде су воде II. категорије.

Члан 7.

Водно добро

(1) Водно добро, према овом Закону, јесте скуп земљишних честица које обухватају:

1. земљиште на којем је површинска вода трајно или повремено присутна и због тога се обликују

посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који одређују водне и од воде зависне екосистеме;

2. основно корито текућих вода, укључујући отоке и обале до изразите геоморфолошке промјене;

3. приобални појас ширине 15 метара од границе обале (изразите морфолошке промјене) за површинске воде I. категорије, односно приобални појас ширине 5 метара од границе обале (изразите морфолошке промјене) за површинске воде II. категорије;

4. земљиште потопљено стајаћим водама, укључујући обалу до највишег забиљеженог водостаја;

5. напуштена ријечна корита које вода повремено плави, мочваре и земљишта која су потопљена водом због захвата у простору;

6. уређени инундациони појас;

7. земљиште испод и поред водних објеката из члана 14. став 1. тачка 1. овог Закона.

(2) Без обзира на одредбе става 1. тачка 3. овог члана, Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације) може одредити другачију ширину земљишта приобалног појаса, ако је то потребно због: заштите вода, заштите од штетног дјеловања вода, омогућавања опште употребе вода и дјеловања надлежних институција којима су додијељена јавна овлашћења према овом Закону.

(3) Водно добро може бити у власништву Федерације, кантона, града, општине, правног или физичког лица.

(4) У случају продаје земљишне честице у власништву правног или физичког лица која припада водном добру право прече купње има Федерација, кантон, град, односно општина.

Члан 8.

Одређивање границе водног добра

(1) Федерални министар пољопривреде, водопривреде и шумарства (у даљем тексту: федерални министар) доноси пропис о начину одређивања границе водног добра из члана 7. став 1. овог Закона и о поступку утврђивања припадности земљишне честице јавном водном добру из члана 9. ст. 1. и 2. овог Закона.

(2) Границу појединачног водног добра одређује, на основу прописа из става 1. овог члана, Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства (у даљем тексту: Федерално министарство) за површинске воде I. категорије, а за површинске воде II. категорије кантонално министарство надлежно за воде.

(3) Граница водног добра уписује се у земљишни катастар.

Члан 9.

Јавно водно добро

(1) Јавно водно добро чине земљишне честице из члана 7. став 1. овог Закона које су до дана ступања на снагу овог Закона биле уписане у земљишним књигама као јавно добро, државно власништво или власништво града или општине, односно које су на основу закона постале државно власништво.

(2) Јавним водним добром сматрају се, све до доказа супротног, и оне земљишне честице из члана 7. став 1. овог Закона које до дана ступања на снагу овог Закона нису биле уписане у земљишне књиге, односно које су уписане у земљишне књиге, али нико није наведен као њихов власник.

(3) Јавно водно добро дефинисано у ставу 1. овог члана је добро од општег интереса и у власништву је:

1. Федерације за све површинске воде I. категорије, у смислу овог Закона,
2. града и општине за све површинске воде II. категорије, у смислу овог Закона, ако то није другачије уређено посебним кантоналним прописом.

(4) Овлашћења управљања јавним водним добром врше органи власти, правна лица и друге институције у обиму и на начин прописан овим Законом или другим актима надлежног органа којима је пренесено право управљања јавним водним добром.

Члан 10.

(1) Рјешењем федералног министра утврђује се припадност водног добра јавном водном добру за површинске воде I. категорије, према пропису из члана 8. став 1. овог Закона.

(2) Рјешењем кантоналног министра надлежног за воде утврђује се припадност водног добра јавном

водном добру за површинске воде II. категорије, према пропису из члана 8. став 1. овог Закона.

(3) Јавно водно добро не може бити предмет промета, али може, под посебним условима одређеним овим Законом или на закону заснованом подзаконском пропису, бити предмет ограниченог права коришћења у форми закупа.

(4) Федерални министар доноси пропис о начину и условима ограниченог права коришћења водног добра из става 3. овог члана.

Закон о основама локалне самоуправе

(„Службене новине Федерације БиХ“, број: 06/95)

Члан 1.

Овим законом уређују се основе локалне самоуправе, самоуправни дјелокруг, управни надзор над радом локалних власти, извори финансирања локалне самоуправе и друга питања од значаја за функционисање локалне самоуправе.

Члан 16.

Општине имају право да у обављању својих дужности међусобно сарађују са другим општинама ради обављања послова од заједничког интереса, и у том циљу могу се удруживати у заједнице општина за одређено подручје, у складу са уставом и законом.

Општине могу приступити међународним удружењима локалних јединица и сарађивати са одговарајућим локалним јединицама других држава у складу са Уставом, федералним законом и вањском политиком Федерације.

Члан 17.

Општине се могу удруживати у Савез општина Федерације Босне и Херцеговине ради унапређивања и заштите њихових заједничких интереса.

Савез општина из става 1. овог члана може приступити међународним удружењима локалних јединица и сарађивати са одговарајућим локалним јединицама других држава у складу са Уставом, федералним законом и вањском политиком Федерације.

Напомена: овај Закон је престао да важи, дерогиран је одредбом члана 58. Закона о принципима локалне самоуправе чије се релевантне одредбе наводе у наставку.

**Закон о принципима локалне самоуправе у
Федерацији Босне и Херцеговине**

(„Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 49/06 и
51/09)

Члан 2.

Локална самоуправа подразумијева право и оспособљеност јединица локалне самоуправе да, у границама закона, регулишу и управљају јавним пословима на основу властите одговорности и у интересу локалног становништва.

Члан 8.

Јединица локалне самоуправе има властите надлежности, установљене уставом и законом, и има право бавити се свим питањима од локалног значаја која нису искључена из њезине надлежности, нити додијељена у надлежност неке друге власти на основу устава и закона.

Она ће бити самостална у одлучивању о питањима из властитих надлежности, која не могу бити ограничена или ускраћена од федералних или кантоналних власти, осим у случајевима и у оквирима утврђеним уставом и законом.

У властите надлежности јединице локалне самоуправе посебно улазе:

- доношење програма и планова развоја јединице локалне самоуправе и стварање услова за привредни развој и запошљавање (алинеја 3);

- утврђивање политике управљања и располагања имовином јединице локалне самоуправе (алинеја 9);

- утврђивање политике управљања природним ресурсима јединице локалне самоуправе и расподјела средстава на основу њиховог коришћења (алинеја 10).

Члан 10.

Послови федералних и кантоналних власти могу бити повјерени јединици локалне самоуправе законом након консултовања органа локалних власти којима се наведени послови повјеравају, узимајући у обзир принцип супсидијарности и способности локалних власти и њихове администрације да те послове ефикасно обављају.

Члан 33.

Јединице локалне самоуправе имају право на покретну и непокретну имовину и на одговарајуће изворе финансирања којима слободно располажу, у

оквиру својих овласти, као и на средства за обављање делегираних или пренесених послова из оквира права и дужности виших тијела власти.

Члан 34.

Јединице локалне самоуправе имају право на одговарајуће сопствене финансијске изворе којима локални органи могу слободно располагати у оквиру своје надлежности у складу са законом.

Један ће се дио финансијских извора јединица локалне самоуправе остваривати од локалних такси и накнада чију стопу јединица локалне самоуправе утврђује у оквиру закона.

Финансијска средства јединица локалне самоуправе бит ће сразмјерна њиховим надлежностима које су им додијељене законом. Сваки пренос нових функција биће праћен финансијским средствима потребним за њихово ефикасно извршавање.

Законодавац је дужан прибавити мишљење од Савеза општина и градова о свим питањима која се односе на додјелу средстава, као и о свим промјенама закона које могу утицати на финансијске обавезе јединица локалне самоуправе.

У складу са утврђеном фискалном политиком, законом се утврђују врсте пореза, накнада, доприноса и такси, који у цијелости или дјелимично припадају јединицама локалне самоуправе као изворни приходи.

XI. Сарадња јединица локалне самоуправе**Члан 51.**

У циљу заштите заједничког интереса, као и промовисања и унапређења локалне самоуправе, градови и општине могу формирати савезе на нивоу Босне и Херцеговине и Федерације БиХ.

Савез на нивоу Федерације има право:

1. дјеловати као законски заступник својих чланица пред властима Федерације БиХ;
2. припремати приједлоге закона и амандмане на приједлоге закона у циљу побољшања закона и прописа који регулишу рад јединица локалне самоуправе;
3. давати мишљења и приједлоге у вези са распо-
дјелом јавних прихода у дијелу који се односи на финансирање јединица локалне самоуправе;

4. успостављати контакте и сарадњу са сличним организацијама у земљи и иностранству, те постати члан међународних асоцијација.

Права наведена у овом члану могу бити коришћена ако Савез на нивоу Федерације БиХ окупља више од двије трећине градова и општина у Федерацији БиХ.

Члан 53.

Федералне, односно кантоналне власти дужне су да размотре иницијативе, приједлоге и сугестије јединице локалне самоуправе и о свом ставу и предузетим активностима обавијестити јединице локалне самоуправе у року од 30 дана од дана пријема иницијативе, приједлога или сугестије.

Члан 56.

Федералне, односно кантоналне власти дужне су у највећој могућој мјери консултовати јединице локалне самоуправе у поступку доношења прописа који их се директно тичу.

Консултовање, у смислу из претходног става овог члана, федералне, односно кантоналне власти врше путем савеза општина и градова.

Члан 58. ст. 1. и 2.

Даном ступања на снагу овога Закона престаје важити Закон о основама локалне самоуправе („Службене новине Федерације БиХ“, број: 6/95).

Федерација Босне и Херцеговине и кантони су дужни ускладити своје законе са овим Законом те извршити пренос послова и надлежности, као и одговорности додијељених јединицама локалне самоуправе овим Законом, у року од 6 мјесеци од дана његовога ступања на снагу.

6. Чињенично стање и став Уставног суда Федерације

Неспорна је чињеница да Општина Олово лежи на трима ријекама, а то су ријеке Криваја, Биошница и Ступчаница, као што је изван спора и то да воде и њихови екосистеми, чији је саставни дио и рибљи фонд, представљају природно богатство и потенцијални привредни ресурс. Стога се у захтјеву и истиче да очување водног природног богатства, развој рибарства и по том основу остварени приходи представљају развојну шансу за мале и економски

неразвијене општине, каква је и Општина Олово у Зеничко-добојском кантону Федерације Босне и Херцеговине.

Имајући у виду мјесто и значај јединица локалне самоуправе у свјетлу уставних и законских одредби, као и принципе утврђене у Европској повељи о локалној самоуправи, несумњиво је да одредбе оспореног Закона врло значајно и непосредно утичу на реализацију утврђених надлежности јединица локалне самоуправе, у конкретном случају на стварање политике управљања природним ресурсима и расподеле средстава остварених на основу њиховог коришћења, а посљедице и на доношење програма и планова развоја јединице локалне самоуправе и стварање услова за привредни развој и запошљавање. На тој основи, подносилац захтјева и тврди да се оспореним Законом поврјеђује право на локалну самоуправу Општине Олово и предлаже да Уставни суд Федерације својом пресудом то и утврди.

Притом се базична аргументација коју подносилац захтјева износи, заснива на томе да код доношења оспореног Закона, Општина Олово као јединица локалне самоуправе није консултована на начин прописан одредбом члана 56. став 2. Закона о принципима локалне самоуправе, којом је у правни поредак Федерације Босне и Херцеговине имплементиран правни стандард из члана 4. став 6. Европске повеље о локалној самоуправи, а према којем локалне власти требају бити консултоване „у највећој могућој мјери, правовремено и на одговарајући начин у процесу планирања и доношења одлука о свим стварима које их се директно тичу“.

Разматрајући ову аргументацију, Уставни суд Федерације утврдио је следеће чињенице:

- оспорени Закон донесен је након што је у идентичном тексту усвојен у оба дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине у деветом мјесецу 2004. године (у Представничком дому 07.09.2004. године и у Дому народа 14.09.2004. године), како то стоји и у Указу о његовом проглашењу који је, као и сам оспорени Закон објављен у „Службеним новинама Федерације БиХ“, број: 64/04. од 20.11.2004. године;
- у вријеме ступања на снагу оспореног Закона, 28.11.2004. године, Закон о принципима локалне самоуправе, на који се подносилац захтјева позива није постојао. Он је наине донесен у седмом мјесецу 2006. године, објављен је у „Службеним новинама Федерације БиХ“, број: 49/06 и према

властитим транзиторним одредбама ступио је на снагу 07.09.2006. године, па је тада и настала законска обавеза за федералну власт и кантоналне власти да, по члану 56. тог Закона, у поступку доношења прописа који се директно тичу јединица локалне самоуправе, исте консултују и то путем Савеза општина и градова;

- у вријеме доношења оспореног Закона, на снази је био Закон о основама локалне самоуправе („Службене новине Федерације БиХ“, број: 6/95), који је донијела Уставотворна скупштина Федерације Босне и Херцеговине 19.09.1995. године, а који није прописивао обавезну форму консултовања јединица локалне самоуправе, већ само факултативну могућност удруживања општина „у савез општина Федерације Босне и Херцеговине ради унапеђивања и заштите њихових заједничких интереса“, како је то изричито прописивао његов члан 17. став 1.

Ове чињенице *eo ipso* депласирају тврдњу подносиоца захтјева да је код доношења оспореног Закона „дошло до грубе повреде Закона о принципима локалне самоуправе“, јер није проведен поступак консултовања путем Савеза општина и градова Федерације Босне и Херцеговине, јер у то вријеме Закон о принципима локалне самоуправе није ни постојао, дакле тај механизам консултовања јединица локалне самоуправе није ни био прописан. У томе свјетлу, захтјеву приложени акт Савеза општина и градова Федерације Босне и Херцеговине број: 244/16 од 31.03.2016. године је, како у њему и стоји, информација, али у овом случају не и доказ о повреди процедуре приликом доношења оспореног Закона. Подносилац захтјева наине губи из вида чињеницу да процедура доношења оспореног Закона напосто није могла бити противна закону који у то вријеме није ни постојао.

Али упркос томе, Уставни суд Федерације стао је на становиште да само ове, премда егзактне чињенице, нису довољне за утврђење да у овом случају нема повреде права на локалну самоуправу. Сматрајући да се у предметима ове врсте у, крајњој линији, ради о уставноправном капацитету јединица локалне самоуправе, али и о стварним животним потребама и интересима грађана који у њима живе, Уставни суд Федерације одлучио је да проблем о којем је овдје ријеч, мора бити стављен у шири правни контекст.

Наине, и онда када се са сигурношћу могу одбацити тврдње да је оспорени Закон донесен противно тада непостојећем Закону о принципима локалне самоуправе, морају се са једнаком пажњом

размотрити још два правца у којима подносилац захтјева аргументира и настоји доказати повреду права на локалну самоуправу.

Најприје, треба се осврнути на чињеницу да је у вријеме доношења оспореног Закона саставни дио уставноправног поретка Босне и Херцеговине и Федерације Босне и Херцеговине већ била Европска повеља о локалној самоуправи, на коју се и подносилац захтјева у два наврата позива, тврдећи да оспорени Закон протуслови одредбама члана 4. ст. 3. и члана 6. те Повеље.

Ријеч је о одредбама којима се прокламује да ће се „јавни послови, према правилу, вршити прије свега од оних власти које су најближе грађанима“ и да ће се „приликом преношења одговорности на неку другу власт водити рачуна о обиму и природи посла, као и захтјевима ефикасности и економичности“ (став 3.), те да ће „локалне власти бити консултоване у највећој могућој мјери, правовремено и на одговарајући начин, у процесу планирања и доношења одлука о свим стварима које их се директно тичу“ (став 6.).

Премда се Европска повеља о локалној самоуправи као инструмент међународног права наравно не смије изгубити из вида, треба имати на уму и то да она није инструмент унификације, већ инструмент хармонизације националних законодавстава, па је директно позивање подносиоца захтјева на њене одредбе, Уставни суд Федерације морао са посебном пажњом преиспитати.

Да Европска повеља није унификациони инструмент, видљиво је већ на терминолошкој разини. Њен назив у аутентичном тексту на енглеском језику гласи „*European Charter of Local Self-government*“, што је врло јасно поставља на одговарајуће мјесто у номенклатури мултилатералних међународних инструмената, у којој постоји јасна дистинкција између оних у чијем је називу употребљен израз „*Bill*“ или „*Charter*“, у односу на оне у чијем је називу употребљен израз „*Treaty*“, „*Agreement*“, „*Convention*“, „*Pact*“ или „*Covenant*“, с обзиром на правну природу и начин правног дејства тих инструмената у државама потписницама.

Заправо, ријеч је о томе колики степен интернационалне сагласности је постигнут и фиксиран конкретним међународним инструментом: ако је то највиши степен интернационалне сагласности који подразумева изједначавање (унификацију) националних законодавстава или пак изравну примјену одредби самог међународног инструмента умјесто домаћег закона, он ће се у правилу звати „*International*

Treaty“, „International Agreement“ „Convention“ или, „International Pact“, а ако је у питању само успостављање принципа и стандарда чије провођење је препуштено законодавним властима чланица, уз ширу могућност стављања резерви и оптирања, онда „Charter“, као што је то овдје случај.

Поред самог назива „Повеља“ (*Charter*), а не уговор, (*Treaty, Agreement*), конвенција (*Convention*), или пакт (*Pact*), о правној природи Европске повеље недвосмислено свједоче бројни припремни документи за њено доношење и усвајање, као и тумачења изнесена након њеног доношења, а у којима је опште мјесто управо указивање на то да је циљ и смисао доношења Европске повеље у томе да се, „умањи недостатак заједничких европских стандарда за одређивање и очување права локалних власти које су најближе грађанима и да им се да могућност ефективног учешћа у одлучивању о оним питањима која се односе на њихово свакодневно окружење“. Или, како то изричито стоји у публикацији „Европска повеља о локалној самоуправи“ Вијећа Европе: „Повеља обавезује потписнице на примјену основних правила којима се гарантује политичка, административна и финансијска самосталност органа власти и која се као непорецива вриједност мора имплементирати у Босни и Херцеговини, јер је то европски стандард“.

О правном карактеру Европске повеље, као међународног мултилатералног правног инструмента, најјасније говоре саме њене одредбе, прије свих одредба члана 2. дијела првог, која је насловљена са „Уставна и законска основа локалне самоуправе“ а која гласи: „Принцип локалне самоуправе бит ће утврђен законодавством земље потписнице и гдје је то могуће – уставом“.

На такав или сличан начин започињу одредбе међународних правних инструмената који не претендују на директну примјену, већ на утврђивање стандарда прихватљивих за што већи број држава чланица, које ће те стандарде уградити у своја законодавства на начин који ће конвенирати њиховим различитим уставним системима и организацији власти. Одредбе таквих међународних правних инструмената зато и имају у себи ноту „правног импресионизма“ јер користе уопштене, каткада и дескриптивне правне појмове и категорије, помоћу којих се настоје артикулирати демократски достигнути правни или правно-политички стандарди, који ће бити што шире прихватљиви у међународној заједници, како би се остварила хармонизација и приближавање националних законодавстава тим стандардима који имају интернационалну важност и легитимитет.

То једнако вриједи и у погледу одредбе члана 4. став 6. Европске повеље о локалној самоуправи. Тачно је да у њој стоји како ће „локалне власти бити консултоване у највећој могућој мјери, правовремено и на одговарајући начин, у процесу планирања и доношења одлука о свим стварима које их се директно тичу“. Али, посве је очигледно да је ријеч о артикулацији правног стандарда, који ће законодавци у земљама чланицама одговарајућим законским или чак уставним одредбама претворити у императивну правну норму. Јер, Повеља каже „у највећој могућој мјери“, а закон треба да ту мјеру одреди и дефинише. Повеља каже „правовремено“, а закон треба да каже кад је или у којем распону то правовремено. Повеља каже „на одговарајући начин“, а закон треба да утврди који ће то начин (и) бити. Повеља каже „у процесу планирања и доношења одлука“, али закон мора да каже која је то процесна фаза у којој консултације требају бити обављене. Повеља каже „о свим стварима које их се директно тичу“, али закон треба да пропише које се то ствари директно тичу локалних заједница. У противном би се поменути правни стандарди из Повеље тумачили онако како то коме одговара, а циљ с којим је она донесена нипошто није стварање такве правне несигурности. Напротив. Према томе између поменутог члана 4. став 6. Повеље, као и већине осталих њених чланова с једне и самих правних субјеката с друге стране, неопходни интермедиј је у складу с Повељом донесена обавезујућа правна норма закона, а гдје је то могуће и устав земље потписнице.

Према томе, тумачећи релевантно право које је важило у вријеме доношења и ступања на снагу оспореног Закона, Уставни суд Федерације је утврдио да се не могу уважити аргументи подносиоца захтјева о томе да се повреда права на локалну самоуправу може утврдити у односу на помињани члан Европске повеље, зато што је оспорени Закон донесен без консултација путем Савеза општина и градова. Такав начин консултација и постојање тог консултационог тијела не предвиђа Европска повеља о локалној самоуправи. Као што је горе речено Повеља каже само то, да консултације требају бити проведене „на одговарајући начин“. А да је тај одговарајући начин управо онај путем Савеза општина и градова Федерације Босне и Херцеговине, прописао је Закон о принципима локалне самоуправе, који је ступио на снагу готово двије године након што је на снагу ступио оспорени Закон.

Упркос томе, Уставни суд Федерације сматра да се не може и не смије игнорисати чињеница да су стандарди афирмације и заштите права на локалну самоуправу, у односу на вријеме када је оспорени Закон донесен и када је на снази био Закон о основама

локалне самоуправе из 1995. године, подигнути на много виши ниво потпунијом имплементацијом стандарда утврђених Европском повељом о локалној самоуправи у касније донесеном и данас важећем Закону о принципима локалне самоуправе који је, како је горе поменуто, ступио на снагу у септембру 2006. године, на што подносилац захтјева с правом указује.

Стога је Уставни суд Федерације у разматрање узео аргументе, којима он изравно и прецизно указује на поједине одредбе оспореног Закона, а којима се, према његовом мишљењу „на директан начин“ одузима право јединицама локалне самоуправе „да стварају, па чак и да утичу на стварање политике управљања риблим фондом“. Јер из тих одредби је видљиво, да Федерација даје сагласност на риболовне основе по прибављеном мишљењу кантона, да кантон одређује и уступа риболовна подручја, одређује висину накнада и убире те накнаде.

Цијенећи те аргументе у горе постављеном правном контексту, Уставни суд Федерације утврдио је да, премда формално-правно не стоје приговори гледе начина на који је оспорени Закон донесен 2004. године, он тим и таквим својим одредбама, које не остављају простора за остваривање права на локалну самоуправу у мјери и на начин како је то прописано Законом о принципима локалне самоуправе који је на снази од 2006. године, вријеђа право Општине Олово на локалну самоуправу. Притом је узето у обзир и општи правни принцип, по којем је највиши степен повреде неког права, онемогућавање његовог вршења.

Наиме, ако Устав утврђује да се у општини остварује локална самоуправа и ако је законом прописан обим властитих надлежности јединица локалне самоуправе у складу са интернационално етаблираним принципима из Европске повеље, онда сваки пропис који сужава тај обим права вријеђа право на локалну самоуправу, без обзира на то што је, као у овом случају, донесен раније у односу на новодостигнуте стандарде. Јер, право на локалну самоуправу није само субјективно право у уобичајеном значењу тог појма, већ је обим тог права истовремено и мјера уставноправног положаја и капацитета јединица локалне самоуправе. Стога раније донесени прописи који се на то односе, и који су у погледу обима права на локалну самоуправу били рестриктивнији у односу на новодостигнуте стандарде, требају бити измијењени и допуњени тј. усклађени са тим стандардима.

Шта више, законодавне власти Федерације и кантона биле су према Закону о принципима локалне самоуправе дужне провести усклађивање својих

закона са тим Законом, те извршити пренос послова и надлежности, као и одговорности додијељених јединицама локалне самоуправе и то у року од 6 мјесеци од дана његовог ступања на снагу. Та дужност је *expressis verbis* прописана транзиторним одредбама тог Закона, прецизније одредбом члана 58. став 2.

Ограничавајући се међутим на питање повреде права на локалну самоуправу, што је у овом случају предмет захтјева, Уставни суд Федерације сматра да се повреда тог права не може утврдити у односу на читав оспорени Закон, јер не стоје аргументи подносиоца захтјева о нерегуларности у процедури његовог доношења, како је горе већ истакнуто и образложено.

Стога се код одлучивања у овој уставносудској ствари, Уставни суд Федерације фокусирао на онај дио захтјева у којем подносилац конкретно и прецизно указује на поједине одредбе оспореног Закона, и тврди да је тим одредбама „на директан начин“ одузето право јединицама локалне самоуправе да стварају, па чак и да само судјелују у стварању политике управљања риблим фондом“.

Наиме, у настојању да конкретизује свој генерални став према којем се локална самоуправа у оспореном Закону ни у којем контексту не спомиње, подносилац тврди да негација права на локалну самоуправу директно проистиче из одредби чл. 5. и 6., члана 10. став 7., члана 17. и члана 18. став 6. оспореног Закона, које онемогућују јединицама локалне самоуправе да остварују властите надлежности утврђене одредбом члана 8. Закона о принципима локалне самоуправе.

Поменути члан 8. Закона о принципима локалне самоуправе прописује да „јединица локалне самоуправе има властите надлежности установљене уставом и законом и има право бавити се свим питањима од локалног значаја која нису искључена из њезине надлежности нити додијељена у надлежност неке друге власти на основу устава и закона“. При томе „она ће бити самостална у одлучивању о питањима из властитих надлежности, која не могу бити ограничена или ускраћена од федералних или кантоналних власти, осим у случајевима и оквирима утврђеним уставом и законом“. А у те властите надлежности према самом слову Закона, уз низ других, изричито се наводи и „утврђивање политике управљања природним ресурсима јединице локалне самоуправе и расподјеле средстава остварених на основу њиховога коришћења“.

Ако се према Уставу Федерације Босне и Херцеговине „у општини остварује локална самоуп-

права“ и ако је мјера те самоуправе након доношења оспореног Закона подигнута на вишу разину досљедном имплементацијом стандарда Европске повеље у Закону о принципима локалне самоуправе, а очигледно је да јесте, онда одредбе чл. 5. и 6., члана 10. став 7., члана 17. и члана 18. став 6. оспореног Закона, на које се у захтјеву *explicite* указује, морају бити проматране у том свјетлу. А из тих одредби видљиво је да:

- риболовна подручја односно дијелове риболовних подручја (риболовне зоне) одређује и уступа на коришћење кантонално министарство (члан 5.);

- висину накнаде за коришћење одређује влада кантона на приједлог кантоналног министарства које и објављује конкурс и закључује уговор са изабраним корисником (члан 6.)

- сагласност за рибарску основу и годишње програме овјерава и издаје Федерално министарство пољопривреде водопривреде и шумарства уз претходно прибављено мишљење кантоналног министарства (члан 10. став 7.);

- дозволу за привредни риболов издаје кантонално министарство које и расписује јавни тендер (члан 17. ст. 1. и 2.);

- дозволу кориснику издаје влада кантона на приједлог кантоналне комисије за концесије (члан 17. став 3.)

- висину накнаде за привредни риболов одређује кантонално министарство које и закључује уговор са изабраним корисником (члан 17. ст. 4. и 5.)

- средства уплаћена на име накнаде за привредни риболов приход су кантоналног буџета (члан 18. став 6).

Уставни суд Федерације сматра да оваква рјешења, која потпуно игноришу јединице локалне самоуправе баш тамо гдје би их се према принципима Европске повеље требало „питати“ (утврђивање политике управљања природним ресурсима и расподеле средстава остварених на основу њиховог коришћења), нису у складу са степеном афирмације локалне самоуправе који је достигнут и утврђен Законом о принципима локалне самоуправе у складу са Европском повељом, те да су основани аргументи подносиоца захтјева који се односе на горе поменуте одредбе оспореног Закона.

На основу изнесених чињеничних и правних утврђења, Уставни суд Федерације одлучио је као у изреци ове пресуде.

Ову пресуду Уставни суд Федерације је донио једногласно у саставу: Весна Будимир, предсједница Суда, Александра Мартиновић, Мирјана Чучковић, др. сц. Шахбаз Џихановић, проф. др. Един Муминовић, др сц. Ката Сењак и Младен Срдић, судије Суда.

Број: У-24/16

Сарајево, 29.11.2017. године

Предсједница
Уставног суда Федерације
Босне и Херцеговине

Весна Будимир, с.р.

28.

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu Gradonačelnika Grada Zenica za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u svezi s člankom 114. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu Federacije Bosne i Hercegovine i člankom 106. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu Zeničko-dobojskog kantona, na temelju članka IV.C.3.10.(3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, u svezi s Amandmanom XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici bez javne rasprave održanoj dana 29.11.2017. godine donio je

P R E S U D U

1. Utvrđuje se da je odredbama članka 114. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 64/09) i članka 106. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, br.: 49/06 i 5/11), povrijeđeno pravo na lokalnu samoupravu, jer su tim odredbama Gradu Zenica nametnute obveze, a da pritom nije reguliran način prijenosa finansijskih sredstava potrebnih za njihovo efikasno vršenje.
2. Presudu objaviti u „Službenim novinama Federacije BiH“, „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“ i „Službenim novinama Grada Zenica“.

O b r a z l o ž e n j e

1. Podnositelj zahtjeva i predmet zahtjeva

Gradonačelnik Grada Zenica podnio je Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud Federacije) dana 15.03.2017. godine pod brojem: 02-01-5007/17 zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u svezi s člankom 114. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu (u daljnjem tekstu: osporeni članak federalnog Zakona) i člankom 106. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu (u daljnjem tekstu: osporeni članak kantonalnog Zakona). Zahtjev je u Ustavnom sudu Federacije zaprimljen dana 20.03.2017. godine.

2. Stranke u postupku

Stranke u ovom postupku su, u smislu Amandmana XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, Gradonačelnik Grada Zenica (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva), te Parlament Federacije Bosne i Hercegovine i Skupština Zeničko-dobojskog kantona, kao donositelji zakona čije su odredbe osporene.

3. Bitni navodi zahtjeva

Podnositelj zahtjeva navodi da odredbe o reguliranju plaća i naknada u osporenim člancima federalnog i kantonalnog zakona povrijeđuju pravo jedinice lokalne samouprave jer istovjetno propisuju da zbog posebnih uvjeta rada, težine i prirode posla i odgovornosti za obavljanje poslova vatrogastva, visina sredstava za plaće zapovjednika profesionalne vatrogasne postrojbe, njihove zamjenike i vatrogasce u profesionalnoj vatrogasnoj postrojbi tijela uprave civilne zaštite Federacije, kantona, općine i grada, kao i za inspektore navedene u zakonu određuju kao za državne službenike i namještenike, uvećane za 30%, a da ostali službenici i namještenici na poslovima u profesionalnim vatrogasnim postrojbama imaju dodatak na plaću do 20% i da se radna mjesta za koja se predviđaju navedena uvećanja plaća utvrđuju u pravilniku o plaćama i naknadama organa uprave civilne zaštite općine i kantona, a prema radnim mjestima koja su za profesionalnu vatrogasnu postrojbu utvrđena pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu tih organa. Ovakve zakonske odredbe prisiljavaju Grad Zenicu da vrši isplate uvećanih plaća neovisno od svojih mogućnosti, a na štetu ostalih izvršitelja koji primaju plaću kao proračunski korisnici što djeluje destimulirajuće na poslove koje obavljaju. Ističe, da kod donošenja pomenutih zakona nisu obavljene konzultacije sa Gradom Zenica kao jedinicom lokalne samouprave, niti putem Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Savez općina i gradova), čime su, po njegovom mišljenju, prekršene odredbe članka 4. Europske povelje o lokalnoj

samoupravi, te odredbe članka 8. stavak 2. i čl. 10., 11., 53., 56. i 58. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 49/06 i 51/09 – u daljnjem tekstu: Zakon o načelima lokalne samouprave).

U nastavku podsjeća i na odredbe čl. 10. i 11. istog Zakona, kojima je propisana mogućnost da poslovi federalne i kantonalne vlasti mogu biti povjereni jedinicama lokalne samouprave i naglašava „nakon konzultacija, pri čemu će prijenos poslova biti praćen i dodjelom sredstava potrebnih za njihovo efikasno obavljanje“.

Ukazuje i na to, da je u članku 12. Statuta Grada Zenica doduše utvrđeno da Grad „pored vlastitih nadležnosti izvršava i poslove federalnih i kantonalnih vlasti koje te vlasti povjere Gradu sukladno sa zakonom, uvažavajući sposobnosti Grada da te poslove efikasno obavlja, te da izvršavanje ovih nadležnosti ovisi od nivoa dodijeljenih sredstava za izvršavanje tih nadležnosti“. Ali on konstatira da Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, a potom i Skupština Zeničko-dobojskog kantona, kao donositelji zakona čije su odredbe osporene, u odnosu na Grad Zenicu, kao jedinicu lokalne samouprave, u postupku donošenja predmetnih zakona nisu proveli propisane procedure konzultacija, a niti su prilikom propisivanja spornih uvećanja plaća u procentu od 20% odnosno 30% izvršili prijenos potrebnih finansijskih sredstava kako bi Gradu Zenica kao jedinici lokalne samouprave osigurali novčana sredstva za provođenje tih odredbi.

Predlaže da Ustavni sud Federacije donese presudu kojom će se utvrditi da su osporeni članci federalnog i kantonalnog zakona doneseni bez suglasnosti Grada Zenica, što je u suprotnosti sa Zakonom o načelima lokalne samouprave čime je povrijeđeno pravo tog Grada na lokalnu samoupravu. Osim toga, predlaže da Ustavni sud Federacije naloži Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine i Skupštini Zeničko-dobojskog kantona da usklade odredbe svojih zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu sa Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o načelima lokalne samouprave, te da utvrdi da Grad Zenica nije bio u obvezi primjenjivati osporene članke federalnog i kantonalnog zakona od dana njihovog donošenja, a da te obveze za Grad Zenica prestaju i za ubuduće.

4. Bitni navodi odgovora na zahtjev

Na temelju članka 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 6/95 i 37/03), Ustavni sud Federacije je dana 28.04.2017. godine pozvao

oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i Skupštinu Zeničko-dobojskog kantona da odgovore na sadržaj zahtjeva u roku od 30 dana, a istoga dana i u istom roku je tražio izjašnjenje od Saveza općina i gradova da li je i na koji način učestvovao u postupku konzultacija prije donošenja pomenutih zakona u ime Grada Zenica.

U odgovoru broj: 01/02-02-6762-5/17 od 18.05.2017. godine Predsjedatelj Skupštine Zeničko-dobojskog kantona obavještava ovaj Sud da je postupio sukladno s člankom 172. Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona – novi Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/12) i dopis Ustavnog suda Federacije dostavio na odgovor Zakonodavno-pravnom povjerenstvu i tajniku Skupštine koji prikupljaju potrebne podatke i akte za ovaj Sud i utvrđuju odgovor. Uz ovaj dopis priloženo je 18 priloga, a među njima i odgovor Zakonodavno-pravnog povjerenstva Skupštine Zeničko-dobojskog kantona broj: 01/02-02-6762-4/17 od 18.05.2017. godine s obrazloženjem da je Vlada ovoga kantona na 178. sjednici od 27.04.2010. godine, na prijedlog kantonalne Uprave civilne zaštite, donijela Zaključak kojim je utvrdila Nacrt kantonalnog zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu i isti uputila u skupštinsku proceduru, a nakon razmatranja i prihvatanja istog od strane ove Skupštine, donesenog Zaključka broj: 01-02-15446/10 od 26.05.2010. godine i provedene javne rasprave, na četvrtoj sjednici te Skupštine od 24.03.2011. godine donesen je Zaključak kojim je utvrđen Prijedlog pomenutoga zakona. Iz toga zaključuju da je ovaj Zakon usvojen u redovnoj proceduri i uz ispunjavanje svih formalno-pravnih uvjeta za njegovo donošenje, obzirom da je sadržavao obrazloženja za donošenje, pozitivna mišljenja Ministarstva za pravosuđe i upravu, Ministarstva financija i Tajništva za zakonodavstvo, kao i izvješće o provedenoj raspravi po Nacrtu. Iz dokaza dostavljenih u prilogu dopisa Kantonalne uprave civilne zaštite Zeničko-dobojskog kantona broj: 16-02-21317-5/16 od 08.05.2017. godine vidi se da je javna rasprava o Nacrtu Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu bila provedena u svim jedinicama lokalne samouprave, pa i u Gradu Zenica dana 01.07.2017. godine, a evidentno je da tom prilikom nije bilo primjedbi na osporene članke federalnog i kantonalnog zakona. Stoga smatraju da nisu utemeljeni navodi podnositelja zahtjeva da su isti doneseni bez prethodne konzultacije s Gradom Zenica. Kao dokaz da je predlagatelj navedenog Zakona vodio računa o uključivanju jedinica lokalne samouprave u postupak donošenja istog, navodi se rješenje o imenovanju Radne grupe za izradu Nacrta zakona o zaštiti od požara i požarstvu broj: 02-34-30652/09 od 26.11.2009. godine u čijem sastavu su bila i tri predstavnika Grada Zenica. Smatraju da osporenim člankom kantonalnog zakona nije povrijeđeno pravo Grada Zenica na lokalnu samoupravu

čiji su predstavnici blagovremeno i na odgovarajući način konzultirani, te da je na ovaj način respektirano načelo iz članka 4. stavak 6. Europske povelje o lokalnoj samoupravi, kao i izričita odredba članka 56. Zakona o načelima lokalne samouprave.

Napominje se i to da osporeni članak kantonalnog zakona ne propisuje iznos osnovice ili visine plaće nego samo procentualnu razliku plaće za ljude koji se bave vatrogastvom u svojim općinama kojima je ostavljeno da odluče o osnivanju profesionalnih vatrogasnih postrojbi i da donesu pravilnike o njihovom unutarnjem ustrojstvu. Kantonalni Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu donesen je na temelju članka 37. stavka 1. točka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona i članka 165. federalnog Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu koji propisuje da su kanton, općina i grad „dužni svojim propisom utvrditi nadležnost svojih organa vlasti u oblasti zaštite od požara i vatrogastva i druga pitanja koja su za kanton, općinu i grad predviđena ovim zakonom, kao i pitanja koja nisu uređena ovim zakonom, a važna su za organizaciju i efikasno funkcioniranje zaštite od požara i vatrogastva na području kantona, općine i grada“.

Skupština Zeničko-dobojskog kantona bila je dužna donijeti osporeni članak kantonalnog zakona na temelju članka 14. točka 1. pomenutog federalnog Zakona koji propisuje da kanton, u oblasti zaštite od požara i vatrogastva „svojim propisom uređuje ustrojstvo i način funkcioniranja zaštite od požara i vatrogastvo na području kantona od značaja za kanton, sukladno s ovim zakonom“. Propisujući osporeni članak kantonalnog zakona, ova kantonalna skupština je samo postupila sukladno s člankom 114. pomenutog federalnog zakona, a postupak donošenja pomenutog kantonalnog zakona proveden je sukladno s tada važećim Poslovnikom Skupštine Zeničko-dobojskog kantona. Što se tiče navoda podnositelja zahtjeva da je Grad Zenica „prisiljen“ da izvrši uplate uvećanih plaća, podsjećaju da je u čl. 11., 14. i 16. navedenog federalnog zakona propisano da su zaštita od požara i vatrogastvo djelatnosti od posebnog interesa za Federaciju, kanton, grad i općinu i da se sufinanciraju iz proračunskih sredstava Federacije, kantona i općina. Ističu da su zaštita od požara i požarstvo sastavni dio jedinstvenog sustava zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća u Federaciji Bosne i Hercegovine, i da je ta oblast uređena posebnim Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br.: 39/03, 22/06 i 43/10). Imajući u vidu sve navedeno, predlažu da Ustavni sud presudom utvrdi da osporenim odredbama federalnog i kantonalnog zakona nije povrijeđeno pravo Grada Zenica na lokalnu samoupravu. Uz odgovor su priložili 20 dokaza

i to: 1) dopis Kantonalnog pravobraniteljstva Zenica, broj M-39/17 od 09.05.2017. godine; 2) dopis Kantonalne uprave civilne zaštite Zeničko-dobojskog kantona, broj: 16-02-21317/16 od 07.03.2017. godine; 3) Rješenje o imenovanju Radne grupe za izradu Nacrta Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu Zeničko-dobojskog kantona sa evidencijom prisustva članova Radne grupe; 4) Dostava obavijesti o terminu održavanja javne rasprave po Nacrtu zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu (tabelarni prikaz po općinama, sa datumom i vremenom održavanja javne rasprave); 5) Zapisnik s javne rasprave o Nacrtu Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu održane dana 28.06.2010. godine u prostorijama Općine Tešanj; 6) Prijedlog Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, broj: 16-02-30652-26/10 od 19.10.2010. godine; 7) Zaključak Vlade Zeničko-dobojskog kantona o skidanju s dnevnog reda točke: Prijedlog Zaključka o utvrđivanju Prijedloga Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, radi dorade; 8) Zahtjev Kantonalne uprave civilne zaštite da se dostave Zapisnik, izvod iz Zapisnika ili stenogram sa 195. i 201. sjednice Vlade Zeničko-dobojskog kantona; 9) Prijedlog Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, broj: 16-02-30652-28/10 od 07.12.2010. godine sa zahtjevom da se ovaj prijedlog uvrsti kao točka dnevnog reda jedne od narednih sjednica Vlade; 10) Zahtjev za stavljanjem Prijedloga Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, broj: 16-02-30652-29/10 od 10.03.2011. godine; 11) Prijedlog Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, broj: 16-02-30652-30/10 od 15.03.2011. godine sa svim prilogima, obrazloženjem Prijedloga zakona, Izvješće o provedenoj javnoj raspravi, Zaključcima Skupštine sa 42. sjednice, Mišljenjima ministarstava, kao i Prijedlog Zaključka Vlade kojim se utvrđuje Nacrt Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu Zeničko-dobojskog kantona; 12) Zaključak Vlade Zeničko-dobojskog kantona, broj: 02-02-8235/11 od 24.03.2011. godine; 13) Amandman na izjašnjenje, broj: 01-02-8235-2/11 od 08.04.2011. godine; 14) poziv na sjednicu Vlade za izjašnjenje po Amandmanima, broj: 02-01-9625/11 od 08.04.2011. godine; 15) Zaključak Vlade Zeničko-dobojskog kantona o odbacivanju amandmana, broj: 02-02-9643/11 od 11.04.2011. godine; 16) Izvještaj Komisije za pravosuđe i upravu, broj: 01-06-9026-1/11 od 08.04.2011. godine; 17) Obavijest službama civilne zaštite o usvajanju Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, broj: 16-02-30652-31/09 od 12.04.2011. godine; 18) Obavijest službama civilne zaštite o objavljivanju Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, broj: 16-02-30652-32/09 od 25.04.2011. godine; 19) Obavijest načelnicima općina Zeničko-dobojskog kantona za obvezu usklađivanje propisa općine sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu, broj: 16-02-30652-34/09 od 15.11.2011. godine i 20) Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/11).

Savez općina i gradova je dopisom, broj: 332/17 od 26.05.2017. godine obavijestio Ustavni sud Federacije da nije bio konzultiran u postupku donošenja federalnog i kantonalnog zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu.

Domovi Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine Ustavnom sudu Federacije nisu dostavili tražene odgovore.

5. Relevantno pravo

A) Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Amandman XCVI

U članku IV.C.10. iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„(3) Zaštitu prava na lokalnu samoupravu osigurava Ustavni sud. Takav postupak pred Ustavnim sudom mogu pokrenuti općine i gradovi, kao i udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine. Ustavni sud odlučuje o sporovima između jedinica lokalne samouprave i kantona ili Federacije na zahtjev općinskog ili gradskog vijeća, načelnika općine ili gradonačelnika grada, ili udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.“

B) Europska povelja o lokalnoj samoupravi

Članak 4.

Djelokrug lokalne samouprave

1. Osnovna prava i dužnosti lokalnih vlasti bit će utvrđeni ustavom ili statutom, time se, međutim, ne sprječava prenošenje na lokalne vlasti prava i odgovornosti za specifične zadatke, sukladno sa zakonom.
2. Lokalne vlasti će, u granicama zakona, imati puno diskrecijsko pravo da provode svoje inicijative u svezi sa svim stvarima koje nisu isključene iz njihove nadležnosti, niti stavljene u nadležnost neke druge vlasti.
3. Javni poslovi će se po pravilu, vršiti prije svega od strane onih vlasti koje su najbliže građanima. Prilikom prenošenja odgovornosti na neke drugu vlast vodit će se računa o obimu i prirodi posla, kao i o zahtjevima efikasnosti i ekonomičnosti.
4. Prava povjerena lokalnim vlastima će po pravilu biti puna i isključiva. Ona ne smiju biti uskraćena ili ograničena od strane neke druge – centralne ili regionalne vlasti, osim u slučajevima predviđenim zakonom.

5. U slučajevima prenošenja ovlaštenja sa centralnih i regionalnih na lokalne vlasti, lokalnim vlastima će, u što je moguće većoj mjeri, biti dozvoljeno da prilagođavaju njihovo provođenje u lokalnim uvjetima.
6. Lokalne vlasti će biti konzultirane, u najvećoj mogućoj mjeri, blagovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču.

C) Zakon o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

(„Službene novine Federacije BiH“, br.: 49/06 i 51/09)

Članak 8.

- 1) Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti ustanovljene ustavom i zakonom i ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na temelju ustava i zakona.
- 2) Ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustavom i zakonom.
- 3) U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebice spadaju:
- ...
- organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spasavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa; ...
- 4) Osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom, nadležnost, ustanovljena ili predviđena zakonom, smatra se vlastitom nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

Članak 10.

Poslovi federalnih i kantonalnih vlasti mogu biti povjereni jedinici lokalne samouprave zakonom nakon konzultiranja organa lokalnih vlasti kojima se navedeni poslovi povjeravaju, uzimajući u obzir načelo supsidijarnosti i sposobnosti lokalnih vlasti i njihove administracije da te poslove efikasno obavljaju.

Članak 11.

Prijenos i povjeravanje novih poslova jedinicama lokalne samouprave bit će praćeni dodjelom sredstava potrebnih za njihovo efikasno obavljanje.

Članak 34. st. 3. i 4.

(.....)

Financijska sredstva jedinica lokalne samouprave bit će razmjerna njihovim nadležnostima koje su im dodijeljene zakonom. Svaki će prijenos novih funkcija biti praćen financijskim sredstvima potrebnim za njihovo učinkovito izvršavanje.

Zakonodavac je dužan pribaviti mišljenje od Saveza općina i gradova o svim pitanjima što se odnose na dodjelu sredstava, kao i o svim promjenama zakona što mogu utjecati na financijske obveze jedinica lokalne samouprave.

(.....)

Članak 53.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su razmotriti inicijative, prijedloge i sugestije jedinica lokalne samouprave i o svom stavu i poduzetim aktivnostima obavijestiti jedinice lokalne samouprave u roku od 30 dana od dana prijema inicijative, prijedloga ili sugestije.

Članak 56.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su u najvećoj mogućoj mjeri konzultirati jedinice lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji ih se direktno tiču.

Konzultiranje, u smislu iz prethodnog stavka ovog članka, federalne, odnosno kantonalne vlasti vrše putem saveza općina i gradova.

Članak 58.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o osnovama lokalne samouprave ("Službene novine Federacije BiH", broj: 6/95).

Federacija BiH i kantoni dužni su uskladiti svoje zakone sa ovim zakonom, te izvršiti prijenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Jedinice lokalne samouprave dužne su uskladiti svoje statute sa ovim zakonom u roku od 12 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe kantonalnih zakona o lokalnoj samoupravi i odredbe statuta jedinica lokalne samouprave koje su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

C) Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća

(„Službene novine Federacije BiH“, br.: 39/03, 22/06 i 43/10)

Članak 2. stavak 2.

Poslovi zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća su od općeg značaja za Federaciju.

E) Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu

(„Službene novine Federacije BiH“, broj: 64/09)

Članak 1.

Ovim se zakonom uređuje ustrojstvo i funkcioniranje zaštite od požara i vatrogastva, planiranje i provedba mjera zaštite od požara, ustrojstvo i funkcioniranje vatrogastva i gašenje požara (vatrogasne intervencije), stručno osposobljavanje i usavršavanje uposlenih osoba i vatrogasaca, financiranje i druga pitanja bitna za ustrojstvo i funkcioniranje zaštite od požara i vatrogastva u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacije).

Članak 3.

Zaštita od požara i vatrogastvo čine sastavni dio jedinstvenog sustava zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća (u daljnjem tekstu: prirodne i druge nesreće) u Federaciji koji je uređen Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br.: 39/03 i 22/06), zbog čega se zaštita od požara i vatrogastvo ustrojavaju i funkcioniraju u okviru tog sustava, a vrši se na način propisan ovim zakonom.

Članak 114.

Zbog posebnih uvjeta rada, težine i prirode posla i odgovornosti za obavljanje poslova vatrogastva iz članka 68. ovog zakona, visina sredstava za plaće zapovjednike profesionalne vatrogasne postrojbe, njihove zamjenike i

vatrogasce u profesionalnoj vatrogasnoj postrojbi tijela uprave civilne zaštite Federacije, kantona, općine i grada, kao i za inspektore iz članka 146. stavak 1., članka 148. stavak 1. i članka 151. stavak 3. ovog zakona, određuju se kao za državne službenike i namještenike, uvećana za 30%, a ostali službenici i namještenici na poslovima u profesionalnim vatrogasnim postrojbama imaju dodatak na plaću do 20%.

Radna mjesta iz stavka 1. ovog članka za koja pripada uvećanje plaće za 30%, odnosno do 20%, utvrđuju se u pravilniku o plaćama i naknadama tijela uprave civilne zaštite Federacije, kantona, općine i grada, a prema radnim mjestima koja su za profesionalnu vatrogasnu postrojbu utvrđena u pravilniku o unutarnjem ustrojstvu tih tijela.

F) Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu

(„Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/11)

Članak 1. (Predmet zakona)

Ovim zakonom uređuje se ustrojstvo i funkcioniranje zaštite od požara i vatrogastva, planiranje i provođenje mjera zaštite od požara, ustrojstvo i funkcioniranje vatrogastva i gašenje požara (vatrogasne intervencije) stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih osoba i vatrogasaca, financiranje i druga pitanja od značaja za ustrojstvo i funkcioniranje zaštite od požara i vatrogastva u Zeničko-dobojskom kantonu (u daljnjem tekstu: Kanton).

Članak 3. (Sustav zaštite i spašavanja)

Zaštita od požara i vatrogastvo čine sastavni dio jedinstvenog sustava zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća (u daljnjem tekstu: prirodne i druge nesreće) u Kantonu, koji je uređen Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća „Službene novine Federacije BiH“, br.: 39/03, 22/06 i 43/10) i Zakonom o nadležnostima kantonalnih organa Zeničko-dobojskog kantona u oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 9/08) (u daljnjem tekstu: Zakon o nadležnostima kantonalnih organa u oblasti zaštite i spašavanja), pa se radi toga zaštita od požara i vatrogastvo ustrojavaju i funkcioniraju u okviru tog sustava, a vrše se na način predviđen ovim zakonom.

Članak 106.
(Plaće i naknade)

- (1) Zbog posebnih uvjeta rada, težine i prirode posla i odgovornosti za obavljanje poslova vatrogastva iz članka 61. ovog zakona, visina sredstava za plaće zapovjednike profesionalne vatrogasne postrojbe, njihove zamjenike i vatrogasce u profesionalnoj vatrogasnoj postrojbi organa uprave civilne zaštite općine i Kantona, kao i za inspektore iz članka 136. stavak (1) i članka 139. stavak (2) ovog zakona, određuju se kao za državne službenike i namještenike, uvećana za 30%, a ostali službenici i namještenici na poslovima u profesionalnim vatrogasnim postrojbama imaju dodatak na plaću do 20%.
- (2) Radna mjesta iz stavka (1) ovog članka za koja pripada uvećanje plaće za 30% odnosno do 20%, utvrđuju se u pravilniku o plaćama i naknadama organa uprave civilne zaštite općine i kantona, a prema radnim mjestima koja su za profesionalnu vatrogasnu postrojbu utvrđena u pravilniku o unutarnjem ustrojstvu tih organa.

6. Sudska praksa

Presude Ustavnog suda Federacije: broj: U-8/16 od 25.10.2016. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 96/16) i broj: U-9/16 od 30.11.2016. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 1/17).

7. Činjenično stanje i stav Ustavnog Suda Federacije

Podnositelj zahtjeva tvrdi da povreda prava na lokalnu samoupravu Grada Zenica u ovom slučaju proističe iz odredaba dvaju zakona: iz odredbe čl. 114. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu koji je donesen na federalnom nivou, te iz odredbe članka 106. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu Zeničko-dobojskog kantona.

Izložena argumentacija počiva na dva temelja. Najprije na tome da su i jedan i drugi zakon doneseni bez konzultacija s jedinicama lokalne samouprave, što po mišljenju podnosioca zahtjeva proturječi načelima iz Europske povelje o lokalnoj samoupravi, kao i izričitim odredbama Zakona o načelima lokalne samouprave. A s druge strane, tvrdi se da osporene odredbe nameću jedinicama lokalne samouprave dodatne obveze i odgovornosti bez transfera potrebnih finansijskih sredstava koja su uvjet za valjano izvršenje tih dodatnih obveza, odnosno preuzimanje tih dodatnih odgovornosti, čime su opet povrijeđena načela Europske povelje i pomenutog Zakona, samo ovog puta ne u proceduralnom, već u materijalnom smislu.

Preciznije: podnositelj u zahtjevu tvrdi, da je osporenim člancima federalnog i kantonalnog Zakona, povrijeđeno pravo na lokalnu samoupravu, jer se tim odredbama nameće obveza Gradu Zenica da, zbog posebnih uvjeta rada, težine i prirode posla i odgovornosti za obavljanje poslova u vatrogastvu, isplaćuje uvećane plaće. Za zapovjednike profesionalne vatrogasne postrojbe, njihove zamjenike i vatrogasce u profesionalnoj vatrogasnoj postrojbi organa uprave civilne zaštite općine i kantona, te za inspektore navedene u osporenim člancima federalnog i kantonalnog Zakona, propisano je uvećanje za 30%, a za ostale službenike i namještenike na poslovima profesionalne vatrogasne jedinice, za 20%, a da pritom nije reguliran način dodjele dodatnih sredstava za realizaciju osporenih odredbi. Nadalje, ističe da Grad Zenica, nije konzultiran u postupku donošenja pomenutih zakona, u smislu čl. 56 i 58. Zakona o načelima lokalne samouprave, pa smatra da je zahtjev potpuno utemeljen.

Rješavajući ovaj predmet, Ustavni sud Federacije razmatrao je zahtjev podnosioca, odgovor na zahtjev Skupštine Zeničko-dobojskog kantona i priloženu dokumentaciju, obavijest Saveza općina i gradova, te relevantne odredbe Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, načela Europske povelje o lokalnoj samoupravi, odredbe federalnog i kantonalnog zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, Zakona o načelima lokalne samouprave te odgovarajuće odredbe Statuta Grada Zenica. Parlament Federacije Bosne i Hercegovine se nije izjasnio na navode zahtjeva podnosioca, premda je to u postupku zatraženo od oba parlamentarna doma.

Federalnim Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu, u članku 1. propisano je da se tim Zakonom uređuje ustrojstvo i funkcioniranje vatrogasne službe, planiranje i provedba mjera zaštite od požara, gašenja požara (vatrogasne intervencije), stručno osposobljavanje i usavršavanje uposlenih osoba i vatrogasaca, financiranje i druga pitanja bitna za ustrojstvo i funkcioniranje zaštite od požara i vatrogastva u Federaciji Bosne i Hercegovine. U članku 3. istog Zakona propisano je da zaštita od požara i vatrogastvo čine sastavni dio jedinstvenog sustava zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih mogućih nesreća u Federaciji, koji je uređen Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br.: 39/03, 22/06 i 43/10), zbog čega se zaštita od požara i vatrogastvo ustrojavaju i funkcioniraju u okviru tog sustava, a vrše se na način predviđen tim Zakonom. Stoga je, radi bolje i efikasnije organizacije zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, izvršena podjela prava i dužnosti tijela Federacije, kantona, općine i grada, s točno određenim nadležnostima. Analogno ovome, federalnim Zakonom o zaštiti od požara i vatro-

gastvu je propisano da se finansijska sredstva za potrebe zaštite od požara i za potrebe vatrogastva iz nadležnosti Federacije osiguravaju u proračunu Federacije (članak 11.), a za potrebe zaštite od požara i vatrogastva iz nadležnosti kantona u proračunu kantona (članak 14.), te iz nadležnosti općine i grada u proračunu općine, odnosno grada (članak 16.). Slično ovome, federalnim Zakonom je propisan radno-pravni status vatrogasaca i njihove naknade (članak 104.), gdje je propisano da se na radne odnose vatrogasaca koji se nalaze u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici kantona, općine i grada primjenjuju propisi o radnim odnosima, koji važe za državne službenike i namještenike tijela državne službe i to: za vatrogasce koji imaju visoku stručnu spremu, najmanje VII. stupanj i primjenjuju se odredbe Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 i 4/12), a za vatrogasce koji imaju višu ili srednju stručnu spremu i imaju status namještenika, primjenjuju se odredbe Zakona o namještenicima u organima državne službe u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/05) te pitanja koja su određena ovim zakonom. Istovjetne odredbe o radno pravnom statusu vatrogasca i naknadama sadrži i kantonalni Zakon (čl. 96.- 106.).

Iz naprijed izloženog može se zaključiti, da je u vezi sa ustrojstvom i funkcioniranjem zaštite od požara i vatrogastva, planiranjem i provedbom mjera zaštite od požara, upošljavanjem, stručnim usavršavanjem uposlenih osoba i vatrogasaca, te u svezi s financiranjem i ostalim pitanjima bitnim za ustrojstvo i funkcioniranje zaštite od požara i vatrogastva u Federaciji Bosne i Hercegovine izvršena jasna podjela u pogledu nadležnosti u oblasti zaštite od požara i vatrogastva, kao i u pogledu financiranja tih nadležnosti, između Federacije, kantona, te općina i gradova.

Prema navodima podnositelja zahtjeva razlog za pokretanje postupka zaštite prava na lokalnu samoupravu je upravo to što su Federacija Bosne i Hercegovine, a kasnije i Skupština Zeničko-dobojskog kantona, osporenim odredbama federalnog, a potom i kantonalnog Zakona, „poremetili“ tu razdiobu nadležnosti, utvrđivanjem novih funkcija i odgovornosti za jedinice lokalne samouprave, a bez dodjele neophodnih dodatnih finansijskih sredstava za tu svrhu, uz to i bez adekvatne konzultacije s tim jedinicama.

Kako je gore već napomenuto, osporenim odredbama propisano je da se, zbog posebnih uvjeta rada, težine i prirode posla i odgovornosti za obavljanje poslova vatrogastva, visina plaće za starije profesionalne vatrogasne postrojbe, njihovih zamjenika i vatrogasaca u profesionalnoj vatrogasnoj postrojbi tijela uprave civilne

zaštite Federacije, kantona, općine i grada, kao i za inspektore, određuje kao za državne službenike i namještenike, uvećana za 30%, a da ostali službenici i namještenici na poslovima u profesionalnim vatrogasnim postrojbama imaju dodatak na plaću do 20%. Pritom, Federacija i Kanton, kao viši organi vlasti u odnosu na jedinicu lokalne samouprave, u postupku donošenja pomenutih zakona nisu, prema relevantnim načelima iz članka 4. stavak 6. Europske povelje o lokalnoj samoupravi i prema odredbama članka 56. Zakona o načelima lokalne samouprave, proveli propisane procedure konzultacija, niti su prilikom propisivanja navedenih uvećanja na ime dodatka na plaću za 30%, odnosno, dodatka na plaću do 20%, predvidjeli i definirali način na koji bi jedinicama lokalne samouprave osigurali odgovarajuća finansijska sredstva za isplatu propisanog uvećanja plaća uposlenicima na poslovima u profesionalnoj vatrogasnoj postrojbi i tijelima uprave civilne zaštite. Ustavni sud Federacije smatra da zbog toga osporene odredbe remete načelo proporcionalnosti između nadležnosti jedinica lokalne samouprave koje su im dodijeljene zakonom i finansijskih sredstava koja su im na raspolaganju, koje je utvrđeno Europskom poveljom i propisano odredbom članka 34. st. 3. Zakona o načelima lokalne samouprave. Jer, prema tom načelu i pomenutoj obavezujućoj zakonskoj odredbi svaki prijenos novih funkcija na jedinice lokalne samouprave ima biti praćen „finansijskim sredstvima potrebnim za njihovo učinkovito izvršavanje“. Stoga je u osporenim odredbama morao biti predviđen način transfera tih dodatnih sredstava. Iz ovog aspekta posmatranja, obje osporene odredbe povrjeđuju pravo na lokalnu samoupravu.

Kada je riječ o argumentu koji se tiče izostanka konzultacija s jedinicama lokalne samouprave kod donošenja osporenih odredbi, izvjesno je da ni u jednom ni u drugom slučaju nisu provedene konzultacije putem Saveza općina i gradova, što potvrđuje ranije navedena obavijest tog Saveza.

Činjenica je, međutim, da je kod donošenja kantonalnog Zakona, konzultacija s jedinicama lokalne samouprave, pa i sa Gradom Zenica bilo na uobičajen način – putem javne rasprave.

Naime, uz odgovor na zahtjev Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, priložena je pomno pripremljena i kronološki uređena potpuna dokumentacija vezana za postupak donošenja kantonalnog Zakona. Iz te dokumentacije može se utvrditi da je Vlada Zeničko-dobojskog kantona na 178. sjednici od dana 27.04.2010. godine, na prijedlog Kantonalne uprave civilne zaštite donijela Zaključak kojim je utvrđen Nacrt zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu i upućen u skupštinsku proceduru.

Nakon što je taj Nacrt prihvaćen Zaključkom Skupštine broj: 01-02-15446/10 od 26.05.2010. godine isti je upućen u javnu raspravu koja je organizirana u svim općinama Zeničko-dobojskog kantona, pa tako i u tadašnjoj Općini Zenica, i to dana 01.07.2010. godine. Iz zapisnika sa te višesatne javne rasprave koja je održana u prostorijama tadašnje Općine Zenica, evidentno je da predstavnici te Općine nisu imali primjedbi na osporenu odredbu članka 106. Nacrta zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu. Iz priložene dokumentacije vidljivo je također i to, da je Uprava civilne zaštite Zeničko-dobojskog kantona formirala radnu grupu za učešće u izradi predmetnog Nacrta Zakona, u kojoj su bila i tri predstavnika Općine Zenica, i koja je u periodu od 14.12. do 26.03.2010. godine održala 13 sastanaka.

Na toj osnovi se u odgovoru na zahtjev Skupštine Zeničko-dobojskog kantona konstatira da je: „Grad Zenica aktivno učestvovao u izradi predmetnog zakona, putem javne rasprave koja je održana u prostorijama Grada Zenica, dana 01.07.2010. godine, te da predstavnici Grada Zenice nisu imali primjedbe na članak 106 ovog zakona“, odnosno na odredbu koja je u ovom postupku pred Ustavnim sudom Federacije osporena.

Ustavni sud Federacije smatra da argument izostanka konzultacija s jedinicama lokalne samouprave treba uvažiti kada je u pitanju osporena odredba članka 114. federalnog Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, jer obavijest Saveza općina i gradova potvrđuje da sa tim Savezom nije bilo konzultacija kod donošenja tog Zakona, a domovi Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine nisu dostavili odgovore na zahtjev u kojima bi se to dovelo u pitanje.

Premda pomenuta obavijest Saveza općina i gradova također potvrđuje da konzultacija sa tim Savezom nije bilo ni kod donošenja kantonalnog Zakona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona je u svom odgovoru iznijela uvjerljive dokaze o tome da su jedinice lokalne samouprave u tom Kantonu konzultirane kod donošenja tog Zakona kroz konsekvantno provedenu javnu raspravu.

Kako je to valjano potkrijepljeno priloženom dokumentacijom, proističe da način na koji su provedene konzultacije ne udovoljava izričitoj odredbi članka 56. stavak 2. Zakona o načelima lokalne samouprave, ali jeste u duhu načela utvrđenog člankom 4. stavak 6. Europske povelje o lokalnoj samoupravi o potrebi blagovremenog i adekvatnog konzultiranja jedinica lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji ih se direktno tiču.

Ipak, treba imati u vidu da obje osporene odredbe sadrže rješenja koja evidentno utječu na financijske obveze jedinica lokalne samouprave, u konkretnom slučaju Grada Zenica. A kada se radi o takvim zakonskim rješenjima, onda je obveza konzultacija baš putem Saveza općina i gradova dodatno pooštrena. Jer, pored odredbe članka 56. Zakona o načelima lokalne samouprave, koja propisuje obvezu takvih konzultacija u postupku donošenja propisa koji se „direktno tiču“ jedinica lokalne samouprave, stoji i u članku 34. stavak 4. istog Zakona, posebice propisana obveza za zakonodavca da pribavi „mišljenje od Saveza općina i gradova o svim pitanjima što se odnose na dodjelu sredstava, kao i svim promjenama zakona što mogu utjecati na financijske obveze jedinica lokalne samouprave“.

Stoga Ustavni sud Federacije smatra da u ovom slučaju, postoji povreda prava na lokalnu samoupravu u odnosu na obje osporene odredbe iz razloga što uz utvrđivanje dodatnih funkcija i odgovornosti jedinice lokalne samouprave, konkretno Grada Zenica, nije pribavljeno mišljenje Saveza općina i gradova, a niti je predviđen i propisan način transfera dodatnih financijskih sredstava koja ostvarivanje tih dodatnih funkcija i odgovornosti iziskuje, a to osporene odredbe na jasan način čini neusklađenim sa izričitim odredbama članka 11. i članka 34. st. 3. i 4. Zakona o načelima lokalne samouprave, a i s načelima iz članka 9. Europske povelje o lokalnoj samoupravi.

Na temelju iznesenih činjeničnih i pravnih utvrđenja, odlučeno je kao u dispozitivu ove presude.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije donio je jednoglasno u sastavu: Vesna Budimir, Predsjednica Suda, Mirjana Čučković, dr.sc.iur. Šahbaz Džihanović, Aleksandra Martinović, prof.dr. Edin Muminović, dr.sc. Kata Senjak i Mladen Srđić, suci suda.

Broj: U-27/17
Sarajevo, 29.11.2017. godine

Predsjednica
Ustavnog suda Federacije
Bosne i Hercegovine

Vesna Budimir, s.r.

.....

28.

Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине, одлучујући о захтјеву Градоначелника Града Зеница за заштиту права на локалну самоуправу у вези са чланом 114. Закона о заштити од пожара и ватрогаству Федерације Босне и Херцеговине и чланом 106. Закона о заштити од пожара и ватрогаству Зеничко-добојског кантона, на основу члана IV.Ц.3.10.(3) Устава Федерације Босне и Херцеговине, у вези са Амандманом ХCVI на Устав Федерације Босне и Херцеговине, на сједници без јавне расправе одржаној дана 29.11.2017. године донио је

ПРЕСУДУ

1. Утврђује се да је одредбама члана 114. Закона о заштити од пожара и ватрогаству („Службене новине Федерације БиХ“, број: 64/09) и члана 106. Закона о заштити од пожара и ватрогаству („Службене новине Зеничко-добојског кантона“, бр.: 49/06 и 5/11), повријеђено право на локалну самоуправу, јер су тим одредбама Граду Зеница наметнуте обавезе, а да притом није регулисан начин пријеноса финансијских средстава потребних за њихово ефикасно вршење.
2. Пресуду објавити у „Службеним новинама Федерације БиХ“, „Службеним новинама Зеничко-добојског кантона“ и „Службеним новинама Града Зеница“.

Образложење

1. Подносилац захтјева и предмет захтјева

Градоначелник Града Зеница поднио је Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд Федерације) дана 15.03.2017. године под бројем: 02-01-5007/17 захтјев за заштиту права на локалну самоуправу у вези са чланом 114. Закона о заштити од пожара и ватрогаству (у даљем тексту: оспорени члан федералног Закона) и чланом 106. Закона о заштити од пожара и ватрогаству (у даљем тексту: оспорени члан кантоналног Закона). Захтјев је у Уставном суду Федерације запримљен дана 20.03.2017. године.

2. Странке у поступку

Странке у овом поступку су, у смислу Амандмана ХCVI на Устав Федерације Босне и Херцеговине, Градоначелник Града Зеница (у даљем тексту: подносилац захтјева), те Парламент Федерације Босне и Херцеговине и Скупштина Зеничко-добојског кантона, као доносиоци закона чије су одредбе оспорене.

3. Битни наводи захтјева

Подносилац захтјева наводи да одредбе о регулисању плата и накнада у оспореним члановима федералног и кантоналног закона повређују право јединице локалне самоуправе јер идентично прописују да због посебних услова рада, тежине и природе посла и одговорности за обављање послова ватрогаства, висина средстава за плате старјешина професионалне ватрогасне јединице, њихове замјенике и ватрогасце у професионалној ватрогасној јединици тијела управе цивилне заштите Федерације, кантона, општине и града, као и за инспекторе наведене у закону одређују као за државне службенике и намјештенике, увећане за 30%, а да остали службеници и намјештеници на пословима у професионалним ватрогасним јединицама имају додатак на плату до 20% и да се радна мјеста за која се предвиђају наведена увећања плата утврђују у правилнику о платама и накнадама органа управе цивилне заштите општине и кантона, а према радним мјестима која су за професионалну ватрогасну јединицу утврђена правилником о унутрашњој организацији тих органа. Овакве законске одредбе присиљавају Град Зеницу да врши исплате увећаних плата независно од својих могућности, а на штету осталих извршилаца који примају плату као буџетски корисници што дјелује дестимулативно на послове које обављају. Истиче, да код доношења поменутих закона нису обављене консултације са Градом Зеница као јединицом локалне самоуправе, нити путем Савеза општина и градова Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савез општина и градова), чиме су, по његовом мишљењу, прекршене одредбе члана 4. Европске повеље о локалној самоуправи, те одредбе члана 8. став 2. и чл. 10., 11., 53., 56. и 58. Закона о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 49/06 и 51/09 – у даљем тексту: Закон о принципима локалне самоуправе).

У наставку подсећа и на одредбе чл. 10. и 11. истог Закона, којима је прописана могућност да послови федералне и кантоналне власти могу бити повјерени

јединицама локалне самоуправе и наглашава „након консултација, при чему ће пријенос послова бити праћен и додјелом средстава потребних за њихово ефикасно обављање“.

Указује и на то, да је у члану 12. Статута Града Зеница додуше утврђено да Град „поред властитих надлежности извршава и послове федералних и кантоналних власти које те власти повјере Граду у складу са законом, уважавајући способности Града да те послове ефикасно обавља, те да извршавање ових надлежности овиси од нивоа додијељених средстава за извршавање тих надлежности“. Али он констатује да Парламент Федерације Босне и Херцеговине, а потом и Скупштина Зеничко-добојског кантона, као доносиоци закона чије су одредбе оспорене, у односу на Град Зеницу, као јединицу локалне самоуправе, у поступку доношења предметних закона нису провели прописане процедуре консултација, а нити су приликом прописивања спорних увећања плата у проценту од 20% односно 30% извршили пренос потребних финансијских средстава како би Граду Зеница као јединици локалне самоуправе осигурали новчана средства за провођење тих одредби.

Предлаже да Уставни суд Федерације донесе пресуду којом ће се утврдити да су оспорени чланови федералног и кантоналног закона донесени без сагласности Града Зеница, што је у супротности са Законом о принципима локалне самоуправе чиме је повријеђено право тог Града на локалну самоуправу. Осим тога, предлаже да Уставни суд Федерације наложи Парламенту Федерације Босне и Херцеговине и Скупштини Зеничко-добојског кантона да ускладе одредбе својих закона о заштити од пожара и ватрогаству са Европском повељом о локалној самоуправи и Законом о принципима локалне самоуправе, те да утврди да Град Зеница није био у обавези примјењивати оспорене чланове федералног и кантоналног закона од дана њиховог доношења, а да те обавезе за Град Зеница престају и за убудуће.

4. Битни наводи одговора на захтјев

На основу члана 16. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 6/95 и 37/03), Уставни суд Федерације је дана 28.04.2017. године позвао оба дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине и Скупштину Зеничко-добојског кантона да одговоре на садржај захтјева у року од 30 дана, а истога дана и у истом року је тражио изјашњење од Савеза општина и градова да ли је и на који начин учествовао у поступку консултација прије доношења поменутих закона у име Града Зеница.

У одговору број: 01/02-02-6762-5/17 од 18.05.2017. године Предсједавајући Скупштине Зеничко-добојског кантона обавјештава овај Суд да је поступио у складу са чланом 172. Пословника Скупштине Зеничко-добојског кантона – нови пречишћени текст („Службене новине Зеничко-добојског кантона“, број: 7/12) и допис Уставног суда Федерације доставио на одговор Законодавно-правној комисији и секретару Скупштине који прикупљају потребне податке и акте за овај Суд и утврђују одговор. Уз овај допис приложено је 18 прилога, а међу њима и одговор Законодавно-правне комисије Скупштине Зеничко-добојског кантона број: 01/02-02-6762-4/17 од 18.05.2017. године са образложењем да је Влада овога кантона на 178. сједници од 27.04.2010. године, на приједлог кантоналне Управе цивилне заштите, донијела Закључак којим је утврдила Нацрт кантоналног закона о заштити од пожара и ватрогаству и исти упутила у скупштинску процедуру, а након разматрања и прихватања истог од стране ове Скупштине, донесеног Закључка број: 01-02-15446/10 од 26.05.2010. године и проведене јавне расправе, на четвртој сједници те Скупштине од 24.03.2011. године донесен је Закључак којим је утврђен Приједлог поменутога закона. Из тога закључују да је овај Закон усвојен у редовној процедури и уз испуњавање свих формално-правних услова за његово доношење, обзиром да је садржавао образложења за доношење, позитивна мишљења Министарства за правосуђе и управу, Министарства финансија и Секретаријата за законодавство, као и извјештај о проведеној расправи по Нацрту. Из доказа достављених у прилогу дописа Кантоналне управе цивилне заштите Зеничко-добојског кантона број: 16-02-21317-5/16 од 08.05.2017. године види се да је јавна расправа о Нацрту Закона о заштити од пожара и ватрогаству била проведена у свим јединицама локалне самоуправе, па и у Граду Зеница дана 01.07.2017. године, а евидентно је да том приликом није било примједби на оспорене чланове федералног и кантоналног закона. Стога сматрају да нису основани наводи подносиоца захтјева да су исти донесени без претходне консултације са Градом Зеница. Као доказ да је предлагач наведеног Закона водио рачуна о укључивању јединица локалне самоуправе у поступак доношења истог, наводи се рјешење о именовању Радне групе за израду Нацрта закона о заштити од пожара и пожарству број: 02-34-30652/09 од 26.11.2009. године у чијем саставу су била и три представника Града Зеница. Сматрају да оспореним чланом кантоналног закона није повријеђено право Града Зеница на локалну самоуправу чији су представници правовремено и на одговарајући начин консутовани, те да је на овај начин респектован принцип из члана 4. став 6. Европске повеље о локалној самоуправи, као и изричита одредба члана 56. Закона о принципима локалне самоуправе.

Напомиње се и то да оспорени члан кантоналног закона не прописују износ основице или висине плате него само процентуалну разлику плате за људе који се баве ватрогаством у својим општинама којима је остављено да одлуче о оснивању професионалних ватрогасних јединица и да донесу правилнике о њиховој унутрашњој организацији. Кантонални Закон о заштити од пожара и ватрогаству донесен је на основу члана 37. става 1. тачка ф) Устава Зеничко-добојског кантона и члана 165. федералног Закона о заштити од пожара и ватрогаству који прописује да су кантон, општина и град „дужни својим прописом утврдити надлежност својих органа власти у области заштите од пожара и ватрогаства и друга питања која су за кантон, општину и град предвиђена овим законом, као и питања која нису уређена овим законом, а важна су за организацију и ефикасно функционисање заштите од пожара и ватрогаства на подручју кантона, општине и града“.

Скупштина Зеничко-добојског кантона била је дужна донијети оспорени члан кантоналног закона на основу члана 14. тачка 1. поменутог федералног Закона који прописује да кантон, у области заштите од пожара и ватрогаства „својим прописом уређује организацију и начин функционисања заштите од пожара и ватрогаство на подручју кантона од значаја за кантон, у складу са овим законом“. Прописујући оспорени члан кантоналног закона, ова кантонална скупштина је само поступила у складу са чланом 114. поменутог федералног закона, а поступак доношења поменутог кантоналног закона проведен је у складу са тада важећим Пословником Скупштине Зеничко-добојског кантона. Што се тиче навода подносиоца захтјева да је Град Зеница „присиљен“ да изврши уплате увећаних плата, подсјећају да је у чл. 11., 14. и 16. наведеног федералног закона прописано да су заштита од пожара и ватрогаство дјелатности од посебног интереса за Федерацију, кантон, град и општину и да се суфинансирају из буџетских средстава Федерације, кантона и општина. Истичу да су заштита од пожара и пожарство саставни дио јединственог система заштите и спашавања људи и материјалних добара од природних непогода и других несрећа у Федерацији Босне и Херцеговине, и да је та област уређена посебним Законом о заштити и спашавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 39/03, 22/06 и 43/10). Имајући у виду све наведено, предлажу да Уставни суд пресудом утврди да оспореним одредбама федералног и кантоналног закона није повријеђено право Града Зеница на локалну самоуправу. Уз одговор су приложили 20 доказа и то: 1) допис Кантоналног правобранилаштва

Зеница, број М-39/17 од 09.05.2017. године; 2) допис Кантоналне управе цивилне заштите Зеничко-добојског кантона, број: 16-02-21317/16 од 07.03.2017. године; 3) Рјешење о именовању Радне групе за израду Нацрта Закона о заштити од пожара и ватрогаству Зеничко-добојског кантона са евиденцијом присуства чланова Радне групе; 4) Достава обавијести о термину одржавања јавне расправе по Нацрту закона о заштити од пожара и ватрогаству (табеларни приказ по општинама, са датумом и временом одржавања јавне расправе); 5) Записник са јавне расправе о Нацрту Закона о заштити од пожара и ватрогаству одржане дана 28.06.2010. године у просторијама Општине Тешањ; 6) Приједлог Закона о заштити од пожара и ватрогаству, број: 16-02-30652-26/10 од 19.10.2010. године; 7) Закључак Владе Зеничко-добојског кантона о скидању са дневног реда тачке: Приједлог Закључка о утврђивању Приједлога Закона о заштити од пожара и ватрогаству, ради дораде; 8) Захтјев Кантоналне управе цивилне заштите да се доставе Записник, извод из Записника или стенограм са 195. и 201. сједнице Владе Зеничко-добојског кантона; 9) Приједлог Закона о заштити од пожара и ватрогаству, број: 16-02-30652-28/10 од 07.12.2010. године са захтјевом да се овај приједлог уврсти као тачка дневног реда једне од наредних сједница Владе; 10) Захтјев за стављањем Приједлога Закона о заштити од пожара и ватрогаству, број: 16-02-30652-29/10 од 10.03.2011. године; 11) Приједлог Закона о заштити од пожара и ватрогаству, број: 16-02-30652-30/10 од 15.03.2011. године са свим прилозима, образложењем Приједлога закона, Извјештај о проведеној јавној расправи, Закључцима Скупштине са 42. сједнице, Мишљењима министарстава, као и Приједлог Закључка Владе којим се утврђује Нацрт Закона о заштити од пожара и ватрогаству Зеничко-добојског кантона; 12) Закључак Владе Зеничко-добојског кантона, број: 02-02-8235/11 од 24.03.2011. године; 13) Амандман на изјашњење, број: 01-02-8235-2/11 од 08.04.2011. године; 14) позив на сједницу Владе за изјашњење по Амандманима, број: 02-01-9625/11 од 08.04.2011. године; 15) Закључак Владе Зеничко-добојског кантона о одбацивању амандмана, број: 02-02-9643/11 од 11.04.2011. године; 16) Извјештај Комисије за правосуђе и управу, број: 01-06-9026-1/11 од 08.04.2011. године; 17) Обавијест службама цивилне заштите о усвајању Закона о заштити од пожара и ватрогаству, број: 16-02-30652-31/09 од 12.04.2011. године; 18) Обавијест службама цивилне заштите о објављивању Закона о заштити од пожара и ватрогаству, број: 16-02-30652-32/09 од 25.04.2011. године; 19) Обавијест начелницима општина Зеничко-добојског кантона за обавезу усклађивање прописа општине са Законом о заштити од пожара и ватро-

гаству, број: 16-02-30652-34/09 од 15.11.2011. године и 20) Закон о заштити од пожара и ватрогаству („Службене новине Зеничко-добојског кантона“, број: 5/11).

Савез општина и градова је дописом, број: 332/17 од 26.05.2017. године обавијестио Уставни суд Федерације да није био консултован у поступку доношења федералног и кантоналног закона о заштити од пожара и ватрогаству.

Домови Парламента Федерације Босне и Херцеговине Уставном суду Федерације нису доставили тражене одговоре.

5. Релевантно право

А) Устав Федерације Босне и Херцеговине

Амандман XCVI

У члану IV.Ц.10. иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

„(3) Заштиту права на локалну самоуправу осигурава Уставни суд. Такав поступак пред Уставним судом могу покренути општине и градови, као и удружења општина и градова Федерације Босне и Херцеговине. Уставни суд одлучује о споровима између јединица локалне самоуправе и кантона или Федерације на захтјев општинског или градског вијећа, начелника општине или градоначелника града, или удружења општина и градова Федерације Босне и Херцеговине.“

Б) Европска повеља о локалној самоуправи

Члан 4.

Дјелокруг локалне самоуправе

1. Основна права и дужности локалних власти бит ће утврђени уставом или статутом, тиме се, међутим, не спрјечава преношење на локалне власти права и одговорности за специфичне задатке, у складу са законом.
2. Локалне власти ће, у границама закона, имати пуно дискреционо право да проводе своје иницијативе у вези са свим стварима које нису искључене из њихове надлежности, нити стављене у надлежност неке друге власти.

3. Јавни послови ће се по правилу, вршити прије свега од стране оних власти које су најближе грађанима. Приликом преношења одговорности на неке другу власт водит ће се рачуна о обиму и природи посла, као и о захтјевима ефикасности и економичности.

4. Права повјерена локалним властима ће по правилу бити пуна и искључива. Она не смију бити ускраћена или ограничена од стране неке друге – централне или регионалне власти, осим у случајевима предвиђеним законом.

5. У случајевима преношења овлашћења са централних и регионалних на локалне власти, локалним властима ће, у што је могуће већој мјери, бити дозвољено да прилагођавају њихово провођење у локалним условима.

6. Локалне власти ће бити консултоване, у највећој могућој мјери, правовремено и на одговарајући начин, у процесу планирања и доношења одлука о свим стварима које их се директно тичу.

Ц) Закон о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине

(„Службене новине Федерације иХ“, бр.: 49/06 и 51/09)

Члан 8.

- 1) Јединица локалне самоуправе има властите надлежности установљене уставом и законом и има право бавити се свим питањима од локалног значаја која нису искључена из њене надлежности, нити додијељена у надлежност неке друге власти на основу устава и закона.
- 2) Она ће бити самостална у одлучивању о питањима из властитих надлежности, које не могу бити ограничене или ускраћене од федералних или кантоналних власти, осим у случајевима и у оквирима утврђеним уставом и законом.
- 3) У властите надлежности јединице локалне самоуправе посебно спадају:
 - ...
 - организирање, провођење и одговорност за мјере заштите и спасавања људи и материјалних добара од елементарних непогода и природних катастрофа;
 - ...

- 4) Осим уколико закон не одреди да неку надлежност треба сматрати повјереном, надлежност, установљена или предвиђена законом, сматра се влашћом надлежности јединице локалне самоуправе.

Члан 10.

Послови федералних и кантоналних власти могу бити повјерени јединици локалне самоуправе законом након консултовања органа локалних власти којима се наведени послови повјеравају, узимајући у обзир принцип супсидијарности и способности локалних власти и њихове администрације да те послове ефикасно обављају.

Члан 11.

Пренос и повјеравање нових послова јединицама локалне самоуправе бит ће праћени додјелом средстава потребних за њихово ефикасно обављање.

Члан 34. ст. 3. и 4.

(.....)

Финансијска средства јединица локалне самоуправе бит ће размјерна њиховим надлежностима које су им додијељене законом. Сваки ће пријенос нових функција бити праћен финансијским средствима потребним за њихово учинковито извршавање.

Законодавац је дужан прибавити мишљење од Савеза општина и градова о свим питањима што се односе на додјелу средстава, као и о свим промјенама закона што могу утицати на финансијске обавезе јединица локалне самоуправе.

(.....)

Члан 53.

Федералне, односно кантоналне власти дужне су размотрити иницијативе, приједлоге и сугестије јединица локалне самоуправе и о свом ставу и предузетим активностима обавијестити јединице локалне самоуправе у року од 30 дана од дана пријема иницијативе, приједлога или сугестије.

Члан 56.

Федералне, односно кантоналне власти дужне су у највећој могућој мјери консултовати јединице локалне самоуправе у поступку доношења прописа који их се директно тичу.

Консултовање, у смислу из претходног става овог члана, федералне, односно кантоналне власти врше путем савеза општина и градова.

Члан 58.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о основама локалне самоуправе ("Службене новине

Федерације БиХ", број: 6/95). Федерација БиХ и кантони дужни су ускладити своје законе са овим законом, те извршити пријенос послова и надлежности, као и одговорности додијељених јединицама локалне самоуправе овим законом у року од шест мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

Јединице локалне самоуправе дужне су ускладити своје статуте са овим законом у року од 12 мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

Ступањем на снагу овог закона престају да важе одредбе кантоналних закона о локалној самоуправи и одредбе статута јединица локалне самоуправе које су у супротности са одредбама овог закона.

Д) Закон о заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа

(„Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 39/03, 22/06 и 43/10)

Члан 2. став 2.

Послови заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа су од општег значаја за Федерацију.

Е) Закон о заштити од пожара и ватрогаству („Службене новине Федерације БиХ“, број: 64/09)

Члан 1.

Овим се законом уређује организација и функционисање заштите од пожара и ватрогаства, планирање и provedба мјера заштите од пожара, организација и функционисање ватрогаства и гашење пожара (ватрогасне интервенције), стручно оспособљавање и усавршавање запослених лица и ватрогасаца, финансирање и друга питања битна за организацију и функционисање заштите од пожара и ватрогаства у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерације).

Члан 3.

Заштита од пожара и ватрогаство чине саставни дио јединственог система заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних непогода и других несрећа (у даљем тексту: природне и друге несреће) у Федерацији који је уређен Законом о заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 39/03 и 22/06), због чега се заштита од пожара и ватрогаство организују и функционишу у оквиру тог система, а врши се на начин прописан овим законом.

Члан 114.

Због посебних услова рада, тежине и природе посла и одговорности за обављање послова ватрогаства из члана 68. овог закона, висина средстава за плате заповједнике професионалне ватрогасне јединице, њихове замјенике и ватрогасце у професионалној ватрогасној јединици тијела управе цивилне заштите Федерације, кантона, општине и града, као и за инспекторе из члана 146. став 1., члана 148. став 1. и члана 151. став 3. овог закона, одређују се као за државне службенике и намјештенике, увећана за 30%, а остали службеници и намјештеници на пословима у професионалним ватрогасним јединицама имају додатак на плату до 20%.

Радна мјеста из става 1. овог члана за која припада увећање плате за 30%, односно до 20%, утврђују се у правилнику о платама и накнадама тијела управе цивилне заштите Федерације, кантона, општине и града, а према радним мјестима која су за професионалну ватрогасну јединицу утврђена у правилнику о унутрашњој организацији тих тијела.

Ф) Закон о заштити од пожара и ватрогаству
(„Службене новине Зеничко-добојског кантона“, број: 5/11)

Члан 1.
(Предмет закона)

Овим законом уређује се организација и функционисање заштите од пожара и ватрогаства, планирање и провођење мјера заштите од пожара, организација и функционисање ватрогаства и гашење пожара (ватрогасне интервенције) стручно оспособљавање и усавршавање запослених лица и ватрогасаца, финансирање и друга питања од значаја за организацију и функционисање заштите од пожара и ватрогаства у Зеничко-добојском кантону (у даљем тексту: Кантон).

Члан 3.

(Систем заштите и спасавања)

Заштита од пожара и ватрогаство чине саставни дио јединственог система заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних непогода и других несрећа (у даљем тексту: природне и друге несреће) у Кантону, који је уређен Законом о заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа „Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 39/03, 22/06 и 43/10) и Законом о надлежностима кантоналних органа Зеничко –добојског кантона у области заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа („Службене новине Зеничко-добојског кантона“, број: 9/08) (у даљем тексту: Закон о надлежностима кантоналних органа у области заштите и спасавања), па се ради тога заштита од пожара и ватрогаство организују и функционишу у оквиру тог система, а врше се на начин предвиђен овим законом.

Члан 106.
(Плате и накнаде)

(1) Због посебних услова рада, тежине и природе посла и одговорности за обављање послова ватрогаства из члана 61. овог закона, висина средстава за плате заповједнике професионалне ватрогасне јединице, њихове замјенике и ватрогасце у професионалној ватрогасној јединици органа управе цивилне заштите општине и Кантона, као и за инспекторе из члана 136. став (1) и члана 139. став (2) овог закона, одређују се као за државне службенике и намјештенике, увећана за 30%, а остали службеници и намјештеници на пословима у професионалним ватрогасним јединицама имају додатак на плату до 20%.

(2) Радна мјеста из става (1) овог члана за која припада увећање плате за 30% односно до 20%, утврђују се у правилнику о платама и накнадама органа управе цивилне заштите општине и кантона, а према радним мјестима која су за професионалну ватрогасну јединицу утврђена у правилнику о унутрашњој организацији тих органа.

6. Судска пракса

Пресуде Уставног суда Федерације: број: У-8/16 од 25.10.2016. године („Службене новине Федерације БиХ“, број: 96/16) и број: У-9/16 од 30.11.2016. године („Службене новине Федерације БиХ“, број: 1/17).

7. Чињенично стање и став Уставног Суда Федерације

Подносилац захтјева тврди да повреда права на локалну самоуправу Града Зеница у овом случају проистиче из одредаба двају закона: из одредбе чл. 114. Закона о заштити од пожара и ватрогаству који је донесен на федералном нивоу, те из одредбе члана 106. Закона о заштити од пожара и ватрогаству Зеничко-добојског кантона.

Изложена аргументација почива на два основа. Најприје на томе да су и један и други закон донесени без консултација са јединицама локалне самоуправе, што по мишљењу подносиоца захтјева протуслови принципима из Европске повеље о локалној самоуправи, као и изричитим одредбама Закона о принципима локалне самоуправе. А са друге стране, тврди се да оспорене одредбе намећу јединицама локалне самоуправе додатне обавезе и одговорности без трансфера потребних финансијских средстава која су услов за ваљано извршење тих додатних обавеза, односно преузимање тих додатних одговорности, чиме су опет повријеђени принципи Европске повеље и поменутог Закона, само овог пута не у процедуралном, већ у материјалном смислу.

Прецизније: подносилац у захтјеву тврди, да је оспореним члановима федералног и кантоналног Закона, повријеђено право на локалну самоуправу, јер се тим одредбама намеће обавеза Граду Зеница да, због посебних услова рада, тежине и природе посла и одговорности за обављање послова у ватрогаству, исплаћује увећане плате. За заповједнике професионалне ватрогасне јединице, њихове замјенике и ватрогасце у професионалној ватрогасној јединици органа управе цивилне заштите општине и кантона, те за инспекторе наведене у оспореним члановима федералног и кантоналног Закона, прописано је увећање за 30%, а за остале службенике и намјештенике на пословима професионалне ватрогасне јединице, за 20%, а да притом није регулисан начин додјеле додатних средстава за реализацију оспорених одредби. Надаље, истиче да Град Зеница, није консултован у поступку доношења поменутих закона, у смислу чл. 56 и 58. Закона о принципима локалне самоуправе, па сматра да је захтјев потпуно основан.

Рјешавајући овај предмет, Уставни суд Федерације разматрао је захтјев подносиоца, одговор на захтјев Скупштине Зеничко-добојског кантона и приложену документацију, обавијест Савеза општина и градова, те релевантне одредбе Устава Федерације Босне и Херцеговине, принципе Европске повеље о локалној

самоуправи, одредбе федералног и кантоналног закона о заштити од пожара и ватрогаству, Закона о принципима локалне самоуправе те одговарајуће одредбе Статута Града Зеница. Парламент Федерације Босне и Херцеговине се није изјаснио на наводе захтјева подносиоца, премда је то у поступку затражено од оба парламентарна дома.

Федералним Законом о заштити од пожара и ватрогаству, у члану 1. прописано је да се тим Законом уређује организовање и функционисање ватрогасне службе, планирање и provedба мјера заштите од пожара, гашења пожара (ватрогасне интервенције), стручно оспособљавање и усавршавање запослених лица и ватрогасаца, финансирање и друга питања битна за организовање и функционисање заштите од пожара и ватрогаства у Федерацији Босне и Херцеговине. У члану 3. истог Закона прописано је да заштита од пожара и ватрогаства чине саставни дио јединственог система заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних непогода и других могућих несрећа у Федерацији, који је уређен Законом о заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 39/03, 22/06 и 43/10), због чега се заштита од пожара и ватрогаства организирају и функционишу у оквиру тог система, а врше се на начин предвиђен тим Законом. Стога је, ради боље и ефикасније организације заштите и спасавања људи и материјалних добара, извршена подјела права и дужности тијела Федерације, кантона, општине и града, са тачно одређеним надлежностима. Аналогно овоме, федералним Законом о заштити од пожара и ватрогаству је прописано да се финансијска средства за потребе заштите од пожара и за потребе ватрогаства из надлежности Федерације осигуравају у буџету Федерације (члан 11.), а за потребе заштите од пожара и ватрогаства из надлежности кантона у буџету кантона (члан 14.), те из надлежности општине и града у буџету општине, односно града (члан 16.). Слично овоме, федералним Законом је прописан радно-правни статус ватрогасаца и њихове накнаде (члан 104.), гдје је прописано да се на радне односе ватрогасаца који се налазе у професионалној ватрогасној јединици кантона, општине и града примјењују прописи о радним односима, који важе за државне службенике и намјештенике тијела државне службе и то: за ватрогасце који имају високу стручну спрему, најмање VII. степен и примјењују се одредбе Закона о државној служби у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр.: 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 и 4/12), а за ватрогасце који имају вишу или средњу стручну спрему и имају статус намјештеника, примјењују се одредбе Закона о

намјештеницима у органима државне службе у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број: 49/05) те питања која су одређена овим законом. Идентичне одредбе о радно правном статусу ватрогасца и накнадама садржи и кантонални Закон (чл. 96.- 106.).

Из напријед изложеног може се закључити, да је у вези са организовањем и функционисањем заштите од пожара и ватрогаства, планирањем и provedбом мјера заштите од пожара, запошљавањем, стручним усавршавањем запослених лица и ватрогасаца, те у вези са финансирањем и осталим питањима битним за организовање и функционисање заштите од пожара и ватрогаства у Федерацији Босне и Херцеговине извршена јасна подјела у погледу надлежности у области заштите од пожара и ватрогаства, као и у погледу финансирања тих надлежности, између Федерације, кантона, те општина и градова.

Према наводима подносиоца захтјева разлог за покретање поступка заштите права на локалну самоуправу је управо то што су Федерација Босне и Херцеговине, а касније и Скупштина Зеничко-добојског кантона, оспореним одредбама федералног, а потом и кантоналног Закона, „пореметили“ ту раздиобу надлежности, утврђивањем нових функција и одговорности за јединице локалне самоуправе, а без додјеле неопходних додатних финансијских средстава за ту сврху, уз то и без адекватне консултације с тим јединицама.

Како је горе већ напоменуто, оспореним одредбама прописано је да се, због посебних услова рада, тежине и природе посла и одговорности за обављање послова ватрогаства, висина плате за старјешине професионалне ватрогасне јединице, њихових замјеника и ватрогасаца у професионалној ватрогасној јединици тијела управе цивилне заштите Федерације, кантона, општине и града, као и за инспекторе, одређује као за државне службенике и намјештенике, увећана за 30%, а да остали службеници и намјештеници на пословима у професионалним ватрогасним јединицама имају додаток на плату до 20%. Притом, Федерација и Кантон, као виши органи власти у односу на јединицу локалне самоуправе, у поступку доношења поменутих закона нису, према релевантним принципима из члана 4. став 6. Европске повеље о локалној самоуправи и према одредбама члана 56. Закона о принципима локалне самоуправе, провели прописане процедуре консултација, нити су приликом прописивања наведених увећања на име додатка на плату за 30%, односно, додатка на плату до 20%, предвидјели и дефинисали начин на који би јединицама локалне

самоуправе осигурали одговарајућа финансијска средства за исплату прописаног увећања плата запосленицима на пословима у професионалној ватрогасној јединици и тијелима управе цивилне заштите. Уставни суд Федерације сматра да због тога оспорене одредбе ремете принцип пропорционалности између надлежности јединица локалне самоуправе које су им додијељене законом и финансијских средстава која су им на располагању, које је утврђено Европском повељом и прописано одредбом члана 34. ст. 3. Закона о принципима локалне самоуправе. Јер, према том принципу и поменутој обавезујућој законској одредби сваки пренос нових функција на јединице локалне самоуправе има бити праћен „финансијским средствима потребним за њихово учинковито извршавање“. Стога је у оспореним одредбама морао бити предвиђен начин трансфера тих додатних средстава. Из овог аспекта посматрања, обје оспорене одредбе повређују право на локалну самоуправу.

Када је ријеч о аргументу који се тиче изостанка консултација са јединицама локалне самоуправе код доношења оспорених одредби, извјесно је да ни у једном ни у другом случају нису проведене консултације путем Савеза општина и градова, што потврђује раније наведена обавијест тог Савеза.

Чињеница је, међутим, да је код доношења кантоналног Закона, консултација са јединицама локалне самоуправе, па и са Градом Зеница било на уобичајен начин – путем јавне расправе.

Наиме, уз одговор на захтјев Скупштине Зеничко-добојског кантона, приложена је помно припремљена и хронолошки уређена потпуна документација везана за поступак доношења кантоналног Закона. Из те документације може се утврдити да је Влада Зеничко-добојског кантона на 178. сједници од дана 27.04.2010. године, на приједлог Кантоналне управе цивилне заштите донијела Закључак којим је утврђен Нацрт закона о заштити од пожара и ватрогаству и упућен у скупштинску процедуру. Након што је тај Нацрт прихваћен Закључком Скупштине број: 01-02-15446/10 од 26.05.2010. године исти је упућен у јавну расправу која је организована у свим општинама Зеничко-добојског кантона, па тако и у тадашњој Општини Зеница, и то дана 01.07.2010. године. Из записника са те вишесатне јавне расправе која је одржана у просторијама тадашње Општине Зеница, евидентно је да представници те Општине нису имали примједби на оспорену одредбу члана 106. Нацрта закона о заштити од пожара и ватрогаству. Из приложене документације видљиво је такође и то, да је Управа цивилне заштите Зеничко-добојског кантона

формирала радну групу за учешће у изради предметног Нацрта Закона, у којој су била и три представника Општине Зеница, и која је у периоду од 14.12. до 26.03.2010. године одржала 13 састанака.

На тој основи се у одговору на захтјев Скупштине Зеничко-добојског кантона констатује да је: „Град Зеница активно учествовао у изради предметног закона, путем јавне расправе која је одржана у просторијама Града Зеница, дана 01.07.2010. године, те да представници Града Зенице нису имали примједбе на члан 106 овог закона“, односно на одредбу која је у овом поступку пред Уставним судом Федерације оспорена.

Уставни суд Федерације сматра да аргумент изостанка консултација са јединицама локалне самоуправе треба уважити када је у питању оспорена одредба члана 114. федералног Закона о заштити од пожара и ватрогаству, јер обавијест Савеза општина и градова потврђује да са тим Савезом није било консултација код доношења тог Закона, а домови Парламента Федерације Босне и Херцеговине нису доставили одговоре на захтјев у којима би се то довело у питање.

Према поменута обавијест Савеза општина и градова такође потврђује да консултација са тим Савезом није било ни код доношења кантоналног Закона, Скупштина Зеничко-добојског кантона је у свом одговору изнијела увјерљиве доказе о томе да су јединице локалне самоуправе у том Кантону консултоване код доношења тог Закона кроз консеквентно проведenu јавну расправу.

Како је то ваљано поткријељено приложеном документацијом, проистиче да начин на који су проведене консултације не удовољава изричитој одредби члана 56. став 2. Закона о принципима локалне самоуправе, али јесте у духу принципа утврђеног чланом 4. став 6. Европске повеље о локалној самоуправи о потреби правовременог и адекватног консултовања јединица локалне самоуправе у поступку доношења прописа који их се директно тичу.

Ипак, треба имати у виду да обје оспорене одредбе садрже рјешења која евидентно утичу на финансијске обавезе јединица локалне самоуправе, у конкретном случају Града Зеница. А када се ради о таквим законским рјешењима, онда је обавеза консултација баш путем Савеза општина и градова додатно поштрена. Јер, поред одредбе члана 56. Закона о принципима локалне самоуправе, која прописује обавезу таквих консултација у поступку доношења прописа који се

„директно тичу“ јединица локалне самоуправе, стоји и у члану 34. став 4. истог Закона, посебно прописана обавеза за законодавца да прибави „мишљење од Савеза општина и градова о свим питањима што се односе на додјелу средстава, као и свим промјенама закона што могу утицати на финансијске обавезе јединица локалне самоуправе“.

Стога Уставни суд Федерације сматра да у овом случају, постоји повреда права на локалну самоуправу у односу на обје оспорене одредбе из разлога што уз утврђивање додатних функција и одговорности јединице локалне самоуправе, конкретно Града Зеница, није прибављено мишљење Савеза општина и градова, а нити је предвиђен и прописан начин трансфера додатних финансијских средстава која остваривање тих додатних функција и одговорности изискује, а то оспорене одредбе на јасан начин чини неусклађеним са изричитим одредбама члана 11. и члана 34. ст. 3. и 4. Закона о принципима локалне самоуправе, а и са принципима из члана 9. Европске повеље о локалној самоуправи.

На основу изнесених чињеничних и правних утврђења, одлучено је као у диспозитиву ове пресуде.

Ову пресуду Уставни суд Федерације донио је једногласно у саставу: Весна Будимир, Предсједница Суда, Мирјана Чучковић, др.сц.иур. Шахбаз Џихановић, Александра Мартиновић, проф.др Един Муминовић, др.сц. Ката Сењак и Младен Срдић, судије суда.

Број: У-27/17

Сарајево, 29.11.2017. године

Предсједница
Уставног суда Федерације
Босне и Херцеговине

Весна Будимир, с.р.

29.

Вјеће за заштиту виталних интереса Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине одлучујући о захтјеву Клуба бошњачких заступника у Скупштини Кантона 10 за утврђивање виталног интереса конститутивних народа, на основу амандмана XXXVII, XXXVIII и LXXX на Устав Федерације Босне и Херцеговине, на седници одржаној дана 12. и 16.02.2018. године, донјело је:

RJEŠENJE

1. Zahtjev Kluba bošnjačkih zastupnika u Skupštini Kantona 10 za utvrđivanje vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog konstitutivnog naroda u postupku usvajanja Deklaracije o političkoj situaciji s obzirom na presudu Haškog suda šestorici hrvatskih čelnika iz vremena Domovinskog rata, Izborni zakon i pokušaje brisanja naziva hrvatski iz naziva institucija, broj: 01-02-8/18 od 31.01.2018. godine, nije prihvatljiv za odlučivanje.
2. Rješenje objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH" i službenim glasilima kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

1. Podnositelj zahtjeva i predmet zahtjeva

Predsjedatelj Skupštine Kantona 10 (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) je podneskom broj: 01-01/1-49-30/18 od 31.01.2018. godine, koji je zaprimljen u Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine dana 05.02.2018. godine, dostavio Vijeću za zaštitu vitalnih interesa Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) obavijest o pokretanju postupka za utvrđivanje vitalnog nacionalnog interesa Kluba bošnjačkih zastupnika u Skupštini Kantona 10, u svezi s Deklaracijom o političkoj situaciji s obzirom na presudu Haškog suda šestorici hrvatskih čelnika iz vremena Domovinskog rata, Izborni zakon i pokušaje brisanja naziva hrvatski iz naziva institucija, broj: 01-02-8/18 od 31.01.2018. godine (u daljnjem tekstu: Deklaracija).

2. Stranke u postupku

Stranke u postupku u ovom predmetu, sukladno s člankom 9. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.: 6/95 i 37/03) su Klub bošnjačkih zastupnika, s jedne strane i Klub hrvatskih zastupnika i Klub srpskih zastupnika u Skupštini Kantona 10, s druge strane.

3. Navodi zahtjeva

Podnositelj zahtjeva je na temelju članka 42b. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije, dostavio Vijeću obavijest o pokretanju postupka za utvrđivanje vitalnog nacionalnog interesa Kluba bošnjačkih zastupnika u Skupštini Kantona 10.

Podnositelj zahtjeva navodi da je na XXVIII sjednici Skupštine Kantona 10 održanoj dana 29.01.2018. godine Klub bošnjačkih zastupnika pokrenuo pitanje vitalnog nacionalnog interesa u svezi sa 7. točkom dnevnog reda koja se odnosi na Deklaraciju. Uz obavijest podnositelj zahtjeva je dostavio sljedeće dokumente:

- Deklaraciju, broj: 01-02-8/18 od 31.01.2018. godine;
- Zapisnik sa XXVIII sjednice Skupštine Kantona 10, koja je održana dana 29.01.2018. godine, broj: 01-02-3/18 od 30.01.2018. godine;
- Izvod iz Zapisnika sa XXVIII sjednice Skupštine Kantona 10, koja je održana dana 29.01.2018. godine, a koji se odnosi na predmetnu Deklaraciju;
- Dokument o izvršenom glasanju po Klubovima naroda u Skupštini Kantona 10;
- Tonske zapise sa XXVIII sjednice Skupštine Kantona 10, i
- Odredbe Poslovnika Skupštine Kantona 10 koje se odnose na reguliranje mehanizma zaštite vitalnog nacionalnog interesa.

4. Relevantno pravo

A. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Amandman XXXVII Definicija vitalnog interesa

Vitalni nacionalni interesi konstitutivnih naroda su definirani na sljedeći način:

- ostvarivanje prava konstitutivnih naroda da budu adekvatno zastupljeni u zakonodavnim, izvršnim i pravosudnim organima vlasti;
- identitet jednog konstitutivnog naroda;
- ustavni amandmani;
- organizacija organa javne vlasti;
- jednaka prava konstitutivnih naroda u procesu donošenja odluka;
- obrazovanje, vjeroispovijest, jezik, njegovanje kulture, tradicije i kulturno naslijeđe;
- teritorijalna organizacija;
- sustav javnog informiranja

i druga pitanja koja bi se tretirala kao pitanja od vitalnog nacionalnog interesa, ukoliko tako smatra 2/3 jednog od klubova izaslanika konstitutivnih naroda u Domu naroda.

Ovim amandmanom iza članka IV.A.4.17. dodaje se naslov pod 5. i novi članak 17a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XXXVIII

Parlamentarna procedura za zaštitu vitalnih interesa

- (1) Zakoni ili drugi propisi ili akti koji se podnesu Zastupničkom domu u Federaciji Bosne i Hercegovine, također se usvajaju u Domu naroda Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) U Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine osniva se Vijeće za zaštitu vitalnih interesa, kako bi odlučivalo o pitanjima vitalnog interesa, prema proceduri sukladno s ovim ustavom. Ovo vijeće razmatra sva pitanja koja su od vitalnog interesa.
- (3) Vijeće za zaštitu vitalnog interesa sastoji se od sedam članova, dva iz svakog konstitutivnog naroda, i jedan član iz reda Ostalih. Suce bira Zastupnički dom i Dom naroda.

Ovim amandmanom iza novog članka IV.A.5.17a. dodaje se novi naslov pod 6. i novi članak 17b.

Amandman LXXX

Iza članka V.2.7. dodaje se novi naslov i članci V.2.7. a) i b) koji glase:

"Mehanizam zaštite vitalnog nacionalnog interesa

Članak V.2.7a.

- 1) Lista vitalnih nacionalnih interesa koji se štite u kantonima istovjetna je listi sadržanoj u članku IV.5.17.a. ovog ustava. Klubovi iz članka IV.5.17.a. ovog ustava su u kantonima klubovi izaslanika formirani sukladno s člankom V.2.7. stavak 2. ovog ustava.
- 2) Ako više od jednog predsjedatelja ili zamjenika predsjedatelja zakonodavnog organa kantona tvrde da neki zakon spada u listu vitalnih interesa utvrđenih u članku IV.5.17. a. ovog ustava, za usvajanje takvog zakona potrebna je:
 - većina glasova unutar svakog od klubova konstitutivnih naroda zastupljenih u datoj skupštini kantona.
- 3) Predsjedatelj i zamjenici predsjedatelja zakonodavnog organa kantona dužni su da u roku od sedam dana odluče da li neki od zakona, propisa ili akata potpada pod listu iz stavka 2. ovog članka.

- 4) Ako samo jedan predsjedatelj ili zamjenik predsjedatelja tvrdi da zakon, propis ili akt potpada pod listu vitalnih interesa, dvotrećinska većina odgovarajućeg kluba jednog od konstitutivnih naroda datog zakonodavnog organa može proglasiti da je riječ o pitanju s liste vitalnih nacionalnih interesa.

Članak V.2.7b.

- (1) U slučaju da dvotrećinska većina jednog od klubova konstitutivnih naroda u skupštini kantona odluči da se neki zakon, propis ili akt odnosi na vitalni nacionalni interes, za usvajanje takvog zakona, propisa ili akta, potrebna je većina glasova unutar svakog kluba konstitutivnih naroda zastupljenih u zakonodavnom organu kantona.
- (2) Ako se većina iz stavka 1. ovog članka ne može postići, pitanje se prosljeđuje Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine koji donosi konačnu odluku o tome da li se dati zakon, propis ili akt odnosi na vitalni interes konstitutivnog naroda.
- (3) Ustavni sud Federacije, u slučaju iz ovog članka, postupa na način predviđen u članku IV. 6. 18.a. ovog ustava.
- (4) Ako Sud odluči da se radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra neusvojenim, te se dokument vraća predlagatelju koji treba pokrenuti novu proceduru. U tom slučaju predlagatelj ne može podnijeti isti tekst zakona, propisa ili akta.
- (5) U slučaju da Ustavni sud odluči da se ne radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra usvojenim/usvaja se prostom većinom glasova."

B. Zakon o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine

("Službene novine Federacije BiH", br.: 6/95 i 37/03)

"Članak 42b.

Postupak utvrđivanja postojanja vitalnih interesa jednog od konstitutivnih naroda zastupljenih u skupštini kantona sukladno s Amandmanom LXXX na Ustav pokreće se na temelju obavijesti ili zahtjeva predsjedatelja ili zamjenika predsjedatelja zakonodavnog tijela kantona da nije postignuta suglasnost većinom glasova unutar svakog kluba konstitutivnih naroda zastupljenih u zakonodavnom tijelu kantona.

U slučaju iz stavka 1. ovog članka Vijeće postupa na način predviđen Amandmanom XL na Ustav."

Članak 43.

Obavijest odnosno zahtjev za utvrđivanje postojanja vitalnih interesa konstitutivnog naroda treba da sadrži odluku, odnosno pitanje koje se odnosi na vitalni interes konstitutivnog naroda, okolnosti i činjenice na kojima se zasniva zahtjev za utvrđivanje postojanja vitalnih interesa, druge podatke i priloge od značaja za utvrđivanje vitalnih interesa.

C. Poslovnik Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine

("Službene novine Federacije BiH", br.: 40/10 i 18/16)

Članak 49.

Odlučivanje o vitalnim interesima konstitutivnih naroda

Vijeće za zaštitu vitalnih interesa Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) odlučit će o prihvatljivosti u roku od sedam dana od prijema obavještenja, odnosno zahtjeva, ako su ispunjene procesne pretpostavke za odlučivanje o postojanju vitalnog nacionalnog interesa konstitutivnog naroda utvrđene u članku IV.A.4.18a, odnosno u Amandmanu XL na Ustav, a posebice: da li je zahtjev podnijela ovlaštena osoba, da li je zahtjev podržala dvotrećinska većina odgovarajućeg kluba konstitutivnog naroda, da li je obavljen Ustavom predviđeni postupak usuglašenja između klubova konstitutivnih naroda, odnosno između Doma naroda i Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno da li su ispunjene i druge procesne pretpostavke za odlučivanje.

Ukoliko Vijeće odluči da zahtjev nije prihvatljiv, rješenje će dostaviti podnosiocu obavijesti, odnosno zahtjeva.

Kad Vijeće odluči da je zahtjev prihvatljiv, to će utvrditi rješenjem koje se ulaže u spis.

Vijeće može zatražiti od podnosioca da dopuni ili potpunije obrazloži zahtjev ili da dokumentira činjenice koje Vijeće smatra relevantnim za odlučivanje.

Prihvatljivi zahtjev se dostavlja na odgovor drugom klubu ili klubovima konstitutivnih naroda.

Dopune i odgovori iz st. 4. i 5. ovog članka dostavljaju se Vijeću u roku od osam dana. Vijeće će nastaviti postupak i u slučaju da ne dobije tražene dopune ili odgovore.

Vijeće, po pravilu, zakazuje javnu raspravu koja se ostvaruje sukladno sa Zakonom i ovim poslovníkom.

Odluku o meritumu Vijeće donosi u roku od trideset dana od dana prijema obavještenja, odnosno zahtjeva.

Odluka se objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH" i u službenom glasilu kantona iz kojeg je upućeno obavještenje, odnosno zahtjev.

Odredbe ovog poslovníka o pravno-tehničkoj obradi odluka Suda shodno se primjenjuju i na rješenja i odluke Vijeća.

D. Poslovnik Skupštine Kantona 10

("Narodne novine Kantona 10", br.: 8/03, 14/03, 1/04, 6/05, 11/06 i 5/08)

5. Mehanizam zaštite vitalnog nacionalnog interesa

Članak 58.

"(1) U slučajevima koji se odnose na usvajanje zakona, drugih propisa ili akata za koje se tvrdi da spadaju u listu vitalnih nacionalnih interesa, primjenjuje se procedura koja proizilazi iz Ustava i ovog Poslovníka."

VI – AKTI SKUPŠTINE

1. Opće odredbe o aktima

Članak 98.

"(1) Skupština donosi Ustav, zakone, kantonalni Proračun i Izvješće o izvršenju Proračuna, Prostorni plan Kantona, Poslovnik Skupštine, odluke i zaključke, deklaracije, rezolucije, preporuke i smjernice i daje autentična tumačenja zakona ili drugog akta i utvrđuje pročišćeni tekst zakona ili drugog akta."

Članak 102.

"(1) Deklaracijom se izražava stav Skupštine o političkim pitanjima i drugim bitnim pitanjima od interesa za Kanton, Federaciju Bosne i Hercegovine ili Bosnu i Hercegovinu".

c) Donošenje odluka, deklaracija, rezolucija i preporuka.

Članak 151.

"(1) Donošenje odluka, deklaracija, rezolucija i preporuka vrši se po odredbama ovog Poslovníka koje se odnose na postupak za donošenje zakona, s tim što se u postupku za donošenje ovih akata ne izrađuje nacrt akta, ukoliko Skupština drugačije ne odluči. Rok za dostavljanje prijedloga akta zastupnicima ne može biti kraći od 7 dana od dana određenog za održavanje sjednice.

(2) Izuzetno, prijedlozi ovih akata mogu se protivno prethodnom stavku podnositi i na samoj sjednici, ukoliko za to postoji neodložna potreba.

(3) Pretres prijedloga akta iz prethodnog stavka vrši se jedinstveno."

5. Činjenično stanje i stav Vijeća

Iz dokumentacije u spisu utvrđeno je da je mehanizam zaštite vitalnog interesa u ovom slučaju pokrenuo Klub bošnjačkih zastupnika u Skupštini Kantona 10 na XXVIII sjednici Skupštine Kantona 10 koja je održana dana 29.01.2018. godine, u postupku razmatranja i usvajanja Deklaracije.

Obavijest o pokretanju postupka za utvrđivanje vitalnog nacionalnog interesa dostavio je predsjedatelj Skupštine Kantona 10.

Uvidom u Zapisnik i Izvod iz zapisnika sa XXVIII sjednice Skupštine Kantona 10 utvrđeno je da je na prijedlog Kluba hrvatskih zastupnika dnevni red Skupštine dopunjen s točkom 7. Dnevnog reda koja se odnosi na usvajanje Deklaracije.

Nakon toga, u dijelu raspravljanja o istoj točki dnevnog reda Klub bošnjačkih zastupnika je zatražio da se o toj točki dnevnog reda glasuje po mehanizmu zaštite vitalnog nacionalnog interesa.

Iz dostavljenog Zapisnika utvrđeno je da je provedena procedura glasovanja po klubovima naroda u svezi s Deklaracijom sukladna mehanizmu zaštite vitalnog nacionalnog interesa, pri čemu nije postignuta potrebna većina u sva tri kluba konstitutivnih naroda u Skupštini Kantona 10.

Deklaracija je donesena na temelju članka 98. Poslovnika Skupštine Kantona 10 i sadrži izjavu, odnosno političke stavove u odnosu na tijek objave i presudu Žalbenog vijeća Međunarodnog suda za ratne zločine počinjene na području bivše Jugoslavije, u predmetu Prlić i dr., stavove i mišljenja o položaju hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, te pozivanje na treći entitet kao pravno-politički okvir opstanka hrvatskog naroda.

Imajući u vidu prirodu, naziv i sadržinu pitanja obuhvaćenih Deklaracijom, Vijeće je zauzelo stav da je prije svega potrebno poći od prirode predmetnog akta, obzirom na to da ova činjenica, po mišljenju Vijeća, predstavlja prethodno pitanje od kojeg ovisi postojanje procesnih pretpostavki za odlučivanje o prihvatljivosti zahtjeva u ovom konkretnom predmetu.

Naime, člankom 98. Poslovnika Skupštine Kantona 10, između ostalog, utvrđena je nadležnost Skupštine da donosi akte u formi deklaracije. Nadalje, člankom 102. Poslovnika, propisano je da se deklaracijom izražava stav Skupštine o političkim pitanjima i drugim bitnim pitanjima od interesa za Kanton, Federaciju Bosne i Hercegovine ili Bosnu i Hercegovinu. Poređenja radi poslovnici Doma naroda i Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine koji u svojoj nadležnosti također imaju donošenje akata u formi deklaracije propisuju se na istovjetan način da su deklaracije akti kojima se izražava stav Zastupničkog doma, odnosno Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine o bitnim pitanjima od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine.

Dakle, deklaracijama, kao aktima zakonodavnih tijela se izražavaju stavovi o određenim političkim, kulturnim, društvenim, međunarodnim i sl. pitanjima, te deklaracije kao takve politički obvezuju dotično tijelo da iste i sprovodi i ostvaruje svoje političke interese i ciljeve. U konkretnom slučaju Deklaracijom se izražavaju politički stavovi o određenim pitanjima isključivo političkog karaktera. Načelno, iskazivanje političkih stavova putem deklaracija, rezolucija i sličnih akata jednog zakonodavnog tijela spada isključivo u domen političkog djelovanja. Provođenje Deklaracije, pri čemu se ne uspostavljaju niti propisuju konkretna prava i obveze, spada također u isključivu sferu političkog djelovanja. Samim tim, odgovornost za njeno usvajanje, sadržinu i provođenje je u sferi političke odgovornosti, koja podliježe isključivo sudu građana, birača na određenom području (konkretno Kantonu 10) koji prvenstveno svojim glasom na izborima, ali i drugim legalnim i legitimnim sredstvima građanskog političkog izjašnjavanja, iskazuju stav i mišljenje o aktima i politikama koje donose ili zagovaraju njihovi izabrani predstavnici u zakonodavnom organu. Stoga je taj akt po svojoj prirodi isključivo politički i samim tim van opsega odlučivanja u okviru Vijeća.

Kako Deklaracija nema karakter pravnog akta o kojem bi Vijeće moglo odlučivati, utvrđeno je da ne postoje procesne pretpostavke da bi se odlučivalo o meritumu, dakle sadržini prezentiranog akta Skupštine Kantona 10, te je zahtjev ocijenjen neprihvatljivim za odlučivanje.

Imajući u vidu značaj ovog ustavno sudskog procesnog odlučivanja putem Vijeća kroz postupak zaštite vitalnih interesa konstitutivnih naroda, kako je po prvi put akt političke sadržine problematiziran sa stanovišta zaštite vitalnih interesa konstitutivnih naroda, Vijeće smatra da je dužno svim nivoima zakonodavne vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ponovo ukazati na više puta promo-

viran stav Vijeća da se zakonodavni organ u procesu ostvarivanja njegove ustavne nadležnosti, a to je donošenje akata tog organa u koje spadaju i akti političke prirode, treba odnositi s naročitim senzibilitetom posebice u onim zakonodavnim organima u kojima postoji nadmoćna većina predstavnika jednog konstitutivnog naroda u odnosu na predstavnike, uvjetno rečeno, na tom području manje prisutnih, ali svakako jednako konstitutivnih naroda.

Konkretno, u Kantonu 10 je upravo situacija u kojoj izabrani predstavnici jednog konstitutivnog naroda svojom brojnošću u zakonodavnom tijelu mogu legalno izglasati sve skupštinske akte, pa i utvrditi određene politike, te je tim prije upravo na njima najveća odgovornost da pritom vode računa o jednako važnim i jednako vrijednim stavovima predstavnika druga dva konstitutivna naroda i u kreiranju politika tog kantona koje djeluju na sve građane, kako pripadnike naroda koje ima najveći broj predstavnika u zakonodavnom tijelu, tako i drugih. Vijeće je svjesno i uvažava činjenicu da je kreiranje takvih politika izuzetan zadatak i obveza svih izabranih predstavnika i naroda i građana, koji, i u konkretnom kantonu, kao i na cijelom području Federacije Bosne i Hercegovine, kao njihovi predstavnici imaju odgovornost kako prema građanima koji su ih izabrali da ih predstavljaju, tako i prema svim građanima na teritoriji tog kantona. Stoga imaju i odgovornost da sve konstitutivne narode i građane tretiraju kroz akte i politike tog zakonodavnog tijela jednakopravno, da bi se i kao nacionalni kolektivitet, ali istovremeno i kao pojedinac građanin, stanovnik određene federalne jedinice, kreirale politike u kojima se osjećaju komotno i ravnopravno. Posebice je takav pristup nužan u sredinama, kao što je konkretan slučaj, u zakonodavnom organu s dominantnom većinom predstavnika jednog od konstitutivnih naroda. Vijeće pritom duboko uvažava i razumije izuzetno težak i odgovoran zadatak koji stoji pred zakonodavnim tijelom i njegovim članovima, da i kroz postupak usvajanja i kreiranja političkih tvrdnji i stavova kroz deklaracije, rezolucije i akte slične prirode, što jeste jedan od zadataka tog tijela, iskaže kako većinsku volju tako i volju svih konstitutivnih naroda i svih građana. Pritom, Vijeće se ni u konkretnom slučaju nije upustilo niti se upušta u prosuđivanje i ocjenjivanje sadržaja konkretne Deklaracije, kao što je i naglašeno, jer mu to nije ustavna uloga niti zadatak, te nije ovlašteno da cijeni sadržinsku utemeljenost političkih stavova i opredjeljenja.

Stoga je Vijeće odlučilo kao u izreci ovog rješenja.

Ovo rješenje Vijeće za zaštitu vitalnih interesa donijelo je jednoglasno u sastavu: Aleksandra Martinović,

predsjednik Vijeća, Mirjana Čučković, prof. dr. Edin Muminović, prof. dr. Kata Senjak i Mladen Srđić, članovi Vijeća.

Broj: U-7/18
Sarajevo, 16.02.2018. godine

Predsjednica
Vijeća za zaštitu vitalnih interesa
Ustavnog suda Federacije
Bosne i Hercegovine

Aleksandra Martinović, s.r.

29.

Вієће за заштиту виталних інтереса Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине одлучујући о захтјеву Клуба бошњачких посланика у Скупштини Кантона 10 за утврђивање виталног интереса конститутивних народа, на основу амандмана XXXVII, XXXVIII и LXXX на Устав Федерације Босне и Херцеговине, на сједници одржаној дана 12. и 16.02.2018. године, донијело је:

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Захтјев Клуба бошњачких посланика у Скупштини Кантона 10 за утврђивање виталног националног интереса бошњачког конститутивног народа у поступку усвајања Декларације о политичкој ситуацији с обзиром на пресуду Хашког суда шесторици хрватских челника из времена Домовинског рата, Изборни закон и покушаје брисања назива хрватски из назива институција, број: 01-02-8/18 од 31.01.2018. године, није прихватљив за одлучивање.
2. Рјешење објавити у "Службеним новинама Федерације БиХ" и службеним гласилима кантона у Федерацији Босне и Херцеговине.

О б р а з л о ж е њ е

1. Подносилац захтјева и предмет захтјева

Предсједавајући Скупштине Кантона 10 (у даљем тексту: подносилац захтјева) је поднеском број:

01-01/1-49-30/18 од 31.01.2018. године, који је запримљен у Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине дана 05.02.2018. године, доставио Вијећу за заштиту виталних интереса Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Вијеће) обавијест о покретању поступка за утврђивање виталног националног интереса Клуба бошњачких посланика у Скупштини Кантона 10, у вези са Декларацијом о политичкој ситуацији обзиром на пресуду Хашког суда шесторици хрватских челника из времена Домовинског рата, Изборни закон и покушаје брисања назива хрватски из назива институција, број: 01-02-8/18 од 31.01.2018. године (у даљем тексту: Декларација).

2. Странке у поступку

Странке у поступку у овом предмету, у складу са чланом 9. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр.: 6/95 и 37/03) су Клуб бошњачких посланика, са једне стране и Клуб хрватских посланика и Клуб српских посланика у Скупштини Кантона 10, са друге стране.

3. Наводи захтјева

Подносилац захтјева је на основу члана 42б. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације, доставио Вијећу обавијест о покретању поступка за утврђивање виталног националног интереса Клуба бошњачких посланика у Скупштини Кантона 10.

Подносилац захтјева наводи да је на XXVIII сједници Скупштине Кантона 10 одржаној дана 29.01.2018. године Клуб бошњачких посланика покренуо питање виталног националног интереса у вези са 7. тачком дневног реда која се односи на Декларацију. Уз обавијест подносилац захтјева је доставио сљедеће документе:

- Декларацију, број: 01-02-8/18 од 31.01.2018. године;
- Записник са XXVIII сједнице Скупштине Кантона 10, која је одржана дана 29.01.2018. године, број: 01-02-3/18 од 30.01.2018. године;
- Извод из Записника са XXVIII сједнице Скупштине Кантона 10, која је одржана дана 29.01.2018. године, а који се односи на предметну Декларацију;
- Документ о извршеном гласању по Клубовима народа у Скупштини Кантона 10;

- Тонске записе са XXVIII сједнице Скупштине Кантона 10, и
- Одредбе Пословника Скупштине Кантона 10 које се односе на регулисање механизма заштите виталног националног интереса.

4. Релевантно право

А. Устав Федерације Босне и Херцеговине

Амандман XXXVII

Дефиниција виталног интереса

Витални национални интереси конститутивних народа су дефинисани на сљедећи начин:

- остваривање права конститутивних народа да буду адекватно заступљени у законодавним, извршним и правосудним органима власти;
- идентитет једног конститутивног народа;
- уставни амандмани;
- организација органа јавне власти;
- једнака права конститутивних народа у процесу доношења одлука;
- образовање, вјероисповијест, језик, његовање културе, традиције и културно наслијеђе;
- територијална организација;
- систем јавног информисања

и друга питања која би се третирали као питања од виталног националног интереса, уколико тако сматра 2/3 једног од клубова делегата конститутивних народа у Дому народа.

Овим амандманом иза члана IV.A.4.17. додаје се наслов под 5. и нови члан 17а. Устава Федерације Босне и Херцеговине.

Амандман XXXVIII

Парламентарна процедура за заштиту виталних интереса

- (1) Закони или други прописи или акти који се поднесу Представничком дому у Федерацији Босне и Херцеговине, такође се усвајају у Дому народа Федерације Босне и Херцеговине.
- (2) У Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине оснива се Вијеће за заштиту виталних интереса, како би одлучивало о питањима виталног интереса, према процедури у складу са овим уставом. Ово

вијеће разматра сва питања која су од виталног интереса.

- (3) Вијеће за заштиту виталног интереса састоји се од седам чланова, два из сваког конститутивног народа, и један члан из реда Осталих. Судије бира Представнички дом и Дом народа.

Овим амандманом иза новог члана IV.A.5.17a. додаје се нови наслов под 6. и нови члан 176.

Амандман LXXX

Иза члана V.2.7. додаје се нови наслов и чланови V.2.7. а) и б) који гласе:

"Механизам заштите виталног националног интереса

Члан V.2.7a.

- 1) Листа виталних националних интереса који се штите у кантонима идентична је листи садржаној у члану IV.5.17.a. овог устава. Клубови из члана IV.5.17.a. овог устава су у кантонима клубови делегата формирани у складу са чланом V.2.7. став 2. овог устава.
- 2) Ако више од једног председавајућег или замјеника председавајућег законодавног органа кантона тврде да неки закон спада у листу виталних интереса утврђених у члану IV.5.17. а. овог устава, за усвајање таквог закона потребна је:
 - већина гласова унутар сваког од клубова конститутивних народа заступљених у датој скупштини кантона.
- 3) Председавајући и замјеници председавајућег законодавног органа кантона дужни су да у року од седам дана одлуче да ли неки од закона, прописа или аката потпада под листу из става 2. овог члана.
- 4) Ако само један председавајући или замјеник председавајућег тврди да закон, пропис или акт потпада под листу виталних интереса, двотрећинска већина одговарајућег клуба једног од конститутивних народа датог законодавног органа може прогласити да је ријеч о питању са листе виталних националних интереса.

Члан V.2.7б.

- (1) У случају да двотрећинска већина једног од клубова конститутивних народа у скупштини кантона одлучи да се неки закон, пропис или акт односи на витални национални интерес, за усвајање таквог

закона, прописа или акта, потребна је већина гласова унутар сваког клуба конститутивних народа заступљених у законодавном органу кантона.

- (2) Ако се већина из става 1. овог члана не може постићи, питање се просљеђује Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине који доноси коначну одлуку о томе да ли се дати закон, пропис или акт односи на витални интерес конститутивног народа.

- (3) Уставни суд Федерације, у случају из овог члана, поступа на начин предвиђен у члану IV. 6. 18.a. овог устава.

- (4) Ако Суд одлучи да се ради о виталном интересу, закон, пропис или акт се сматра неусвојеним, те се документ враћа предлагачу који треба покренути нову процедуру. У том случају предлагач не може поднијети исти текст закона, прописа или акта.

- (5) У случају да Уставни суд одлучи да се не ради о виталном интересу, закон, пропис или акт се сматра усвојеним/усваја се простом већином гласова."

Б. Закон о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине

("Службене новине Федерације БиХ", бр.: 6/95 и 37/03)

"Члан 42б.

Поступак утврђивања постојања виталних интереса једног од конститутивних народа заступљених у скупштини кантона у складу са Амандманом LXXX на Устав покреће се на основу обавијести или захтјева председавајућег или замјеника председавајућег законодавног тијела кантона да није постигнута сагласност већином гласова унутар сваког клуба конститутивних народа заступљених у законодавном тијелу кантона.

У случају из става 1. овог члана Вијеће поступа на начин предвиђен Амандманом XL на Устав."

Члан 43.

Обавијест односно захтјев за утврђивање постојања виталних интереса конститутивног народа треба да садржи одлуку, односно питање које се односи на витални интерес конститутивног народа, околности и

чињенице на којима се заснива захтјев за утврђивање постојања виталних интереса, друге податке и прилоге од значаја за утврђивање виталних интереса.

Ц. Пословник Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине

(“Службене новине Федерације БиХ”, бр.: 40/10 и 18/16)

Члан 49.

Одлучивање о виталним интересима конститутивних народа

Вијеће за заштиту виталних интереса Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Вијеће) одлучит ће о прихватљивости у року од седам дана од пријема обавјештења, односно захтјева, ако су испуњене процесне претпоставке за одлучивање о постојању виталног националног интереса конститутивног народа утврђене у члану IV.A.4.18a, односно у Амандману XL на Устав, а посебно: да ли је захтјев поднијело овлашћено лице, да ли је захтјев подржала двотрећинска већина одговарајућег клуба конститутивног народа, да ли је обављен Уставом предвиђени поступак усаглашења између клубова конститутивних народа, односно између Дома народа и Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине, односно да ли су испуњене и друге процесне претпоставке за одлучивање.

Уколико Вијеће одлучи да захтјев није прихватљив, рјешење ће доставити подносиоцу обавијести, односно захтјева.

Кад Вијеће одлучи да је захтјев прихватљив, то ће утврдити рјешењем које се улаже у спис.

Вијеће може затражити од подносиоца да допуни или потпуније образложи захтјев или да документује чињенице које Вијеће сматра релевантним за одлучивање.

Прихватљиви захтјев се доставља на одговор другом клубу или клубовима конститутивних народа.

Допуне и одговори из ст. 4. и 5. овог члана достављају се Вијећу у року од осам дана. Вијеће ће наставити поступак и у случају да не добије тражене допуне или одговоре.

Вијеће, по правилу, заказује јавну расправу која се остварује у складу са Законом и овим пословником.

Одлуку о меритуму Вијеће доноси у року од тридесет дана од дана пријема обавјештења, односно захтјева.

Одлука се објављује у “Службеним новинама Федерације БиХ” и у службеном гласилу кантона из којег је упућено обавјештење, односно захтјев.

Одредбе овог пословника о правно-техничкој обради одлука Суда сходно се примјењују и на рјешења и одлуке Вијећа.

Д. Пословник Скупштине Кантона 10

(“Народне новине Кантона 10”, бр.: 8/03, 14/03, 1/04, 6/05, 11/06 и 5/08)

5. Механизам заштите виталног националног интереса

Члан 58.

“(1) У случајевима који се односе на усвајање закона, других прописа или аката за које се тврди да спадају у листу виталних националних интереса, примјењује се процедура која произилази из Устава и овог Пословника.”

VI – АКТИ СКУПШТИНЕ

1. Опште одредбе о актима

Члан 98.

“(1) Скупштина доноси Устав, законе, кантонални Буџет и Извјештај о извршењу Буџета, Просторни план Кантона, Пословник Скупштине, одлуке и закључке, декларације, резолуције, препоруке и смјернице и даје аутентична тумачења закона или другог акта и утврђује прочишћени текст закона или другог акта.”

Члан 102.

“(1) Декларацијом се изражава став Скупштине о политичким питањима и другим битним питањима од интереса за Кантон, Федерацију Босне и Херцеговине или Босну и Херцеговину”.

ц) Доношење одлука, декларација, резолуција и препорука.

Члан 151.

“(1) Доношење одлука, декларација, резолуција и препорука врши се по одредбама овог Пословника које се односе на поступак за доношење закона, с тим

што се у поступку за доношење ових аката не израђује нацрт акта, уколико Скупштина другачије не одлучи. Рок за достављање приједлога акта посланицима не може бити краћи од 7 дана од дана одређеног за одржавање сједнице.

(2) Изузетно, приједлози ових аката могу се противно претходном ставу подносити и на самој сједници, уколико за то постоји неодложна потреба.

(3) Претрес приједлога акта из претходног става врши се јединствено."

5. Чињенично стање и став Вијећа

Из документације у спису утврђено је да је механизам заштите виталног интереса у овом случају покренуо Клуб бошњачких посланика у Скупштини Кантона 10 на XXVIII сједници Скупштине Кантона 10 која је одржана дана 29.01.2018. године, у поступку разматрања и усвајања Декларације.

Обавијест о покретању поступка за утврђивање виталног националног интереса доставио је предсједавајући Скупштине Кантона 10.

Увидом у Записник и Извод из записника са XXVIII сједнице Скупштине Кантона 10 утврђено је да је на приједлог Клуба хрватских посланика дневни ред Скупштине допуњен са тачком 7. Дневног реда која се односи на усвајање Декларације.

Након тога, у дијелу расправљања о истој тачки дневног реда Клуб бошњачких посланика је затражио да се о тој тачки дневног реда гласа по механизму заштите виталног националног интереса.

Из достављеног Записника утврђено је да је проведена процедура гласања по клубовима народа у вези са Декларацијом у складу са механизмом заштите виталног националног интереса, при чему није постигнута потребна већина у сва три клуба конститутивних народа у Скупштини Кантона 10.

Декларација је донесена на основу члана 98. Пословника Скупштине Кантона 10 и садржи изјаву, односно политичке ставове у односу на ток објаве и пресуду Жалбеног вијећа Међународног суда за ратне злочине почињене на подручју бивше Југославије, у предмету Прлић и др., ставове и мишљења о положају хрватског народа у Босни и Херцеговини, те позивање на трећи ентитет као правно-политички оквир опстанка хрватског народа.

Имајући у виду природу, назив и садржину питања обухваћених Декларацијом, Вијеће је заузело став да је прије свега потребно поћи од природе предметног акта, обзиром на то да ова чињеница, по мишљењу Вијећа, представља претходно питање од којег зависи постојање процесних претпоставки за одлучивање о прихватљивости захтјева у овом конкретном предмету.

Наиме, чланом 98. Пословника Скупштине Кантона 10, између осталог, утврђена је надлежност Скупштине да доноси акте у форми декларације. Надаље, чланом 102. Пословника, прописано је да се декларацијом изражава став Скупштине о политичким питањима и другим битним питањима од интереса за Кантон, Федерацију Босне и Херцеговине или Босну и Херцеговину. Поређења ради пословницима Дома народа и Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине који у својој надлежности такође имају доношење аката у форми декларације прописује се на идентичан начин да су декларације акти којима се изражава став Представничког дома, односно Дома народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине о битним питањима од интереса за Федерацију Босне и Херцеговине.

Дакле, декларацијама, као актима законодавних тијела се изражавају ставови о одређеним политичким, културним, друштвеним, међународним и сл. питањима, те декларације као такве политички обавезују дотично тијело да исте и спроводи и остварује своје политичке интересе и циљеве. У конкретном случају Декларацијом се изражавају политички ставови о одређеним питањима искључиво политичког карактера. Начелно, исказивање политичких ставова путем декларација, резолуција и сличних аката једног законодавног тијела спада искључиво у домен политичког дјеловања. Спровођење Декларације, при чему се не успостављају нити прописују конкретна права и обавезе, спада такође у искључиву сферу политичког дјеловања. Самим тим, одговорност за њено усвајање, садржину и спровођење је у сфери политичке одговорности, која подлијеже искључиво суду грађана, бирача на одређеном подручју (конкретно Кантону 10) који првенствено својим гласом на изборима, али и другим легалним и легитимним средствима грађанског политичког изјашњавања, исказују став и мишљење о актима и политикама које доносе или заговарају њихови изабрани представници у законодавном органу. Стога је тај акт по својој природи искључиво политички и самим тим ван опсега одлучивања у оквиру Вијећа.

Како Декларација нема карактер правног акта о којем би Вијеће могло одлучивати, утврђено је да не постоје процесне претпоставке да би се одлучивало о меритуму, дакле садржини презентованог акта Скупштине Кантона 10, те је захтјев оцијењен неприхватљивим за одлучивање.

Имајући у виду значај овог уставно судског процесног одлучивања путем Вијећа кроз поступак заштите виталних интереса конститутивних народа, како је по први пут акт политичке садржине проблематизован са становишта заштите виталних интереса конститутивних народа, Вијеће сматра да је дужно свим нивоима законодавне власти у Федерацији Босне и Херцеговине поново указати на више пута промовисан став Вијећа да се законодавни орган у процесу остваривања његове уставне надлежности, а то је доношење аката тог органа у које спадају и акти политичке природе, треба односити са нарочитим сензибилитетом посебно у оним законодавним органима у којима постоји надмоћна већина представника једног конститутивног народа у односу на представнике, условно речено, на том подручју мање присутних, али свакако једнако конститутивних народа.

Конкретно, у Кантону 10 је управо ситуација у којој изабрани представници једног конститутивног народа својом бројношћу у законодавном тијелу могу легално изгласати све скупштинске акте, па и утврдити одређене политике, те је тим прије управо на њима највећа одговорност да притом воде рачуна о једнако важним и једнако вриједним ставовима представника друга два конститутивна народа и у креирању политика тог кантона које дјелују на све грађане, како припаднике народа које има највећи број представника у законодавном тијелу, тако и других. Вијеће је свјесно и уважава чињеницу да је креирање таквих политика изузетан задатак и обавеза свих изабраних представника и народа и грађана, који, и у конкретном кантону, као и на цијелом подручју Федерације Босне и Херцеговине, као њихови представници имају одговорност како према грађанима који су их изабрали да их представљају, тако и према свим грађанима на територији тог кантона. Стога имају и одговорност да све конститутивне народе и грађане третирају кроз акте и политике тог законодавног тијела једнакоправно, да би се и као национални колективитет, али истовремено и као појединац грађанин, становник одређене федералне јединице, креирале политике у којима се осјећају комотно и равноправно. Посебно је такав приступ нужан у срединама, као што је конкретан случај, у законодавном органу са доминантном већином

представника једног од конститутивних народа. Вијеће притом дубоко уважава и разумије изузетно тежак и одговоран задатак који стоји пред законодавним тијелом и његовим члановима, да и кроз поступак усвајања и креирања политичких тврдњи и ставова кроз декларације, резолуције и акте сличне природе, што јесте један од задатака тог тијела, искаже како већинску вољу тако и вољу свих конститутивних народа и свих грађана. Притом, Вијеће се ни у конкретном случају није упустило нити се упушта у просуђивање и оцјењивање садржаја конкретне Декларације, као што је и наглашено, јер му то није уставна улога нити задатак, те није овлаштено да цијени садржинску заснованост политичких ставова и опредјељења.

Стога је Вијеће одлучило као у изреци овог рјешења.

Ово рјешење Вијеће за заштиту виталних интереса донијело је једногласно у саставу: Александра Мартиновић, председник Вијећа, Мирјана Чучковић, проф. др Един Муминовић, проф. др Ката Сењак и Младен Срдих, чланови Вијећа.

Број: У-7/18
Сарајево, 16.02.2018. године

Предсједница
Вијећа за заштиту виталних интереса
Уставног суда Федерације
Босне и Херцеговине

Весна Будимир, с.р.

.....

SKUPŠTINA**30.**

Na temelju članka 37., točka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na 56. sjednici, održanoj 23.02.2018. godine, donosi

**ZAKON
O OSNOVNOJ ŠKOLI****DIO PRVI – OSNOVNE ODREDBE****Članak 1.
(Predmet Zakona)**

Zakonom o osnovnoj školi (u daljem tekstu: *Zakon*), uređuje se obavljanje djelatnosti osnovnog odgoja i obrazovanja, osnivanje i rad osnovne škole, organiziranje i financiranje osnovne škole, prava i obveze učenika i njihovih roditelja-staratelja-usvojitelja, upravljanje i rukovođenje u osnovnoj školi, rad stručnih organa škole, rad nastavnika, stručnih suradnika, suradnika i drugih radnika u školi, status nastavnika i drugih radnika škole, profesionalni razvoj nastavnika, planiranje i programiranje u osnovnoj školi, pedagoško-stručni nadzor nad radom osnovne škole i druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti osnovnog odgoja i obrazovanja.

**Članak 2.
(Uporaba rodnoosjetljivog jezika)**

Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba roda.

**Članak 3.
(Značenje pojedinih izraza)**

(1) Definicije koje se koriste u ovom zakonu, imaju sljedeće značenje:

- a) Osnovna škola je škola koju učenik pohađa kao prvu školu, a ona omogućava sticanje temeljnih znanja, vještina, navika i sposobnosti neophodnih za život i rad ili nastavak daljeg školovanja.
- b) Registar osnovnih škola je dokument u koji se upisuju podatci o osnovnim školama koje ispunjavaju uvjete za obavljanje djelatnosti osnovnog odgoja i obrazovanja i vodi se u Ministarstvu za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo).

- c) Školski obveznik je dijete koje u kalendarskoj godini do 1. ožujka navršava 5 godina i 6 mjeseci života i čije obvezno obrazovanje u redovnoj osnovnoj školi traje bez prekida do 15. godine, tako da period obrazovanja u redovnoj školi ne može biti kraći od devet godina, osim u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.
- d) Učenik je subjekt u odgojno-obrazovnom procesu u svim njegovim etapama od planiranja, preko realizacije, do vrednovanja.
- e) Vijeće učenika sačinjavaju neposredno izabrani predstavnici odjeljenjskih zajednica (odjeljenja) koji udruženo djeluju u osnovnoj školi na polju ostvarivanja neposredne suradnje sa organima škole, lokalnom i širom društvenom zajednicom, domaćim i stranim vladinim i nevladinim organizacijama, a sve u cilju unapređenja djelotvornosti rada škole.
- f) Roditelji-staratelji-usvojitelji (u daljem tekstu: roditelji) su osnovni odgovarajući svoje djece. Roditelji su obvezni svojoj djeci osigurati redovno pohađanje škole tokom perioda obaveznog školovanja.
- g) Vijeće roditelja sačinjavaju demokratski odabrani predstavnici roditelja ispred svakog odjeljenja koji udruženo djeluju u osnovnoj školi na polju ostvarivanja neposredne suradnje sa organima škole, lokalnom i širom društvenom zajednicom, domaćim i stranim vladinim i nevladinim organizacijama, a sve u cilju unapređenja djelotvornosti rada škole.
- h) Nastavnik je osoba kvalificirana za izvođenje nastave, odnosno za odgojno-obrazovni rad sa djecom, mladima i odraslima koji treba imati široko opće obrazovanje, treba dobro poznavati disciplinu koju predaje, poznavati psihološko-pedagoške i didaktičko-metodičke osnove nastave i odgoja, te imati ljudske kvalitete za nastavničku profesiju.
- i) Stručni suradnik je osoba kvalificirana za obavljanje pedagoških, psiholoških, pedagoško-psiholoških i drugih poslova u osnovnoj školi.
- j) Suradnik je kvalificirana osoba angažirana u odgojno-obrazovnom procesu pod stručnim nadzorom nastavnika.
- k) Pripravnik je osoba koje prvi put zasniva radni odnos u osnovnoj školi na poslovima i radnim zadacima nastavnika ili stručnog suradnika radi stručnog osposobljavanja za samostalan rad.
- l) Volonter je fizička osoba sa poslovnom sposobnošću ili umanjenom poslovnom sposobnošću koje volontira i koje se kao takvo može angažirati u osnovnoj školi, (volonterski rad) sukladno zakonu.
- m) Nastavničko vijeće je stručni organ u osnovnoj školi, a sačinjavaju ga svi nastavnici i stručni

- suradnici, a nastavničkim vijećem rukovodi ravnatelj osnovne škole.
- n) Odjeljsko vijeće je stručni organ u osnovnoj školi koji sačinjavaju nastavnici koji realiziraju nastavu u istom odjeljenju.
- o) Stručni aktiv je stručni organ u osnovnoj školi i sačinjavaju ga nastavnici određene oblasti ili srodnih nastavnih oblasti, a njime rukovodi predsjednik stručnog aktiva.
- p) Razrednik je stručni voditelj odjeljenja.
- r) Ravnatelj je organ rukovođenja u osnovnoj školi.
- s) Školski odbor je organ upravljanja u osnovnoj školi.
- t) Školska godina traje od 1. rujna tekuće do 31. kolovoza naredne godine.
- u) Nastavna godina traje 35 nastavnih tjedana za učenike od I do VIII razreda, odnosno 34 nastavna tjedna za učenike IX razreda i u pravilu počinje prvog radnog dana u mjesecu rujnu.
- v) Pedagoški standardi i normativi su podzakonski akti kojima se utvrđuju zajednički kriteriji za: veličinu škole i školski prostor; broj učenika u odjeljenju i odgojnoj grupi; broj i strukturu nastavnog kadra, normu sati i obim rada u okviru 40-satnog tjedna, broj i strukturu stručnih suradnika; broj rukovodnog osoblja; broj administrativno-financijskog osoblja; broj pomoćnog i tehničkog osoblja; izvannastavne aktivnosti; društvenu i kulturnu djelatnost škole; učenički standard, te normativi školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i pomagala za osnovnu školu.
- z) Godišnji program rada škole je dokument koji sadrži cjelokupni plan i program rada osnovne škole za jednu školsku godinu.
- aa) Nastavni plan i okvirni program je dokument koji donosi Ministarstvo, a na osnovu kojeg se ostvaruje odgojno-obrazovni rad u osnovnoj školi i kojim se utvrđuju ciljevi, zadatci, sadržaji, oblici i postupci odgojno-obrazovnog rada, izvođenje razredne i predmetne nastave u pojedinim razredima ili drugim oblicima nastave, te osigurava nacionalna ravnopravnost kroz posebne programe za nacionalnu grupu predmeta u osnovnim školama svih oblika svojine.
- ab) Nastava je institucionalno organizirani i izvaninstitucionalni stvaralački napor u savladavanju propisanih nastavnih sadržaja i sticanja znanja, sposobnosti, navika, vještina i osposobljavanje za dalji permanentni rad s ciljem da se razvije kritička, slobodna, autonomna, stvaralačka, humana, obrazovana, multikulturna, multietična i multikonfesionalna osobnost učenika, otvorena za sve sadašnje i buduće progresivne promjene u sebi i društvu (sredini) u kojem se nalazi.
- ac) Izvannastavne aktivnosti su jedan od ostalih oblika neposrednog odgojno-obrazovnog rada, a odnose se na aktivnosti učenika koje se organiziraju radi produbljivanja i razvijanja njihovih stvaralačkih sposobnosti, sticanja pozitivnih navika i vještina u slobodnom vremenu.
- ad) Ocjenjivanje je postupak vrjednovanja svih relevantnih činjenica o postignućima učenika tokom praćenja, provjeravanja i ispitivanja, a izražava se brojčanom ili opisnom ocjenom.
- ae) Odgojno-disciplinske mjere u osnovnoj školi su mjere koje se izriču učeniku koji se neprimjereno odnosi prema učenju, svim radnicima škole, drugim učenicima i/ili ostalim osobama zatečenim u školi, izvannastavnim aktivnostima, te školskoj imovini.
- af) Pedagoško-stručni nadzor je postupak nadzora nad organizacijom, izvođenjem nastave i drugim oblicima odgojno-obrazovnog rada, radom nastavnika, stručnih suradnika u svim osnovnim školama radi kontinuiranog unapređivanja odgojno-obrazovnog rada.
- ag) Inkluzivno obrazovanje se odnosi na praksu uključivanja svih učenika bez obzira na njihov talenat, poteškoću, socio-ekonomski status ili porijeklo u redovne škole i razrede gdje je moguće odgovoriti na sve njihove individualne potrebe.
- ah) Inkluzija se definira kao proces prepoznavanja i odgovaranja na različite potrebe djece kroz povećavanje učešća u učenju, kulturnom životu i životu zajednice, kao i kroz smanjivanje isključivanja iz školovanja.
- aj) Učenici sa posebnim obrazovnim potrebama su učenici koji otežano prate nastavni proces usljed prisutnog invaliditeta ili poteškoće, kao i nadareni učenici, (uzroci su tjelesna, senzorna ili intelektualna ometenost, poremećaji u ponašanju, teška kronična oboljenja, emocionalni poremećaji, poremećaji govorno-jezičke komunikacije, kombinirane smetnje, dugotrajne bolesti i mogu biti stalni i prolazni).
- ak) Individualizirani pristup je pristup u radu sa učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama u kojem se uvažavaju njihove individualne mogućnosti

prilikom određivanja nastavnih metoda i oblika, metode ocjenjivanja, aktivnosti učenja, te izbora nastavnih sredstava i pomagala.

al) Individualni obrazovni program se izrađuje za učenike koji ne mogu pratiti Nastavni plan i okvirni program, kao dokument pripremljen za učenika kojim se točno određuju njegovi obrazovni ciljevi, planirani vremenski okvir, kao i strategije učenja, resursi i podrška neophodna da bi se ti ciljevi ostvarili.

am) Mentor je iskusan nastavnik/stručni suradnik koji interaktivnim radom, praćenjem i pružanjem podrške nastavniku početniku/stručnom suradniku početniku, pomaže prilikom sticanja iskustva u realiziranju obrazovno-odgojnog procesa.

Članak 4. (Osnovna škola)

- (1) Osnovna škola je škola koju učenik pohađa kao prvu školu.
- (2) Osnovna škola može biti: redovna, škola za djecu sa teškoćama u razvoju i paralelna (glazbena i baletska).
- (3) Djelatnost u osnovnoj školi obuhvaća odgoj i obrazovanje svih učenika, te obrazovanje odraslih.
- (4) Osnovna škola učeniku treba da omogući sticanje znanja, vještina, umijeća, razvoj ključnih kompetencija, interesa, stavova i navika potrebnih za život i rad ili daljnje školovanje.

Članak 5. (Pohađanje osnovne škole)

- (1) Osnovno obrazovanje je obvezno i besplatno za svu djecu.
- (2) Dijete, u smislu ovog zakona, je svaka osoba do navršene osamnaeste godine života.
- (3) Obvezno obrazovanje počinje u kalendarskoj godini u kojoj dijete do 1. ožujka navršava 5 godina i 6 mjeseci života i traje bez prekida tokom perioda koji ne može biti kraći od devet godina, osim u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.
- (4) Roditelj može zatražiti ranije pohađanje osnovne škole samo ako je dijete spremno i pripremljeno za pohađanje prvog razreda, pod uvjetom da do kraja kalendarske godine navršava šest godina života.

(5) Pohađanje redovne osnovne škole je obvezno u trajanju od devet godina za svu djecu od šeste do petnaeste godine života (u daljem tekstu: školski obveznici).

(6) Djeca i mladi sa teškoćama u razvoju mogu se djelimično ili u cjelini obrazovati u odgojno-obrazovnim ustanovama za djecu sa teškoćama u razvoju, u slučajevima kada je nemoguće pružiti odgovarajuće obrazovanje u redovnim školama.

(7) U školi ne smije postojati bilo kakav oblik zastrašivanja, zlostavljanja, fizičkog kažnjavanja, vrijeđanja, ponižavanja ili degradiranja i drugih negativnih pojava štetnih po zdravlje, uključujući i štetu izazvanu pušenjem ili uporabom drugih opojnih i zakonom zabranjenih sredstava u školskim prostorima.

(8) Prava djeteta koja se odnose na obrazovanje, ispravna briga za dobrobit njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja i sigurnosti, u školama, i na svim mjestima gdje se obrazuje, imaju prvenstvo nad svim drugim pravima, a u slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju koje će najviše koristiti interesu djeteta.

(9) Postupak i način rada i druga pitanja vezana za rad sa djecom sa posebnim obrazovnim potrebama bliže se regulira Pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju učenika sa posebnim obrazovnim potrebama, kojeg donosi Ministarstvo.

Članak 6. (Poštivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda)

- (1) Škola ima odgovornost da, u vlastitoj sredini i u sredini u kojoj djeluje, doprinese i stvaranju kulture koja poštuje ljudska prava i osnovne slobode svih građana, kako je to utemeljeno Ustavom i ostalim međunarodnim dokumentima iz oblasti ljudskih prava koje je potpisala Bosna i Hercegovina.
- (2) Nastava u osnovnoj školi se izvodi na jezicima konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine sukladno sa Ustavom Bosne i Hercegovine, koji se imenuju jednim od tri naziva: bosanski, hrvatski i srpski.
- (3) U školi se koriste ravnopravno oba službena pisma, latinica i ćirilica.
- (4) Redovna osnovna škola osigurava da učenici, najkasnije do kraja četvrtе godine osnovnog obrazovanja savladaju i latinicu i ćirilicu.

- (5) U ovisnosti od potreba učenika u upotrebi je i znakovni jezik.
- (6) Ne može se vršiti diskriminacija nastavnika ili drugog radnika pri imenovanju, uvjetima zapošljavanja, napredovanja ili bilo kojoj drugoj odluci vezanoj za tu osobu, niti diskriminacija učenika škole, na temelju toga što u školi, u usmenom ili pismenom izražavanju, koriste bilo koji od zvaničnih jezika iz stavka (2) ovog članka.
- (7) Jezik i kultura nacionalnih manjina koje žive u Bosni i Hercegovini poštivat će se u školi u najvećoj mjeri u kojoj je to izvodljivo, a sukladno Okvirnoj konvenciji o zaštiti prava nacionalnih manjina.
- (8) Ministarstvo će ustanoviti nastavni plan i okvirni program koji će odgovarati potrebama date nacionalne manjine, a koji uključuje jezik, književnost, povijest i kulturu te manjine, kao dodatnu nastavu.
- (9) Prava osoba sa invaliditetom u Bosni i Hercegovini poštivat će se u školi u najvećoj mjeri u kojoj je to izvodljivo, a sukladno UN Konvenciji o pravima osoba sa invaliditetom.
- (2) Učenici koji nemaju državljanstvo Bosne i Hercegovine, za vrijeme školovanja u Bosni i Hercegovini, moraju imati reguliran boravišni status u Bosni i Hercegovini sukladno odredbama Zakona o strancima, („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 88/15).
- (3) Strani državljani i osobe bez državljanstva imaju pravo da stiču odgoj i osnovno obrazovanje u školama Kantona, po odredbama ovog zakona, sukladno konvencijama i ugovorima koje je država Bosna i Hercegovina zaključila sa drugim državama ili međunarodnim organizacijama.

Članak 9.

(Pohađanje nastave vjeronauka/e i alternativnog predmeta)

- (1) Škola će unapređivati i štititi vjerske slobode, toleranciju i kulturu dijaloga.
- (2) Učenik će pohađati nastavne sate vjeronauka/e samo ako je u skladu s njegovim uvjerenjem i uvjerenjem njegovih roditelja.
- (3) Škola ne može poduzimati bilo kakve mjere i aktivnosti kojima bi se ograničavala sloboda izražavanja sopstvenih i upoznavanja drugih i drugačijih vjerskih uvjerenja.
- (4) Učenici koji ne žele pohađati vjeronauk/u neće ni na koji način biti dovedeni u nepovoljniji položaj u odnosu na druge učenike.
- (5) Za učenike koji ne pohađaju vjeronauk/u, organizira se nastava iz alternativnog predmeta.
- (6) Škola je dužna prilikom izrade rasporeda sati osigurati da se u najvećoj mogućoj mjeri sati vjeronauka/e i/ili alternativnog predmeta realiziraju paralelno.

Članak 10.

(Zabrana djelovanja političkih stranaka i njihovih podmladaka)

- (1) Odgoj i osnovno obrazovanje je djelatnost od posebnog društvenog značaja.
- (2) U školi je zabranjeno djelovanje političkih stranaka i njihovih podmladaka, (kao što su: održavanje različitih političkih skupova, tribina i/ili bilo kakvih promocija političkih stranaka odnosno njihovih programa i kandidata).

Članak 7.

(Nastava maternjeg jezika za pripadnike nacionalnih manjina)

- (1) Kada u osnovnoj školi ima značajniji broj učenika pripadnika jedne nacionalne manjine, koji žele pohađati nastavu iz svog maternjeg jezika, za njih se u školi organizira i nastava maternjeg jezika sukladno zakonu.
- (2) Nastavnik koji izvodi nastavu iz maternjeg jezika učenika pripadnika nacionalne manjine, treba da ima odgovarajuće znanje datog jezika kojim se osigurava da ga može predavati uz odgovarajući standard.
- (3) U osnovnoj školi u kojoj se obrazuju učenici samo jedne nacionalne manjine, cjelokupna nastava se izvodi na jeziku te nacionalne manjine, uz obvezno savladavanje nastave jednog od jezika iz članka 6. stavak (2), ovog zakona.

Članak 8.

(Sticanje odgoja i osnovnog obrazovanja)

- (1) Državljeni Bosne i Hercegovine imaju pravo da stiču odgoj i osnovno obrazovanje u školama Zeničko-dobojskog kantona, (u daljem tekstu: Kanton), po odredbama ovog zakona.

- (3) Za vrijeme trajanja povjerenog mandata, imenovanim ravnateljima i pomoćnicima ravnatelja, zabranjuje se svaki oblik političkog angažiranja u tijelima i organima političkih stranaka.

DIO DRUGI – OSNIVANJE, RAD I PRESTANAK RADA OSNOVNE ŠKOLE

Članak 11.

(Osnivanje osnovne škole)

- (1) Osnovnu školu može osnovati domaća i strana pravna ili fizička osoba u svim oblicima vlasništva sukladno zakonu.
- (2) Redovnu osnovnu školu, školu za djecu sa teškoćama u razvoju i paralelnu osnovnu školu glazbenu i/ili baletsku, (u daljem tekstu: *osnovna škola*), kao javnu ustanovu u državnoj svojini, osniva Kanton uz prethodno pribavljeno mišljenje gradskog/općinskog vijeća, sukladno principima i standardima utvrđenim ovim zakonom kao i ostalim uvjetima i kriterijima utvrđenim propisima u oblastima obrazovanja.
- (3) Osnovna škola kao javna ustanova se osniva u skladu sa dugoročnim programom razvoja i koncepcijom odgoja i osnovnog obrazovanja, koji donosi Skupština Kantona, na usaglašeni prijedlog gradskog/općinskog vijeća.
- (4) Aktom o osnivanju osnovne škole utvrđuje se naziv, djelokrug rada sukladno nastavnim planovima i okvirnim programima koje donosi Ministarstvo i druga pitanja od značaja za rad osnovne škole.
- (5) Osnivač paralelne osnovne škole kao javne ustanove u državnoj svojini, posebnom odlukom utvrđuje način i obim sufinanciranja rada, odnosno visinu participacije za tekuću školsku godinu.
- (6) Privatnu osnovnu školu mogu osnovati domaće i strane pravne ili fizičke osobe, u skladu sa principima i standardima utvrđenim ovim zakonom i ostalim uvjetima i kriterijima utvrđenim propisima iz oblasti obrazovanja.
- (7) Privatna škola ne može se osnovati u svrhu promoviranja rasnih, nacionalnih, vjerskih, spolnih i/ili drugih predrasuda, niti svoje funkcije smije vršiti na način suprotan zakonu, odnosno na način kojim se navedene predrasude promoviraju.

- (8) Prava i obveze osnivača i osnovne škole uređuju se ugovorom, sukladno aktu o osnivanju.
- (9) Ako je osnivač škole Skupština Kantona, obveze iz prethodnog stavka ovog članka, u ime Skupštine, vrši Vlada Kantona.
- (10) Privatna škola može početi sa radom po dobivanju suglasnosti Ministarstva za primjenu odgovarajućeg nastavnog plana i okvirnog programa, kada, sukladno važećim propisima osigura i druge standarde i uvjete koji garantiraju da će učenici dobiti odgovarajuće obrazovanje, njegu i sigurnost u skladu sa specifičnostima datih privatnih škola.
- (11) Samo međunarodne privatne škole mogu imati nastavne planove i okvirne programe koji u potpunosti ne pokrivaju zajedničku jezgru nastavnih planova i programa definiranih na ishodima učenja.

Članak 12.

(Pedagoški standardi i financiranje rada osnovne škole)

- (1) Osnivač osnovne škole osigurava sredstva potrebna za osnivanje i rad škole sukladno Pedagoškim standardima za osnovnu školu (u daljem tekstu: Pedagoški standardi) i Normativima školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i učila za osnovnu školu, (u daljem tekstu: Normativi).
- (2) Osnivač će u skladu sa svojim mogućnostima osigurati nabavku školskih udžbenika i priručnika.
- (3) Osnivač osnovne škole posebno osigurava financiranje plaća nastavnika, stručnih suradnika i drugih radnika, stručno usavršavanje i obuku, opremanje kabineta, rad eksperimentalnih osnovnih škola, školska takmičenja, prijevoz učenika koji stanuju na udaljenosti većoj od 5 (pet) kilometara u jednom pravcu od škole pripadajućeg upisno-gravitacionog područja, održavanje prostora škole, kupovinu školske opreme i učila.
- (4) Izuzetno, ukoliko posebno Povjerenstvo Vlade Kantona za procjenu prometne ugroženosti učenika na pripadajućem školskom području utvrdi opravdanost zahtjeva škole za odobravanjem prijevoza na udaljenosti manjoj od 5 (pet) kilometara u jednom pravcu od škole pripadajućeg upisno-gravitacionog područja, Vlada Kantona, na obrazloženi prijedlog Ministarstva, može odobriti dodatni prijevoz učenika na tom školskom području.

(5) U sufinanciranju privatne škole može učestvovati Kanton, ukoliko Skupština Kantona, odnosno gradsko/općinsko vijeće utvrdi postojanje javnog interesa.

(6) Pedagoške standarde i Normative, iz staka (1) ovog članka, donosi Ministarstvo uz prethodnu suglasnost Vlade Kantona.

Članak 13.

(Uvjeti za osnivanje osnovne škole)

(1) Osnovna škola se može osnovati, ako:

- a) postoji dovoljan broj učenika i odjeljenja sukladno Pedagoškim standardima;
- b) je osiguran odgovarajući nastavni kadar sukladno nastavnim planovima i okvirnim programima za osnovne škole;
- c) su osigurane odgovarajuće školske prostorije, oprema i nastavna sredstva, sukladno Normativima;
- d) su osigurani uvjeti za rad sukladno Pedagoškim standardima.

(2) Osnovna škola u privatnoj svojini može se osnovati i sa manjim brojem učenika i odjeljenja od broja utvrđenog u Pedagoškim standardima.

(3) Za osnivanje privatne osnovne škole potrebno je dostaviti dokaz o osiguranju sredstava za financiranje rada škole, kao i bezuvjetnu bankovnu garanciju na ime osiguranja finansijskih sredstava za omogućavanje nesmetanog nastavka započetog osnovnog obrazovanja za učenike u slučaju statusnih promjena ili prestanka rada te škole.

Članak 14.

(Formiranje Povjerenstva za osnivanje osnovne škole)

(1) Osnivač je dužan, da prilikom osnivanja osnovne škole, formira Povjerenstvo koje će, sukladno ovom zakonom i podzakonskim aktima koji proizlaze iz ovog zakona, izvršiti pripreme za početak rada i izvršiti izbor prvih nastavnika škole.

(2) Ako je osnivač osnovne škole Skupština Kantona, Povjerenstvo, iz stavka (1) ovog članka, formira Vlada Kantona.

Članak 15.

(Upis u Registar osnovnih škola)

(1) Osnovna škola se upisuje u Registar osnovnih škola (u daljem tekstu: *Registar*), koji vodi Ministarstvo.

(2) U Registar se može upisati samo osnovna škola koja ispunjava sve uvjete iz članka 13. ovog zakona.

(3) Osnovna škola, koja je upisana u Registar, izdaje svjedodžbe i druge javne isprave o završenom obrazovanju.

Članak 16.

(Početak rada osnovne škole)

(1) Provjeru uvjeta za upis osnovne škole u Registar vrši Ministarstvo.

(2) Osnovna škola može početi sa radom nakon upisa u Registar, odnosno u Sudski registar.

(3) Novoosnovana škola počinje sa radom početkom školske godine.

Članak 17.

(Brisanje osnovne škole iz Registra)

(1) Osnovna škola se briše iz Registra kada prestane da ispunjava uvjete propisane ovim zakonom.

(2) Bliži propis o postupku utvrđivanja uvjeta i o sadržaju i načinu vođenja Registra donosi Ministarstvo.

Članak 18.

(Statusne promjene u osnovnoj školi)

(1) Osnovna škola ima svojstvo pravne osobe.

(2) Osnovna škola može vršiti statusne promjene, uz prethodnu suglasnost osnivača.

(3) Statusne promjene se odnose na promjenu: osnivača škole, adrese škole, naziva škole i djelatnosti škole.

(4) Statusne promjene škola može vršiti na kraju školske godine.

(5) Statusne promjene škole nemaju uticaja na tekuće mandate organa upravljanja i organa rukovođenja u školi.

Članak 19.
(Upisno-gravitaciono područje)

- (1) Vlada Kantona, na prijedlog općinskog/gradskog vijeća, utvrđuje upisno-gravitaciono područje sa kojeg je javna osnovna škola obvezna da primi školske obveznike.
- (2) Redovna osnovna škola može u svom upisno-gravitacionom području organizirati područne škole sa jednim ili više odjeljenja sukladno Pedagoškim standardima.
- (3) Svi učenici, u dobi obaveznog pohađanja nastave, upisuju se u školu u upisno-gravitacionom području u kojem su nastanjeni, odnosno u školu koja je geografski najbliža njihovom mjestu stanovanja.
- (4) Upis i pohađanje škole u svom upisno-gravitacionom području je obvezno, osim ako učenik ne pohađa privatnu školu ili je izuzet od pohađanja škole kao što je to predviđeno ovim zakonom.
- (5) Učeniku osnovne škole koji se liječi u bolnici, te iz tog razloga ne može pohađati nastavu u školi gdje je registriran, adekvatno prilagođeno obrazovanje će biti pruženo u bolnici, odnosno u zdravstvenoj ustanovi, što se regulira propisom koji donosi Ministarstvo.
- (6) Učeniku koji ne može pohađati nastavu u školi zbog teškog oboljenja ili duže bolesti, usluge adekvatno prilagođenog obrazovanja pružat će škola koja je najbliža njegovom mjestu stanovanja, uz odgovarajuću pomoć koju osiguravaju nastavnici i radnici u školi.
- (7) Učenik koji stanuje u ustanovi za socijalnu zaštitu pohađa školu koja je najbliža toj ustanovi.
- (8) Ministarstvo u suradnji sa općinskim/gradskim vlastima usaglašava upisno-gravitaciono područje za svaku javnu osnovnu školu, iz kojeg je ona obvezna primiti djecu kao učenike na način da se svoj djeci omogući pohađanje škole koja je najbliža njihovom mjestu stanovanja, tako da dijete koje živi u području koje gravitira određenoj osnovnoj školi ima pravo pohađati tu školu.
- (9) Na početku školovanja učenik se registrira kao učenik osnovne škole koju pohađa, u registru koji škola vodi u te svrhe.
- (10) Na zahtjev roditelja učenika, Ministarstvo može, u iznimnim slučajevima, dijete izuzeti od obveze pohađanja određene škole iz ovog članka, ako je to

potrebno da bi se zaštitila prava djeteta i ako se nađe da je to u najboljem interesu djeteta, o čemu će pismenim putem obavijestiti školu pripadajućeg upisno-gravitacionog područja.

- (11) Prelazak će se izvršiti na osnovu pisanog dokumenta koji se naziva odobrenje prelaska, a koji ravnatelj škole u kojoj je dijete registrirano šalje ravnatelju škole u koju učenik prelazi.
- (12) Ministarstvo izdaje smjernice za odlučivanje i rješava o zahtjevima iz prethodnog stavka imajući u vidu da su smjernice sukladno principima i pravima utvrđenim ovim zakonom.
- (13) Vlada Kantona osigurava uvjete za osnovno obrazovanje odraslih sukladno Zakonom o obrazovanju odraslih.
- (14) Škola je dužna osigurati svu moguću pomoć roditeljima i učenicima sukladno važećoj regulativi i osigurati neophodne uvjete za ostvarivanje ovih prava, naročito kada se radi o izbjeglim, raseljenim osobama i povratnicima.
- (15) Odredbe ovog članka ne odnose se na škole u privatnom vlasništvu.

Članak 20.
(Rad osnovne škole)

- (1) Rad osnovne škole je javan.
- (2) Osnovna škola kao javna ustanova u državnom vlasništvu ima svoj pečat, sa grbom Kantona.
- (3) Oblik, veličina i sadržaj pečata utvrđuju se pravilima škole.
- (4) Osnovna škola u privatnom vlasništvu utvrdit će oblik, veličinu i sadržaj pečata pravilima škole, uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva.
- (5) Škola poštuje slobodu nastavnika da izvode nastavu na način koji smatraju odgovarajućim, pri čemu škola mora voditi računa o važećim standardima i održivosti postojećih i primjeni novih oblika i metoda u nastavnom procesu.
- (6) Škola pruža nastavnicima optimalnu podršku pri ostvarivanju profesionalnih standarda u izvođenju nastave.

Članak 21.
(Suradnja osnovnih škola)

Osnovne škole mogu surađivati i međusobno udruživati zajedničke poslove, s tim da svaka osnovna škola zadržava svojstvo pravne osobe.

Članak 22.
(Prestanak rada osnovne škole)

- (1) Osnovna škola prestaje sa radom ako ne ispunjava uvjete i zadatke radi kojih je osnovana ili ako ne postoji potreba za njenim radom.
- (2) Kada Ministarstvo utvrdi da osnovna škola ne ispunjava uvjete koji su propisani ovim zakonom, odredit će rok u kojem mora otkloniti utvrđene nedostatke.
- (3) Ukoliko nedostaci ne budu otklonjeni, Ministarstvo će predložiti osnivaču prestanak rada škole.
- (4) Ako osnivač ne donese akt o prestanku rada osnovne škole u roku od tri mjeseca, od dana podnošenja prijedloga o prestanku rada škole, Ministarstvo donosi rješenje o prestanku rada škole i provodi postupak brisanja škole iz Registra.
- (5) U slučaju prestanka rada osnovne škole, osnivač je dužan da zatečenim učenicima omogući nastavak i završetak obrazovanja u toj školskoj godini.
- (6) Aktom o prestanku rada škole odredit će se rok prestanka rada, koji ne može biti prije završetka školske godine.
- (7) Donošenjem rješenja o prestanku rada škole pokreće se postupak brisanja škole iz Registra.
- (8) Prestanak rada osnovne škole objavljuje se u službenom glasilu Kantona.
- (9) Ukoliko je osnivač osnovne škole Skupština Kantona, prava i obveze osnivača iz stavova (2), (3), (4) i (5) ovog članka vrši Vlada Kantona.

Članak 23.
(Primjena općih propisa u osnovnim školama)

Na osnivanje, rad i prestanak rada osnovne škole primjenjuju se opći propisi o ustanovama, ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano.

DIO TREĆI – ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD
OSNOVNE ŠKOLE

Članak 24.
(Odgojno-obrazovni rad u osnovnoj školi)

- (1) Odgojno-obrazovni rad ostvaruje se na osnovu Nastavnog plana i okvirnog programa za osnovne škole (u daljem tekstu: *Nastavni plan i okvirni program*).
- (2) Nastavnim planom i okvirnim programom utvrđuju se ciljevi, zadatci, ishodi učenja, indikatori, evaluacija učeničkih postignuća, način rada sa učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama, sadržaji, oblici i postupci odgojno-obrazovnog rada, izvođenje razredne i predmetne nastave u pojedinim razredima, ili drugim oblicima nastave, profil i stručna sprema nastavnika, nacionalna ravnopravnost kroz posebne programe za nacionalnu grupu predmeta u osnovnim školama svih oblika vlasništva.
- (3) Nastavni plan i okvirni program na prijedlog Pedagoškog zavoda donosi Ministarstvo sukladno zajedničkim jezgrima nastavnih planova i programa definiranih na ishodima učenja koje su propisane od strane Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine.
- (4) U svim javnim i privatnim školama u Kantonu, utemeljit će se Nastavni plan i okvirni program uz punu primjenu zajedničkih jezgri nastavnih planova i programa definiranih na ishodima učenja, te uvažavanje lokalnih specifičnosti, a sukladno ustavnim pravima konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine.
- (5) Privatne osnovne škole dužne su pribaviti suglasnost Ministarstva za primjenu Nastavnih planova i okvirnih programa ukoliko odstupaju od Nastavnih planova i okvirnih programa koje donosi Ministarstvo.

Članak 25.
(Nastavni planovi i okvirni programi u osnovnoj školi)

- (1) U redovnoj osnovnoj školi realizira se Nastavni plan i okvirni program za osnovnu školu, individualni prilagođeni programi za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama i Program osnovnog obrazovanja odraslih.
- (2) Obrazovanje odraslih organizira se u određenim predmetima, koji su potrebni za njihov profesionalni i osobni razvoj.

- (3) Nastavni plan i okvirni program za obrazovanje odraslih sadržava ciljeve, zadatke i obrazovne sadržaje, tjedni i godišnji broj sati i druge oblike odgojno-obrazovnog rada kao i način i oblik izvođenja.
- (4) Djeca i mladi sa posebnim obrazovnim potrebama stiču obrazovanje u redovnim školama i prema programima prilagođenim njihovim individualnim potrebama, kroz individualni obrazovni program, prilagođen njihovim mogućnostima i sposobnostima, a koji će se izraditi za svakog učenika ukoliko je to potrebno.
- (5) U osnovnoj školi za učenike sa teškoćama u razvoju realizira se Nastavni plan i okvirni program za učenike sa teškoćama u razvoju u slučajevima kada je nemoguće pružiti obrazovanje u redovnim školama.
- (6) U osnovnoj glazbenoj, odnosno osnovnoj baletskoj školi realizira se Nastavni plan i okvirni program za osnovno glazbeno, odnosno osnovno baletsko obrazovanje i posebni dodatni program za nadarene učenike tih škola.

Članak 26.

(Trajanje paralelnog osnovnog obrazovanja)

- (1) Osnovno glazbeno obrazovanje traje šest godina, a osnovno baletsko obrazovanje traje četiri godine.
- (2) Paralelno glazbeno i baletsko obrazovanje može početi nakon završenog trećeg razreda osnovne škole.
- (3) Glazbena i baletska škola može organizirati i odjeljenja pripremnog razreda.
- (4) Paralelno glazbeno i baletsko obrazovanje za pripremni razred može početi nakon završenog drugog razreda osnovne škole.

Članak 27.

(Odjeljenje za obrazovanje učenika sa teškoćama u razvoju i odjeljenje paralelne škole pri redovnoj osnovnoj školi)

- (1) U osnovnoj školi može se realizirati i Nastavni plan i okvirni program za učenike sa teškoćama u razvoju, te Nastavni plan i okvirni program za osnovno glazbeno, odnosno osnovno baletsko obrazovanje.
- (2) Realiziranje nastavnih planova i okvirnih programa iz prethodnog stavka vrši se u posebnim odjeljenjima, odjeljenju za obrazovanje učenika sa teškoćama u

razvoju, te odjeljenju paralelne škole (glazbene ili baletske) pri redovnoj osnovnoj školi.

- (3) Broj učenika u odjeljenjima iz stavka (2) ovog članka utvrđuje se Pedagoškim standardima.
- (4) Ministarstvo može, na zahtjev škole, odobriti organiziranje rada odjeljenja za obrazovanje učenika sa teškoćama u razvoju.
- (5) Ministarstvo može, na zahtjev škole, odobriti organiziranje rada paralelnog odjeljenja glazbene, odnosno baletske škole u objektima područnih škola pri redovnim osnovnim školama, kao i odjeljenja te škole u drugim objektima škola iste općine/grada.

Članak 28.

(Donošenje Nastavnog plana i okvirnog programa)

- (1) Nastavni plan i okvirni program koji donosi Ministarstvo će:
 - a) osigurati da se kroz odgojno-obrazovni proces razvija pozitivan odnos i osjećaj pripadnosti Bosni i Hercegovini;
 - b) garantirati i osigurati kvalitetno obrazovanje za svu djecu i dostizanje zadovoljavajućeg standarda znanja, vještina i sposobnosti;
 - c) osigurati dosljednost kvaliteta standarda obrazovanja u svim osnovnim školama;
 - d) osigurati zadovoljavajuću usklađenost nastavnih planova i okvirnih programa kao i njihovu prilagodljivost u skladu sa specifičnim potrebama škole i lokalne zajednice;
 - e) osigurati primjenu nastavnih planova i okvirnih programa koji odgovaraju obrazovnim potrebama djece na koju se odnose, te njihovom uzrastu i posebnim interesima sa akcentom na promociju zdravog načina života kao najvećeg interesa učenika, roditelja, nastavnog osoblja i društva;
 - f) osigurati slobodu kretanja i jednak pristup obrazovanju;
 - g) garantirati racionalnost i efikasnost u financiranju i radu škole.
- (2) Prijedlog nastavnog plana i okvirnog programa za osnovnu školu utvrđuje Pedagoški zavod.
- (3) Sastavni dio nastavnih planova i okvirnih programa čine specifični sadržaji značajni za lokalnu zajednicu, čiji obim ne može biti veći od 20% u odnosu na utvrđeni Nastavni plan i okvirni program.

Članak 29.**(Kombinirana odjeljenja, produženi i cjelodnevni boravak učenika)**

- (1) Broj učenika u odjeljenju utvrđuje se Pedagoškim standardima.
- (2) Osnovna škola može organizirati rad kombiniranih odjeljenja za istovremeno izvođenje nastave sa više razreda.
- (3) Osnovna škola može organizirati produženi ili cjelodnevni boravak učenika, sukladno s Pedagoškim standardima, po programu koji donosi Ministarstvo, na prijedlog Pedagoškog zavoda.
- (4) Ukoliko škola organizira cjelodnevni ili produženi boravak učenika, potrebno je da organizira rad školske kuhinje sukladno propisom koje donosi Ministarstvo.

Članak 30.**(Školska godina)**

- (1) Školska godina traje od 1. rujna tekuće do 31. kolovoza naredne godine.
- (2) Nastava u redovnoj, školi za učenike sa teškoćama u razvoju i paralelnoj osnovnoj školi izvodi se po polugodištima i traje 37 radnih tjedana, s tim da se nastavni programski sadržaji planiraju i realiziraju u okviru 35 nastavnih tjedana.
- (3) Nastava u završnom razredu škole, iz prethodnog stavka ovog članka, traje 36 radnih tjedana, s tim da se nastavni programski sadržaji planiraju i realiziraju u okviru 34 nastavnih tjedna.
- (4) Razlika u broju radnih i nastavnih tjedana koristi se za realiziranje posebnih programskih sadržaja, obilježavanje državnih i vjerskih praznika, kulturnih, sportskih i drugih aktivnosti škole, utvrđenih godišnjim programom rada škole.
- (5) Na početku svakog polugodišta, nastava počinje intoniranjem himne Bosne i Hercegovine uz obavezno isticanje državnih simbola Bosne i Hercegovine.

Članak 31.**(Nastava, nastavni sat i izvannastavne aktivnosti)**

- (1) Nastava u prvom polugodištu počinje u pravilu, prvog radnog dana u rujnu.

(2) Osnovna škola organizira nastavni proces, u pravilu, u petodnevnom radnom tjednu.

(3) Nastavni sat u redovnoj i paralelnoj (glazbenoj, baletskoj) školi traje 45 minuta, a u školi za učenike sa teškoćama u razvoju u trajanju od 40 minuta.

(4) U prvom razredu redovne osnovne škole može se organizirati fleksibilno trajanje nastavnog sata unutar utvrđenog dnevnog vremenskog okvira.

(5) Broj sati u toku radnog tjedna utvrđuje se nastavnim planom i okvirnim programom, s tim da u toku dana učenici nižih razreda ne mogu imati više od 6 sati dnevno, odnosno 26 sati tjedno, a od V do završnog razreda više od 7 sati redovne nastave dnevno, odnosno 32 sata tjedno.

(6) Ukoliko se izvannastavne aktivnosti, zbog ograničenja prostornih kapaciteta škole, ili drugih objektivnih razloga ne mogu realizirati u petodnevnom radnom tjednu, iste se mogu realizirati jedne subote u mjesecu.

Članak 32.**(Odmor za učenike u toku školske godine)**

(1) Zimski odmor za učenike osnovne škole traje tri tjedna, proljetni odmor jedan tjedan, a ljetni odmor traje od završetka nastavne godine do početka nove školske godine.

(2) Zimski odmor koristi se nakon završetka prvog polugodišta, a proljetni odmor u pravilu posljednjih pet radnih dana u mjesecu ožujku.

(3) Za vrijeme trajanja proljetnog raspusta, škola može organizirati određene izvannastavne sadržaje na prethodno usaglašene prijedloge sa Vijećem roditelja i Vijećem učenika, ukoliko se planiraju Godišnjim programom rada škole u daljem tekstu (*Godišnji program rada*).

(4) Završetak prvog polugodišta i trajanje zimskog odmora za učenike osnovnih škola na području Kantona je, u pravilu, istovremen i regulira se kalendarom koji donosi Ministarstvo za svaku školsku godinu, na prijedlog Pedagoškog zavoda.

(5) Ministarstvo može odobriti, ovisno od klimatskih ili drugih uvjeta, produžetak zimskog odmora, a najduže jedan radni tjedan, s tim da u toku školske godine bude ostvaren godišnji fond nastavnih sati predviđen nastavnim planom.

- (6) Osnovna škola će prilikom utvrđivanja rasporeda sati, a ne remeteći realiziranje Nastavnog plana i okvirnog programa i u skladu sa mogućnostima, uskladiti obavljanje neodložnih vjerskih obveza učenika i nastavnika.
- (7) Osnovna škola može, radi obilježavanja vjerskih blagdana, odrediti da se dio zimskog odmora za učenike koristi u toku prvog ili drugog polugodišta, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Članak 33.

(Prekid odgojno-obrazovnog rada)

- (1) Odgojno-obrazovni rad se ne smije prekidati u toku polugodišta, odnosno školske godine, izuzev po odluci Ministarstva, u slučaju elementarnih nepogoda, epidemije i drugih, posebno opravdanih razloga.
- (2) U slučaju prekida nastavnog procesa, zbog obustave rada ili štrajka, godišnji fond nastavnih sati, predviđen Nastavnim planom i okvirnim programom, mora biti nadoknađen prije završetka školske godine.
- (3) U interesu učenika, u završnom razredu osnovne škole, nastavni proces se ne može prekidati zbog obustave rada iz prethodnog stavka.

Članak 34.

(Ostvarenje godišnjeg fonda nastavnih sati)

- (1) Osnovna škola je dužna da u toku školske godine ostvari Nastavni plan i okvirni program, odnosno godišnji fond nastavnih sati.
- (2) Ako se utvrdi da osnovna škola nije ostvarila godišnji fond nastavnih sati, u okviru predviđenog broja nastavnih tjedana, mora produžiti nastavu dok se ne ostvari godišnji fond nastavnih sati.

Članak 35.

(Godišnji program rada škole)

- (1) Odgojno-obrazovni rad u osnovnoj školi provodi se na osnovu Nastavnog plana i okvirnog programa i Godišnjeg programa rada škole.
- (2) Godišnji program rada škole utvrđuje se na temelju jedinstvene metodologije koju donosi Pedagoški zavod.
- (3) Prijedlog Godišnjeg programa rada škole utvrđuje nastavničko vijeće na prijedlog ravnatelja, a donosi školski odbor, najkasnije do 30. rujna za tekuću školsku godinu, uz prethodnu suglasnost Pedagoškog zavoda.

- (4) Škola je dužna dostaviti Prijedlog Godišnjeg programa rada na pregled i davanje suglasnosti Pedagoškom zavodu, najkasnije do 15. rujna za tekuću školsku godinu.

- (5) Zvaničnu verziju Godišnjeg programa rada škola dostavlja Ministarstvu i Pedagoškom zavodu, najkasnije do 15. listopada tekuće školske godine.

- (6) Izmjene i dopune u Godišnjem programu rada škole se dostavljaju Ministarstvu i Pedagoškom zavodu.

- (7) Izvješće o uspjehu učenika u učenju i vladanju za proteklu školsku godinu škola je dužna dostaviti Pedagoškom zavodu, najkasnije do 30. rujna tekuće školske godine.

Članak 36.

(Organiziranje izvannastavnih aktivnosti)

- (1) U osnovnoj školi organiziraju se izvannastavne aktivnosti učenika radi produbljivanja i razvijanja njihovih stvaralačkih sposobnosti, sticanja pozitivnih navika i vještina.
- (2) Zadatci i programski sadržaji izvannastavnih aktivnosti utvrđuju se Godišnjim programom rada škole, a sukladno Pedagoškim standardima.
- (3) Izvannastavne aktivnosti učenika ostvaruju se preko društava, sekcija, klubova, družina, grupa, učeničkih zadruga i drugih oblika, a zasnivaju se na dragovoljnosti učenika.
- (4) Učenička zadruga se može organizirati sa najmanje 30 učenika osnovne škole.
- (5) Sredstva Učeničke zadruge i sredstva ostvarena radom učenika ili školskih radionica, ne ulaze u ukupan prihod škole i na njih se ne plaća porez, utvrđen kantonalnim i drugim propisima.

- (6) U osnovnoj školi se formira Vijeće učenika i Vijeće roditelja s ciljem ostvarivanja neposredne suradnje sa organima škole, lokalnom zajednicom i nevladinim organizacijama.

- (7) Djelokrug rada vijeća regulirat će se Pravilnikom o radu vijeća.

Članak 37.

(Izleti, posjete, ekskurzije, logorovanja, škole u prirodi i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada)

- (1) Izleti, posjete, ekskurzije, logorovanje, škole u prirodi i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada predviđeni

Godišnjim programom rada škole, organiziraju se i izvode u okviru radnih dana.

- (2) Organizacija i izvođenje izvanškolskih aktivnosti iz stavka (1) ovog članka bliže se utvrđuje posebnim propisom koji donosi Ministarstvo.

Članak 38.

(Osnivanje eksperimentalne škole)

- (1) Radi uvođenja novih oblika i sadržaja rada Ministarstvo može jednu ili više osnovnih škola proglasiti eksperimentalnom ili osnovati eksperimentalnu školu.
- (2) Za eksperimentalnu školu može se odobriti odstupanje od odredbi ovog zakona u primjeni nastavne norme, dnevnog i tjednog opterećenja učenika satima redovne nastave, načina ocjenjivanja, formiranja odjeljenja i realiziranja Nastavnog plana i okvirnog programa.
- (3) Osnivanje i rad eksperimentalnih osnovnih škola i proglašavanje postojećih škola eksperimentalnim bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Članak 39.

(Pedagoško-metodička praksa u osnovnoj školi)

- (1) Na prijedlog ustanove u kojoj se obrazuju nastavnici i stručni suradnici, Ministarstvo, u mjestu te ustanove, određuje osnovne škole za izvođenje pedagoško-metodičke prakse studenata.
- (2) Za obavljanje pedagoško-metodičke prakse mogu se odrediti i druge škole na području Kantona, ako se za to ukaže potreba.
- (3) Uvjeti za obavljanje pedagoško-metodičke prakse, iz stavka (1) i (2) ovog članka, utvrđuju se posebnim propisom koji donosi Ministarstvo.

Članak 40.

(Udžbenici i nastavna sredstva u osnovnoj školi)

- (1) U nastavnom procesu osnovne škole koriste se školski udžbenici i nastavna sredstva koje odobrava Ministarstvo.
- (2) Privatne osnovne škole su dužne pribaviti suglasnost Ministarstva za primjenu udžbenika, radnih udžbenika i nastavnih sredstava, najkasnije do 15. kolovoza tekuće školske godine, kako bi se isti uvrstili na spisak

odobrenih udžbenika, radnih udžbenika i nastavnih sredstava, koji će se primjenjivati na području Zeničko-dobojskog kantona.

- (3) Ministarstvo je dužno osnovnim školama dostaviti odluku i spisak odobrenih udžbenika, radnih udžbenika i nastavnih sredstava najkasnije do početka školske godine.

Članak 41.

(Pravila škole i Pravilnik o kućnom redu sa etičkim kodeksom)

- (1) Osnovna škola ima Pravila i druga akta sukladno zakonskim propisima koja usvaja školski odbor na prijedlog ravnatelja.
- (2) Pravila škole sadrže, naročito: naziv i sjedište škole, podatke o osnivaču, obveze škole prema osnivaču, djelatnost škole, podatke o organu upravljanja (broj članova, način izbora, mjerodavnost), podatke o organu rukovođenja (izbor, prava i obveze), odredbe koje se odnose na obveze i radnu disciplinu zaposlenika i povredu radne odgovornosti, podatke o načinu sticanja i raspoređivanja sredstava za rad, popis obveznih akata škole.
- (3) Pravilima osnovne škole uređuju se pitanja koja se odnose i na:
- a) način ostvarivanja javnosti rada škole;
 - b) utvrđivanje vrste, oblika i organiziranja odgojno-obrazovnog rada;
 - c) način školovanja učenika sa posebnim obrazovnim potrebama;
 - d) utvrđivanje oblika i načina obrazovanja odraslih;
 - e) uvjete natječaja za prijem nastavnika, stručnih suradnika i suradnika;
 - f) način donošenja Pravilnika o kućnom redu sa etičkim kodeksom;
 - g) način ostvarivanja suradnje sa roditeljima učenika;
 - h) postupak i usklađivanje specifičnih sadržaja u okviru Nastavnog plana i okvirnog programa;
 - i) postupak stručnog usavršavanja nastavnika;
 - j) praćenje i vrjednovanje rada nastavnika i postupak izbora u zvanja;
 - k) izrečene odgojno-disciplinske mjere, odnosno utvrđivanje žalbenog postupka roditelja učenika prilikom izrečenih odgojno-disciplinskih mjera;

- l) uređenje drugih pitanja i drugih akata sukladno ovom zakonom.
- (4) Pravilnik o kućnom redu sa etičkim kodeksom, na prijedlog ravnatelja, uz prethodne konsultacije sa nastavničkim vijećem, vijećem učenika i vijećem roditelja, usvaja školski odbor.
- (3) Od obveze upisa u redovnu osnovnu školu može se privremeno osloboditi školski obveznik, na osnovu pismenog zahtjeva roditelja i mišljenja školskog Povjerenstva, ukoliko je to u interesu djeteta.
- (4) Postupak upisa djece u redovnu osnovnu školu bliže se regulira posebnim pravilnikom kojeg donosi Pedagoški zavod.

POGLAVLJE I. UČENICI

Članak 42.

(Upis učenika u osnovnu školu)

- (1) Upis u redovnu osnovnu školu obavlja se u mjesecu svibnju, na osnovu spiska školskih obveznika, koji školi dostavlja mjerodavni organ općine/grada i sljedećih dokumenata: izvoda iz matične knjige rođenih, lječničko uvjerenja, uvjerenja o pohađanju/uvjerenja o završenom Programu obveznog predškolskog odgoja i obrazovanja u godini pred polazak u osnovnu školu ili uvjerenja o pohađanju/uvjerenja o završenom Cjelovitom razvojnom programu za djecu u godini pred polazak u osnovnu školu i potvrdu o prebivalištu (CIPS).
- (2) Upis u specijalnu osnovnu školu vrši se od mjeseca svibnja, a završava se do kraja rujna, na temelju nalaza, mišljenja i rješenja Povjerenstva za otkrivanje, ocjenjivanje sposobnosti, razvrstavanje i evidenciju djece i mladih ometene u psihičkom ili fizičkom rastu i razvoju koje donosi služba socijalne zaštite u općini/gradu.
- (3) Upis u paralelnu osnovnu školu vrši se od mjeseca lipnja do kraja kolovoza.
- (4) Upis odraslih u redovnu osnovnu školu vrši se najkasnije deset dana prije početka nastave za odrasle.
- (5) Za upis školskih obveznika, redovno pohađanje nastave i uredno izvršavanje obveza učenika prema školi odgovorni su roditelji.

Članak 43.

(Povjerenstvo za upis učenika u redovnu osnovnu školu)

- (1) Upis djece u redovnu osnovnu školu obavlja školsko Povjerenstvo koje sačinjavaju pedagog ili psiholog i dva nastavnika razredne nastave.
- (2) Povjerenstvo iz prethodnog stavka imenuje nastavničko vijeće škole.

Članak 44.

(Upis u osnovnu školu za djecu sa teškoćama u razvoju)

U osnovnu školu za djecu sa teškoćama u razvoju može se izuzetno upisati i školski obveznik sa navršених devet godina života, na osnovu mišljenja Povjerenstva, iz članka 42. stavak (2) ovog zakona.

Članak 45.

(Izvješće o upisu školskih obveznika)

- (1) Redovna osnovna škola dužna je obaviti upis školskih obveznika sa određenog školskog područja i Ministarstvu podnijeti izvješće do 30. lipnja tekuće godine.
- (2) Redovna osnovna škola, podnosi Ministarstvu izvješće o upisu odraslih, najkasnije deset dana nakon početka nastave.
- (3) Paralelna glazbena i baletska škola dužna je izvješće o upisu podnijeti Ministarstvu do 31. kolovoza tekuće školske godine.

Članak 46.

(Prelaz iz redovne u osnovnu školu za djecu sa teškoćama u razvoju i obrnuto)

- (1) Kada tokom školovanja u razvoju učenika nastupe promjene koje zahtijevaju prelazak iz osnovne škole za djecu sa teškoćama u razvoju u redovnu ili iz redovne u osnovnu školu za djecu sa teškoćama u razvoju, škola će uputiti učenika, u toj školskoj godini, Povjerenstvu iz članka 42. stavak (2) ovog zakona.
- (2) Na osnovu nalaza, mišljenja i rješenja Povjerenstva iz prethodnog stavka ovog članka, učenik se upisuje u odgovarajuću osnovnu školu.

Članak 47.

(Učenička knjižica)

- (1) Osnovna škola upisanim učenicima na početku obrazovanja izdaje učeničku knjižicu.

- (2) Učenička knjižica je javna isprava kojom se dokazuje status učenika osnovne škole.
- (3) Obrazac učeničke knjižice regulira se Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja dokumentacije i evidencije u osnovnoj školi koji donosi Ministarstvo.

Članak 48.

(Upis u drugu školu zbog promjene mjesta stanovanja)

- (1) Kada dijete promijeni mjesto stanovanja i više ne može pohađati školu u kojoj je registrirano, onda škola u upisno-gravitacionom području u kojem dijete tada stanuje upisuje to dijete kao učenika.
- (2) Kada učenik prelazi iz jedne škole u drugu, odredbe u vezi s registriranjem učenika, primjenjuju se i na tu drugu školu.
- (3) Prelazak učenika iz jedne osnovne škole u drugu vrši se na osnovu pisanog akta-prevodnice, koja se dostavlja službenim putem.
- (4) Učenik koji se obrazovao u drugom kantonu, odnosno entitetu, upisuje se i nastavlja obrazovanje pod istim uvjetima kao i učenik koji se obrazovao u Kantonu.
- (5) U spornim slučajevima o načinu upisa i nastavljanja obrazovanja odlučuje Ministarstvo.
- (6) Učenik koji se obrazovao u inozemstvu uvjetno se upisuje dok se u Ministarstvu ne izvrši nostrifikacija, odnosno ekvivalentno prevođenje dokumenata o njegovom obrazovanju.
- (7) Nostrifikacija i ekvivalentno prevođenje svjedodžbi i diploma se vrši na osnovu pravilnika koje donosi Ministarstvo.

Članak 49.

(Polaganje razrednog ispita)

- (1) Kada učenik nije pohađao nastavu u drugom polugodištu tekuće školske godine, zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga, a da taj vremenski period nije duži od polovine ukupnog nastavnog vremena u drugom polugodištu, može steći osnovno obrazovanje bez polaganja razrednog ispita.
- (2) Kada učenik nije u cjelosti pohađao nastavu u drugom polugodištu tekuće školske godine, zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga, odnosno ako je vremenski period odsustva duži od polovine ukupnog nastavnog vremena u drugom polugodištu, učenik može drugim

oblikom nastavnog rada nadoknaditi izgubljeno vrijeme i polaganjem razrednog ispita steći osnovno obrazovanje u redovnom roku.

- (3) Polaganjem ispita osnovno obrazovanje mogu steći i odrasli, a u slučaju nepravilno provedenih ispita, nastavničko vijeće može ispit poništiti.
- (4) Organiziranje, način polaganja i poništavanja ispita bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Članak 50.

(Ocjenjivanje učenika)

- (1) Ocjenjivanje u osnovnoj školi je javno, kontinuirano, opisno i brojčano.
- (2) Brojčane ocjene iz predmeta su: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1) i počinju se primjenjivati od II razreda.
- (3) Ocjenjivanje u I razredu je opisno, na osnovu definiranih ishoda učenja i pripadajućih pokazatelja po nastavnim predmetima iz Nastavnog plana i okvirnog programa za prvi razred, te nivoa učeničkih postignuća: iznad standarda (izuzetno uspješno), standardna razina (uspješno), približno standardu (zadovoljava) i ispod standarda (nezadovoljava).
- (4) Ocjenjivanje od II do IX razreda je brojčano.
- (5) Ocjenjivanje učenika sa posebnim obrazovnim potrebama u redovnim i osnovnim školama za djecu sa teškoćama u razvoju, iskazuje se brojčanom ocjenom uz opis postignuća po individualnim prilagođenim programima, osim u prvom razredu gdje se ocjenjivanje iskazuje samo opisno.
- (6) Ocjenjivanje učenika u paralelnoj osnovnoj školi (glazbenoj i baletnoj školi), u kontekstu realiziranja ciljeva i zadataka definiranih Nastavnim planom i okvirnim programom iskazuje se brojčano.
- (7) Praćenje napredovanja, vrjednovanje i ocjenjivanje učenika u osnovnoj školi bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Članak 51.

(Opći uspjeh i zaključivanje ocjena)

- (1) Opći uspjeh učenika i rezultati praćenja napredovanja učenika iz nastavnih predmeta u redovnoj osnovnoj školi svode se na kraju svakog polugodišta, počevši od drugog razreda.

- (2) Opći uspjeh učenika prvog razreda redovne osnovne škole ne utvrđuje se na kraju prvog polugodišta.
- (3) Opći uspjeh učenika u paralelnoj glazbenoj i baletnoj osnovnoj školi utvrđuje se na kraju prvog i drugog polugodišta, počevši od prvog razreda.
- (4) Opći uspjeh učenika utvrđuje se na osnovu zaključnih ocjena iz predmeta.
- (5) Zaključne, opisne ili brojčane ocjene u razrednoj nastavi utvrđuje nastavnik razredne nastave.
- (6) Zaključne ocjene u predmetnoj nastavi utvrđuje odjeljsko vijeće, a na prijedlog predmetnog nastavnika.
- (7) Zaključne ocjene na kraju drugog polugodišta u glazbenoj školi utvrđuje Povjerenstvo koje formira nastavničko vijeće.
- (8) Nastavničko vijeće osnovne škole na kraju svakog polugodišta analizira rad i rezultate rada odjeljenja, odjeljskih vijeća i nastavnika, te usvaja izvješće o uspjehu učenika.
- (6) Ukupni opći uspjeh učenika od II do IX razreda po odjeljenjima, razredima i na nivou škole utvrđuje se na osnovu prosjeka brojčanih ocjena iz svih nastavnih predmeta.
- (7) Svake školske godine škola bira učenika generacije.
- (8) Učenik generacije se bira iz završnog razreda.
- (9) Pravilnik o izboru učenika generacije donosi Ministarstvo na prijedlog Pedagoškog zavoda.

Članak 53.

(Popravni ispit, prevođenje u viši razred i ponavljanje razreda)

Članak 52.

(Utvrđivanje općeg uspjeha učenika)

- (1) Opći uspjeh učenika utvrđuje se na osnovu prosjeka prolaznih ocjena iz svih nastavnih predmeta.
- (2) Učenik je završio razred sa uspjehom:
 - a) odličan (5), ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 4,50;
 - b) vrlo dobar (4), ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 3,50;
 - c) dobar (3), ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 2,50;
 - d) dovoljan (2), ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 2,00.
- (3) Pored općeg uspjeha sa srednjom ocjenom u svjedodžbama i drugim dokumentima o postignutom uspjehu upisuje se brojčana ocjena zaokružena na dvije decimalne.
- (4) Učenik koji na kraju školske godine ima jednu ili više nedovoljnih ocjena utvrđuje se opći uspjeh nedovoljan (1).
- (5) Opći uspjeh učenika utvrđuje se izvođenjem aritmetičke sredine uspjeha iz svih nastavnih predmeta.
- (1) Učenik od VI do VIII razreda koji na kraju drugog polugodišta ima jednu ili dvije nedovoljne ocjene upućuje se na popravni ispit u kolovoznom ispitnom roku, a učenik IX razreda upućuje se na popravni ispit u lipanjskom ispitnom roku.
- (2) Učenici I razreda čija postignuća na temelju opisnog ocjenjivanja na kraju nastavne godine nisu zadovoljavajuća, odnosno učenici II i III razreda koji na kraju nastavne godine imaju jednu ili više ocjena nedovoljan (1) prevode se u naredni razred.
- (3) Učenik IV i V razreda koji na kraju drugog polugodišta ima jednu ili dvije ocjene nedovoljan (1) prevodi se u naredni razred.
- (4) Učenik iz stavka (2) i (3) ovog članka, koji po treći put stekne uvjet za prevođenje u naredni razred ponavlja razred koji je posljednji pohađao.
- (5) Učenik koji na kraju drugog polugodišta ima tri i više nedovoljnih ocjena i učenik koji ne položi popravni ispit upućuje se da ponovi razred.
- (6) Učenik devetog razreda koji ima jednu ili dvije nedovoljne zaključne brojčane ocjene ili ne položi popravni ispit, odnosno ne pristupi popravnom ispitu, ne ponavlja razred već završava započeto obrazovanje u istoj školi polaganjem ispita iz predmeta iz kojeg ima nedovoljnu ocjenu, sukladno Zakonu o obrazovanju odraslih.
- (7) Učenik devetog razreda koji ima više od dvije nedovoljne zaključne brojčane ocjene ne ponavlja razred, već završava započeto obrazovanje u istoj školi polaganjem ispita iz predmeta iz kojeg ima nedovoljnu ocjenu, sukladno Zakonu o obrazovanju odraslih.
- (8) Učenici u paralelnoj glazbenoj školi koji na kraju drugog polugodišta imaju nedovoljnu ocjenu iz

glavnog predmeta (instrumenta) ne mogu nastaviti dalje školovanje u školi, a učenici koji na kraju drugog polugodišta imaju nedovoljnu ocjenu iz predmeta solfeggio i skupno muziciranje će biti upućeni na popravni ispit.

(9) Učenik koji je upućen da ponovi razred može zadržati status učenika u redovnoj osnovnoj školi do navršene 17. godine života (u osnovnoj školi za djecu sa teškoćama u razvoju do navršene 21. godine), a u slučaju neprimjerenog odnosa prema učenju, nastavnicima i drugim učenicima, te školskoj imovini, može, po odluci nastavničkog vijeća, izgubiti status učenika redovne osnovne škole kada navrší 15 godina života, a u osnovnoj školi za djecu sa teškoćama u razvoju kada navrší 17 godina.

(10) Ako učenik iz prethodnog stavka navršava 15 godina u toku školske godine, u toj godini ne može izgubiti status učenika.

(11) Organiziranje i način polaganja popravnih ispita bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Članak 54.

(Prigovor roditelja na ocjene)

(1) Roditelj učenika ima pravo prigovora na utvrđenu ocjenu ili opći uspjeh, na kraju nastavne godine, odnosno na kraju školske godine.

(2) Prigovor se podnosi Nastavničkom vijeću škole u roku od tri dana od dana saopćenja uspjeha učenika.

(3) Nastavničko vijeće u roku od tri dana odlučuje o prigovoru iz prethodnog stava.

(4) Kada nastavničko vijeće usvoji prigovor, obrazovat će Povjerenstvo koja će provjeriti znanje učenika u roku od dva dana.

(5) Ocjena Povjerenstva je konačna.

(6) Prigovorom se može tražiti izuzeće predmetnog nastavnika u radu Povjerenstva.

Članak 55.

(Završavanje dva razreda u toku školske godine)

Učenik koji pokazuje izuzetne sposobnosti i ima odličan uspjeh može u toku jedne školske godine završiti dva razreda u istom obrazovnom ciklusu, pod uvjetom i na način utvrđen pravilima škole.

Članak 56.

(Ocjenjivanje vladanja učenika)

(1) U osnovnoj školi se ocjenjuje i vladanje učenika.

(2) Ocjene iz vladanja su: primjerno, vrlo dobro, dobro, zadovoljava i loše.

(3) Ocjenu iz vladanja u razrednoj nastavi utvrđuje nastavnik razredne nastave, a u predmetnoj nastavi, odjeljensko vijeće na prijedlog razrednika.

Članak 57.

(Svjedodžbe i druga dokumenta o postignutom uspjehu)

(1) O završenom osnovnom obrazovanju, po odgovarajućem Nastavnom planu i okvirnom programu za određeni tip osnovne škole, učeniku se izdaje svjedodžba.

(2) Uz svjedodžbu škola daje, na zahtjev roditelja ili učenika, uvjerenje o postignutom uspjehu u nižim razredima, te druga javna dokumenta za čije izdavanje je škola mjerodavna.

(3) Učenik koji se obrazovao po individualnom prilagođenom programu uz svjedodžbu će dobiti dokument sa opisom njegovih individualnih postignuća.

Članak 58.

(Posebna diploma o postignutim rezultatima)

(1) Učeniku završnog razreda osnovne škole koji u toku školovanja postigne odličan uspjeh iz svih nastavnih predmeta i ima primjerno vladanje, izdaje se, pored svjedodžbe o završenom osnovnom obrazovanju, u znak priznanja i posebna diploma o postignutim rezultatima.

(2) Obrazac posebne diplome iz prethodnog stava donosi Ministarstvo.

Članak 59.

(Dodjeljivanje pohvala i nagrada učenicima)

Radi poticanja na što kvalitetniji uspjeh, učeniku koji postiže naročite rezultate u odgojno-obrazovnom procesu i drugim aktivnostima u osnovnoj školi mogu se dodjeljivati pohvale i nagrade, pod uvjetima i na način utvrđen pravilima osnovne škole.

Članak 60.
(Izricanje odgojno-disciplinskih mjera)

- (1) Učeniku koji se neprimjereno odnosi prema učenju, nastavnicima, drugim učenicima, izvannastavnim aktivnostima, te školskoj imovini mogu se izreći odgojno-disciplinske mjere.
- (2) Odgojno-disciplinske mjere su:
 - a) ukor razrednika,
 - b) ukor odjeljenskog vijeća,
 - c) ukor ravnatelja,
 - d) ukor nastavničkog vijeća i premještaj u drugo odjeljenje iste škole,
 - e) premještaj učenika u drugu najbližu osnovnu školu uz obrazloženo mišljenje Pedagoškog zavoda, a na osnovu prethodno dostavljene cjelokupne pedagoške dokumentacije za tog učenika.
- (3) Roditelj učenika ima pravo prigovora na odgojno-disciplinsku mjeru nastavničkom vijeću, a za mjeru ukor nastavničkog vijeća i premještaj u drugo odjeljenje iste škole žalba se upućuje školskom odboru, u roku od sedam dana od dana prijema rješenja.
- (4) Roditelji učenika kome je izrečen ukor nastavničkog vijeća i premještaj u drugo odjeljenje iste škole dužni su dijete odvesti na psihološku procjenu sposobnosti u mjerodavnu zdravstvenu i socijalnu instituciju, s ciljem provođenja produženog pedagoško-psihološkog tretmana i korekcije neprihvatljivih oblika ponašanja, te školi dostaviti nalaz, mišljenje i preporuku stručnjaka koji je izvršio psihološku procjenu.
- (5) Izrečene odgojno-disciplinske mjere povlače snižavanje ocjena iz vladanja.
- (6) Odgojno-disciplinska mjera važi za školsku godinu u kojoj je izrečena, a može se, u toku školske godine, ublažiti ili ukinuti.
- (7) Bliže odredbe o povredama discipline, postupku za utvrđivanje disciplinske odgovornosti učenika, dužini izrečene odgojno-disciplinske mjere, njenom ublažavanju i ukidanju, posljedičnom odnosu na ocjenu iz vladanja učenika, te naknadu počinjene materijalne štete utvrđuje se posebnim propisom koji donosi Ministarstvo.

Članak 61.
(Vijeće učenika)

- (1) Uzimajući u obzir dob učenika koji pohađaju školu, škola im pomaže da osnuju Vijeće učenika, čija je funkcija da: promovira interese škole u zajednici na čijoj lokaciji se škola nalazi, dostavlja stavove učenika školskom odboru škole, podstiče angažman učenika u radu škole, informira školski odbor o svojim stavovima kad ocijeni da je to potrebno, ili po zahtjevu školskog odbora, daju svoj doprinos o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom.
- (2) Bliže odredbe o obrazovanju i radu Vijeća učenika iz prethodnog stavka, kao i o drugim pravima i obvezama učenika u odgojno-obrazovnom radu, određuju se pravilima škole.

Članak 62.
(Prava, dužnosti i odgovornosti učenika)

Osnovna škola je obvezna da, na početku školske godine, upozna učenike sa njihovim pravima, odnosno dužnostima i odgovornostima sukladno ovom zakonu i Pravilima škole.

Članak 63.
(Evidencija i dokumentacija u osnovnoj školi)

- (1) Osnovna škola vodi evidenciju i dokumentaciju o odgojno-obrazovnoj djelatnosti: matičnu knjigu, odjeljenske knjige, registre i sl.
- (2) Podatci u matičnoj knjizi su trajne vrijednosti.
- (3) Svjedodžbe i diplome o završenom obrazovanju, stečene po važećim nastavnim planovima i okvirnim programima i izdate od verificiranih obrazovnih ustanova, imaju jednak status na cijelom području Kantona.
- (4) Vrijeme obrazovanja u odgovarajućem obrazovnom programu, koje nije okončano dodjelom svjedodžbe ili diplome, priznaje se bez uvjetovanja za nastavak i završetak obrazovanja u tom istom programu na području Kantona.
- (5) Učeniku koji prelazi iz jednog obrazovnog programa u drugi, u okviru osnovnog obrazovanja, vrijeme obrazovanja u prethodnom obrazovnom programu priznaje se za nastavak obrazovanja na području Kantona u skladu s Nastavnim planom i okvirnim programom i drugim uvjetima utvrđenim važećim propisima.

- (6) Sadržaj svjedodžbe, uvjerenja, učeničke knjižice i način vođenja dokumentacije i evidencije u osnovnoj školi, bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

POGLAVLJE II. PRAVA I OBVEZE RODITELJA

Članak 64.

(Prava i obveze roditelja)

- (1) Roditelji su odgajatelji svoje djece.
- (2) Roditelji imaju pravo i obvezu starati se o odgoju i obrazovanju svoje djece.
- (3) Pravo je roditelja da, u skladu s njihovim interesima, odaberu obrazovanje koje će njihova djeca sticati, pod uvjetom da se takvim izborom ostvaruju odgovarajuće obrazovne potrebe djeteta.
- (4) Roditelji imaju pravo obrazovati djecu u javnoj ili privatnoj školi.
- (5) Privatne škole, u pogledu uvjeta i procedura, osiguravaju jednake mogućnosti za upis svim učenicima.
- (6) U ostvarivanju svojih prava, roditelji ne mogu ograničiti prava svoje djece da imaju pristup i uživaju korist od obrazovanja primjerenog njihovom uzrastu i sposobnostima.
- (7) Svoje pravo na izbor obrazovanja djece roditelji ne mogu ostvarivati na način kojim se promoviraju predrasude na rasnoj, spolnoj, nacionalnoj, jezičkoj, vjerskoj i svakoj drugoj osnovi kao i na način protivan ovom zakonu.
- (8) Roditelj je, prema zahtjevu i nalogu škole, obavezan da dijete odvede na dodatne opservacije stručnim osobama u mjerodavnu zdravstvenu i socijalnu instituciju.
- (9) Roditelji koji na inicijativu škole ne odvedu dijete u odgovarajuću ustanovu na dodatne opservacije stručnjacima, podliježu prekršajnoj odgovornosti.

Članak 65.

(Obveza upisa i pohađanja škole)

- (1) Roditelji su obavezni svojoj djeci osigurati redovno pohađanje škole tokom perioda obaveznog školovanja.
- (2) U slučaju nemara i neodgovornog odnosa prema ovoj obvezi roditelji podliježu prekršajnoj odgovornosti.

- (3) Pravo i obveza roditelja je redovno informiranje, konsultiranje i praćenje odgojno-obrazovnog napretka svoje djece.

- (4) Roditelji imaju pravo i obvezu, u interesu svoje djece i putem svojih predstavnika u školskim organima i tijelima i putem svojih asocijacija, učestvovati u odlučivanju o pitanjima od značaja za rad škole i funkcioniranje odgojno-obrazovnog procesa uopće.

- (5) Roditelj, u interesu svoje djece, ima pravo prigovora na odgojno-disciplinsku mjeru u roku od (8) dana, od dana izricanja.

Članak 66.

(Osnivanje i obveze Vijeća roditelja)

- (1) Roditelji učenika imaju pravo, a škola obvezu pomoći roditeljima, da osnuju Vijeće roditelja.
- (2) Način i procedura osnivanja i rada Vijeća roditelja uređuje se općim aktima škole.
- (3) Vijeće roditelja promovira interese škole u zajednici na čijem području se škola nalazi, predstavlja stavove roditelja školskom odboru, podstiče angažiranje roditelja u radu škole, informira školski odbor o svojim stavovima kada ocijeni da je to potrebno ili po zahtjevu školskog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom, učestvuje u izradi i realiziranju projekata kojima se potiče i unapređuje odgojno-obrazovni rad u školi.

POGLAVLJE III. NASTAVNICI, STRUČNI SURADNICI, SURADNICI I OSTALI RADNICI U ŠKOLI

Članak 67.

(Poslovi nastavnika i stručnih suradnika i suradnika)

- (1) Odgojno-obrazovni rad u školi obavljaju nastavnici, stručni suradnici i suradnici.
- (2) Primarni zadatak nastavnika i stručnih suradnika u školi je odgoj i obrazovanje učenika sukladno pedagoškim, didaktičkim i metodičkim kriterijima, u okviru utvrđenog Nastavnog plana i okvirnog programa, uvažavajući funkcionalnu kreativnost pedagoškog rada, principe demokratičnosti i ljudskih prava.
 - a) Osobe iz stavka (1) ovog članka obavljaju sljedeće poslove:
 - b) ostvaruju ciljeve i zadatke obrazovanja i odgoja utvrđene ovim zakonom i na osnovu njega donesenim propisima i drugim aktima;

- c) realiziraju Nastavni plan i okvirni program u okviru 40-satnog radnog tjedna i godišnjeg programa rada škole;
 - d) izrađuju i realizira individualne prilagođene programe uz pomoć stručnih suradnika;
 - e) prate i vrjednuju uspjeh u učenju i vladanju učenika;
 - f) vode evidenciju i dokumentaciju o odgojno-obrazovnom radu;
 - g) surađuju sa organom rukovođenja i organom upravljanja škole, roditeljima učenika i međusobno u domenu unapređenja odgoja i obrazovanja;
 - h) učestvuju u radu stručnih organa škole radi unapređivanja djelotvornosti rada škole;
 - i) izvršavaju i druge obveze po nalogu ravnatelja škole koje proizlaze iz općih akata škole i godišnjeg programa rada škole.
- (3) Nastavnici, stručni suradnici i suradnici dužni su da poduzimaju mjere radi zaštite prava djeteta, te da o svakom kršenju tih prava, posebno o svim oblicima nasilja nad djetetom, odmah izvjestite ravnatelja, pedagoga, roditelje i mjerodavnu službu socijalne zaštite.

Članak 68.

(Uvjeti za zasnivanje radnog odnosa nastavnika, stručnih suradnika i suradnika)

- (1) Poslove nastavnika i stručnog suradnika i suradnika može obavljati osoba koja osim uvjeta utvrđenih zakonom, ispunjava i sljedeće uvjete:
- a) ima razinu obrazovanja sukladno Nastavnom planu i okvirnom programu, odnosno Pedagoškim standardima za osnovnu školu;
 - b) ima položen stručni ispit za samostalan odgojno-obrazovni rad;
 - c) da je zdravstveno sposoban za obavljanje poslova nastavnika ili stručnog suradnika.
- (2) Na nastavnika, odnosno stručnog suradnika koji se prima u radni odnos na određeno vrijeme, odnosno u svojstvu pripravnika, ne odnosi se traženi uvjet iz stavka (1) točka b), ovog članka.
- (3) Diplome izdate u Bosni i Hercegovini, kao i diplome izdate u bivšoj SFRJ do 6. travnja 1992. godine sa istim stupnjom i vrstom školske spreme koja se traži za nastavnike i stručne suradnike škole, imaju jednaku vrijednost, a na osnovu Zakona o važnosti javnih isprava u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ br. 23/04.).

- (4) Za dokazivanje ispunjavanja uvjeta iz stavka (1) točka c) ovog članka, priznaje se samo lječničko uvjerenje koje izdaje ovlaštena zdravstvena ustanova.
- (5) Poslove nastavnika u osnovnoj školi na neodređeno radno vrijeme može obavljati osoba koja ima školsku spremu definiranu nastavnim planom i okvirnim programom i položen stručni ispit za nastavnika.
- (6) Poslove stručnog suradnika u osnovnoj školi na neodređeno radno vrijeme može obavljati osoba koja ima školsku spremu definiranu Pedagoškim standardima i položen stručni ispit za stručnog suradnika.

Članak 69.

(Profil i stručna sprema nastavnika, stručnih suradnika i suradnika)

- (1) Nastavnim planom i okvirnim programom, u ovisnosti od vrste škole, utvrđuje se profil i stručna sprema nastavnika.
- (2) Nastavnik razredne i predmetne nastave koji izvodi nastavu od I do IX razreda, mora imati višu ili visoku stručnu spremu nastavničkog smjera, odnosno završeno visoko obrazovanje najmanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja sa najmanje 180 ECTS bodova.
- (3) U spornim slučajevima o stručnoj spremi iz stavka (1) i (2), ovog članka odlučuje Ministarstvo.

Članak 70.

(Stručni suradnici i suradnici)

- (1) Pedagoške, psihološke, andragoške, socijalne, zdravstvene, knjižničarske i druge stručne poslove u školi obavljaju stručni suradnici i suradnici sa završenim stupnjom i vrstom stručne spreme utvrđenim Pedagoškim standardima, kao i položenim stručnim ispitom.
- (2) Specifične oblike rada u školi namijenjene za djecu sa teškoćama u razvoju obavljaju stručni suradnici i suradnici sa završenim stupnjom i vrstom stručne spreme utvrđene Pedagoškim standardima, kao i položenim odgovarajućim stručnim ispitom.

Članak 71.

(Ostali radnici u školi)

- (1) Administrativno-financijske, analitičke, normativno-pravne, personalne, statističke i druge poslove, obavljaju administrativno-financijski radnici i tajnici sa završenim stupnjom i vrstom stručne spreme utvrđenom Pedagoškim standardima.

- (2) Pomoćno-tehničke i druge poslove obavlja pomoćno-tehničko osoblje sa završenim stupnjom i vrstom stručne spreme utvrđene Pedagoškim standardima.

Članak 72. **(Zapošljavanje u osnovnoj školi)**

- (1) Škola čiji je osnivač Skupština Kantona je dužna sukladno Nastavnom planu i okvirnom programu, odnosno Pedagoškim standardima, dostaviti Ministarstvu podatke o potrebama za potpunom upražnjenih radnih mjesta.
- (2) Škola čiji je osnivač Skupština Kantona dužna je vršiti prijem nastavnika, stručnih suradnika i ostalih radnika u školi na osnovu javnog natječaja/oglasa, koji raspisuje školski odbor osnovne škole, uz prethodnu suglasnost Ministarstva i sukladno Okvirnom Programu zbrinjavanja mogućeg tehnološkog viška zaposlenika u osnovnim i srednjim školama, kao i Kriterija o načinu bodovanja kandidata prilikom zasnivanja radnog odnosa u osnovnim i srednjim školama i đачkim domovima na području Zeničko-dobojskog kantona, koje donosi Ministarstvo.
- (3) Natječaj se raspisuje najmanje dva puta u toku školske godine i to prije početka školske godine i prije početka drugog polugodišta i objavljuje u jednom dnevnom ili tjednom listu za koji se objektivno može pretpostaviti da je dostupan javnosti na području Zeničko-dobojskog kantona.
- (4) Ostali radnici primaju se u radni odnos putem javnog oglasa koji se objavljuje u jednom dnevnom ili tjednom listu za koji se objektivno može pretpostaviti da je dostupan javnosti na području Zeničko-dobojskog kantona.
- (5) Izuzetno, radi osiguranja stručne zastupljenosti nastave, odnosno nesmetanog odvijanja odgojno-obrazovnog procesa, a do okončanja postupka po raspisanom natječaju/oglasu, ravnatelj škole može, bez natječaja/oglasa, primiti u radni odnos na određeno vrijeme osobu koja ispunjava uvjete utvrđene ovim zakonom, na period ne duži od 60 dana.
- (6) Izuzetno, ako se po okončanju natječaja ne bude moglo izabrati stručna osoba, ravnatelj škole može angažirati osobu na poslove instruktivne nastave.
- (7) Angažiranje osobe iz stavka (6) ovog članka se vrši u svojstvu radnika na određeno vrijeme, odnosno na period do kraja polugodišta, u skladu sa posebnim nalogom koje donosi Ministarstvo.

- (8) Radno-pravni status radnika škole čiji je osnivač Skupština Kantona, koji je ostao djelimično ili u cjelosti bez poslova i radnih zadataka u školi, rješava se sukladno ovom zakonu i Okvirnom programu zbrinjavanja mogućeg tehnološkog viška radnika u školama na području Zeničko-dobojskog kantona.

- (9) Škola čiji je osnivač druga pravna ili fizička osoba vrši prijem radnika na osnovu natječaja/oglasa, u skladu sa uvjetima, kriterijima i postupkom utvrđenim općim aktima škole.
- (10) Propisom koji donosi Ministarstvo, uz prethodna usaglašavanja sa ovlaštenim predstavnicima obrazovnog sindikata, uređuju se uvjeti, kriteriji i postupak zapošljavanja u školama čiji je osnivač Skupština Kantona.

Članak 73. **(Zbrinjavanje tehnološkog viška)**

- (1) Škola čiji je osnivač Skupština Kantona je dužna sukladno Pedagoškim standardima dostaviti Ministarstvu podatke o radnicima škole za čijim je radom djelimično ili u cjelosti prestala potreba na razini škole.
- (2) Škole su dužne, prije raspisivanja natječaja/oglasa, napraviti listu nastavnika, stručnih suradnika, suradnika i ostalih radnika koji su utvrđeni kao tehnološki višak, prema Okvirnom programu zbrinjavanja mogućeg tehnološkog viška radnika u osnovnim školama na području Zeničko-dobojskog kantona.

Članak 74. **(Liječnički i sistematski pregled radnika)**

- (1) Svi radnici u osnovnoj školi moraju biti liječnički pregledani do početka nastave za tu školsku godinu, a troškovi sistematskog pregleda padaju na teret osnivača.
- (2) Osoba koja boluje od zarazne ili duševne bolesti, ili je, prema nalazu stručnog liječnika, postalo ovisnik, ne može raditi u osnovnoj školi.
- (3) Ako se u toku školske godine ustanovi da je nastavnik ili drugi radnik škole obolio od zarazne bolesti, ili ima ozbiljne psihičke poremećaje, utvrđene od strane ovlaštene zdravstvene ustanove, bit će oslobođen od izvođenja nastave i neposrednog kontakta sa učenicima do izlječenja.

- (4) Podatci o zdravstvenom stanju radnika se moraju koristiti u skladu sa važećim propisima zaštite osobnih podataka.
- (5) Bliže odredbe iz ovog članka regulirat će se Pravilima škole.

Članak 75.

(Upućivanje radnika na ocjenu radne sposobnosti)

- (1) U slučaju osnovane sumnje da je radniku škole psihičko ili fizičko zdravlje narušeno u mjeri koja bitno umanjuje njegovu radnu sposobnost, na osnovu mišljenja i prijedloga nastavničkog vijeća, Pedagoškog zavoda, koji vrši pedagoško-stručni nadzor, i Inspekcije za oblast obrazovanja, ravnatelj škole donosi odluku o upućivanju radnika na ocjenu radne sposobnosti.
- (2) Na odluku o upućivanju radnika na ocjenu radne sposobnosti nezadovoljni radnik ima pravo podnijeti žalbu školskom odboru.
- (3) Odluka školskog odbora na podnesenu žalbu je konačna.
- (4) Radnik čija je žalba odbačena ili odbijena, obvezan je na osnovu konačne odluke školskog odbora podvrgnuti se ocjeni radne sposobnosti.
- (5) Troškovi vezani za ocjenu radne sposobnosti padaju na teret škole.
- (6) Radnik škole koji odbije izvršiti odluku iz stavka (4) ovog članka, čini povredu radne dužnosti.
- (7) Ako se ocjenom radne sposobnosti od strane ovlaštene ustanove utvrdi da nastavnik ili stručni suradnik nije u mogućnosti uredno izvršavati obveze u odgojno-obrazovnom radu ili da drugi radnici ne mogu obavljati poslove na koje su raspoređeni zbog trajno narušenog psihičkog ili fizičkog zdravlja, ponudit će im se odgovarajući poslovi prema preostaloj radnoj sposobnosti, ako za to postoje uvjeti.
- (8) Radnik iz prethodnog stavka ima pravo na obeštećenje u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Članak 76.

(Podobnost za rad sa djecom)

- (1) Za rad sa djecom osnovnoškolskog uzrasta nepodoban je radnik škole koji je pravomoćnom presudom osuđen na kaznu zatvora za krivično djelo protiv ustavnog poretka, protiv čovječnosti i međunarodnog prava, protiv života i tijela, protiv imovine, protiv dostojan-

nstva osobe i morala, protiv braka i obitelji, protiv službene i druge odgovorne dužnosti, kao i drugih kaznenih djela koji zbog svoje prirode ne dozvoljavaju rad sa djecom – učenicima, odnosno rad u školi, osim ako je nastupila rehabilitacija po posebnom zakonu.

- (2) Osobi iz stavka (1) ovog članka, koje je pravomoćnom presudom osuđeno na izdržavanje kazne zatvora u trajanju od najmanje tri mjeseca, otkazat će se ugovor o radu bez obveze poštivanja propisanog ili ugovorenog otkaznog roka.

Članak 77.

(Privremena suspenzija radnika)

- (1) Radnik škole privremeno se suspendira sa poslova i radnih zadataka koje vrši ako je protiv njega pokrenut kazneni postupak za djela iz članka 76. stavak (1) ovog zakona, do okončanja kaznenog postupka.
- (2) Radnik škole može se privremeno suspendirati ako postoje osnovi sumnje da je učinio kazneno djelo iz članka 76. stavak (1) ovog zakona, ili je protiv njega pokrenut disciplinski postupak za težu povredu radne dužnosti, do okončanja istražnog, odnosno disciplinskog postupka.
- (3) Odluku o privremenoj suspenziji donosi ravnatelj škole sukladno Pravilniku o disciplinskoj odgovornosti koji donosi Ministarstvo.
- (4) Tokom suspenzije radnik ima pravo na iznos plaće u skladu sa propisima.
- (5) Radniku pripada razlika između primljene plaće i plaće koju bi ostvario da nije suspendiran kao i druga prava iz radnog odnosa koja nije ostvario zbog suspenzije u slučaju:
 - a) da mu ne bude izrečena disciplinska mjera zbog povrede radne dužnosti,
 - b) da je na osnovu pravomoćne sudske odluke kazneni postupak protiv njega obustavljen ili je oslobođen optužbe ili je optužba odbijena, ali ne zbog mjerodavnosti.
- (6) Postupak utvrđivanja povrede radne dužnosti zaposlenih u školi obvezno će se regulirati Pravilnikom o radu škole.

Članak 78.

(Raspored radnog vremena)

- (1) Pravilnikom o radu osnovne škole i godišnjim programom rada škole utvrđuje se raspored radnog vremena nastavnika, stručnih suradnika, suradnika i

ostalih radnika u okviru 40-satnog radnog tjedna i korištenje godišnjeg odmora, sukladno Pedagoškim standardima.

- (2) Norme sati nastavnika utvrđuju se Pedagoškim standardima.

Članak 79.

(Broj sati neposrednog odgojno-obrazovnog rada)

- (1) Norma sati redovne nastave po predmetima utvrđena je Pedagoškim standardima.
- (2) Neposredni odgojno-obrazovni rad podrazumijeva sate redovne, izborne, dopunske, dodatne i instruktivne nastave, vrijeme za pregled pismenih zadaća, razredništvo, sat odjeljenske zajednice, vođenje sekcije ili drugih oblika izvannastavnih aktivnosti.
- (3) Izuzetno, ukoliko se po okončanju natječajne procedure, nastava nije mogla stručno zastupiti, niti se moglo angažirati osoba na poslove instruktivne nastave, nastavnik može, po nalogu ravnatelja, raditi više od nastavne norme utvrđene Pedagoškim standardima do pet nastavnih sati tjedno.
- (4) Rad iz stavka (3) ovog članka se smatra prekovremenim radom.

Članak 80.

(Godišnji odmor)

- (1) Nastavnici koriste godišnji odmor u toku ljetnog raspusta učenika, koji traje 30 radnih dana, a ostali radnici sukladno Pravilniku o radu škole i Zakonom o radu.
- (2) Nastavnici, stručni suradnici i suradnici koji zbog bolovanja i drugih opravdanih razloga ne iskoriste godišnji odmor u toku ljetnog raspusta, mogu koristiti godišnji odmor shodno Zakonu o radu.

Članak 81.

(Prava i obveze nastavnika, stručnih suradnika i suradnika)

- (1) Pravo i obaveza nastavnika, stručnih suradnika i suradnika je da organiziraju i obavljaju neposredan odgojno-obrazovni rad, prate, podstiču i pomažu razvoj učenika, stalno se stručno usavršavaju i izvršavaju druge zadatke, utvrđene ovim zakonom i aktima škole.
- (2) Stručnu pomoć nastavnicima, stručnim suradnicima i suradnicima pruža Pedagoški zavod kroz savjetodavno-instruktivni rad.

- (3) Ako radnik škole, odnosno druga osoba koja je imenovana na funkciju ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme u školi na području Zeničko-dobojskog kantona, na njegov će zahtjev ugovor o radu mirovati do prestanka mandata.

Članak 82.

(Pripravnik)

- (1) Pripravnik je osoba koja prvi put zasniva radni odnos u zanimanju za koje se obrazovalo radi stručnog osposobljavanja za samostalan rad.
- (2) Osobi koja prvi put zasniva radni odnos na određeno vrijeme u zanimanju za koje se obrazovalo, za puno radno vrijeme pripada iznos plaće pripadajućeg radnog mjesta, sukladno zakonu i Kolektivnom ugovoru za djelatnost osnovnog obrazovanja za teritorij Zeničko-dobojskog kantona, kao i druge naknade koje nemaju karakter plaće.

Članak 83.

(Osoba na stručnom osposobljavanju u školi)

Ako je stručni ispit ili radno iskustvo utvrđeno zakonom, odnosno propisani uvjet za obavljanje poslova određenog zanimanja, škola može osobu koja završi obrazovanje, za takvo zanimanje primiti na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa, u skladu sa zakonom.

Članak 84.

(Osposobljavanje pripravnika za samostalan rad)

- (1) Nastavnik, stručni suradnik i suradnik koji prvi put zasniva radni odnos u statusu pripravnika ili osoba koja je na stručnom osposobljavanju u školi, stiče pravo polaganja stručnog ispita po isteku pripravnčkog staža koji traje 9 mjeseci.
- (2) Program stažiranja pripravnika, polaganje stručnog ispita, sastav Povjerenstva pred kojom se polaže stručni ispit, školu u kojoj će se održati nastavni sat – praktični dio stručnog ispita, način polaganja i izdavanje uvjerenja o položenom stručnom ispitu, zatim o oblicima, načinu i programu stručnog usavršavanja nastavnika, stručnih suradnika i suradnika, kao i vođenje evidencije o položenim stručnim ispitima, bliže se uređuje Pravilnikom o polaganju stručnog ispita i kontinuiranom stručnom usavršavanju nastavnika, stručnih suradnika i suradnika u osnovnoj školi koji donosi Ministarstvo.
- (3) Za osposobljavanje pripravnika za samostalan odgojno-obrazovni rad odgovorni su ravnatelj škole i mentor.

Članak 85.**(Verificiranje nastave nastavnika, stručnog suradnika i suradnika)**

- (1) Verificiranje nastave nastavnika, aktivnosti stručnog suradnika i suradnika za vrijeme osposobljavanja za samostalan odgojno-obrazovni rad vrši mentor.
- (2) Do momenta sticanja uvjeta za samostalan odgojno-obrazovni rad nastavnik, stručni suradnik i suradnik radi uz instrukcije i pod nadzorom mentora.

Članak 86.**(Praćenje i vrjednovanje rada nastavnika, stručnih suradnika i suradnika)**

- (1) Rad nastavnika, stručnih suradnika i suradnika prati se i vrjednuje kontinuirano, a ocjena rada se utvrđuje jedanput u četiri godine.
- (2) Rezultati vrjednovanja rada nastavnika, stručnih suradnika i suradnika u osnovnoj školi omogućavaju sticanje zvanja pod odgovarajućim uvjetima.
- (3) Postupak praćenja rada nastavnika, stručnih suradnika i suradnika u osnovnoj školi, vrjednovanja rada, te sticanja zvanja na osnovu vrjednovanja i vođenje dokumentacije o njihovom radu, bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Članak 87.**(Prestanak rada nastavnika)**

- (1) Nastavnik može izgubiti pravo na rad u nastavi ako Nastavničko vijeće, Pedagoški zavod ili Inspekcija za oblast obrazovanja, (u daljem tekstu: *Inspekcija za oblast obrazovanja*), utvrdi da nastavnik ne izvršava svoje obveze sukladno Nastavnom planu i okvirnom programu, ovim Zakonom, te drugim aktima škole.
- (2) U slučaju prestanka prava nastavnika da obavlja neposredni odgojno-obrazovni rad osnovna škola može takvog nastavnika rasporediti na druge poslove, odnosno radne zadatke, koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi.
- (3) Nastavnik, kome je prestalo pravo da izvodi nastavu, a nije raspoređen na druge poslove, ostvaruje svoja prava sukladno Zakonu o radu.

DIO ČETVRTI - NADZOR NAD RADOM OSNOVNE ŠKOLE**Članak 88.****(Nadzor)**

- (1) Nadzor u smislu ovog zakona podrazumijeva: nadzor nad zakonitošću rada osnovne škole, inspekcijski nadzor i pedagoško-stručni nadzor.
- (2) Nadzor nad zakonitošću rada osnovne škole i inspekcijski nadzor vrši Inspekcija za oblast obrazovanja Ministarstva za obrazovanje znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona.
- (3) Pedagoško-stručni nadzor nad radom osnovne škole vrši Pedagoški zavod.

Članak 89.**(Inspekcijski nadzor)**

- (1) Inspekcijski nadzor odnosi se na:
 - a) postojanje propisanih uvjeta za rad odgojno-obrazovnih ustanova i drugih pravnih osoba koja obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja (u daljem tekstu odgojno-obrazovne ustanove);
 - b) ostvarivanje odgojno-obrazovne, odnosno nastavne djelatnosti;
 - c) upotreba nastavnih planova i programa, udžbenika i drugih nastavnih sredstava;
 - d) uvjete za upis u odgojno-obrazovnu ustanovu;
 - e) vođenje propisane evidencije i dokumentacije;
 - f) primjenu odgojno-disciplinskih mjera prema učenicima.
- (2) Nadzor nad primjenom propisa o radu (zaključivanje ugovora u radu, otkazivanje ugovora o radu i prestanak radnih odnosa, ostvarivanje prava, obveza i odgovornosti iz radnog odnosa) vrši inspekcija rada.
- (3) Inspekcijski nadzor u osnovnoj školi obavlja se najmanje dva puta u toku školske godine.
- (4) Izvješće o izvršenom inspekcijskom nadzoru mjerodavna inspekcija dostavlja Ministarstvu, a zapisnike o obavljenom inspekcijskom nadzoru ravnatelju škole i školskom odboru.

Članak 90.
(Pedagoško-stručni nadzor)

- (1) Pedagoško-stručni nadzor obuhvaća aktivnosti nadzora nad procesom planiranja i programiranja rada škole, organiziranjem i izvođenjem nastave, nadzor nad radom nastavnika, stručnih suradnika i suradnika, te nadzor nad radom ravnatelja i pomoćnika ravnatelja osnovne škole radi unapređenja odgojno-obrazovnog rada škole.
- (2) Pedagoško-stručni nadzor u osnovnoj školi obavlja Pedagoški zavod.
- (3) Pedagoško-stručni nadzor iz stavka (1) ovog članka posebno se odnosi na:
 - a) praćenje primjene i realiziranja nastavnog plana i okvirnog programa, odnosno ciljeva i zadataka, sadržaja, obima, oblika, metoda i postupaka odgojno-obrazovnog rada;
 - b) praćenje, proučavanje i analizu sustava obrazovanja i odgoja, te predlaganje mjera za njegovo unapređenje i razvoj;
 - c) praćenje i unapređenje nastavne tehnike i tehnologije, organiziranje, obuku i usavršavanje nastavnika, stručnih suradnika i suradnika za primjenu novih nastavnih metoda i nove nastavne tehnologije, te izdavanje publikacija iz oblasti nastavne teorije i prakse;
 - d) praćenje rada nastavnika, stručnih suradnika i suradnika u nastavi, kao i rada ravnatelja i pomoćnika ravnatelja osnovne škole;
 - e) pružanje stručne pomoći u planiranju, programiranju i organizaciji odgojno-obrazovnog rada, ocjenjivanju i napredovanju učenika, a posebno nadarenih učenika.
- (4) Pedagoško-stručni nadzor u osnovnoj školi obavlja se najmanje dva puta u toku školske godine: na kraju prvog polugodišta tekuće školske godine i na kraju školske godine.
- (5) Tokom obavljanja pedagoško-stručnog nadzora sačinjava se zapisnik.
- (6) Pedagoško-stručni nadzor u osnovnoj školi odvija se u skladu sa pravilnikom kojeg donosi Ministarstvo.
- (7) O obavljenom pedagoško-stručnom nadzoru Pedagoški zavod podnosi zbirno izvješće Ministarstvu.

Članak 91.
(Obveza škole pri vršenju nadzora)

- (1) Škola je dužna da omogući nesmetano vršenje inspekcijškog nadzora i pedagoško-stručnog nadzora, kao i uvid u dokumentaciju i evidenciju koja se vodi u školi u skladu s predmetom nadzora.
- (2) Inspekcijški nadzor se odvija uz prisustvo ravnatelja škole.
- (3) Pedagoško-stručni nadzor se odvija uz prisustvo ravnatelja škole i pomoćnika ravnatelja škole.
- (4) Škola je dužna da zapisnike i izvješće o obavljenom nadzoru odlaže u arhivu na način koji je definiran propisima kojima se tretira pojedini oblik nadzora u školi.

**DIO PETI – ORGAN UPRAVLJANJA I
RUKOVOĐENJA I STRUČNI ORGANI U ŠKOLI**

Članak 92.
(Organ upravljanja i organ rukovođenja)

- (1) Organ upravljanja u osnovnoj školi je školski odbor.
- (2) Organ rukovođenja u osnovnoj školi je ravnatelj.

POGLAVLJE I. ŠKOLSKI ODBOR

Članak 93.
(Sastav i imenovanje članova školskog odbora)

- (1) Školski odbor osnovne škole, kao javne ustanove, broji pet članova i to: jedan predstavnik osnivača kojeg predlaže Ministarstvo, jedan predstavnik lokalne zajednice, jedan predstavnik Vijeća roditelja učenika osnovne škole na prijedlog Vijeća roditelja i dva predstavnika škole koji se biraju iz reda nastavnika, stručnih suradnika i suradnika i radnika škole na prijedlog Nastavničkog vijeća.
- (2) Predstavnik osnivača:
 - a) treba da ima najmanje VI stupanj stručne spreme (ili završen najmanje dodiplomski visokoškolski studij ili stručni studij na kojem se stiče najmanje 180 ECTS bodova);
 - b) ne može biti ravnatelj škole registrirane u Kantonu;
 - c) ne može biti državni službenik/namještenik Ministarstva.

- (3) Školski odbor po svom sastavu treba, u pravilu, odražavati etnički sastav učenika i roditelja, radnika te škole i lokalne zajednice u kojoj škola djeluje, a u skladu sa posljednjim objavljenim popisom stanovništva u Bosni i Hercegovini.
- (4) Članove školskog odbora škole kao javne ustanove, na osnovu raspisanog javnog oglasa, konačno imenuje i razrješava Vlada Kantona na način i u postupku propisanom Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13), kao i Pravilnikom o radu školskog odbora osnovne škole.
- (5) U proceduri koja prethodi postupku imenovanja članova školskog odbora, kandidati za članove školskog odbora iz reda roditelja, odnosno staratelja i radnika škole obvezni su u pisanom obliku imati većinsku podršku Vijeća roditelja škole, odnosno većinsku podršku pribavljenu na proširenoj sjednici Nastavničkog vijeća škole, koje čine svi radnici škole.
- (6) Predsjednika i članove školskog odbora osnovne škole kao javne ustanove konačno imenuje i razrješava Vlada Kantona u skladu sa kriterijima koje donosi Vlada Kantona, na prijedlog Ministarstva, a predsjednika i članove školskog odbora osnovne škole u privatnom vlasništvu, imenuje i razrješava osnivač.
- (7) Ista osoba može biti predsjednik ili član samo u jednom školskom odboru odgojno-obrazovne ustanove na području Kantona.
- (8) Član školskog odbora ne može biti osoba za koju se u zakonom propisanom postupku, a na osnovu relevantne medicinske dokumentacije utvrdi da je: ovisnik o opijatima, kao i osoba koja boluje od duševne bolesti, a što je uređeno Pravilnikom iz stavka (4) ovog članka.
- (9) U slučaju kada je protiv osobe koja je član školskog odbora potvrđena optužnica za kaznena djela za koja se odredbama važećeg Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine i Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Kazneni zakon) može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više, škola je obavezna obavijestiti o tome osnivača radi donošenja odluke o suspenziji tih osoba do okončanja kaznenog postupka.
- (10) Osobama iz stavka (9) ovog članka kojima je izrečena pravomoćna presuda ili mjera zbog počinjenog jednog ili više kaznenih djela iz stavka (9) ovog članka, škola je obavezna obavijestiti osnivača, odnosno Ministarstvo radi donošenja odluke o njihovom razrješenju.
- (11) U školskom odboru se ne mogu angažirati osobe koje su izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici u organima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, u smislu Zakona o sukobu interesa u organima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 70/08), kao i osobe iz članka 5., Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13).

Članak 94.

(Mjerodavnost školskog odbora)

- (1) Školski odbor osigurava djelotvorno i efikasno korištenje svih resursa osnovne škole i brine se o zakonitom radu škole, organa rukovođenja i stručnih organa škole.
- (2) Mjerodavnosti školskog odbora su:
- a) izbor nastavnika, stručnih suradnika i suradnika;
 - b) izbor i konačno imenovanje i razrješenje ravnatelja škole;
 - c) rješavanje u drugom stupnju i donošenje konačne odluke po svim podnesenim prigovorima i žalbama;
 - d) odlučivanje o prestanku prava nastavnika, stručnih suradnika i suradnika na dalji odgojno-obrazovni rad;
 - e) razmatranje i donošenje godišnjeg programa rada škole za tekuću godinu i izvješća o realiziranju godišnjeg programa rada za prethodnu školsku godinu;
 - f) donošenje odluke o broju, organiziranja i ukidanju odjeljenja osnovne škole;
 - g) razmatranje ostvarenje godišnjeg programa rada škole i realiziranje Nastavnog plana i okvirnog programa;
 - h) usvajanje pravila škole i drugih akata osnovne škole;
 - i) odlučivanje o prigovoru roditelja, odnosno staratelja učenika na rad nastavnika, stručnih suradnika i suradnika;
 - j) postupanje po žalbi učenika, odnosno roditelja učenika na odluku o izricanju odgojno-disciplinske mjere iz članka 60. ovog zakona;
 - k) donošenje odluke o raspisivanju javnog natječaja;
 - l) postupanje po žalbama i prigovorima kandidata po javnom natječaju;

- m) postupanje po žalbama i prigovorima koji se odnose na rad ravnatelja škole;
- n) podnošenje godišnjeg izvješća o rezultatima rada osnovne škole Ministarstvu;
- o) imenovanje svih povjerenstava za poslove iz svoje mjerodavnosti, a sukladno Pravilima škole;
- p) razmatranje prijedloga odluka i preporuka koji se upute školskom odboru s ciljem poduzimanja odgovarajućih mjera;
- r) donošenje općeg akta o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i drugih općih akata sukladno relevantnim propisima.

(3) Školski odbor je mjerodavan za odlučivanje u drugom stupnju po žalbama i prigovorima na odluke ravnatelja škole na koje je dopuštena žalba ili prigovor, posebno po žalbama i prigovorima koji se odnose na rad nastavnika, stručnih suradnika i suradnika i drugih radnika škole.

(4) Školski odbor, osim mjerodavnosti propisanih u stavcima (2) i (3) ovog članka, obavlja i sljedeće:

- a) razmatra odluke i preporuke nastavničkog vijeća, sindikata i poduzima odgovarajuće mjere;
- b) rješava sva pitanja odnosa s osnivačem;
- c) razmatra i odobrava službena putovanja ravnatelja škole;
- d) u izvanrednim situacijama kada je ravnatelj spriječen da obavlja dužnost, a škola nema pomoćnika ravnatelja, uz suglasnost Ministarstva, imenuje nastavnika ili stručnog suradnika koji ispunjava uvjete za ravnatelja koji će obavljati poslove i radne zadatke ravnatelja, sve dok traje takva objektivna spriječenost;
- e) vrši i druge poslove sukladno s relevantnim propisima i pravilima škole.

(5) Ukoliko Osnivač ne prihvati izvješće o radu školskog odbora iz stavka (2) ovog članka i ako školski odbor ne postupi po nalogu odnosno mjeri suda, Ministarstva ili inspektora za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, odnosno nedostataka ili ako školski odbor postupi suprotno aktima suda, Ministarstva ili mjerodavne inspekcije, Ministarstvo pokreće proceduru razrješenja školskog odbora, koja se provodi u skladu s člankom 96. ovog zakona.

Članak 95.

(Rad školskog odbora)

- (1) Način rada školskog odbora regulira se Pravilnikom o formiranju i radu školskih odbora osnovne škole.
- (2) Odluke školskog odbora su valjane ako za njih glasa većina od ukupnog broja imenovanih članova školskog odbora.
- (3) Obavljanje dužnosti člana školskog odbora je dragovoljno i besplatno.
- (4) Školski odbor bira se na period od 4 godine sa mogućnošću jednog reizbora.
- (5) Procedure za imenovanje članova školskog odbora počinju najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata.
- (6) Konstituirajuću sjednicu školskog odbora saziva ravnatelj škole najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema rješenja o imenovanju članova školskog odbora.
- (7) Ministarstvo donosi Pravilnik o formiranju i radu školskih odbora osnovne škole.

Članak 96.

(Razrješenje članova školskog odbora)

- (1) Status člana školskog odbora prestaje istekom mandata.
- (2) Mandat člana školskog odbora iz reda roditelja, člana iz reda radnika škole i predstavnika lokalne zajednice škole prestaje najkasnije u roku od 60 dana od dana prestanka statusa redovnog učenika čiji je on roditelj, odnosno prestanka statusa radnika u datoj školi, odnosno isteka mandata predstavnika lokalne zajednice, kao i donošenja odluke Nastavničkog vijeća i Vijeća roditelja o razrješenju članova školskog odbora.
- (3) Odmah nakon nastupanja okolnosti iz stavova (1) i (2) ovog članka, osnovna škola je obvezna provesti proceduru popune te pozicije i o tome obavijestiti Ministarstvo, a ako je istekao mandat predstavniku osnivača ili predstavniku lokalne zajednice, Vlada Kantona popunjava tu poziciju.
- (4) Vlada Kantona će razriješiti članove školskog odbora, odnosno školski odbor i prije isteka mandata u slučajevima:

- a) kada se utvrdi da član ne ispunjava obveze utvrđene zakonom, aktom o osnivanju škole i pravilima osnovne škole i pravilnikom kojim se regulira rad školskog odbora;
 - b) kada se utvrdi da školski odbor ne obavlja poslove iz svog djelokruga u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju škole, pravilima osnovne škole, pravilnikom kojim se regulira rad školskog odbora, odnosno ako ne postupi po naloženim instrukcijama Ministarstva, kao i u drugim slučajevima predviđenim pravilima osnovne škole.
- (5) Odluku o razrješenju školskog odbora, na obrazloženi prijedlog Ministarstva, donosi Vlada Kantona, te u skladu sa zakonom imenuje, na kraći period, školski odbor, najkasnije u roku od 30 dana od dana dostave prijedloga.
- (6) U slučaju razrješenja člana školskog odbora, odnosno razrješenja školskog odbora iz stavka (1) i stavka (4) ovog članka, mandat novom članu, odnosno školskom odboru traje do isteka mandata razrješenog člana, odnosno razrješenog školskog odbora.
- (7) Članovi školskog odbora koji su razrješeni u slučajevima utvrđenim u stavku (4) ovog članka, ne mogu biti ponovo imenovani u školske odbore osnovnih i srednjih škola Kantona.
- (8) Evidenciju ovih osoba vodi Ministarstvo.

POGLAVLJE II. RAVNATELJ OSNOVNE ŠKOLE

Članak 97.

(Opći uvjeti za obavljanje poslova ravnatelja škole)

- (1) Osnovnom školom rukovodi ravnatelj škole.
- (2) Za ravnatelja osnovne škole može biti imenovana osoba koja, osim općih, ispunjava i sljedeće uvjete:
 - a) da u pogledu stručne spreme ispunjava uvjete za nastavnika u osnovnoj školi, odnosno stručnog suradnika u osnovnoj školi;
 - b) da ima najmanje 5 godina radnog staža na poslovima u nastavi, odnosno odgojno-obrazovnom procesu, a naročito se ističe svojim radom, sposobnostima organizacije odgojno-obrazovnog rada škole i u pedagoškoj teoriji i praksi o čemu posjeduje mjerljive pokazatelje, odnosno relevantnu dokumentaciju;

- c) da ima najmanje VI stupanj stručne spreme, odnosno završen studij po Bolonjskom sustavu (najmanje 180 ECTS bodova);
 - d) kao i druge posebne uvjete propisane pravilnikom iz stavka (3) ovog članka.
- (3) Ravnatelja osnovne škole kao javne ustanove, čiji je osnivač Skupština Kantona, imenuje školski odbor, na temelju raspisanog javnog natječaja (najmanje tri mjeseca prije isteka tekućeg mandata i uz obavijest Ministarstvu), uz prethodnu suglasnost Vlade Kantona izabranom kandidatu, na način i u proceduri propisanoj Pravilnikom o izboru i imenovanju ravnatelja osnovne škole.
- (4) U slučaju da predloženi kandidat ne dobije suglasnost Vlade Kantona, školski odbor će imenovati vršitelja dužnosti ravnatelja na period od najduže 6 mjeseci, uz obvezu da se raspiše novi natječaj.

Članak 98.

(Posebni uvjeti za obavljanje poslova ravnatelja škole)

- (1) Prilikom prijave na natječaj za izbor i imenovanje ravnatelja škole, odnosno prilikom imenovanja pomoćnika ravnatelja, kandidati su dužni dostaviti:
 - a) ovjerenu i potpisanu izjavu da nisu članovi tijela ili organa niti jedne političke stranke, te da za sve vrijeme obnašanja povjerenih javnih dužnosti neće politički djelovati u smislu postupanja po datim političkim uputstvima ili preporukama, smjernicama i komentarima političkih stranaka, javnog angažiranja u radu stranačkih tijela ili organa, učešća u organiziranju javnih političkih istupa uključujući i javna istupanja na političkim skupovima stranaka ili njihovih organa i tijela, kao i svim drugim oblicima javnog podržavanja iznesenih stavova političkih stranaka, a na temelju kojih bi se u javnosti ili školi, mogla dovesti u pitanje njihova opredjeljena politička nepristranost;
 - b) ovjerenu i potpisanu izjavu da nisu u bilo kakvom srodstvu sa članovima školskog odbora.
- (2) Sve prijave, odnosno informacije o političkom djelovanju potpisnika Izjave iz prethodnog stavka, dostavljaju se Povjerenstvu koje imenuje Vlada Zeničko-dobojskog kantona, a koja se sastoji od pet članova, od kojih je jedan predsjednik i to: dva člana imenovana na prijedlog skupštinskog Povjerenstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport, jednog člana imenovanog na prijedlog Samostalnog sindikata osnovnog obrazovanja i odgoja u Federaciji Bosne i

Hercegovine, jednog člana imenovanog na prijedlog Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, znanosti i kulture BiH, te jednog člana iz Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport, imenovanog na prijedlog Ministra pomenutog Ministarstva, koja će razmotriti sve navode iz dostavljene prijave i svoje mišljenje o istoj dostaviti kantonalnoj inspekciji za obrazovanje i znanost, na daljnje postupanje.

(3) Vlada Kantona daje suglasnost za kandidata kojeg predloži školski odbor, a koji ispunjava uvjete natječaja i kriterije iz pravilnika koji donosi Ministarstvo.

(4) U proceduri koja prethodi postupku izbora i imenovanja ravnatelja škole, članovi školskog odbora iz reda roditelja i radnika škole obvezni su podržati obrazložen prijedlog Vijeća roditelja, odnosno radnika koji se dobija neposrednim i tajnim izjašnjavanjem svih zainteresiranih članova Vijeća roditelja na sjednici Vijeća roditelja, odnosno radnika na sjednici Nastavničkog vijeća u proširenom sastavu.

(5) Ravnatelja osnovne škole čiji osnivač nije Skupština Kantona imenuje školski odbor na osnovu javnog natječaja i uz suglasnost osnivača.

(6) Ravnatelj osnovne škole se imenuje na period od četiri godine sa mogućnošću još jednog uzastopnog mandata u toj osnovnoj školi.

(7) Postupak izbora i imenovanja ravnatelja škole školski odbor sprovodi uz poštivanje načela zakonitosti, otvorenosti i transparentnosti, kvalitete, zastupljenosti pri zapošljavanju i neovisne provjere, u skladu sa važećim zakonima.

(8) Nadzor nad provođenjem procedure izbora i imenovanja ravnatelja škole provodi Ministarstvo.

(9) Na prava i obveze radnika koji su imenovani za ravnatelja škole primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona i kolektivnog ugovora za djelatnost osnovnog obrazovanja, kojima se uređuju prava i obveze iz radnog odnosa, a koje nisu utvrđene ovim zakonom.

(10) Za ravnatelja osnovne škole i vršitelja dužnosti ravnatelja osnovne škole ne može se konačno imenovati:

a) osoba za koju se u zakonom propisanom postupku, a na osnovu relevantne medicinske dokumentacije utvrdi da boluje od duševne bolesti, da je ovisnik o alkoholu i drugim opijatima, a što će se preciznije urediti Pravilima škole;

b) osoba protiv koje je potvrđena optužnica ili izrečena pravomoćna presuda ili mjera za jedno ili više kaznenih djela za koja se odredbama važećeg Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i Bosne i Hercegovine može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više;

c) osoba protiv koje je pokrenut kazneni postupak;

d) osoba koja nije dobila suglasnost Vlade Kantona.

(11) Pitanja imenovanja i razrješenja ravnatelja škola preciznije se uređuju Pravilima škole i Pravilnikom kojeg donosi Ministarstvo.

Članak 99.

(Prava i obveze ravnatelja škole)

(1) Ravnatelj škole je odgovoran za zakonitost rada i stručni rad škole.

(2) Ravnatelj škole, osim poslova i zadataka utvrđenih ovim zakonom, obavlja i sljedeće poslove:

a) priprema nacrt godišnjeg programa rada škole nakon čijeg donošenja je odgovoran za njegovo provođenje;

b) planira rad, saziva i vodi sjednice odjeljenskih i nastavničkih vijeća;

c) predlaže okvirni finansijski plan škole i odgovoran je za praćenje realizacije usvojenog finansijskog plana škole;

d) odlučuje o raspoređivanju nastavnika, stručnih suradnika i ostalih radnika osnovne škole na određene poslove i zadatke u skladu sa njihovom stručnom spremom/zvanjem i rezultatima rada;

e) sukladno odredbama ovog zakona vrši izbor i postavljenje ostalih radnika i s njima zaključuje ugovor o radu;

f) brine se o zbrinjavanju tehnološkog viška radnika sukladno odredbama ovog zakona kao i posebnog propisa za zbrinjavanje mogućeg tehnološkog viška;

g) osigurava uvjete za stručno usavršavanje nastavnika, stručnih suradnika i suradnika, te stručno osposobljavanje ostalih radnika u školi;

h) brine se o sigurnosti i zdravlju, te o pravima, obvezama i interesima učenika i radnika škole;

i) surađuje s učenicima i roditeljima, odnosno starateljima učenika;

- j) predlaže školskom odboru pravila škole i druge opće akte;
- k) evaluiira rad nastavnika, stručnih suradnika i suradnika u školi;
- l) posjećuje redovnu nastavu i ostale oblike neposrednog odgojno-obrazovnog rada u školi;
- m) poduzima mjere propisane zakonom zbog neizvršavanja poslova ili zbog neispunjavanja drugih obveza iz radnog odnosa;
- n) surađuje s osnivačem škole, Ministarstvom i Pedagoškim zavodom, te drugim ustanovama i drugim organima od značaja za realiziranje planiranog odgojno- obrazovnog procesa, odnosno rad osnovne škole kojom rukovodi;
- o) za svaku školsku godinu utvrđuje raspored nastavnika i drugih radnika škole na određene poslove, u skladu s općim aktom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u školi;
- p) utvrđuje raspored radnog vremena svih radnika škole sukladno Zakonu o radu i kolektivnim ugovorima;
- r) predlaže raspored sati Nastavničkom vijeću;
- s) rješava u prvom stupnju po žalbama i prigovorima na rad nastavnika, stručnih suradnika i drugih radnika u školi;
- t) rješava u prvom stupnju po žalbama i prigovorima roditelja, odnosno staratelja učenika;
- u) odgovoran je za izvršenje nalogova, upozorenja i instrukcija Ministarstva, Inspekcije za oblast obrazovanja u slučaju neprimjerenog ponašanja nastavnika i stručnih suradnika i drugih radnika i njihovog negativnog utjecaja na učenike i ostale radnike škole;
- v) provodi odluke školskog odbora i Nastavničkog vijeća;
- z) podnosi Školskom odboru izvješće o rezultatima rada;
- aa) vrši i druge poslove utvrđene zakonom, podzakonskim aktima i pravilima škole.

Članak 100.

(Prava ravnatelja škole iz radnog odnosa)

- (1) Radnik škole, odnosno druga osoba koja je konačno imenovana na funkciju ravnatelja škole, a koji ima

važeći zaključeni ugovor o radu na neodređeno vrijeme, svoj radno-pravni status na dužnosti ravnatelja škole, ostvaruje na osnovu posebnog rješenja o postavljenju na mandat od četiri godine, a koje na osnovu prethodne odluke školskog odbora o konačnom imenovanju, donosi predsjednik školskog odbora.

- (2) Ako radnik škole, odnosno druga osoba koja je imenovana na funkciju ravnatelja iz stavka (1) ovog članka ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme u školi na području Zeničko-dobojskog kantona, na njegov će zahtjev ugovor o radu mirovati do prestanka mandata.
- (3) Zahtjev iz stavka (2) ovog članka radnik škole, u pisanoj formi, podnosi školskom odboru u roku od 30 dana od donošenja rješenja iz stavka (1) ovog članka.
- (4) Radnik škole, odnosno druga osoba koja je imenovana na funkciju ravnatelja škole iz stavka (1) ovog članka, ima se pravo vratiti na rad u školu u kojoj je prethodno radio, ako se na te poslove vrati u roku od 30 dana od dana prestanka obavljanja poslova ravnatelja o čemu podnosi pisani zahtjev školskom odboru ili mu u protivnom, prestaje radni odnos.
- (5) Ako je za sticanje određenih prava važno prethodno trajanje radnog odnosa s istim poslodavcem, radniku škole, odnosno drugoj osobi koja je imenovana na funkciju ravnatelja škole iz stavka (1) ovog članka, nakon povratka na rad, period mirovanja ugovora o radu ubraja se u neprekidno trajanje radnog odnosa.
- (6) Radnika škole iz stavka (1) ovog članka, do povratka na poslove za koje mu miruju prava i obveze iz radnog odnosa u školi u kojoj ima zaključen ugovor o radu, zamjenjuje osoba u radnom odnosu koji se zasniva isključivo na određeno vrijeme, bez mogućnosti promjene u radni odnos na neodređeno vrijeme po ovom osnovu.
- (7) Na prava i obveze radnika škole, odnosno druge osobe koja je imenovana na funkciju ravnatelja škole iz stavka (1) ovog članka, primjenjuju se odredbe zakona i važećih kolektivnih ugovora, kojima se uređuju prava i obveze iz radnog odnosa, a koje nisu utvrđene ovim zakonom.
- (8) Postupak praćenja rada ravnatelja i pomoćnika ravnatelja u osnovnoj školi, vrjednovanja rada, te napredovanja i vođenje dokumentacije o njihovom radu, uređuje se propisom koje donosi Ministarstvo.

Članak 101.
(Prestanak dužnosti ravnatelja škole)

(1) Dužnost ravnatelja škole prestaje:

- a) istekom mandata;
- b) na osobni zahtjev;
- c) razrješenjem;
- d) ako je, zbog provođenja odluke ili akta koje je donio, došlo do povrede prava radnika ili imovine osnovne škole, ako je njegovim odnosom nanесena šteta učenicima škole, odnosno njihovim roditeljima ili društvenoj zajednici;
- e) sticanjem uvjeta za prestanak radnog odnosa zbog odlaska u mirovinu i
- f) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom, provedbenim aktima i pravilima škole.

(2) Konačnu odluku o prestanku dužnosti ravnatelja škole donosi školski odbor u okviru svojih mjerodavnosti, a u izuzetnim slučajevima nepostupanja po datim nalogima i smjernicama Ministarstva, i na obrazloženi prijedlog Ministra.

Članak 102.
(Razrješenje ravnatelja škole)

(1) Školski odbor je obavezan razriješiti ravnatelja prije isteka mandata ako:

- a) se utvrdi da ne izvršava obveze iz ovog zakona;
- b) se utvrdi u zakonom propisanom postupku, a na osnovu relevantne medicinske dokumentacije da boluje od zarazne ili duševne bolesti, da je ovisnik o alkoholu i drugim opijatima, a što će se preciznije urediti Pravilima škole;
- c) bude osuđen na izdržavanje kazne zatvora u trajanju dužem od tri mjeseca sa danom stupanja na izdržavanje kazne;
- d) ako mu je izrečena mjera sigurnosti, odgojna ili zaštitna mjera u trajanju dužem od tri mjeseca – početkom primjene te mjere;
- e) se utvrdi da je škola odnosno ravnatelj odgovoran za prekršaj iz ovog zakona;
- f) se utvrdi da škola ne ostvaruje utvrđeni Nastavni plan i okvirni program ili ga ostvaruje s utvrđenim, odnosno neotklonjenim nedostacima i nepravilnostima;

- g) ravnatelj ne postupi po nalogu odnosno mjeri suda, Ministarstva ili inspektora za oblast obrazovanja za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti odnosno nedostataka ili ako ravnatelj postupi suprotno aktima suda, Ministarstva, Pedagoškog zavoda ili mjerodavne inspekcije za oblast obrazovanja;
- h) školski odbor ili Ministarstvo utvrdi da nesavjesno i nestručno obavlja poslove ravnatelja;
- i) postupajući suprotno zakonu i podzakonskim aktima, onemogućuje rad stručnih organa škole i rad školskog odbora;
- j) dostavi Ministarstvu netočne podatke o broju odjeljenja, učenika, sati i radnika;
- k) fizički kažnjava, omalovažava i vrijeđa osobnost učenika, radnika i roditelja, ili neprimjerenim ponašanjem narušava ugled škole, ugled prosvjetnog radnika i društva u cjelini, a što se preciznije uređuje Pravilnikom o kućnom redu s etičkim kodeksom koji donosi Ministarstvo;
- l) se u toku mandata utvrdi da ne ispunjava uvjete ili se utvrdi da je predao dokumente ili izjave tokom postupka prijave na javni natječaj, za koje se kasnije utvrdi da nisu vjerodostojni;
- m) i u drugim slučajevima sukladno zakonu.

(2) U slučaju kršenja zakona, profesionalne nekompetentnosti ili nemarnosti, školski odbor je obavezan po hitnom postupku suspendirati ravnatelja, do konačnog rješenja sukladno zakonu.

(3) Suspendirani ravnatelj ostvaruje prava sukladno zakonu i važećim kolektivnim ugovorima.

(4) U slučaju kada je protiv ravnatelja potvrđena optužnica za kaznena djela za koja se odredbama važećeg kaznenog zakona može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više, škola je obavezna obavijestiti osnivača radi donošenja odluke o suspenziji do okončanja kaznenog postupka.

(5) Dok traje postupak razrješenja ravnatelja iz stavka (1) ovog članka, školski odbor je dužan suspendirati ravnatelja škole do okončanja postupka sukladno zakonu.

(6) Za vrijeme suspenzije ravnatelja škole školski odbor će ovlastiti nastavnika ili stručnog suradnika škole koji ispunjava uvjete iz članka 97., stavak (2) ovog zakona da obavlja poslove iz mjerodavnosti ravnatelja, koji ne trpe odlaganje.

(7) Ravnatelj koji je razriješen prije isteka mandata iz razloga navedenih u stavku (1) i stavku (2) ovog članka, ne može biti ponovo imenovan za ravnatelja škole ili vršitelja dužnosti ravnatelja škole.

(8) Ministarstvo može predložiti školskom odboru osnovne škole da ravnatelja osnovne škole razriješi i prije isteka vremena na koje je imenovan ako školski odbor ne prihvati izvješće ravnatelja iz članka 99, stavak 2, točka aa), ovog zakona i utvrdi da je odgovoran za neuspjeh u odgojno-obrazovnom radu osnovne škole.

(9) Način i procedure razrješenja ravnatelja škole bliže se uređuje Pravilnikom koji donosi Ministarstvo.

Članak 103.

(Vršitelj dužnosti ravnatelja škole)

(1) Vršitelj dužnosti ravnatelja škole imenuje se u slučajevima propisanim zakonom.

(2) Ukoliko ravnatelj škole nije imenovan, odnosno ukoliko je razriješen prije isteka mandata, školski odbor će po hitnom postupku iz reda nastavnika ili stručnih suradnika škole imenovati vršitelja dužnosti ravnatelja škole na period koji ne može biti duži od šest mjeseci od dana imenovanja, i u roku od 30 dana raspisati javni natječaj za izbor i imenovanje ravnatelja škole, o čemu obavještava Ministarstvo.

(3) U slučaju privremene spriječenosti ravnatelja da obavlja poslove, a nije uspio ovlastiti osobu koja će obavljati poslove ravnatelja škole koja ne trpi odlaganje, školski odbor će ovlastiti osobu iz reda nastavnika i stručnih suradnika koji će obavljati poslove ravnatelja škole.

(4) Vršitelj dužnosti se imenuje na period najduže od 6 mjeseci, uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva.

(5) Osnivač osnovne škole u privatnoj svojini imenuje ravnatelja škole bez suglasnosti Vlade Kantona, a sukladno pravilima škole i uvjetima iz članka 97. i 98. ovog zakona.

(6) Ako osoba imenovana za vršitelja dužnosti ravnatelja škole ima zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme, na njezin će podneseni zahtjev u pisanoj formi, mirovati prava iz radnog odnosa u školi prije imenovanja, u periodu u kojem će obavljati poslove ravnatelja škole.

(7) Vršitelj dužnosti ravnatelja škole ima sva prava i obveze kao i ravnatelj škole, pri čemu se mandat

vršitelja dužnosti ne smatra prekidom mandata u odnosu na dva prethodna uzastopna mandata ravnatelja te škole.

Članak 104.

(Pomoćnik ravnatelja škole)

(1) Osnovna škola, sukladno sa Pedagoškim standardima, može na poslovima rukovođenja, općim aktom, utvrditi i poslove pomoćnika ravnatelja škole.

(2) Izbor pomoćnika ravnatelja škole vrši školski odbor, na prijedlog ravnatelja škole, iz reda nastavnika i stručnih suradnika te škole i uz suglasnost Ministarstva, koja se pribavlja svake školske godine, za narednu školsku godinu.

(3) Za pomoćnika ravnatelja škole može se imenovati osoba koja ispunjava iste uvjete kao i ravnatelj škole.

(4) Postupak izbora pomoćnika ravnatelja škole, njegova ovlaštenja i dužnosti utvrđuju se pravilima škole.

Članak 105.

(Stručni organi)

(1) U školi postoje sljedeći stručni organi:

a) Nastavničko vijeće, koje sačinjavaju svi nastavnici i stručni suradnici;

b) Odjeljenjsko vijeće, koje čine nastavnici koji izvode nastavu u tom odjeljenju i

c) Stručni aktiv nastavnika određenih nastavnih oblasti.

(2) Način rada stručnih organa regulira se Poslovníkom o radu stručnih organa.

Članak 106.

(Nastavničko vijeće)

(1) Radom Nastavničkog vijeća rukovodi ravnatelj osnovne škole.

(2) Nastavničko vijeće obavlja sljedeće poslove:

a) donosi odluke o organiziranju odgojno-obrazovnog rada;

b) utvrđuje prijedlog godišnjeg programa rada škole;

c) prati ostvarivanje Nastavnog plana i okvirnog programa i poduzima mjere za njegovo izvršavanje i o tome podnosi izvješće školskom odboru;

- d) razmatra realiziranje Nastavnog plana i okvirnog programa s posebnim osvrtom na postignuća učenika kao i na kontinuitet ocjenjivanja učenika;
- e) utvrđuje prijedlog programa stručnog usavršavanja nastavnika, stručnih suradnika i suradnika, program rada stručnih organa i Povjerenstva i razmatra realiziranje istih;
- f) vrši izbor oblika nastave i suglasno tome vrši raspored učenika i podjelu predmeta na nastavnike, odnosno vrši raspored rada u radnom tjednu;
- g) vrši izbor razrednika;
- h) analizira uspjeh učenika i rad odjeljenskih vijeća;
- i) određuje rukovoditelje odjeljenskih vijeća i stručnih aktiva;
- j) analizira rad nastavnika, stručnih suradnika i suradnika i predlaže mjere za unapređivanje odgojno-obrazovnog rada;
- k) imenuje Povjerenstva za polaganje ispita;
- l) razmatra izvješće o polaganju ispita;
- m) razmatra izvješće o izvršenom pedagoško-stručnom nadzoru;
- n) odobrava učeniku škole završavanje dva razreda u toku jedne školske godine;
- o) stara se o profesionalnom usmjeravanju učenika;
- p) stara se o zajednici učenika škole;
- r) razmatra odgojno-disciplinske mjere i donosi odgovarajuće odluke;
- s) preporučuje nabavku stručnih časopisa i druge stručne literature;
- t) imenuje Povjerenstvo za upis učenika u prvi razred osnovne škole;
- u) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i aktima škole.

Članak 107. **(Odjeljensko vijeće)**

- (1) Odjeljenskim vijećem rukovodi ravnatelj, pomoćnik ravnatelja, pedagog ili razrednik po ovlaštenju ravnatelja.
- (2) Odjeljensko vijeće obavlja sljedeće poslove:
 - a) analizira uspjeh učenika i rad nastavnika u odjeljenju;

- b) prati razvoj učenika i na osnovu toga predlaže izbor programa primjerenih sposobnostima učenika;
- c) odlučuje o programima za učenike s posebnim obrazovnim potrebama i o oblicima rada koji će se primjenjivati u odjeljenjima u cjelini, za pojedine grupe učenika ili učenika pojedinačno;
- d) usklađuje rad nastavnika u odgojno-obrazovnom procesu;
- e) utvrđuje zaključne ocjene učenika iz učenja i vladanja od VI do IX razreda;
- f) izriče i drugim organima predlaže odgojno-disciplinske mjere prema učenicima;
- g) analizira rad nastavnika, stručnih suradnika i suradnika i predlaže mjere za unapređivanje odgojno-obrazovnog rada u odjeljenju;
- h) obavlja i druge poslove utvrđene Pravilima škole.

Članak 108. **(Stručni aktiv)**

- (1) U školi se obrazuju Stručni aktivci, čiji su članovi nastavnici određenih nastavnih oblasti.
- (2) Stručnim aktivom rukovodi predsjednik stručnog aktiva.
- (3) Stručni aktiv obavlja sljedeće poslove:
 - a) prati realiziranje nastavnog plana i programa i predlaže mjere za njegovo unapređenje;
 - b) usaglašava kriterije ocjenjivanja;
 - c) predlaže izmjene Nastavnog plana i okvirnog programa sukladno s tehnološkim razvojem i dostignućima u toj oblasti;
 - d) daje prijedlog ravnatelju u svezi s podjelom predmeta na nastavnike;
 - e) učestvuje u izradi i izboru programa stručnog usavršavanja nastavnika;
 - f) obavlja i druge poslove utvrđene Pravilima škole.
- (4) Način rada stručnih organa regulira se poslovníkom o radu stručnih organa škole.
- (5) Bliže odredbe o radu stručnih organa i rada razrednika u osnovnoj školi sastavni su dio Pravila škole.

Članak 109.
(Aktiv ravnatelj osnovnih škola)

- (1) S ciljem uspostavljanja uzajamne suradnje, razmjene iskustava u pogledu dogovora o nastavnim metodama, primjerima dobre prakse i ostalim aktivnostima vezanim za unapređenje nastavnog procesa može se formirati aktiv ravnatelj.
- (2) Aktiv ravnatelj može se formirati za jednu ili više općina, a čine ga ravnatelji osnovnih škola sa područja jedne ili više općina/grada.
- (3) Aktom o formiranju aktiva ravnatelja utvrđuje se sastav, djelokrug rada i ostali poslovi aktiva ravnatelja.
- (4) Aktiv ravnatelja donosi poslovnik o radu uz suglasnost Ministarstva.
- (5) Aktiv ravnatelj iz stavka (2), ovog članka mogu formirati Aktiv ravnatelj osnovnih škola Zeničko-dobojskog kantona, koji nema svojstvo pravne osobe.

DIO ŠESTI - POTREBE I INTERESI KANTONA U OSNOVNOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

Članak 110.
(Potrebe i interesi Kantona u osnovnom odgoju i obrazovanju)

Potrebe i interesi Kantona u osnovnom odgoju i obrazovanju, u smislu ovog zakona, su:

- a) osnovno obrazovanje i odgoj školskih obveznika u redovnim osnovnim školama;
- b) osnovno obrazovanje i odgoj učenika u paralelnim osnovnim školama;
- c) osnovno obrazovanje odraslih;
- d) osnovno obrazovanje i odgoj učenika sa posebnim obrazovnim potrebama;
- e) dodatno obrazovanje nadarenih učenika u redovnim osnovnim školama, paralelnim osnovnim školama, odnosno odjeljenjima tog obrazovanja u redovnim školama;
- f) stručno usavršavanje nastavnika;
- g) definiranje udžbeničke politike.

Članak 111.
(Sticanje sredstava za zadovoljavanje potreba i interesa Kantona)

Sredstva za zadovoljavanje potreba i interesa Kantona iz članka 110. ovog zakona stižu se na način utvrđen Zakonom o ustanovama.

Članak 112.
(Sticanje prihoda u osnovnoj školi)

- (1) Osnovna škola može sticati prihod i:
 - a) donacijom pravnih, fizičkih osoba i od domaćih i stranih vladinih i nevladinih organizacija;
 - b) iz legata, poklona i zavještanja;
 - c) prodajom proizvoda i usluga koje škola može da ima;
 - d) prodajom intelektualnih usluga;
 - e) prodajom materijalnih dobara, uz suglasnost osnivača, odnosno Vlade Kantona kada je osnivač osnovne škole Kantona;
 - f) iznajmljivanjem prostora i opreme.
- (2) Paralelna osnovna škola može sticati prihod, pored navedenog u stavku (1) ovog članka, i participacijom novčanih sredstava za amortizaciju glazbenih sredstava i opreme.
- (3) Vlastiti prihod škole usmjerit će se za pokrivanje materijalnih troškova škole, uz prethodnu suglasnost Osnivača.

Članak 113.
(Financijska i druga pomoć osnovnim školama)

- (1) Osnovna škola može primati finansijsku i drugu pomoć za unapređenje rada, poboljšanje uvjeta školovanja i sve druge potrebe škole.
- (2) Ova pomoć ne smije ni na koji način biti uvjetovana.

DIO SEDMI- KAZNE NE ODREDBE

Članak 114.
(Novčane kazne za školu i odgovorna osoba u školi)

- (1) Novčanom kaznom od 1.000 do 4.000 KM kaznit će se za prekršaj osnovna škola na račun materijalnih troškova, ako:

- a) otpočne sa radom prije nego što je upisana u Registar osnovnih škola koji vodi Ministarstvo (članak 15. stavak 2.);
 - b) izda svjedodžbu ili drugu javnu ispravu o završenom obrazovanju prije nego što je upisana u Registar osnovnih škola (članak 15. stavak 3.);
 - c) izvodi nastavu po Nastavnom planu i okvirnom programu koji nije donio mjerodavni organ i/ili za isti nemaju pribavljenu suglasnost mjerodavnog organa (članak 24. stavak 3. i 4.);
 - d) bez odluke organa uprave mjerodavnog za obrazovanje prekine nastavu (članak 33. stavak 1.);
 - e) se u školi upotrebljavaju udžbenici i nastavna sredstva koja nije odobrio mjerodavni organ (članak 40. stavak 1.);
 - f) ne upiše djecu sa svog školskog područja u predviđenom roku (članak 42. stavak 1.);
 - g) izvješće o upisu ne dostavi mjerodavnim organima u propisanom roku (članak 45.);
 - h) ne uputi učenika na Povjerenstvo, najkasnije do kraja školske godine, u tekućoj godini, kada kod njega nastupe promjene koje zahtijevaju prijelaz iz škole za djecu sa teškoćama u razvoju u redovnu ili iz redovne u osnovnu školu za djecu sa teškoćama u razvoju (članak 46. stavak 1.);
 - i) ne upiše učenika koji je doselio na područje škole, uz odobrenje prelaska koje popunjava škola iz koje je došao (članak 48. stavak 1.);
 - j) obavi ispite suprotno propisima (članak 49. i 53.).
- (2) Za prekršaje iz prethodnog stavka ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u osnovnoj školi novčanom kaznom od 400 do 1.000 KM.

Članak 115.

(Novčane kazne za školu i odgovornu osobu u školi)

- (1) Novčanom kaznom od 500 do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj osnovna škola ako:
- a) učenici imaju više sati nego što je predviđeno Nastavnim planom i okvirnim programom u toku jednog nastavnog tjedna, odnosno u toku jednog dana (članak 31. stavak 5.);
 - b) ne produži nastavu kada nije realiziran godišnji fond nastavnih sati i realizirani programski sadržaji (članak 34. stavak 2.);

- c) ne donese Godišnji program rada za tekuću školsku godinu u predviđenom roku (članak 35. stavak 3.);
 - d) ne vrši redovno ocjenjivanje učenika na način utvrđen ovim zakonom (članak 50. stavak 1.);
 - e) ne vodi propisanu dokumentaciju i evidenciju (članak 63. stavak 1.);
 - f) ne organizira liječnički pregled radnika prije početka školske godine (članak 74. stavak 1.);
 - g) učini javno dostupnim osobne podatke, a naročito podatke o zdravstvenom stanju radnika (članak 74. stavak 2);
 - h) neosnovano uputi radnika na provjeru radne sposobnosti (članak 75. stavak 1.);
 - i) ne izvrši vrednovanje rada nastavnika i stručnih suradnika u predviđenom roku (članak 86. stavak 1.).
- (2) Za prekršaje iz prethodnog stavka kaznit će se odgovorna osoba u osnovnoj školi novčanom kaznom od 500 do 1.000 KM.
- (3) Za prekršaj iz stavka (1) točka d) ovog članka, kaznit će se i nastavnik, novčanom kaznom od 100 do 300 KM.

Članak 116.

(Novčane kazne za roditelje)

- (1) Novčanom kaznom od 100 do 500 KM kaznit će se za prekršaj roditelj, ako ne upiše dijete u osnovnu školu, odnosno ako dijete ne pohađa nastavu (članak 42. stavak 5.).
- (2) Ukoliko ni poslije izvršene kazne roditelj ne upiše dijete u osnovnu školu, odnosno ako dijete ne pohađa nastavu, kazne se ponavljaju, a škola je obvezna obavijestiti mjerodavnu ustanovu odnosno instituciju za socijalnu i dječiju zaštitu, radi poduzimanja aktivnosti iz njihove mjerodavnosti.
- (3) Novčanom kaznom od 100 do 500 KM kaznit će se roditelj učenika koji ne postupi sukladno sa člankom 60. stavak 4.
- (4) Novčanom kaznom od 100 do 500 KM kaznit će se roditelj, ukoliko, na inicijativu škole, ne odvede dijete na opservaciju stručnjaku (članak 64. stavak 9).

DIO OSMI- PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 117.****(Usklađivanje propisa i akata sa odredbama ovog zakona)**

- (1) Osnovne škole su dužne da usklade svoju organizaciju, djelatnost i akta sukladno odredbama ovog zakona, u roku od tri mjeseca od njegovog stupanja na snagu.
- (2) Ministarstvo će donijeti sljedeće propise najkasnije šest mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona, i to:
- a) Pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju učenika sa posebnim obrazovnim potrebama (članak 5. stavak 9.);
 - b) Pedagoški standardi za osnovnu školu (članak 12. stavak 1.);
 - c) Normativi školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i učila za osnovnu školu (članak 12. stavak 1.);
 - d) Pravilnik o postupku utvrđivanja uvjeta, sadržaju i načinu vođenja Registra osnovnih škola (članak 17. stavak 2.);
 - e) Pravilnik o organizaciji rada škole u bolnici (članak 19. stavak 5.);
 - f) Nastavni plan i okvirni program (članak 24. stavak 1.);
 - g) Pravilnik o organizaciji rada školske kuhinje (članak 29. stavak 4.);
 - h) Pravilnik o organizaciji izvođenja izvanškolskih aktivnosti (članak 37. stavak 2.);
 - i) Pravilnik o osnivanju i radu eksperimentalnih osnovnih škola i uvjetima obavljanja pedagoško-metodičke prakse u vježbaonici (članak 38. stavak 3. i članak 39. stavak 3.);
 - j) Pravilnikom o kućnom redu s etičkim kodeksom (članak 41. stavak 4.);
 - k) Pravilnik o postupku upisa djece u osnovnu školu (članak 43. stavak 4.);
 - l) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja dokumentacije i evidencije u osnovnoj školi (članak 47. stavak 3., članak 57. stavak 3. i članak 63. stavak 6);
 - m) Pravilnik o nostrifikaciji i ekvivalentnom prevođenju (članak 48. stavak 7.);
 - n) Pravilnik o organizaciji, načinu polaganja i poništavanja ispita u osnovnoj školi (članak 49. stavak 4. i članak 53. stavak 10.);
 - o) Pravilnik o praćenju napredovanja, vrednovanju i ocjenjivanju učenika u osnovnoj školi (članak 50. stavak 7.);
 - p) Pravilnik o izboru učenika generacije (članak 52. stavak 9.);
 - r) Pravilnik o izricanju odgojno-disciplinskih mjera i ocjenjivanju vladanja učenika u osnovnoj školi (članak 60. stavak 7.);
 - s) Okvirni program zbrinjavanja mogućeg tehnološkog viška radnika u osnovnim školama na području Zeničko-dobojskog kantona (članak 72. stavak 8.);
 - t) Kriteriji o načinu bodovanja kandidata prilikom zasnivanja radnog odnosa nastavnika, stručnih suradnika i ostalih radnika u osnovnim školama na području Zeničko-dobojskog kantona (članak 72. stavak 10.);
 - u) Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti (članak 77. stavak 3);
 - v) Pravilnik o polaganju stručnog ispita i kontinuiranom stručnom usavršavanju nastavnika, stručnih suradnika i suradnika u osnovnoj školi (članak 84. stavak 2.);
 - z) Pravilnik o praćenju, vrednovanju, napredovanju i sticanju stručnih zvanja nastavnika, stručnih suradnika i suradnika u osnovnoj školi (članak 86. stavak 3.);
 - aa) Pravilnik o pedagoško-stručnom nadzoru u osnovnoj školi (članak 90. stavak 6.);
 - ab) Pravilnik o formiranju i radu školskog odbora osnovne škole (članak 95. stavak 7.);
 - ac) Pravilnik o izboru i imenovanju ravnatelja osnovne škole (članak 97. stavak 3.);
 - ad) Pravilnik o praćenju rada, vrednovanju, napredovanju, i vođenju dokumentacije ravnatelja i pomoćnika ravnatelja u osnovnoj školi (članak 100. stavak 8.).
- (3) Do donošenja propisa iz stavka (2) ovog članka, primjenjivat će se dosadašnji propisi.

Članak 118.**(Zatečeno stanje)**

- (1) Nastavnici sa završenom učiteljskom školom i stažom od 35 i više godina, a koji su na dan stupanja na snagu ovog zakona zatečeni u nastavi u osnovnoj školi, mogu i dalje obavljati poslove na kojima se nalaze u smislu nesmetanog izvođenja nastavnog procesa.

- (2) Nastavnici glazbene kulture, likovne kulture i tjelesnog i zdravstvenog odgoja koji su završili odgovarajuću srednju školu, položili pedagoško-didaktičko-metodičku grupu predmeta, imaju više od 25 godina staža i imaju položen stručni ispit, mogu izvoditi nastavu svog predmeta.
- (3) Nastavnici iz stavka (1) i (2) ovog članka koji imaju manje radnog staža od 35 odnosno 25 godina radnog staža, mogu nastaviti rad u toj školi u periodu ne dužem od šest godina, od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (4) Tekući mandati ravnatelja škola smatraju se ograničenim sukladno sa člankom 98. stavak (6), ovog zakona.

Članak 119.

(Nadzor nad provođenjem zakona)

Nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih za njegovo provođenje vrši Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona.

Članak 120.

(Prestanak važenja prethodnog zakona)

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o osnovnoj školi („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/04, 20/07, 9/11 i 4/14).

Članak 121.

(Stupanje zakona na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana, od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 01-02-3032/18
Datum: 23.02.2018. godine
Zenica

PREDSJEDATELJ

Jasmin Duvnjak. v.r

V L A D A

31.

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), članka 11. stavak 2. i članka 15. Zakona o koncesijama-Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/03), na prijedlog Ministarstva za gospodarstvo, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 131. sjednici, održanoj dana 01.02.2018. godine, d o n o s i

O D L U K A

o izmjenama Odluke o dodjeli koncesije za istraživanje metalčnih mineralnih resursa olova, cinka i barita na ležištima Veovača i Rupice – Juraševac, Brestić u općini Vareš

Članak 1.

(Izmjena članka 1.)

U Odluci o dodjeli koncesije za istraživanje metalčnih mineralnih resursa olova, cinka i barita na ležištima Veovača i Rupice – Juraševac, Brestić u općini Vareš („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 15/12 i 12/13) u članu 1. riječ „Visoko“, zamjenjuje se riječju „Sarajevo“.

Članak 2.

(Izmjena članka 4.)

U članku 4. stavak 1. točka a) mijenja se i glasi:

“Vrijeme koncesije za istraživanje je do 25.05.2020. godine, a vrijeme koncesije za eksploataciju je 25 godina, računajući od dana potpisivanja Koncesionog ugovora”.

Članak 3.

(Realiziranje Odluke)

Zadužuje se Ministarstvo za gospodarstvo Zeničko-dobojskog kantona da sukladno sa ovom odlukom i odredbama Zakona o koncesijama potpiše Anex koncesionog ugovora sa privrednim društvom “EASTERN MINING” d.o.o. Sarajevo.

Članak 4.**(Stupanje na snagu i objava)**

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-18-1717/18.

PREMIJER

Datum, 01.02.2018. godine

Z e n i c a

Miralem Galijašević, v.r.**32.**

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), a u svezi sa člankom 15., stavak (3) i (4) Zakona o izvršavanju proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/18), na prijedlog Ministarstva financija, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 133. sjednici, održanoj dana 22.02.2018. godine, d o n o s i

O D L U K U**o preraspodjeli rashoda u Proračunu
Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu****Članak 1.****(Predmet)**

Odobrava se preraspodjela rashoda planiranih u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/18) za Ministarstvo za braniteljska pitanja, Ministarstvo za pravosuđe i upravu i Kantonalnu upravu za inspeksijske poslove

Članak 2.**(Način preraspodjele)**

Preraspodjela rashoda vršit će se na sljedeći način:

- Umanjuju se rashodi planirani na razdjelu 24, proračunska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001 Ministarstvo za braniteljska pitanja, 6142000AD213 – Izvanredna novčana pomoć za 31.000,00 KM

UKUPNO**31.000,00 KM**

Uvećavaju se rashodi planirani na razdjelu 16, proračunska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001 - Ministarstvo za pravosuđe i upravu, 613900–Ostale ugovorene usluge za 16.000,00 KM

Uvećavaju se rashodi planirani na razdjelu 26, proračunska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001 - Kantonalna uprava za inspeksijske poslove, 613900–Ostale ugovorene usluge za.....15.000,00 KM

UKUPNO**31.000,00KM****Članak 3.****(Realiziranje Odluke)**

Za realiziranje ove odluke zadužuju se Ministarstvo financija – Odsjek za planiranje i izvršenje proračuna, Ministarstvo za braniteljska pitanja, Ministarstvo za pravosuđe i upravu i Kantonalna uprava za inspeksijske poslove, svako u okviru svoje mjerodavnosti.

Članak 4.**(Stupanje na snagu)**

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-14-3067/18.

PREMIJER

Datum, 22.02.2018. godine

Z e n i c a

Miralem Galijašević, v.r.**33.**

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), članka 7. Zakona o financiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), članka 3. Proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/18) i članka 22. stavak (5) Zakona o izvršavanju proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/18), Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 133. sjednici, održanoj dana 22.02.2018. godine, d o n o s i

O D L U K U**o raspodjeli sredstava za financiranje političkih
stranaka i koaliciju političkih stranaka zastupljenih u
Skupštini Zeničko-dobojskog kantona za mjesec
SIJEČANJ 2018. godine****Članak 1.****(Predmet Odluke)**

Ovom Odlukom odobrava se isplata sredstava u iznosu od **33.333,34 KM** (slovima: tridesettristisučetristotri-desettri/34konvertibilnihmaraka) za političke stranke i

koaliciju političkih stranaka zastupljene u Skupštini Zeničko-dobojskog kantona, za mjesec **januar 2018. godine**.

Članak 2. (Raspored sredstava)

Sredstva iz članka 1. Ove Odluke raspoređuju se na način da se:

- 30% sredstava dijeli jednako svim političkim strankama, odnosno koalicijama političkih stranaka koje su osvojile mandate u Skupštini Zeničko-dobojskog kantona,
- 60% sredstava dijeli prema broju zastupničkih mandata koje svaka politička stranka i koalicija političkih stranaka zastupljena u Skupštini Kantona, ima u trenutku dodjele mandata,
- 10% od ukupnog iznosa raspoređuje se klubovima zastupnika srazmjerno broju zastupničkih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom spolu.

Članak 3. (Trenutak raspodjele)

Kao trenutak raspodjele sredstava iz članka 2. ove Odluke smatra se dan donošenja Odluke Vlade Kantona o raspodjeli istih.

Članak 4. (Proračunska organizacija i ekonomski kod)

Isplata sredstava iz člana 1. ove Odluke će se izvršiti na osnovu Zakona o izvršavanju proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/18), a iz Proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu sa razdjela 10, proračunska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001 – Skupština Kantona, Naziv pozicije “Tekući transfer za financiranje političkih stranaka, koalicija političkih stranaka i neovisnih zastupnika”.

Članak 5. (Realiziranje Odluke)

Za realiziranje ove odluke zadužuju se Ministarstvo financija Zeničko-dobojskog kantona i Stručna služba Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, svako u okviru svoje mjerodavnosti.

Članak 6. (Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-14-3068 /18.

PREMIJER

Datum, 22.02.2018. godine

Z e n i c a

Miralem Galijašević, v.r.

34.

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 7/10), na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Vlada Zeničko-dobojskog kantona na 133. sjednici održanoj dana 22.02.2018. godine, d o n o s i

O D L U K U o izmjeni Odluke o organizaciji i načinu praćenja provedbe Strategije zapošljavanja Zeničko-dobojskog kantona, 2013-2020

Članak 1. (Predmet)

U Odluci o organizaciji i načinu praćenja provedbe Strategije zapošljavanja Zeničko-dobojskog kantona, 2013-2020 broj: 02-34-17061/13 od 07.08.2013. godine (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 11/13) član 4. mijenja se i glasi:

“Članak 4.

(Sastav Nadzornog tijela)

U Nadzorno tijelo za provedbu Strategije imenuju se:

1. Jasenka Jukić, predsjednik, ispred Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice,
2. Dijana Katkić, član ispred Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice,
3. Kemal Bjelić, član ispred Ministarstva za gospodarstvo,
4. Samra Članjak, član ispred Ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo,
5. Željko Bodul, član ispred Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport,

6. Salih Alispahić, član ispred Stručne službe za razvoj i međunarodne projekte,
7. Šemsudin Muhić, član ispred Kantonalne uprave za inspeksijske poslove,
8. Harun Kahvedžić, član ispred JU Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona,
9. Diana Babić, član ispred Gospodarske komore Zeničko-dobojskog kantona,
10. Nino Serdarević, član ispred Univerziteta u Zenici,
11. Marela Zdenac, član ispred REZ-a,
12. Lana Šabani, član ispred Kantonalne udruge poslodavaca,
13. Salih Tandir, član ispred Univerziteta u Zenici.

Članak 2. (Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-34-3072/18.

Datum, 22.02.2018. godine

Z e n i c a

PREMIJER

Miralem Galijašević, v.r.

35.

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), članka 12. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13) i članka 26. stavak (1) točka b) Odluke o utvrđivanju standarda i kriterija Vlade Zeničko-dobojskog kantona za imenovanja/nominiranja na upražnjenu poziciju u reguliranim tijelima Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 4/15, 7/15 i 11/16), nakon provedenog postupka po Javnom oglasu za popunu upražnjene pozicije člana Nadzornog odbora Javnog poduzeća „Šumsko-privrednog društva Zeničko-dobojskog kantona“ d.o.o. Zavidovići, na prijedlog Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 133. sjednici održanoj dana 22.02.2018. godine, d o n o s i

O D L U K U o utvrđivanju konačnog prijedloga kandidata za Nadzorni odbor Javnog poduzeća „Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona“ d.o.o. Zavidovići

Članak 1. (Predmet)

Utvrđuje konačan prijedlog kandidata Salema Hasanspahića za člana Nadzornog odbora Javnog poduzeća „Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona“ d.o.o. Zavidovići.

Članak 2. (Mandat kandidata)

Mandat kandidata, koji se predlaže na upražnjenu poziciju u Nadzorni odbor Javnog poduzeća „Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona“ d.o.o. Zavidovići, trajat će do isteka mandata već imenovanog predsjednika i članova, a najduže do 27.04.2021. godine.

Članak 3. (Provođenje Odluke)

Sukladno sa člankom 1. ove Odluke Vlada Zeničko-dobojskog kantona će prijedlog kandidata za člana Nadzornog odbora, proslijediti Skupštini Javnog poduzeća „Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona“ d.o.o. Zavidovići, na konačno imenovanje.

Članak 4. (Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu da danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-34-2942/18.

Datum, 22.02.2018. godine

Z e n i c a

PREMIJER

Miralem Galijašević, v.r.

36.

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), a u svezi sa člankom 142. Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 26/16), i članka 33. Kolektivnog ugovora za djelatnost osnovnog/srednjeg obrazovanja za teritorij Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/16), na prijedlog

Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 132. sjednici, održanoj dana 12.02.2018. godine, d o n o s i

O D L U K U

o stavljanju izvan snage Odluke o utvrđivanju obračuna rada preko norme i rada u dane tjednog odmora, rada u dane državnih praznika, rada noću, odnosno u dane kada se po zakonu ne radi zaposlenika u osnovnom i srednjem obrazovanju i domova učenika na području Zeničko-dobojskog kantona

Članak 1.

(Predmet odluke)

Stavlja se izvan snage Odluka o utvrđivanju obračuna rada preko norme i rada u dane tjednog odmora, rada u dane državnih praznika, rada noću, odnosno u dane kada se po zakonu ne radi zaposlenika u osnovnom i srednjem obrazovanju i domova učenika na području Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/08), koja kao takva prestaje sa primjenom počev od 01.02.2018. godine.

Članak 2.

(Realizatori odluke)

Za reliziranje ove odluke zadužuju se Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport i Ministarstvo financija u Vladi Zeničko-dobojskog kantona, svako u okvirima svojih mjerodavnosti.

Članak 3.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02- 02-2406 /18.
Datum, 12.02.2018. godine
Z e n i c a

PREMIJER

Miralem Galijašević, v.r.

37.

Na temelju članka 16. stavak 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona – Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), Vlada Zeničko-dobojskog kantona na 132. sjednici, održanoj 12.02.2018. godine, d o n o s i

O D L U K U

o oprihodovanju uplaćenih sredstava od strane Federalnog ministarstva financija

Članak 1.

(Oprihodovanje uplaćenih sredstava)

Dio prihoda po osnovu Primljenih tekućih transfera od Federacije Bosne i Hercegovine - vrsta prihoda 732112, uplaćenih dana 30.11.2017. godine od strane Federalnog ministarstva financija u iznosu od 490.000,00 KM na proračunsku organizaciju 17010001- Ministarstvo financija kao pomoć Proračunu Zeničko-dobojskog kantona, postaje javni prihod Zeničko-dobojskog kantona.

Članak 2.

(Realiziranje)

Za realiziranje ove odluke zadužuje se Ministarstvo financija.

Članak 3.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se sa 31.12.2017. godine, i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02- 14-2405 /18.

Datum, 12.02.2018. godine

Z e n i c a

PREMIJER

Miralem Galijašević, v.r.

38.

Na temelju članka 16. stavak 3. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10) i članka 34. Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 133. sjednici, održanoj dana 22.02.2018. godine, d o n o s i

R J E Š E N J E
o razrješenju predsjednika Nadzornog odbora
JU Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog
kantona

- Novokmet – Halilović Delila – predsjednik, iz reda osnivača.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

I.

Razrješava se dužnosti predsjednica Nadzornog odbora JU Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona Alma Bradarac radi odlaska u mirovinu, koja je bila imenovana Rješenjem Vlade, broj: 02-34-11724/16 od 16.06.2016. godine.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-34-3071/18.
Datum, 22.02.2018. godine
Z e n i c a

PREMIJER

Miralem Galijašević, v.r.

39.

Na temelju članka 16. stavak 3. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona- Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), sukladno sa člankom 26. Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), a sukladno sa člankom 4., stavak 2. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13), u svezi sa člankom 83. stavak 2., Zakona o osnovnoj školi („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/04, 20/07, 9/11 i 4/14), na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona na 134. sjednici, održanoj dana 26.02.2018. godine, d o n o s i

R J E Š E N J E
o razrješenju predsjednika
Školskog odbora JU Osnovna glazbena škola
„Avdo Smajlović“ Visoko

I.

Razrješava se članstva u Školskom odboru JU Osnovna glazbena škola „Avdo Smajlović“ Visoko:

Broj: 02-38-3398/18.

Datum, 26.02.2018. godine

Z e n i c a

PREMIJER

Miralem Galijašević, v.r.

40.

Na temelju članka 16. stavak 3. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), sukladno sa člankom 26. i člankom 25., Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), a sukladno sa člankom 12., stavak 3. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13), u svezi sa člankom 83. stavak 2., Zakona o osnovnoj školi („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/04, 20/07, 9/11 i 4/14), na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona na 134. sjednici, održanoj dana 26.02.2018. godine, d o n o s i

R J E Š E N J E

o razrješenju i konačnom imenovanju novog člana
Školskog odbora JU Osnovna škola „21.mart“,
Matuzići

I.

Razrješava se članstva u Školskom odboru JU Osnovna škola „21.mart“, Matuzići:

- Muratović Hajrudin – član, iz reda nastavnika, stručnih suradnika i osoblja škole.

II.

U Školski odbor, na period do isteka mandata Školskog odbora JU Osnovna škola „21.mart“, Matuzići, imenuje se:

- Krličević Sead – član, iz reda nastavnika, stručnih suradnika i osoblja škole.

III.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-38-3399/18.

Datum, 26.02.2018. godine

Z e n i c a

PREMIJER**Miralem Galijašević, v.r.****41.**

Na temelju članka 101. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine FBiH“, broj: 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11) i članka 16. stavak 3. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10) Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na prijedlog ministra Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona, na 132. sjednici, održanoj 12.02.2018. godine, d o n o s i

R J E Š E N J E

**o razrješenju člana Upravnog odbora
Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona**

I

Dževad Hamzić razrješava se dužnosti člana Upravnog odbora Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona sa 23.01.2018. godine.

II

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02- 34-2276 /18.

Datum, 12.02.2018. godine

Z e n i c a

PREMIJER**Miralem Galijašević, v.r.****42.**

Na temelju članka 16. stavak 3. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10) i članka 25. Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), po osobnom zahtjevu Nirme Mešinović, a na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu

politiku i izbjeglice, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 132. sjednici, održanoj 12.02.2018. godine, d o n o s i

R J E Š E N J E

**o razrješenju člana Upravnog odbora
JU Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim
potrebama Zeničko dobojskog kantona**

I.

Razrješava se Nirma Mešinović dužnosti člana Upravnog odbora JU Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama Zeničko-dobojskog kantona, koja je na navedenu poziciju imenovana iz reda zaposlenika JU Centar za socijalni rad, Rješenjem Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-34-7755/16 od 07.04.2016. godine.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko- dobojskog kantona“.

Broj: 02- 34-2277/18.

Datum, 12.02.2018. godine

Z e n i c a

PREMIJER**Miralem Galijašević, v.r.****43.**

Na temelju članka 16. stavak (3) Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Pročišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), i članka 34. Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 132. sjednici, održanoj 12.02.2018. godine, d o n o s i

R J E Š E N J E

**o razrješenju predsjednika i članova Nadzornog
odbora JU „Penzionerski dom sa stacionarom“
Zeničko-dobojskog kantona**

I.

Razrješavaju se dužnosti po isteku mandata, predsjednik i članovi Nadzornog odbora JU „Penzionerski dom sa stacionarom“ Zeničko-dobojskog kantona, koji su bili imenovani Rješenjem Vlade, broj: 02-34-28532/14 od 06.02.2014. godine, i to:

1. Rasema Hasanić, predsjednik,
2. Moamer Mehić, član,
3. Samir Mulić, predstavnik zaposlenih, član.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

II.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-34-2280/18.

PREMIJER

Datum, 12.02.2018. godine

Z e n i c a

Miralem Galijašević, v.r.

Broj: 02- 34-2282/18.

PREMIJER

Datum, 12.02.2018. godine

Z e n i c a

Miralem Galijašević, v.r.**45.**

U pregovorima u kojima su učestvovali premijer Kantona i predstavnici Sindikata policije Ministarstva unutarnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona, a uvažavajući trenutno finansijsko stanje u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona, postignut je sljedeći:

SPORAZUM

1. Potpisnici ovog sporazuma dogovorili su osnovicu za obračun plaća policijskih službenika Zeničko-dobojskog kantona za budžetsku 2018.godinu (od 01.01.2018.godine do 31.12.2018.godine) u iznosu od 252,00 KM.
2. Ovaj sporazum stupa na snagu danom potpisivanja od strane ovlaštenih potpisnika, a isti će se objaviti u službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona.

Na temelju članka 16. stavak (3) Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Pročišćeni tekst (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 7/10), i članka 25. Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 132. sjednici, održanoj 12.02.2018. godine, d o n o s i

R J E Š E N J E

o razrješenju predsjednika i članova Upravnog odbora JU Penzionerski dom sa stacionarom Zeničko dobojskog kantona

I.

Razrješavaju se dužnosti predsjednik i članovi Upravnog odbora JU „Penzionerski dom sa stacionarom“ Zeničko-dobojskog kantona, koji su bili imenovani Rješenjem Vlade, broj: 02-34-2852/14 od 06.02.2014. godine, i to:

1. Leon Pavlović, predstavnik Osnivača - predsjednik,
2. Nihad Pašalić, predstavnik FZ PIO/MIO - član,
3. Belma Radončić, iz reda zaposlenih u Ustanovi - član,
4. Suada Šehalić-Mujkić, iz reda zaposlenih u Ustanovi - član,
5. Branko Markanović – iz reda ostalih kandidata - član.

Premijer

Predsjednik

Zeničko-dobojskog kantona

Sindikata policije
Ministarstva unutarnjih poslova
Zeničko-dobojskog kantona**Miralem Galijašević v.r.****Almir Salkičević v.r.**

Broj: 02-14-1965/18

Broj: S-02-13/18

Zenica: 06.02.2018.godine

Zenica: 06.02.2018.godine

MINISTARSTVO ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODOPRIVREDU

46.

Na temelju članka 56. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj: 35/05), članka 19. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 10/15), člana 178. stavak 2. Zakona o vodama ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 70/06), i članka 125. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 17/07), ministar Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona donosi

ODLUKU

o kriterijima za utvrđivanje prioritetnih projekata od općinskog značaja za Program utroška sredstava vodnih naknada za 2018. godinu

Članak 1.

(Predmet Odluke)

- (1) Ovom Odlukom utvrđuju se kriteriji za utvrđivanje prioritetnih projekata od općinskog značaja za Program utroška sredstava vodnih naknada za 2018. godinu (u daljem tekstu: Program), postupak i način kandidiranja projekata od strane općina Zeničko-dobojskog kantona i uvjeti za uvrštenje kandidiranih projekata.
- (2) Planiranje ulaganja sredstava u projekte od općinskog značaja vršit će se na osnovu iskazanih prioriteta od strane općina, dostavljenih na zahtjev Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu (u daljem tekstu: Ministarstvo), a u namjene definirane u članku 178. stavak 2. Zakona o vodama ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 70/06), i u članku 125. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 17/07).

Članak 2.

(Kriteriji za rangiranje projekata)

Rangiranje prioritetnih projekata za Program koji su po Zakonu o vodama ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 70/06) i Zakonu o vodama Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 17/07) od općinskog značaja - zaštitne

objekte, objekte za odvodnjavanje, objekte za iskorištavanje voda, te objekte za zaštitu voda od zagađivanja, kao i ostale aktivnosti vezane za poslove upravljanja vodama – izrada tehničke dokumentacije i dr, iz članka 1. ove Odluke, Općina je dužna izvršiti na osnovu sljedećih kriterija:

Kriteriji	Max. bodovi
1. Projekti koje sufinanciraju donatori, kreditori ili drugi subjekti	30
2. Projekti koji su u fazi realiziranja (ranije započeti)	25
3. Projekti koji imaju veći stupanj vlastitog učešća	25
4. Projekti koji postižu najveće efekte na području gdje se realizuju	20

Članak 3.

(Dostavljenje izvješća o evaluaciji)

Općina je dužna provesti evaluaciju projekata iz članka 1. ove Odluke sa područja cijele općine i Ministarstvu dostaviti dokumentaciju – zapisnik, izvješće ili sl. o provedenoj evaluaciji sa utvrđenom bodovnom listom projekata, sukladno sa navedenim kriterijima, odnosno detaljnije razrađenim podkriterijima.

Članak 4.

(Dostavljanje liste prioritetnih projekata)

Uz dokumentaciju iz članka 3. ove Odluke, Općina je dužna dostaviti listu projekata koji se kandidiraju za Program, po utvrđenim prioritetima.

Članak 5.

(Dostavljanje obrazaca OPP)

Za svaki projekat sa liste iz članka 4. ove Odluke, općina je dužna dostaviti popunjen OPP obrazac, koji je sastavni dio ove Odluke.

Članak 6.

(Uvjeti za uvrštavanje kandidiranih projekata)

- (1) Uvjet za uvrštavanje kandidiranih projekata je urađena i revidirana projektna dokumentacija, a uvjet za provođenje tenderske procedure je izdato odobrenje za građenje, koje treba dostaviti uz OPP obrazac za svaki kandidirani projekat.
- (2) Ukoliko se kandidira izrada projekta, dostaviti projektni zadatak, ovjeren od strane općine.

Članak 7.**(Uvrštavanje projekata u Program utroška)**

(1) Ministarstvo će u Program uvrstiti kandidirani projekat, odnosno projekte prema dostavljenoj listi prioriteta Općine, sukladno sa raspoloživim sredstvima.

(2) U slučaju manje raspoloživih sredstava od zahtjeva Općine za prioritetni projekat, utvrdiće se dio projekta koji će se financirati iz sredstava vodnih naknada.

Članak 8.**(Stupanje na snagu)**

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona.

Broj: 05-25-421-1/18

Datum, 06.02.2018. godine

Zenica

MINISTAR**Himzo Smajić, v.r.****MINISTARSTVO ZA PRAVOSUĐE I UPRAVU****47.**

Na temelju članka 45., 46. i 47. Zakona o notarima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 45/02), po zahtjevu Senade Husomanović, notara sa službenim sjedištem u Visokom od 2.2.2018.godine, ministar Ministarstva za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona, d o n o s i:

RJEŠENJE**o postavljenju stalnog zamjenika****I**

Adnan Husomanović, notarski pomoćnik u notar-skom uredu Senade Husomanović, notara sa službenim sjedištem u Visokom, Alije Izetbegovića, broj: 49., postavlja se za stalnog zamjenika notara za sve slučajeve spriječenosti za rad notara Senade Husomanović u 2018. godini.

II

Postavljeni zamjenik položio je zakletvu ranijim imenovanjem za zamjenika notara.

III

Postavljeni zmjenik notara dužan je u roku od 3 dana od dana prijema ovog rješenja kod Kantonalnog suda u Zenici deponirati svoj potpis kojim će potpisivati u postupku vršenja dužnosti zamjenika notara i o toj činjenici izvijestiti ovo ministarstvo.

IV

O svakom slučaju i o vremenskom periodu zamjenjivanja notara stalni zamjenik notara dužan je izvijestiti ovo ministarstvo u roku od tri dana od dana preuzimanja dužnosti.

V

Notar je dužan osigurati sačinjavanje zapisnika o preuzimanju dužnosti stalnog zamjenika notara, a ako on u tome bude spriječen, zamjenik notara će o preuzimanju dužnosti staviti službenu zabilješku i o toj činjenici obavijestiti Ministarstvo za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona u roku od 48 sati.

VI

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Federacije BiH“ i „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 06/02-06-2031-1/18

Datum, 09.02.2018. godine

Zenica

MINISTAR**Mirnes Bašić, v.r.****MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE,
ZNANOST, KULTURU I SPORT****48.**

Na temelju članka 18. stavak (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), u svezi sa člankom 34. stavak (2) Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 5/14), člankom 8., člankom 9. i člankom 26. stavak (2) Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 5/16), ministar Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, d o n o s i:

Dopune Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih

I.

Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona donosi dopunu forme izgleda, sadržaja i načina vođenja Dnevnika rada, kao dijela evidencije koja se vodi u ustanovama za obrazovanje odraslih na području Zeničko-dobojskog kantona.

II.

Dnevnik rada se vodi na formatu B4, sa broičano označenim stranicama. Dio Dnevnika rada koji se odnosi na imenik polaznika sa dijelom za ocjenjivanje i uspjeh tiska se na 10 (deset) stranica. Dio Dnevnika rada koji se odnosi na unos nastavnih sadržaja sa evidencijom o prisustvovanju nastavi tiska se na 75 (sedamdeset pet) stranica. Dio dnevnika rada koji se odnosi na podatke o praktičnoj nastavi, radioničkim vježbama, stručnoj praksi te o rasporedu polaznika na praktičnoj nastavi tiska se na 4 (četiri) stranice. Dio Dnevnika rada koji se odnosi na lične podatke polaznika tiska se na 10 (deset) stranica. Dio dnevnika rada koji se odnosi na Plan izvođenja nastave i polaganje ispita tiska se na 10 (deset) stranica.

III.

Dopune Dnevnika rada su sastavni dio ovog akta, i primjenjivati će se od školske 2017/2018. godine.

IV.

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj : 10-38-02-15897-10/17.

MINISTAR

Datum, 31.01.2018. godine

Zenica

Mensur Sinanović, v.r.

Naputak za vođenje dnevnika

Dnevnik rada je dokument koji vodi nastavnik i u koji se upisuju podaci o nastavnim predmetima ili nastavnim sadržajima, o polaznicima i drugi podatci važni za pojedinog polaznika ili cijelu obrazovnu grupu tokom izvođenja programa obrazovanja odraslih za sticanje osnovnog obrazovanja, srednjeg stručnog obrazovanja, prekvalifikacije, dokvalifikacije, osposobljavanja i usavršavanja po javnom važećim programima i programima od posebnog interesa za Kanton.

Popis nastavnih predmeta s podatcima o zvanju i stručnoj spremi nastavnika te o vremenskom periodu u kojem se izvodi nastava u obrazovnoj grupi

[illegible]

[illegible]

**Podatki o praktičnoj nastavi, radioničkim vježbama, stručnoj praksi
te o rasporedu polaznika na praktičnoj nastavi**

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal grey lines running across the width of the page, typical of notebook or legal stationery. The background is white, and there are no margins, text, or other markings present.

OSOBNİ PODATCI O POLAZNIKU

R.b.	Podatci o polazniku	Podaci o prisustvu na nastavi	Tip izostanka	Oprav.	Neop.
1.	JMB / _/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_	Odsutan :			
	(Prezime i ime polaznika)				
	(Ime roditelja)				
	(Datum, mjesto rođenja)				
	(Država rođenja)				
	(Adresa stanovanja)				
	(Radni satus polaznika)				
2.	JMB / _/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_	Odsutan :			
	(Prezime i ime polaznika)				
	(Ime roditelja)				
	(Datum, mjesto rođenja)				
	(Država rođenja)				
	(Adresa stanovanja)				
	(Radni satus polaznika)				
3	JMB / _/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_	Odsutan :			
	(Prezime i ime polaznika)				
	(Ime roditelja)				
	(Datum, mjesto rođenja)				
	(Država rođenja)				
	(Adresa stanovanja)				
	(Radni satus polaznika)				
4	JMB / _/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_	Odsutan :			
	(Prezime i ime polaznika)				
	(Ime roditelja)				
	(Datum, mjesto rođenja)				
	(Država rođenja)				
	(Adresa stanovanja)				
	(Radni satus polaznika)				

Plan izvođenja nastave i polaganje ispita

R.b.	Nastavni predmet i broj nastavnih sati	Sadržaj	Vremenski period izvođenja	Prostorije u kojima se izvodi	Dinamika i rokovi za polaganje

.....

49.

Na temelju članka 18. stavak (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), u svezi sa člankom 34. stavak (2) Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 5/14), člankom 5. i člankom 26. Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 5/16), ministar Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, d o n o s i:

Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih

I.

Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona donosi dopunu forme izgleda, sadržaja i načina vođenja Evidencije programa za obrazovanje odraslih, kao dijela evidencije koja se vodi u ustanovama za obrazovanje odraslih na području Zeničko-dobojskog kantona.

II.

Evidencija programa se vodi na formatu A4, sa broičano označenim stranicama.

III.

Evidencija programa za obrazovanje odraslih je sastavni dio ovog akta, i primjenjivati će se od školske 2017/2018. godine.

IV.

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj : 10-38-02-15897-12/17.

Datum, 31.01.2018. godine

Zenica

M I N I S T A R

Mensur Sinanović, v.r.

(Naziv ustanove za obrazovanje odraslih)

EVIDENCIJA PROGRAMA

EVIDENCIJA PROGRAMA za obrazovanje odraslih

3 Popis programa za koje ustanova ima odobrenje za izvođenje					
Rb.	Naziv programa	Kvalifikacijska oznaka	Datum izdanog rješenja	Naziv ministarstva	Vrsta i trajanje programa
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					

Obrazac broj: OO-4A

(Potpis odgovornog lica)

Rb.	Popis programa za koje ustanova ima odobrenje za izvođenje				
	Naziv programa	Kvalifikacijska oznaka	Datum izdanog rješenja	Naziv ministarstva	Vrsta i trajanje programa
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					

(Potpis odgovornog lica)

Rb.	Popis programa za koje ustanova ima odobrenje za izvođenje				
	Naziv programa	Kvalifikacijska oznaka	Datum izdanog rješenja	Naziv ministarstva	Vrsta i trajanje programa
21.					
22.					
23.					
24.					
25.					
26.					
27.					
28.					
29.					
30.					

(Potpis odgovornog lica)

Rb.	Popis programa za koje ustanova ima odobrenje za izvođenje				
	Naziv programa	Kvalifikacijska oznaka	Datum izdanog rješenja	Naziv ministarstva	Vrsta i trajanje programa
31.					
22.					
33.					
34.					
35.					
36.					
37.					
38.					
39.					
40.					

(Potpis odgovornog lica)

Rb.	Popis programa koje ustanova izvodi bez posebnog odobrenja:			
	Naziv programa	Datum donesene odluke	Naziv ustanove koja je donijela odluku	Vrsta i trajanje programa
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				

(Potpis odgovornog lica)

Rb.	Popis programa koje ustanova izvodi bez posebnog odobrenja:			
	Naziv programa	Datum donesene odluke	Naziv ustanove koja je donijela odluku	Vrsta i trajanje programa
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				

(Potpis odgovornog lica)

Rb.	Popis programa koje ustanova izvodi bez posebnog odobrenja:			
	Naziv programa	Datum donesene odluke	Naziv ustanove koja je donijela odluku	Vrsta i trajanje programa
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				

(Potpis odgovornog lica)

Rb.	Popis programa koje ustanova izvodi bez posebnog odobrenja:			
	Naziv programa	Datum donesene odluke	Naziv ustanove koja je donijela odluku	Vrsta i trajanje programa
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
38.				
39.				
40.				

(Potpis odgovornog lica)

50.

Na temelju članka 18. stavak (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), u svezi sa člankom 34. stavak (2) Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 5/14), člankom 6. i člankom 26. Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 5/16), ministar Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, d o n o s i:

Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih

I.

Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona donosi dopunu forme izgleda, sadržaja i načina vođenja Evidencije polaznika za obrazovanje odraslih, kao dijela evidencije koja se vodi u ustanovama za obrazovanje odraslih na području Zeničko-dobojskog kantona.

II.

Evidencija polaznika se vodi na formatu A4, sa brojačano označenim stranicama predviđeno za 100 (sto) polaznika.

III.

Evidencija polaznika za obrazovanje odraslih je sastavni dio ovog akta, i primjenjivati će se od školske 2017/2018. godine.

IV.

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj : 10-38-02-15897-14/17.
Datum, 31.01.2018. godine
Zenica

MINISTAR

Mensur Sinanović, v.r.

(Naziv ustanove za obrazovanje odraslih)

EVIDENCIJA POLAZNIKA

Evidencija polaznika

(ime i prezime polaznika)

(datum upisa u ustanovu)

(dodjeljeni matični broj)

M Ž

(pol)

(radni status polaznika)

(datum rođenja)

(općina/grad i država rođenja)

(državljanstvo)

(adresa stanovaja)

(prezime i ime roditelja)

(djelovodni broj i datum svjedočanstva o završenom razredu)

(naziv i vrsta programa)

(vrijeme trajanja programa)

(djelovodni broj i datum odobrenja za izvođenje programa)

(način plaćanja troškova školovanja)

(podaci o organizaciji obrazovnih grupa)

Vrsta i naziv izdate javne isprave	Djelovodni broj	Datum izdavanja

Podaci o polazniku i posebnostima važnim za obrazovanje

Obrazac broj: OO-16A

USPJEH U TOKU OBRAZOVANJA

Prvi razred za period obrazovanja od _____ do _____					
Naziv predmeta		Zaključne ocjene			
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
Opšti uspjeh na kraj razreda			()		
Voditelj obrazovne grupe					
Datum izdavanja	Djelovodni broj		Potpis voditelja		

Drugi razred za period obrazovanja od _____ do _____					
Naziv predmeta				Zaključne ocjene	
				()	()
				()	()
				()	()
				()	()
				()	()
				()	()
				()	()
				()	()
				()	()
				()	()
				()	()
				()	()
				()	()
				()	()
				()	()
				()	()
Opšti uspjeh na kraj razreda				()	
Voditelj obrazovne grupe					
Datum izdavanja	Djelovodni broj			Potpis voditelja	

Treći razred za period obrazovanja od _____ do _____					
Naziv predmeta		Zaključne ocjene			
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
					()
Opšti uspjeh na kraj razreda		()			
Voditelj obrazovne grupe					
Datum izdavanja	Djelovodni broj	Potpis voditelja			

[illegible]

USPJEH NA ZAVRŠNOM ISPITU

Završni ispit/provjera	Datum polaganja	Uspjeh
		()
		()
		()
		()
		()

Je završio sa uspjehom _____ Djelovodni broj _____ datum izdavanja _____

51.

Na temelju članka 18. stavak (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), u svezi sa člankom 34. stavak (2) Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 5/14), člankom 7. i člankom 26. Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 5/16), ministar Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, d o n o s i:

Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih

I.

Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona donosi dopunu forme izgleda, sadržaja i načina vođenja Evidencije zaposlenika za obrazovanje odraslih, kao dijela evidencije koja se vodi u ustanovama za obrazovanje odraslih na području Zeničko-dobojskog kantona.

II.

Evidencija zaposlenika se vodi na formatu A4, sa brojčano označenim stranicama.

III.

Evidencija zaposlenika za obrazovanje odraslih je sastavni dio ovog akta, i primjenjivati će se od školske 2017/2018. godine.

IV.

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj : 10-38-02-15897-16/17.
Datum, 31.01.2018. godine
Zenica

MINISTAR
Mensur Sinanović, v.r.

(Naziv ustanove za obrazovanje odraslih)

EVIDENCIJA ZAPOSLENIKA

Evidencija zaposlenika

Podaci o direktoru

Ime i prezime	Spol	Državljanstvo	Datum imenovanja	radni status

Podaci o andragoškim zaposlenicima

Rb	Ime i prezime	Spol	Državljanstvo	Radni staž	Radni status u ustanovi	Naziv radnog mjesta	Stručna sprema	Usvrštavanje i napredovanje u struci
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								

Obrazac broj: OO-17A

Podaci o andragoškim zaposlenicima

Rb	Ime i prezime	Spol	Državljanstvo	Radni staž	Radni status u ustanovi	Naziv radnog mjesta	Stručna sprema	Usavršavanje i napredovanje u struci
13.								
14.								
15.								
16.								
17.								
18.								
19.								
20.								
21.								
22.								
23.								
24.								
25.								
26.								
27.								
28.								
29.								
30.								

Podaci o ostalim zaposlenicima

Rb	Ime i prezime	Spol	Državljanstvo	Radni staž	Radni status u ustanovi	Naziv radnog mjesta	Štućna sprema
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							

Ostali podaci bitni za zaposlenike ustanove

52.

Na temelju članka 18. stavak (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), u svezi sa člankom 34. stavak (2) Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 5/14), člankom 11., člankom 12., člankom 14., člankom 16., člankom 18. i člankom 26. Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 5/16), ministar Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, d o n o s i:

Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih

I.

Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona donosi dopunu forme izgleda, sadržaja i načina vođenja: Prijave za upis polaznika za obrazovanje odraslih, Prijave za polaganje ispita, Prijave za polaganje završnog ispita, Prijave za polaganje maturalnog ispita i Prijave za ispit osposobljavanja i usavršavanja po javno važećim programima od posebnog interesa za Kanton, kao dijela evidencije koja se vodi u ustanovama za obrazovanje odraslih na području Zeničko-dobojskog kantona.

II.

Prijave navedene u točki I. se vode na formatu A4, sastavni su dio ovog akta, i primjenjivati će se od školske 2017/2018. godine.

III.

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj : 10-38-02-15897-18/17.

Datum, 31.01.2018. godine

Zenica

MINISTAR

Mensur Sinanović, v.r.

(Naziv ustanove)_____
(Sjedište ustanove)

Podatci o roditelju / staratelju:

.	IME I PREZIME	ZANIMANJE	ADRESA
OTAC			
MAJKA			
STARATELJ			

**PRIJAVA ZA UPIS
POLAZNIKA
PO PROGRAMU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH**

_____, JMBG / / / / / / / / / / / / / / / /

(Ime i prezime polaznika)

Datum rođenja: _____ godine, mjesto: _____

država _____, Državljanstvo _____

adresa stanovanja _____, Radni status _____

(Naziv programa obrazovanja)

(prethodno stečeno obrazovanje)

(škola i razred)

(stečena školska ili stručna sprema)

(zanimanje)

(radno iskustvo)

(drugi podatci vezani za uvjete za upis ili prema zahtjevu ustanove)

Način finansiranja: _____

Datum: _____ godine

(potpis polaznika) /polaznika/

Popunjava stručna služba škole

ZAHTJEV PRIMLJEN:

DATUM: _____ godine

BROJ: _____

Obrazac broj: OO-10 ^

(Prezime i ime polaznika)

(Adresa polaznika)

PRIJAVA
ZA POLAGANJE ISPITA
PO PROGRAMU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

Prijavljujem se za polaganje ispita u _____
(naziv ustanove)

u _____ , _____
(sjedište) (naziv obrazovnog programa)

_____ , _____
(razred) (nastavni predmet)

Popis priloga: _____

Datum: _____

(potpis polaznika)

Popunjava stručna služba ustanove

Matični broj polaznika: _____

Dana: _____

(zaprimio prijavu)

(Prezime i ime polaznika)

(Adresa polaznika)

(Datum prijave)

PRIJAVA
ZA POLAGANJE ZAVRŠNOG ISPITA
PO PROGRAMU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

Prijavljujem se za polaganje završnog ispita u _____

u _____, _____ (naziv ustanove)

(sjedište)

(naziv obrazovnog programa)

(predmet i naziv teme završnog rada)

(ime i prezime nastavnika mentora)

Obvezni i izborni predmeti: _____

Popis priloga: _____

Datum: _____

Datum: _____

(potpis voditelja grupe)

(potpis polaznika)

Popunjava stručna služba ustanove

Matični broj polaznika: _____

Dana _____

(zaprimio prijavu)

(prezime i ime polaznika)

(adresa polaznika)

PRIJAVA
ZA POLAGANJE MATURSKOG ISPITA
PO PROGRAMU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

Prijavljujem se za polaganje maturalnog ispita u _____
(naziv ustanove)

u _____,
(sjedište) (naziv obrazovnog programa)

(naziv teme maturalnog rada)

(izborni predmet na maturalnom ispitu)

Popis priloga: _____

_____.

Datum: _____

Datum: _____

Ravnatelj

(potpis polaznika)

Popunjava stručna služba ustanove

Matični broj polaznika: _____

Dana _____
(zaprímio prijavu)

Obrazac broj: OO-9 A

(Ime i prezime polaznika)

(Adresa polaznika)

**PRIJAVA ZA ISPIT OSPOSOBLJAVANJA I USAVRŠAVANJA
PO JAVNO VAŽEĆIM PROGRAMIMA
OD POSEBNOG INTERESA ZA KANTON**

(Ime i prezime polaznika)

(sadržaj programa osposobljavanja ili usavršavanja za koji se vrši provjera)

Datum:_____

Datum:_____

Ravnatelj

(potpis polaznika)

Podatke popunjava ustanova:

Matični broj polaznika: _____

Datum prijema prijave: _____ godine

(zaprimio prijavu)

Obrazac broj: OO-8A

53.

Na temelju članka 18. stavak (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), u svezi sa člankom 34. stavak (2) Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 5/14), člankom 13., člankom 15., člankom 17., člankom 19. i člankom 26. Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 5/16), ministar Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, d o n o s i:

Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih

I.

Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona donosi dopunu forme izgleda, sadržaja i načina vođenja: Zapisnika za polaganje ispita, Zapisnika za polaganje završnog ispita, Zapisnika za polaganje maturalnog ispita i Zapisnika za ispit osposobljavanja i usavršavanja po javno važećim programima od posebnog interesa za Kanton, kao dijela evidencije koja se vodi u ustanovama za obrazovanje odraslih na području Zeničko-dobojskog kantona.

II.

Zapisnici navedeni u tački I. se vode na formatu A3, sastavni su dio ovog akta, i primjenjivati će se od školske 2017/2018. godine.

III.

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj : 10-38-02-15897-20/17.
Datum, 31.01.2018. godine
Zenica

MINISTAR

Mensur Sinanović, v.r.

(Naziv ustanove)

(Oznaka obrazovne grupe)

ZAPISNIK ZA POLAGANJE ISPITA PO PROGRAMU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

Prezime i ime polaznika _____, matični broj polaznika _____,

(naziv obrazovnog programa i zanimanja)

Datum polaganja od _____ do _____ 20__ godine.			
Nastavni predmeti		Ocjena	Komisija
_____ jezik i književnost	Tema na pismenom ispitu _____ _____		1. (predsjednik) 2. (ispitivač) 3. (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na ispitu 1. _____ 2. _____ 3. _____		1. (predsjednik) 2. (ispitivač) 3. (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na ispitu 1. _____ 2. _____ 3. _____		1. (predsjednik) 2. (ispitivač) 3. (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na ispitu 1. _____ 2. _____ 3. _____		1. (predsjednik) 2. (ispitivač) 3. (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na ispitu 1. _____ 2. _____ 3. _____		1. (predsjednik) 2. (ispitivač) 3. (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na ispitu 1. _____ 2. _____ 3. _____		1. (predsjednik) 2. (ispitivač) 3. (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na ispitu 1. _____ 2. _____ 3. _____		1. (predsjednik) 2. (ispitivač) 3. (član)

Predsjednik ispitne komisije

Direktor

Obrazac broj: OO-26A

(Naziv ustanove)

(Oznaka obrazovne grupe)

**ZAPISNIK
ZA POLAGANJE ZAVRŠNOG ISPITA
PO PROGRAMU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH**

Obrazac broj: OO-21 A

ZAPISNIK ZA POLAGANJE ZAVRŠNOG ISPITA PO PROGRAMU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

Prezime i ime polaznika _____, matični broj polaznika _____,

(naziv obrazovnog programa i zanimanja)

Vrijeme polaganja od _____ do _____ 20__ godine.			
Nastavni predmeti		Ocjena	Komisija
_____ jezik i književnost	Tema na pismenom ispitu _____ _____		1..... (predsjednik)
			2..... (ispitivač)
			3..... (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na završnom ispitu 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik)
			2..... (ispitivač)
			3..... (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na završnom ispitu 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik)
			2..... (ispitivač)
			3..... (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na završnom ispitu 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik)
			2..... (ispitivač)
			3..... (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na završnom ispitu 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik)
			2..... (ispitivač)
			3..... (član)

Prema tome polaznik je sa _____ () uspjehom položio završni ispit.

Podaci o položenom završnom ispitu preneseni su u matičnu knjigu. Sveska _____ redni broj _____.

Polaznik nije položio ispit iz nastavnih predmeta _____ pa se upućuje na popravni ispit.

Predsjednik ispitne komisije

Direktor

Zapisnik sa popravnog ispita

Popravni ispit u _____

Vrijeme polaganja od _____ do _____ 20__ godine.			
Nastavni predmeti		Ocjena	Komisija
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na završnom ispitu 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)
NAZIV PREDMETA: _____ _____ _____	Pitanja na završnom ispitu 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)

Na popravnom ispitu polaznik je položio predmete _____

prema tome s _____ () uspjehom položio završni ispit.

Predsjednik ispitne komisije

Direktor

(Naziv ustanove)

(Oznaka obrazovne grupe)

**ZAPISNIK
ZA POLAGANJE MATURSKOG ISPITA
PO PROGRAMU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH**

Obrazac broj: OO-13 A

ZAPISNIK ZA POLAGANJE MATURSKOG ISPITA PO PROGRAMU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

Prezime i ime polaznika _____, matični broj polaznika _____,

(naziv obrazovnog programa i zanimanja)

Datum polaganja od _____ do _____ 20__ godine.			
Nastavni predmeti		Ocjena	Komisija
Tema pismenog rada _____ _____ _____			1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)
Nastavni predmet _____ _____ _____	Pitanja iz nastavnog predmeta 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)
Tema maturalnog rada _____ _____ _____	Pitanja iz maturalnog rada 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)

Prema tome polaznik je sa _____ () uspjehom položio maturalni ispit.

Podaci o položenom maturalnom ispitu preneseni su u matičnu knjigu. Sveska _____ redni broj _____.

Polaznik nije položio ispit iz nastavnih predmeta _____

pa se upućuje na popravni ispit.

Predsjednik ispitne komisije

Direktor

Zapisnik sa popravnog ispita

Popravni ispit u _____

Datum polaganja od _____ do _____ 20__ godine.			
Nastavni predmeti		Ocjena	Komisija
Tema pismenog rada _____ _____ _____			1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)
Nastavni predmet _____ _____ _____	Pitanja iz nastavnog predmeta 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)
Tema maturalnog rada _____ _____ _____	Pitanja iz maturalnog rada 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)

Na popravnom ispitu polaznik je položio

predmete _____

prema tome s _____ () uspjehom položio maturalni ispit.

Predsjednik ispitne komisije

Direktor

(Naziv ustanove)

(Ime i prezime polaznika)

ZAPISNIK ZA ISPIT OSPOSOBLJAVANJA I USAVRŠAVANJA PO JAVNO VAŽEĆIM PROGRAMIMA OD POSEBNOG INTERESA ZA KANTON

Ime i prezime polaznika _____, matični broj polaznika _____,

(nastavni sadržaj)

Ime i prezime ispitivača: _____

Ime i prezime predsjednika komisije: _____

Ime i prezime stalnog člana: _____

Datum polaganja od ____ do ____ 20__ godine.		
Nastavni sadržaj	Ocjena	Komisija
PRAKTIČAN RAD (zadatak): _____ _____ _____		1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)
Pitanja na ispit 1. _____ 2. _____ 3. _____		1..... (predsjednik) 2..... (ispitivač) 3..... (član)

Prema tome polaznik je sa _____ () uspjehom položio ispit osposobljavanja i usavršavanja po javno važećim programima od posebnog interesa za kanton.

Podaci o položenom ispit u preneseni su u matičnu knjigu. Sveska _____ redni broj _____.

Predsjednik ispitne komisije

Direktor

Obrazac broj: OO-14 A

54.

Na temelju članka 18. stavak (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), u svezi sa člankom 34. stavak (2) Zakona o obrazovanju odraslih („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 5/14), člankom 20. i člankom 26. Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 5/16), ministar Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, d o n o s i:

Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih

I.

Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona donosi dopunu forme izgleda, sadržaja i načina vođenja Spiska izdatih javnih isprava za obrazovanje odraslih, kao dijela evidencije koja se vodi u ustanovama za obrazovanje odraslih na području Zeničko-dobojskog kantona.

II.

Spisak izdatih javnih isprava se vodi na formatu A4, sa brojevano označenim stranicama od 1 do 100.

III.

Spisak izdatih javnih isprava za obrazovanje odraslih je sastavni dio ovog akta, i primjenjivati će se od školske 2017/2018. godine.

IV.

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj : 10-38-02-15897-21/17.

Datum, 31.01.2018. godine

Zenica

MINISTAR

Mensur Sinanović, v.r.

(Naziv ustanove za obrazovanje odraslih)

SPISAK IZDATIH JAVNIH ISPRAVA

Spisak izdatih javnih isprava

(diploma, svjedodžbi, i uvjerenja o javno važećim programima od posebnog interesa za Kanton)

[illegible]

Datum: _____

(potpis direktora)

55.

Na temelju članka 18. stavak 1. Zakona o kantonalnim ministarskim i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), a u svezi sa člankom 27. Zakona o osnovnoj školi („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/04, 20/07 i 9/11), Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport, donosi

Dopunu Nastavnog plana i Okvirnog programa za osnovnu školu

Članak 1. (Predmet)

Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, donosi dopunu Nastavnog plana i Okvirnog programa za osnovnu školu u dijelu kojim se regulira pitanje profila i stupnja stručne spreme nastavnika za Tjelesni i zdravstveni odgoj.

Članak 2. (Sadržaj nastavnog plana i programa)

U članku 2. redni broj 17. Tjelesni i zdravstveni odgoj iza dijela teksta “profesor sporta i tjelesnog odgoja” dodaje se nova stavka koja glasi “bakalaureat/bachelor opće kineziologije”.

Članak 3. (Stupanje na snagu)

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u “Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona”.

Broj : 10-38-352-1/18.
Datum, 08.01.2018. godine
Zenica

MINISTAR

Mensur Sinanović, v.r.

56.

Na temelju članka 18. stavak 1. Zakona o kantonalnim ministarskim i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), a u svezi sa članovima 29., 32., 35. i 111., Zakona o srednjoj školi („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 9/17), Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport, donosi

Dopunu Nastavnog plana i programa za gimnaziju

Članak 1. (Predmet)

Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, donosi dopunu Nastavnog plana i programa za gimnaziju u dijelu kojim se regulira pitanje profila i stupnja stručne spreme nastavnika za Tjelesni i zdravstveni odgoj.

Članak 2. (Sadržaj nastavnog plana i programa)

U članku 2. redni broj 23. Tjelesni i zdravstveni odgoj iza dijela teksta “profesor sporta i tjelesnog odgoja” dodaje se nova stavka koja glasi “master opće kineziologije”.

Članak 3. (Stupanje na snagu)

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u “Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona”.

Broj : 10-38-352-2/18.
Datum, 08.01.2018. godine
Zenica

MINISTAR

Mensur Sinanović, v.r.

57.

Na temelju članka 18. Stavak 1. Zakona o kantonalnim ministarskim i drugim tijelima uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), a u svezi sa članovima 29., 32., 35. i 111., Zakona o srednjoj školi („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 9/17), Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport, donosi

Dopunu nastavnog plana i programa za tehničke i srodne škole i stručne škole

Članak 1. (Predmet)

Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, donosi dopunu Nastavnog plana i programa za tehničke i srodne škole i stručne škole u dijelu kojim se regulira pitanje profila i stupnja stručne spremlje nastavnika za Tjelesni i zdravstveni odgoj.

Članak 2. (Sadržaj nastavnog plana i programa)

U članku 2. redni broj 15. Tjelesni i zdravstveni odgoj iza dijela teksta “profesor sporta i tjelesnog odgoja” dodaje se nova stavka koja glasi “bakalaureat/bachelor opće kineziologije”.

Članak 3. (Stupanje na snagu)

Ovaj akt stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u “Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona”.

Broj : 10-38-352-3/18.
Datum, 08.01.2018. godine
Zenica

MINISTAR**Mensur Sinanović, v.r.**

58.

Sukladno s člankom 18. stavak (1) Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), a Na temelju članka 179. stavak (2) Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13 i 08/17), članka 8. Pravilnika o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila („Službeni glasnik BiH“, broj: 46/12) i članka 22. Naputka o formiranju i organizaciji ispitnih Povjerenstva za vozače motornih vozila („Službene novine FBiH“, broj: 70/17), ministar Ministarstva za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, donosi:

RJEŠENJE o privremenom razrješenju člana Ispitnog Povjerenstva za vozače motornih vozila u Zeničko-dobojskom kantonu

Članak I.

Zbog postupanja suprotno odredbama članka 9. stavak (4) Pravilnika o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila, privremeno se razrješava dužnosti člana Ispitnog Povjerenstva za vozače motornih vozila Mirzet Obralić, ispitivač iz upravljanja motornim vozilom.

Članak II.

Privremeno razrješenje iz točke I. ovog Rješenja traje do 08.03.2018. godine.

Članak III.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 10-34-13959-5/18
Datum, 08.02.2018. godine
Zenica

MINISTAR**Mensur Sinanović, v.r.**

59.

Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, sukladno sa člankom 18. stavak 1. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), a Na temelju članka 177. stavak (7) Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 08/17, 89/17 i 09/18), članka 2. Pravilnika o radu Povjerenstva za kontrolu osposobljavanja za vozača motornih vozila („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 13/12 i 03/13) i člana 1. Pravilnika o izmjeni Pravilnika o radu Povjerenstva za kontrolu osposobljavanja za vozače motornih vozila, broj: 10-27-144-1/17 od 17.02.2017. godine, donosi:

R J E Š E N J E
o imenovanju Povjerenstva za kontrolu
osposobljavanja za vozača motornih vozila

Članak 1.
(Sastav Povjerenstva)

U Povjerenstvo za kontrolu osposobljavanja za vozača motornih vozila na područja Zeničko-dobojskog kantona imenuju se:

1. Irena Palavra - predsjednik Povjerenstva
2. Rasema Sarić - član
3. Esad Mujić - član
4. Ramajana Kukavica - član
5. Mirza Čehajić - član

Članak 2.
(Obveze Povjerenstva)

Imenovani se zadužuju za obavljanje kontrole uvjeta rada autoškola i načina na koji autoškole vrše osposobljavanje kandidata za vozače motornih vozila na području Zeničko-dobojskog kantona, propisanih odredbama Pravilnika o osposobljavanju za vozače motornih vozila („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 46/12).

Članak 3.
(Naknada za rad)

Imenovanim za rad u Povjerenstvu pripada novčana naknada, a sukladno odredbama Pravilnika o radu Povjerenstva za kontrolu osposobljavanja za vozača motornih vozila („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 13/12 i 03/13).

Članak 4.
(Mandat Povjerenstva)

Povjerenstvo se imenuje na period od 1 (jedne) godine.

U slučaju utvrđenog kršenja odredbi Pravilnika o osposobljavanju za vozače motornih vozila ili Pravilnika o radu Povjerenstva za kontrolu osposobljavanja za vozača motornih vozila, imenovane osobe se mogu razriješiti i prije isteka perioda iz stavka 1. ovog članka.

Članak 5.
(Stupanje na snagu)

Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 10-27-129-1/18

Datum, 20.02.2018. godine

Zenica

MINISTAR**Mensur Sinanović, v.r.**

60.

Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, sukladno sa člankom 18. stavak 1. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), a Na temelju članka 177. stavak (7) Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 08/17, 89/17 i 09/18) i članka 2. Pravilnika o radu Povjerenstva za kontrolu polaganja ispita za vozače motornih vozila („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/12, 03/16 i 04/16), donosi:

R J E Š E N J E**o imenovanju Povjerenstva za kontrolu polaganja ispita za vozača motornih vozila****Članak 1.****(Sastav Povjerenstva)**

U Povjerenstvo za kontrolu polaganja ispita za vozača motornih vozila na području Zeničko-dobojskog kantona imenuju se:

1. Maid Pračić - predsjednik Povjerenstva
2. Samka Lokmić – član
3. Vahidin Topalović – član
4. Lejla Hodžić - član
5. Jozinović Dejana – član
6. Dženan Starčević - član

Članak 2.**(Obveze Povjerenstva)**

Imenovani se zadužuju za vršenje kontrole polaganja ispita za vozača motornih vozila na području Zeničko-dobojskog kantona, ažurnosti i urednosti dokumentacije na prijavnim / ispitnim mjestima i načina rada tajnika Ispitnog Povjerenstva sukladno sa odredbama Pravilnika o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 46/12) i Uputstvom o načinu rada Ispitnog Povjerenstva za vozače motornih vozila („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/12, 20/12, 07/13, 02/14, 05/15 i 13/16).

Članak 3.**(Naknada za rad)**

Imenovanim za rad u Povjerenstvu pripada novčana naknada, a sukladno odredbama Pravilnika o radu Povjerenstva za kontrolu polaganja ispita za vozače motornih vozila („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/12, 03/16 i 04/16).

Članak 4.**(Mandat Povjerenstva)**

Povjerenstvo se imenuje na period od 1 (jedne) godine.

U slučaju utvrđenog kršenja odredbi Pravilnika o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila Pravilnika o radu Povjerenstva za kontrolu polaganja ispita za vozače motornih vozila, imenovana lica se mogu razriještiti i prije isteka perioda iz stavka 1. ovog članka.

Članak 5.**(Stupanje na snagu)**

Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 10-27-129-2/18

Datum, 20.02.2018. godine

Zenica

MINISTAR**Mensur Sinanović, v.r.****61.**

Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona sukladno sa člankom 18. stavak 1. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), a Na temelju članka 177. stavak (2) Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 08/17, 89/17 i 09/18) i članka 4. Pravilnika o postupku utvrđivanja uvjeta za rad autoškola, sadržaju i načinu vođenja registra autoškola („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 11/08 i 01/13), donosi:

R J E Š E N J E**o imenovanju Povjerenstva za provođenje postupka utvrđivanja uvjeta rada autoškola****Članak 1.****(Sastav Povjerenstva)**

Imenuje se Povjerenstvo za provođenje postupka utvrđivanja uvjeta rada autoškola u sastavu:

1. Nermina Suljić (predsjednik)
2. Indira Heganović (član)
3. Sedina Delić (član)

Članak 2.
(Obveze Povjerenstva)

Članovi Povjerenstva se zadužuju da, sukladno odredbama Pravilnika o osposobljavanju za vozače motornih vozila („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 46/12) i Pravilnika o postupku utvrđivanja uvjeta za rad autoškola, sadržaju i načinu vođenja registra autoškola („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 11/08 i 01/13), provede postupak utvrđivanja uvjeta rada autoškola na području Zeničko-dobojskog kantona

Članak 3.
(Naknada za rad)

Članovima Povjerenstva pripada naknada za rad u skladu sa Rješenjem o visini naknade članovima Povjerenstva za provođenje postupka verifikacije i reverifikacije auto škola broj: 10-27-7635-3-1/07 od 23.10.2007. godine.

Članak 4.
(Mandat Povjerenstva)

Povjerenstvo se imenuje na period od 1 (jedne) godine.

U slučaju utvrđenog kršenja odredbi Pravilnika o osposobljavanju za vozače motornih vozila i Pravilnika o postupku utvrđivanja uvjeta za rad autoškola, sadržaju i načinu vođenja registra autoškola, imenovane osobe se mogu razriješiti i prije isteka perioda iz stavka 1. ovog članka.

Članak 5.
(Stupanje na snagu)

Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 10-27-129-3/18
Datum, 20.02.2018. godine
Zenica

MINISTAR

Mensur Sinanović, v.r.

KANTONALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE

62.

Na temelju članka 122. stavak (3) Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 5/11) i članka 2. točka 4. stavak (17) Programa obuke i osposobljavanja za dobrovoljne vatrogasce, kao i sadržaj i način polaganja stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce („Službene novine Federacije BiH“, broj 37/15), a u svezi sa člankom 5. Zakona o Kantonalnoj upravi civilne zaštite („Službene novine

Zeničko-dobojskog kantona“, broj 7/04, 5/08 i 6/11),
ravnatelj Kantonalne uprave civilne zaštite, d o n o s i

R J E Š E N J E
o imenovanju Povjerenstva za polaganje ispita za
dobrovoljnog vatrogasca

I

Imenuje se Povjerenstvo za polaganje ispita za dobrovoljnog vatrogasca, u sastavu:

1. Remzo Šogolj,	predsjednik,
2. Nedžad Smajlović,	član,
3. Halim Kulović,	član,
4. Muharem Hujdur,	član,
5. Adnan Čukle,	član,
6. Jasmina Pašalić,	tajnik.

II

Povjerenstvo iz točke I ovog rješenja imenuje se na period od dvije godine.

III

Povjerenstvo je dužno sačiniti i donijeti Poslovnik o radu i raditi sukladno sa Programom obuke i osposobljavanja za dobrovoljne vatrogasce, kao i sadržajem i načinom polaganja stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce.

IV

Predsjedniku, članovima i tajniku Povjerenstva pripada pravo na naknadu za rad u Povjerenstvu, čiju visinu rješenjem određuje ravnatelj Kantonalne uprave civilne zaštite.

V

Administrativne i financijske poslove za Povjerenstvo obavlja Kantonalna uprava civilne zaštite.

VI

Rješenje stupa na snagu danom donošenja, primjenjuje se od 01.03.2018. godine i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 16-34-2184/18

Zenica, 21.02.2018. godine
Zenica

RAVNATELJ

Džavid Aličić dipl.ing.maš., v.r.

63.

VI

Na temelju članka 98. stavak (3) Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 5/11) i članka 21., 23. i 25. Uredbe o sadržaju, uvjetima, načinu i programu polaganja ispita u oblasti vatrogastva („Službene novine Federacije BiH“, broj 93/13 i 105/14 – u daljnjem tekstu: Uredba), a u svezi sa člankom 5. Zakona o Kantonalnoj upravi civilne zaštite („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 7/04, 5/08 i 6/11), ravnatelj Kantonalne uprave civilne zaštite,

d o n o s i

Rješenje stupa na snagu danom donošenja, primjenjuje se od 20.02.2018. godine i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 16-34-2183/18

Zenica, 12.02.2018. godine

Zenica

RAVNATELJ**Džavid Aličić dipl.ing.maš., v.r.****R J E Š E N J E****o imenovanju Povjerenstva za polaganje ispita za profesionalnog vatrogasca****I**

Imenuje se Povjerenstvo za polaganje ispita za profesionalnog vatrogasca, u sastavu:

1. Hasan Ćeman, predsjednik,
2. Fahrudin Bukić, član,
3. Mufid Bečarević, član,
4. Mubdin Hamzić, član,
5. Mehmed Smajlagić, član,
6. Jasmina Pašalić, tajnik Povjerenstva.

II

Povjerenstvo iz točke I ovog rješenja imenuje se na period od dvije godine.

III

Povjerenstvo je dužno sačiniti i donijeti Poslovnik o radu i raditi sukladno sa Uredbom i Programom polaganja ispita za vatrogasca koji se sastoji od općeg, posebnog i praktičnog dijela (Prilog 1. Uredbe).

IV

Predsjedniku, članovima i tajniku Povjerenstva pripada pravo na naknadu za rad u Povjerenstvu, čiju visinu rješenjem određuje ravnatelj Kantonalne uprave civilne zaštite.

V

Administrativne i finansijske poslove za Povjerenstvo obavlja Kantonalna uprava civilne zaštite.

OGLASNI DIO

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

OPĆINSKI SUD U ZAVIDOVIĆIMA

Broj: 42 0 P 039388 17 P
Zavidovići, 25.01.2017.godine

Općinski sud u Zavidovićima izdaje sljedeći:

O G L A S**O POSTAVLJANJU PRIVREMENOG ZASTUPNIKA**

Općinski sud u Zavidovićima, sudac Muris Sakić, u pravnoj stvari tužiteljice Dervišić rođ. Ridžal Adise, kći Asima, iz Zavidovića. Mehmed paše Sokolovića bb, sa boravištem u Italiji, Via Mazzini N 86, koju zastupa punomoćnik Suljić Mirad, odvjetnik iz Zavidovića, protiv tuženog Dervišić Edina, sina Mijada, iz Zavidovića, zadnjeg boravišta u Zavidovićima, ul. Mehmeda paše Sokolovića bb, sada nepoznatog boravišta, radi razvoda braka, postavio je tuženom, rješenjem ovog suda 42 0 P 039388 17 P od 25.01.2017.godine, privremenog zastupnika u osobi odvjetnika Omerčević Vanje, iz Zavidovića.

Privremeni zastupnik će tuženog zastupati u ovoj pravnoj stvari, sve dok se tuženi ili njegov punomoćnik ne pojave pred sudom, odnosno dok mu organ starateljstva ne postavi staratelja.

S u d a c,

Muris Sakić, v.r.

.....

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

OPĆINSKI SUD U KAKNJU

Broj: 36 0 P 040721 17 P
Kakanj, 13.02.2018. godine

O G L A S

Pred Općinskim sudom u Kakanju, sudac Senad Hadžiomeragić, u toku je postupak u pravnoj stvari tužitelja SIM-KOMERC d.o.o. Kakanj, Obre broj 63., Kakanj, zastupano po punomoćniku Agić Suadu, odvjetniku iz Visokog, protiv tuženih 1. Čaluk Džemila kći Lutve, nepoznatog prebivališta i boravišta, 2. Čaluk rođ. Obraliya Nura, nepoznatog prebivališta i boravišta, 3. Čaluk Samija kći Atifa, nepoznatog prebivališta i boravišta, 4. Sikira rođ. Čaluk Zakira kći Atifa, ulica Alije Izetbegovića broj 18., NIZ C, Kakanj, 5. Delibašić rođ. Obraliya Zumreta kći Vejsila, Donji Kakanj broj 17., Kakanj, 6. Bibić rođ. Čaluk Đevada kći Atifa, Obre bb, Kakanj, 7. Koštrebić rođ. Čaluk Vasvija kći Fadila, ulica Mice Todorović broj 7., Sarajevo, Sarajevo Centar, 8. Šehagić Mustafa sin Hajrudina, ulica Mehmeda Skopljaka broj 140., Kakanj, 9. Obraliya Seid sin Jakuba, ulica Alije Izetbegovića L-C., Kakanj, 10. Sikira rođ. Obraliya Senida kći Jakuba, Obre broj 16., Kakanj, 11. Veispahić rođ. Obraliya Munevera kći Jakuba, Zgošća broj 90., Kakanj, 12. Haračić rođ. Obraliya Aida kći Jakuba, Dumanac bb, Kakanj, 13. Čaluk rođ. Obraliya Anisa kći Jakuba, Obre broj 63., Kakanj, radi utvrđivanja prava vlasništva, v.s. 2.000,00 KM.

Rješenjem broj: 36 0 P 040721 17 P od 05.01.2018. godine tuženim pod rednim brojem od 1., 2., i 3., nepoznatog prebivališta i boravišta u ovom postupku sud je postavio privremenog zastupnika u osobi Zulić Amina, odvjetnik iz Kakanja Na temelju članka 296. stavak (2) točka 4. Zakona o parničnom postupku FBiH (Službene novine FBiH broj 53/03, 73/05 i 19/06), jer je boravište tuženih nepoznato, a nema punomoćnika i redovan postupak oko postavljanja zakonskog zastupnika tuženim bi dugo trajao, pa bi za stranke mogle nastati štetne posljedice

Postavljeni privremeni zastupnik zastupat će tužene u postupku sve dok se tuženi ili njihov punomoćnik ne pojave pred sudom, odnosno sve dok organ starateljstva ne obavijesti sud da je postavio staratelja.

Oglas će se objaviti u Službenim novinama FBiH, Službenim novinama ZDK i oglasnoj ploči suda.

S u d a c,

Senad Hadžiomeragić, v.r.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

OPĆINSKI SUD U KAKNJU

Broj: 36 0 P 042964 17 P
Kakanj, 08.02.2018. godine

O G L A S

Općinski sud u Kaknju, sudac Senad Murtić, u pravnoj stvari tužitelje Franjević Stjepana sin Franje, Sokobanje, Svetožara Markovića Lamela 1/26, Republika Srbija, zastupan po punomoćniku Spahić Ejubu, odvjetniku iz Kaknja, protiv tuženih: 1.Vazgeč Ilija sin Ive iz Kaknja, Bjelavići br. 8, 2.Vazgeč r. Maračić Kata nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 3.Vazgeč Marijan sin Mije iz Kaknja, Bjelavići br. 34. 4.Vazgeč Ljuban sin Stjepana nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 5.Vazgeč Jelka kći Stjepana nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 6.Vazgeč r. Dondraš Kata kći Ive nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 7.Vazgeč Luka sin Ante nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 8.Vazgeč Pero sin Ante nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 9. Vazgeč Kata nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 10. Vazgeč Franjo sin Ive iz Kaknja, Podbjelavići br. 14, 11. Vazgeč r. Juko Mara nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 12. Vazgeč Anto sin Stjepana nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 13. Vazgeč Nikola sin Mirka iz Mostara, Ortiješ bb, Mostar, 14.Krešić r. Vazgeč Gordana kći Mirka iz Čapljine, Klepci bb, Čapljina, 15. Kaurinović r. Vazgeč Branka kći Mirka iz Odžaka, Vrbovac 435, Odžak, 16. Vazgeč Željko sin Jozep nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 17. Vazgeč r. Bagavac Nevenka iz Kaknja, Bjelavići bb, 18.Nikačević r. Vazgeč Ana kći Mirka iz Kaknja, Miljačići bb, 19. Gudelj r. Vazgeč Dragica kći Mirka iz Busovače, Polje 41, Busovača, 20. Milješić r. Vazgeč Zora kći Mirka nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 21. Tschaggelar r. Vazgeč Milica kći Mirka nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 22. Bartschi r. Vazgeč Mira kći Mirka nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 23. Franjičević r. Miloš Eva kći Ilije iz Kaknja, Podbjelavići bb, 24. Franjičević Katarina kći Franje iz Kaštel-Sučurec, Gospin put 78A, Republika Hrvatska, 25. Tokmakčija r. Franjičević Verka kći Franje iz Mostara, ul. Kralja Tomislava br. 61, 26.Marić r. Franjičević Jelka kći Franje iz Kaknja, Bjelavići br, 120, 27.Franjičević Džozefina kći Franje iz Splita, Trščanska br. 31, Republika Hrvatska, radi utvrđivanja vlasništva i upisa u zemljišne knjige, v.s. 1.500,00 KM

Rješenjem broj: **36 0 P 042964 17 P od 30.01.2018.**godine tuženim 2.Vazgeč r. Maračić Kata nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 4.Vazgeč Ljuban sin Stjepana nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 5.Vazgeč Jelka kći Stjepana nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 6.Vazgeč r. Dondraš Kata kći Ive nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 7.Vazgeč Luka sin Ante nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 8.Vazgeč Pero sin Ante nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 9. Vazgeč Kata nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 11. Vazgeč r. Juko Mara nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 12. Vazgeč Anto sin Stjepana nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 16. Vazgeč Željko sin Jozep nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 20. Milješić r. Vazgeč Zora kći Mirka nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 21. Tschaggelar r. Vazgeč Milica kći Mirka nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, 22. Bartschi r. Vazgeč Mira kći Mirka nepoznatog tačnog prebivališta i boravišta, postavlja se privremeni zastupnik u osobi Amina Zulić, odvjetnik iz Kaknja Na temelju članka 296. stavak (2) točka 4. Zakona o parničnom postupku FBiH (Službene novine FBiH broj 53/03, 73/05 i 19/06), jer je boravište tuženih nepoznato, a nema punomoćnika i redovan postupak oko postavljanja zakonskog zastupnika tuženim bi dugo trajao, pa bi za stranke mogle nastati štetne posljedice

Postavljeni privremeni zastupnik zastupat će tužene u postupku sve dok se tuženi ili njihov punomoćnik ne pojave pred sudom, odnosno sve dok organ starateljstva ne obavijesti sud da je postavio staratelja.

Oglas će se objaviti u Službenim novinama FBiH, Službenim novinama ZDK i oglasnoj ploči suda.

S u d a c,

Senad Murtić, v.r.

**OPĆINSKI SUD U TEŠNJU
ZEMLJIŠNOKNJIŽNI URED**

Broj: 039-0-Dn-17-001 679

Dana: 31.01.2018.godine

Općinski sud u Tešnju, izdaje slijedeći:

O G L A S

O POSTAVLJANJU PRIVREMENOG ZASTUPNIKA

Općinski sud u Tešnju, zemljišnoknjižni referent Jasminka Prnjavorac, u postupku Predlagatelja Karahmet Irfana sina Ismaila, iz Jelaha, radi uspostave ZK uložka, protuvpredlagateljima i to: Čaušević Šaćiri rođ. Dikadžić, Zvekić Džemili ženi Sakiba, Osmanhodžić Fatimi ženi Ismeta, Dikadžić Džemalu i Zvekić Mirsadi kći Sakiba, koji su upisani kao suvlasnici u ZK ul. br. 9512 k.o. SP Tešanj, postavio je Rješenjem br. 039-0-Dn-17-001 679 od 31.01.2018. godine privremenog zastupnika u osobi odvjetnika Rušto Mahmutefendić iz Jelaha, pošto su označene osobe nepoznate adrese, a na temelju čl. 296. stavka 2. točka 4. Zakona o parničnom postupku F BiH.

Privremeni zastupnik ima u ovom postupku sva prava i dužnosti zakonskog zastupnika, i ista će izvršavati do okončanja postupka, sve dok se protupredlagatelji ili njihovi punomoćnici ne pojave pred sudom, ili dok im organ starateljstva ne postavi staratelja.

Zemljišnoknjižni referent

Jasminka Prnjavorac, v.r.

K A Z A L O

U S T A V N I S U D

27. PRESUDA Broj: U-24/16 (Hrvatski jezik)	169
- PRESUDA Broj: U-24/16 (Srpski jezik)	180
28. PRESUDA Broj: U-27/17 (Hrvatski jezik)	191
- PRESUDA Broj: U-27/17 (Srpski jezik)	200
29. RJEŠENJE Broj: U-7/18 (Hrvatski jezik)	208
- RJEŠENJE Broj: U-7/18 (Srpski jezik)	213

S K U P Š T I N A

30. Z A K O N O OSNOVNOJ ŠKOLI	219
--------------------------------------	-----

V L A D A

31. Odluka o izmjenama Odluke o dodjeli koncesije za istraživanje metalčnih mineralnih resursa olova, cinka i barita na ležištima Veovača i Rupice – Juraševac, Brestić u općini Vareš.....	254
32. Odluka o preraspodjeli rashoda u Proračunu Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu.....	255
33. Odluka o raspodjeli sredstava za financiranje političkih stranaka i koaliciju političkih stranaka zastupljenih u Skupštini Zeničko-dobojskog kantona za mjesec SIJEČANJ 2018. godine	255
34. Odluka o izmjeni Odluke o organizaciji i načinu praćenja provedbe Strategije zapošljavanja Zeničko-dobojskog kantona, 2013-2020	256
35. Odluka o utvrđivanju konačnog prijedloga kandidata za Nadzorni odbor Javnog poduzeća „Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona“ d.o.o. Zavidovići	257
36. Odluka o stavljanju van snage Odluke o utvrđivanju obračuna rada preko norme i rada u dane sedmičnog odmora, rada u dane državnih praznika, rada noću, odnosno u dane kada se po zakonu ne radi zaposlenika u osnovnom i srednjem obrazovanju i domova učenika na području Zeničko-dobojskog kantona	257
37. Odluka o oprihodovanju uplaćenih sredstava od strane Federalnog ministarstva financija	258
38. Rješenje o razrješenju predsjednika Nadzornog odbora JU Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona	258
39. Rješenje o razrješenju predsjednika Školskog odbora JU Osnovna glazbena škola „Avdo Smajlović“ Visoko	259
40. Rješenje o razrješenju i konačnom imenovanju novog člana Školskog odbora JU Osnovna škola „21.mart“, Matuzići	259
41. Rješenje o razrješenju člana Upravnog odbora Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona	260
42. Rješenje o razrješenju člana Upravnog odbora JU Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama Zeničko dobojskog kantona	260
43. Rješenje o razrješenju predsjednika i članova Nadzornog odbora JU „Penzionerski dom sa stacionarom“ Zeničko-dobojskog kantona	260

44. Rješenje o razrješenju predsjednika i članova Upravnog odbora JU Penzionerski dom sa stacionarom Zeničko dobojskog kantona	261
45. SPORAZUM.....	261

MINISTARSTVO ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODOPRIVREDU

46. Odluka o kriterijima za utvrđivanje prioriteta projekata od općinskog značaja za Program utroška sredstava vodnih naknada za 2018. godinu	262
---	-----

MINISTARSTVO ZA PRAVOSUĐE I UPRAVU

47. Rješenje o postavljenju stalnog zamjenika.....	263
--	-----

MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE, ZNANOST, KULTURU I SPORT

48. Dopune Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih	263
49. Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih	272
50. Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih	282
51. Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih	287
52. Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih	292
53. Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih	298
54. Dopuna Pravilnika o sadržaju, obliku, načinu vođenja evidencija u ustanovama za obrazovanje odraslih	307
55. Dopunu Nastavnog plana i Okvirnog programa za osnovnu školu	310
56. Dopunu Nastavnog plana i programa za gimnaziju	310
57. Dopunu nastavnog plana i programa za tehničke i srodne škole i stručne škole	311
58. Rješenje o privremenom razrješenju člana Ispitnog Povjerenstva za vozače motornih vozila u Zeničko-dobojskom kantonu.....	311
59. Rješenje o imenovanju Povjerenstva za kontrolu osposobljavanja za vozača motornih vozila	312
60. Rješenje o imenovanju Povjerenstva za kontrolu polaganja ispita za vozača motornih vozila	312
61. Rješenje o imenovanju Povjerenstva za provođenje postupka utvrđivanja uvjeta rada autoškola	313

KANTONALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE

62. Rješenje o imenovanju Povjerenstva za polaganje ispita za dobrovoljnog vatrogasca	314
63. Rješenje o imenovanju Povjerenstva za polaganje ispita za profesionalnog vatrogasca	315

OGLASNI DIO	316
--------------------------	-----

Izdavač: Zeničko-dobojski kanton, ul. Kučukovići br. 2, Zenica

Glavna i odgovorna urednica: Berjana Ačkar, **Telefon:** 032/460-675

Redakcija i pretplata: 032/460-676; **Tisak:** „PETICA“ Zenica, **Telefon:** 062/211-347

pretplata se vrši u korist depozitnog računa Zeničko-dobojskog kantona broj 1340100000001672
otvorenog kod ASA D.D. Sarajevo

